



ŽILINSKÝ
samosprávny kraj
zriaďovateľ



SOŠ
obchodu a služieb
Čadca

Centrum odborného vzdelávania
a prípravy pre obchod, gastronómiu,
hotelierstvo a cestovný ruch



ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

4-ročný študijný odbor

Platnosť od 1.9.2026 začínajúc 1. ročníkom

Obsah

1 Úvodné identifikačné údaje	4
2 Predstavenie školy, poslanie, vízia a hodnoty	6
2.1 Charakteristika školy	7
2.2 Charakteristika pedagogického zboru	8
2.3 Dlhodobé projekty	8
2.4 Medzinárodná spolupráca	8
2.5 Spolupráca so sociálnymi partnermi	8
2.6 Sektorové zameranie školy a ponuka OVP	9
3 Ciele, princípy a poslanie výchovy a vzdelávania	10
4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka	13
4.1 Popis školského vzdelávacieho programu	13
4.2 Základné údaje o štúdiu	15
4.3 Organizácia výučby	15
4.4 Dištančné vzdelávanie	16
4.5 Zdravotné požiadavky na žiaka	16
4.6 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	16
5 Profil absolventa študijného odboru 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka	18
5.1 Charakteristika absolventa	18
5.2 Kompetencie absolventa	21
5.2.1 Kľúčové kompetencie	21
5.2.2 Odborné kompetencie	24
6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka	25
6.1 Materiálne podmienky	25
6.2 Personálne podmienky	26
6.3 Organizačné podmienky	26
6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	27
7 Podmienky vzdelávania žiakov	28
7.1 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	28
7.2 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	28
7.3 Podporné opatrenia vo výchovno-vzdelávacom procese	29
7.4 Podmienky vzdelávania cudzincov	33
8 Vnútrošný systém kontroly a hodnotenia	34
8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	34
9 Strategický plán digitálnej transformácie školy	37
10 Rámcový učebný plán – študijný odbor 6442K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka	38
11 Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov	42

Prílohy – učebné osnovy predmetov		
A	slovenský jazyk a literatúra	SJL
B	anglický jazyk	ANJ
C	etická výchova/náboženská výchova	ETV/NBV
D	Dejepis	DEJ
E	Geografia	GEG
F	občianska náuka	OBN
G	Biológia	BIO
H	Informatika	INF
CH	Matematika	MAT
I	telesná a športová výchova	TSV
J	aplikovaná informatika	API
K	Ekonomika	EKO
L	Manažment	MNG
M	Marketing	MKT
N	svet obchodu	SXB
O	podnikanie v službách	PDS
P	právo a spotrebiteľská výchova	PSV
Q	spoločenská komunikácia	KMM
R	spoločenský protokol	SPP
S	náuka o tovare	NTV
T	obchodná prevádzka	OCH
U	Tovaroznalectvo	TVZ
V	základy marketingu v obchode	ZMO
W	Účtovníctvo	UCT
X	inteligentné technológie v obchode	ITE
Y	propagácia a podpora predaja	PQF
Z	technika administratívy	TEA
Z1	odborný výcvik	OVY

1 Úvodné identifikačné údaje

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Ulica 17. novembra 2579, 022 01 Čadca
Názov školského vzdelávacieho programu	Obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Dĺžka štúdia	4 rokov
Forma štúdia	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Stupeň vzdelania	354
Úroveň SKKR/EKR	4
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii	Výučný list
Druh školy	Štátna škola
Miesto vydania	SOŠOaS, Ul. 17. novembra 2579, 022 01 Čadca
Platnosť ŠkVP	1. september 2026 začínajúc prvým ročníkom

Schvaľovacia doložka:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Ing. Ľudmila Verčimáková	Riaditeľka	041 43 21 590		sekretariat@sosca.sk	
Ing. Martina Sloviaková	Zástupkyňa riaditeľky pre teoretické vyučovanie Koordinátorka ŠkVP	041 43 33 180		sloviakova@sosca.sk	
Mgr. Pavlína Bulejčíková	Zástupkyňa riaditeľky pre praktické vyučovanie	041 43 21 590		bulejcikova@sosca.sk	
Ing. Marcela Kubalíková	Zástupkyňa riaditeľky pre praktické vyučovanie	041 43 21 590		kubalikova@sosca.sk	
Ing. Valéria Rizmanová	Zástupkyňa riaditeľky pre technicko- ekonomické činnosti	041 43 21 590		rizmanova@sosca.sk	
Ing. Valéria Rizmanová	Výchovný poradca	041 43 33 181		rizmanova@sosca.sk	

Zriaďovateľ:

Žilinský samosprávny kraj
Odbor školstva a športu
Ul. Komenského 48
011 09 Žilina

Tel.: 041/50 32 209
e-mail: miroslava.abrmanova@zilinskazupa.sk

Čadca 01. 09. 2026

Ing. Ľudmila Verčimáková
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.9.2026	Jún 2026	Zmena: 1. Úprava cieľov a princípov výchovy a vzdelávania, doplnenie podporných opatrení vo výchovno-vzdelávacom procese, doplnenie strategického plánu digitálnej transformácie školy 2. Zmena kontaktov pre komunikáciu so školou (zmena zástupcu riaditeľky pre praktické vyučovanie) Odôvodnenie: 1. Revízia ŠkVP bola vykonaná z dôvodu zosúladenia školského vzdelávacieho programu s aktuálne platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, štátnym vzdelávacím programom a potrebami školy. 2. Aktualizácia údajov
	24. 08. 2026	Prerokovanie a vyjadrenie sa zamestnávateľa, na ktorého pracovisku sa vykonáva praktické vyučovanie na základe zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania, zápisnica, prezenčná listina
	26. 08. 2026	Prerokovanie v pedagogickej rade
	31. 08. 2026	Prerokovanie v Rade školy, per rollam, zápisnica

2 Predstavenie školy, poslanie, vízia a hodnoty

Stredná odborná škola obchodu a služieb začala písať svoju históriu v roku 1959, kedy bola založená Učňovská škola v Čadci. Vyučovanie začalo v priestoroch v roku 1963, ktoré sú dodnes sídlom školy. Otvorenie nových priestorov umožnilo postupne vybudovať školu podľa potrieb podnikov a organizácií v okrese Čadca.

Škola od roku 1982 prešla viacerými delimitáciami a začala sa formovať súčasná štruktúra s názvom Stredné odborné učilište služieb v Čadci. Postupne sa vyčlenili odbory a v regióne Kysuce tak vznikli dve nové odborné školy.

Významným dňom bol pre školu 1. september 1992, kedy boli rozšírené priestory o učebňový pavilón a bola zriadená Hotelová akadémia Čadca.

Po zlúčení škôl vznikol názov Združená stredná škola hotelových služieb a obchodu Čadca ktorý sa v roku 2008 zmenil na Stredná odborná škola Čadca. Posledným historickým medzníkom bol 1. január 2009, keď bol zmenený názov školy na Stredná odborná škola obchodu a služieb Čadca, ktorý je platný dodnes. Škola, ktorá svojim vzdelávacím programom pripravuje odborných a kvalifikovaných pracovníkov, je zárukou poskytovania kvalitných a odborných služieb v danom odbore.

Prioritou je orientácia školy na rozvíjanie kvality, zvyšovanie efektívnosti vlastnej výkonnosti za pomoci nástrojov kvality - model CAF, zameriavanie sa na riešenie svojich úloh v prospech zákazníka/občana a umožňovanie zamestnancom rozvíjať sa. Zapojením sa do projektu a splnením všetkých podmienok s vynikajúcim hodnotením, Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) 14. 12. 2022 vydala Rozhodnutie o udelení Strednej odbornej škole obchodu a služieb používať popri svojom názve aj označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy. Škola nášho typu je nositeľom kultúry v oblasti poskytovania služieb a v meste a regióne má svoje opodstatnenie. Vyprofilovala sa pre prípravu budúcich odborníkov v oblasti gastronómie, hotelierstva, cestovného ruchu, obchodu a osobných služieb kozmetika, kaderníctvo.

Absolventi školy odchádzajú zo školy do života s kľúčovými kompetenciami a odbornými zručnosťami, ktoré získavajú nielen v škole, ale aj priamo v živých prevádzkach u podnikateľských subjektov v oblasti poskytovania služieb. Tieto hodnoty zahŕňajú postoje, záujmy, motiváciu, tvorivosť, rozvoj schopností a zručností. Žiaci ich nadobúdajú nielen modernými vyučovacími metódami, aktívnym a zážitkovým učením sa, ale aj neformálnym a informálnym učením sa. Na podporu rozvoja zručností žiakov a majstrov odbornej výchovy škola organizuje v spolupráci s asociáciami odborné kurzy (baristický, barmanský, someliérsky a animačný). Významným motivátorom pre žiakov a pedagogických zamestnancov je projektová činnosť, najmä Erasmus+.

Poslaním školy je komplexný rozvoj osobnosti, učiť sa spoločne poznávať, konať, žiť spoločne, učiť sa byť, byť vzdelaní. Odborné vzdelávanie a príprava v strednej odbornej škole rozvíjajú vedomosti, zručnosti a schopnosti žiaka získané v predchádzajúcom vzdelávaní a poskytujú vedomosti, zručnosti a schopnosti nevyhnutné pre výkon povolania a odborných činností.

Vízia školy. Budujeme školu ako modernú učiacu sa organizáciu s odborne pripravenými PZ, pre poskytovanie kvalitných služieb, na podporu spolupatričnosti, na podporu duálneho systému vzdelávania a celoživotného vzdelávania s využitím DT, kde môže byť každý úspešný.

Hodnotový systém školy je definovaný v súlade s víziou a poslaním školy – spolupráca a vzájomná dôvera, zodpovednosť za vykonanú prácu, sloboda názorov a tolerancia, otvorenosť novým trendom a orientácia na inovácie, rovnosť príležitostí a šancí, empatia. Hodnoty sú zapracované v dokumentoch Etický kódex pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, Etický kódex pre všetkých zamestnancov, Etický kódex žiaka a Školský poriadok.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby mal náš výchovno-vzdelávací proces stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň. Identifikovali sme zamestnanecké príležitosti pre našich absolventov v rôznych zariadeniach.

Ochota zamestnávateľov zamestnať absolventov po ukončení vzdelávacieho programu je viac než ústretová. Všetky zistenia a použité prostriedky prieskumu sú uvedené v Analytickej štúdii, ktorá je súčasťou pedagogických dokumentov školy a je k dispozícii na sekretariáte riaditeľky školy. Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

Silnými stránkami školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:

- záujem uchádzačov o štúdium (predpoklad naplnenia prvých ročníkov), komplexnosť školy a jej poloha (škola, stravovacie zariadenie, športový areál), kvalita a skúsenosť pedagogických zamestnancov,
- dobré vybavenie štandardných a odborných učební, kabinetov (mnohé učebne sú využívané v čase mimo vyučovania),
- zabezpečenie praxe v kmeňových a zmluvných zariadeniach,
- záujem podnikateľských subjektov o absolventov študijného odboru, nízke % nezamestnanosti našich absolventov,
- záujem žiakov o získavanie jazykovej spôsobilosti v anglickom jazyku (záujem žiakov sa prejavuje v ich účasti na štúdiu jazykov v čase mimo vyučovania),
- využívanie aktivizujúcich metód a foriem vo vyučovaní,
- ocenenia žiakov na súťažiach na rôznych úrovniach,

- tímová práca pedagogických zamestnancov, bezpečné prostredie školy,
- skúsenosti zrealizácie domácich a medzinárodných projektov.

Slabou stránkou školy je

- nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu a modernizáciu učební.

Príležitosti školy

- signalizujú uplatnenie absolventov školy v odbore najmä v regióne Kysúc, v rámci Slovenska ako aj v zahraničí,
- dobré uplatnenie našich absolventov v zahraničných prevádzkach,
- fungujúce partnerstvo s odbornými školami doma a v zahraničí,
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, RÚZ, ŠPÚ a ŠIOV ako predpokladu dobrých koncepčných a poradenských služieb,
- zosúladienie odbornosti žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz podnikateľských subjektov.

Prekážky v rozvoji školy sú

- nedostatok finančných prostriedkov na obnovu a prevádzku školy, nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl, nízka priemerná mzda v danom odvetví, slabšia spolupráca s rodičmi.

2.1 Charakteristika školy

V budove školy je vybavených celkom 19 učební. Na štúdium cudzích jazykov sa využíva jazyková učebňa, na vyučovanie informatiky sú k dispozícii 2 učebne, 2 špecializované učebne sú pre výučbu administratívy a korešpondencie. Všetky učebne sú vybavené počítačom a dataprojektorom. Pre odbornú prípravu máme zriadené odborné učebne. Škola má vlastné reštauračné zariadenie Beskyd pre praktické vyučovanie. Na športové vyžitie slúži žiakom telocvičňa, posilňovňa, pohybové štúdium a ihrisko s umelou trávou pre všetky typy loptových hier. Manažment školy a hospodársky úsek má svoje priestory, PZ využívajú kabinety a zborovňu. V škole sú dve učebne s interaktívnou tabuľou a ďalším vybavením pre realizáciu pracovných stretnutí žiakov, učiteľov a širokej verejnosti. Škola má pomerne dobre vybavenú školskú knižnicu. Školský psychológ má k dispozícii kanceláriu, kde sa stretáva so žiakmi, rodičmi a sociálnymi zamestnancami a pod. V budove školy sú žiacke šatne, kotolňa, sklad, a jedna dielňa pre potreby údržby a opráv v škole. Hygienické zariadenia sú na každom poschodí, telocvičňa má vlastné hygienické priestory a sprchy. Škola má adekvátne vybavenie pre zabezpečenie odborných činností v rámci odbornej praxe. Má osobitné kabinety pre majstrov odbornej výchovy. Naším cieľom je vybaviť pracoviská pre praktické vyučovanie modernejším zariadením. Rada školy má 11 členov, aktívne spolupracuje pri organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu a chodu školy. Školský parlament zastupuje záujmy žiakov školy, organizuje žiacke aktivity, vytvára podmienky pre dobrú komunikáciu a spoluprácu medzi pedagogickými zamestnancami a žiakmi. Aktívne sa zapája sa do projektov zriaďovateľa ŽSK. V rámci národného projektu Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy bol našej škole 18. apríla 2023 opätovne udelený titul efektívny používateľ modelu CAF.

17. 12. 2022 škola získala oprávnenia užívať popri svojom názve označenie – Centrum odborného vzdelávania a prípravy so zameraním na obchod, gastronómiu, hotelierstvo a cestovný ruch. COVP vyvíja činnosti pre podporu a rozvoj odborného vzdelávania a prípravy nielen v regióne ale aj širšom okolí. Celoživotné vzdelávanie zabezpečujeme realizovaním 5 akreditovaných vzdelávacích programov, z toho 3 pre oblasť gastronómie v odbore kuchár/ka, čašník, servírka a cukrár/ka.

Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola vytvára a zabezpečuje, riadi sa plánom pre podmienky pre skvalitnenie života v škole realizáciou a zabezpečením záujmových útvarov, súťažami, športovo-turistickými aktivitami, odbornými exkurziami, spoločenskými, kultúrnymi podujatiami a aktivitami spojenými s prezentáciou odboru.

Mediálna propagácia

- Prezentácia školy v partnerských školách
- Príspevky do masmédií na regionálnej a národnej úrovni
- Príspevky do regionálnej televízie
- Webová stránka školy, Facebook školy, Instagram školy, YouTube kanál školy

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy.

Budova školy a pracoviská pre praktické vyučovanie sú zabezpečené elektronickým poplašným systémom a systémom monitorovacích kamier.

2.2 Charakteristika pedagogického zboru

Všetci PZ spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Riaditeľka školy, zástupkyne a výchovná poradkyňa školy majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu. Aktuálny zoznam PZ je zverejnený na webovej stránke školy www.sosca.sk.

V škole pracujú koordinátori v oblastiach dobrovoľníctva, prevencie kriminality a sociálno-patologických javov, ľudských práv, výchovy k manželstvu a rodičovstvu, environmentálnej výchovy a projektovej činnosti. Mimoškolské aktivity realizujú a zabezpečujú pedagogickí zamestnanci školy.

2.3 Dlhodobé projekty

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive. Škola dlhodobo využíva možnosti rozvojových projektov MŠVVaŠ SR:

- Projekty Erasmus+ (od roku 2017) - v oblasti školského vzdelávania a odborného vzdelávania a prípravy.

Výstupy z týchto projektov prispievajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu a inovovaniu tematických výchovno-vzdelávacích plánov v oblasti využívania interaktívnych metód vyučovania a zvyšovania gramotnosti žiakov a PZ.

V rámci priamej projektovej činnosti škola pripravuje projekty z oblasti Štrukturálnych fondov, Otvorená škola, Jazykové laboratória, Vráťme šport do škôl a iné.

2.4 Medzinárodná spolupráca

Škola spolupracuje s odbornými školami podobného zamerania v Českej republike, Střední odborné učiliště a Střední odborná škola SČMSD, Žatec, s.r.o, Slezská univerzita, Karviná. Škola v spolupráci s agentúrami Bundesagentur für Arbeit Köln so sídlom v Bonne, JUNIOR TALENTS Jeans-Stefan Müller so sídlom vo Wuppertali, Nemecko, Seehuus GmbH & Co. KG so sídlom v Niendorf, Nemecko, ALGOOS LTD S.R.L. so sídlom v Rumunsku, ME Agency, s.r.o so sídlom v Košiciach, Bragamob, so sídlom v Braga, Portugalsko, Espamob, so sídlom Barcelona, Španielsko, Ifel Institut so sídlom v Hamburgu, Nemecko, Švajčiarsko-slovenské združenie cestovného ruchu so sídlom v Banskej Bystrici, EUROPE 3000 a vybrané výučbové oblastné strediská v Taliansku zabezpečuje zahraničné odborné praxe pre žiakov na Cypre, vo Francúzsku, Grécku, Nemecku, Švajčiarsku a Taliansku.

Cieľom tejto spolupráce je:

- podieľať sa na projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností,
- posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov,
- posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií),
- prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu,
- spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl,
- nadväzovať kontakty v rámci profesionálneho rastu.

2.5 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Spolupráca s rodičmi

Škola považuje zákonných zástupcov za významných partnerov vo výchove a vzdelávaní žiakov.

Spolupráca školy a rodiny sa uskutočňuje prostredníctvom pravidelnej komunikácie, konzultácií, rodičovských združení, individuálnych stretnutí a elektronických komunikačných nástrojov.

Rodičia sú členmi Rady rodičov, ktorá má zastúpenie v Rade školy. Všetci zákonní zástupcovia žiakov sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciách s vyučujúcimi. Majú možnosť sledovať priebežné študijné výsledky a dochádzku žiakov prostredníctvom systému EduPage od roku 2016. Rodičia sú zároveň informovaní o aktuálnom dianí v škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom webovej stránky, a sociálnych sietí Facebook a Instagram. Cieľom školy je zlepšovať komunikáciu s rodičmi. Sme otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti. Jednou z hlavných úloh školy je spolupráca s rodičmi na školskom vzdelávacom programe.

Zamestnávateľia

Škola aktívne spolupracuje so zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia

zamestnávateľov sa podieľajú na aktivitách školy v rámci ich kompetencií vo výchovno-vzdelávacom procese. V oblasti praktického vyučovania pôsobia aktívne ako inštruktori pre odborný výcvik a sprostredkujú aktuálne informácie o zmenách a vývoji nových technológií. Ponúkajú absolventom školy pracovné príležitosti.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi z externého prostredia, kde naši žiaci poskytujú obyvateľom svoje služby pri rôznych príležitostiach, s policajným zborom, požiarnym zborom v Čadci pri organizovaní besied, prednášok, zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy, RÚZ pri maturitných a záverečných skúškach, s priamo riadenými organizáciami MŠVVaŠ SR, s Centrom poradenstva a prevencie v Čadci v rámci preventívnych opatrení, a pod. Ďalšia spolupráca je s ostatnými inštitúciami zaradenými do holdingu zriaďovateľa ŽSK.

2.6 Sektorové zameranie školy a ponuka OVP

V tejto oblasti je škola zameraná pre prípravu budúcich odborníkov v oblasti gastronómie, hotelierstva, cestovného ruchu, obchodu a osobných služieb kozmetik a kaderník dennou formou štúdia. Ponuka odborov a štúdia je zverejnená na <https://www.sosca.sk/uchadzaci-o-studium/>

Škola je zapojená do systému duálneho vzdelávania s ponukou odborov čašník, servírka, kuchár, kuchárka, pracovník v gastronómii, pracovníčka v gastronómii, kaderník, kaderníčka, asistent predaja a asistentka predaja. Zapojením sa do projektu a splnením všetkých podmienok s vynikajúcim hodnotením, Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ) 14. 12. 2022 vydala Rozhodnutie o udelení Strednej odbornej škole obchodu a služieb používať popri svojom názve aj označenie Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre obchod, gastronómiu, hotelierstvo a cestovný ruch.

Vzdelávanie dospelých je organizované vo vzdelávacích programoch kuchár, čašník, servírka, cukrár, kozmetik a kaderník. Informácie sú uvedené na <https://www.sosca.sk/vzdelavanie-dospelych/>.

3 Ciele, princípy a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka. Poslanie školy vyplýva aj z komplexnej analýzy školy.

Poslaním školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stala otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať.

Výchova a vzdelávanie sú založené na **princípoch**:

- a) bezplatnosti vzdelania v strednej škole, ktorá je štátnou školou,
- b) rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- c) inkluzívneho vzdelávania,
- d) zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- e) rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- f) celoživotného vzdelávania,
- g) výchovného poradenstva,
- h) slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,
- i) zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- j) prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- k) kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- l) integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,
- m) posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na vekú primeraný rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- n) vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti žiaka v školskom vzdelávaní,
- o) zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti, ohrozovaniu mravnej výchovy žiakov alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti alebo k ďalším formám intolerancie,
- p) rovnoprávnosti postavenia škôl bez rozdielu zriaďovateľa,
- q) rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou a v školách zriadených inou právnickou osobou,
- r) zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní,
- s) politickej, náboženskej a ideologickej neutrality,
- t) uznávania osobitného postavenia cirkevných škôl a súkromných škôl a ich úlohy pri poskytovaní výchovy a vzdelávania,
- u) ochrany fyzického zdravia a duševného zdravia,
- v) zabezpečenia bezpečného, zodpovedného a etického využívania digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie vo výchove a vzdelávaní

Ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosociálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi

- a) získať komunikačné kompetencie v štátnom jazyku a cudzom jazyku,
- b) rozvíjať digitálne kompetencie vrátane schopnosti bezpečne, kriticky a tvorivo využívať digitálne technológie a nástroje umelej inteligencie, porozumieť ich princípom, možnostiam a obmedzeniam, hodnotiť ich vplyv na jednotlivca a spoločnosť, pracovať s médiami vrátane sociálnych sietí, kriticky myslieť a odolávať nepravdivým, zavádzajúcim a manipulatívnym obsahom vrátane syntetického obsahu vytvoreného umelou inteligenciou,
- c) získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,
- d) ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať,
- e) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,

- f) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- g) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- h) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- i) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerance,
- j) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- k) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- l) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- m) rozvíjať emočnú gramotnosť a emočnú odolnosť,
- n) poskytnúť žiakom všeobecný a odborný vzdelanostný základ vychádzajúci zo systematického, vyváženého výberu informácií a poznatkov z oblasti ekonomiky, financií a administratívy, obchodu a služieb, spoločenských a prírodných vied a príslušného odboru,
- o) viesť žiakov k rozvíjaniu pohybových schopností a aplikácii pohybových zručností,
- p) naučiť žiakov zaraďovať získané informácie a poznatky do zmysluplného kontextu v nadväznosti na ďalšie vzdelávanie alebo uplatnenie na trhu práce,
- q) prehĺbiť u žiakov abstraktné a logické myslenie s dôrazom na pochopenie kauzálnych, funkčných a vývinových vzťahov medzi javmi a procesmi,
- r) viesť žiakov ku kritickému mysleniu s uplatnením mnohostranného pohľadu pri riešení úloh,
- s) poskytnúť žiakom možnosti pre optimálny výber ďalšieho vzdelávania/pracovného zaradenia podľa ich schopností, záujmov a potrieb spoločnosti,
- t) prehĺbiť u žiakov sociálne kompetencie, osobitne schopnosť kultivovane komunikovať, racionálne argumentovať a efektívne spolupracovať v rôznych skupinách,
- u) viesť žiakov k uvedomeniu si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje duševné a fyzické zdravie, osvojenie si teoretických vedomostí a praktických zručností súvisiacich so zdravým životným štýlom,
- v) viesť žiakov k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a požiarnej ochrane,
- w) motivovať žiakov k tomu, aby sa zaujímali o svet a ľudí okolo seba, aby boli aktívni pri ochrane ľudských a kultúrnych hodnôt, životného prostredia a života na Zemi,
- x) viesť žiakov k tomu, aby si uvedomili globálnu previazanosť udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej i svetovej úrovni,
- y) zabezpečiť desegregáciu a rovný prístup ku vzdelávaniu pre všetkých žiakov, vrátane marginalizovaných rómskych komunít a detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na: Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
- formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase pre žiakov a širokú verejnosť.

Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia sa, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka, vytvoriť dostupné podmienky pre ďalší rozvoj a podporu cudzieho jazyka v zahraničí prostredníctvom projektov napr. Erasmus+ a ZOP.
- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej techniky a softvérového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,

- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka,
 - zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
 - rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
 - vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovné prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
 - zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
 - zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.
- b) **posilnenie úlohy a motivácie pedagogických zamestnancov (PZ), ich profesijný a osobný rozvoj** s cieľom:
- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
 - podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie PZ,
 - rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- c) **podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka** s cieľom:
- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi PZ – žiakom – rodičom,
 - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
 - vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
 - odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
 - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
 - zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
 - nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
 - presadzovať zdravý životný štýl,
 - vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít, vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.
- d) **skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva** s cieľom:
- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
 - podporovať spoluprácu s partnermi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
 - aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu a odborného výcviku,
 - spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v našom regióne,
 - spolupracovať s podnikateľskými subjektami, ktoré poskytujú služby v odbore,
 - vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vzájomne si vymieňať skúsenosti a poznatky,
 - rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.
- e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:
- modernizovať prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
 - využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty, reagovať na trendy v danom odbore
 - pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

4.1 Popis školského vzdelávacieho program

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka vychádza z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu odborov 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby. Cieľom je rozvíjať poslanie, stratégiu, víziu a hodnoty školy.

SOŠ obchodu a služieb Čadca je moderná, dynamicky sa rozvíjajúca škola, kladúca dôraz na kvalitu vzdelávania. SOŠ obchodu a služieb Čadca sa zapojila do projektu - Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy a bol jej udelený **významný a medzinárodne uznávaný titul Efektívny používateľ modelu CAF**.

Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie vyššej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola sa stane otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej výchovno-vzdelávacej, mimovyučovacej, dobrovoľníckej a spoločenskej činnosti.

Cieľom školského vzdelávacieho programu pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka je vzdelávanie a výchova kvalifikovaných odborníkov pre viaceré odvetvia národného hospodárstva.

Príprava v školskom vzdelávacom programe obchodný pracovník, obchodná pracovníčka zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie. Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v stredisku praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov v reálnom prostredí. Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre oblasť obchodnej prevádzky so všeobecným prehľadom o celej oblasti predaja v maloobchodnej a veľkoobchodnej sieti, podpory predaja, komunikácie so zákazníkom a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít v súlade s potrebami zamestnávateľov.

Cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu v školskom vzdelávacom programe 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka je zvýšiť úroveň výchovno-vzdelávacích výsledkov prostredníctvom vhodne zvolených motivačných a aktivizujúcich foriem a metód práce na vyučovaní s ohľadom na individuálne potreby a špecifiká triedy, v ktorej výchovno-vyučovací proces prebieha a prostredníctvom aktivít využívajúcimi informačné systémy, nástroje online marketingu a taktiež informačné, inteligentné a digitálne technológie. Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou, Štátnym vzdelávacím programom, Národným programom rozvoja výchovy a vzdelávania SR, Stratégiou rozvoja ľudských zdrojov v sektore vzdelávania a výchovy a v neposlednom rade vychádza z koncepcie rozvoja školy.

Hlavnými východiskami a cieľmi školského vzdelávacieho programu 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka sú:

- Rozvíjať víziu, stratégiu, hodnoty a poslanie školy.
- Vzdelávať žiakov v súlade s potrebami uplatniteľnosti absolventov na národnom a Európskom trhu práce.
- Sústavne zvyšovať kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu uplatnením systému hodnotenia kvality v súlade s modelom CAF.
- Využívať inovatívne metódy a formy výučby odborných a ekonomických predmetov za účelom zvýšenia kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vytvárať nové učebné materiály a pomôcky, portfólia žiackych prác s cieľom zatraktívniť a zvýšiť úroveň vyučovania odborných a ekonomických predmetov.
- Rozvíjať finančnú gramotnosť, podnikateľské kompetencie a zručností žiakov na hodinách teoretického a praktického vyučovania.
- Realizovať spoluprácu s vonkajším prostredím, s verejnosťou prezentáciou školy, komunikáciou, prostredníctvom workshopov, besied, dobrovoľníctva a charitatívnych činností.
- Zvyšovať kvalitu vzdelávania digitalizáciou a využívaním digitálnych technológií.

Hlavným strategickým cieľom školského vzdelávacieho programu 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka je zlepšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy v nadväznosti na potreby trhu práce s dôrazom na rozvoj odborných kompetencií žiakov.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem

uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne. Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania. Osvojujú si základy matematiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na obchodno-podnikateľské aktivity, osvojenie si zásad obchodnej prevádzky, získavanie, spracúvanie a využívanie ekonomických informácií. V organizačnej práci a pri vedení agendy žiaci využívajú informačno-komunikačné technológie a systémy. Kladie sa dôraz na samostatnosť v získavaní a spracovaní informácií a ich tvorivé zužitkovanie v odbornej praxi.

V odbornom vzdelaní si absolvent osvojí poznatky o podstate zákonitostí, princípov, javov a ich vzájomných vzťahov, poznatky o prírodných, technických, technologických, ekologických, ekonomicko-spoločenských súvislostiach a vie ich uplatňovať pri riešení praktických úloh. Vzdelávacia oblasť teoretické vzdelávanie vedie žiaka k získaniu základných poznatkov z makroekonómie a mikroekonómie, k porozumeniu vzťahov v trhovej ekonomike, podnikových činnosti, účtovníctva a daní, pracovnoprávných vzťahov a pod. Poskytuje žiakovi potrebné vedomosti zo základov podnikania a manažmentu, pripravuje ich aktívne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a uplatniť sa na trhu práce, myslieť a konať ekonomicky a ekologicky, prispievať k dosahovaniu vyššej kvality svojej práce, služieb a výrobkov, dbať na ochranu zdravia pri práci. Umožní mu získať vedomosti z umenia rokovať s ľuďmi, vedieť s nimi nadviazať kontakt a správne s nimi komunikovať. Vzdelávacia oblasť vymedzuje obsah teoretickej prípravy pre kvalitný výkon povolania osvojenou technikou a technologickými postupmi v súlade s požiadavkami zákazníka, estetickými zásadami, modernými trendmi a novými vedeckými poznatkami. Poskytuje žiakovi vedomosti a zručnosti z oblasti používaných materiálov a surovín, o materiálnom a technickom zariadení a vybavení prevádzok. Učivo je zamerané na oboznámenie sa s informačnými systémami, s maloobchodnou sieťou, formami predaja a služieb v maloobchode, s obchodnými operáciami v predajniach, s charakteristikou spotrebiteľov, s distribúciou a s informačnými technológiami v e-obchode. Absolvent bude schopný dodržiavať zásady a predpisy bezpečnosti práce, požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia, podporovať podnikateľské aktivity smerujúce k trvalej prosperite podnikateľského subjektu. V rámci odborného výcviku žiaci rozvíjajú, rozširujú a prehlbujú učivo obchodnej prevádzky, ekonomiky a tovaroznalectva. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiakov, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie. Získaná kvalifikácia sa potvrdí maturitnou skúškou a žiak získa vysvedčenie o maturitnej skúške.

Škola vo svojej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie auto didaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, projektovom vyučovaní, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovnou formou účelovo zameranej diskusii alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakovi priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medzilľudských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov – vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných, situačných a inscenačných metód, aktivít využívajúcich digitálne technológie, riešenie konfliktových situácií, prezentácie žiackych prác, projektové vyučovanie, vytváranie portfólia. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách a tematických výchovno-vzdelávacích plánoch jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia napríklad schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (schránka dôvery na chodbe školy, prostredníctvom školského parlamentu). Do učebných osnov a tematických výchovno-vzdelávacích jednotlivých vyučovacích predmetov sú implementované témy environmentálnej, dopravnej, multikultúrnej výchovy, výchovy k zdraviu a Národného štandardu finančnej

gramotnosti. Výchovno-vzdelávací proces sa uskutočňuje v duchu humanizmu, dodržiavania ľudských práv, práv dieťaťa, rovnosti predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, rasizmu, šikanovania, kyberšikanovania a odstraňovania sociálno-patologických javov v škole.

Školský vzdelávací program 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov v zohľadnení individuálnych potrieb žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Súčasťou podkladov pre hodnotenie sú priebežne vytvárané portfóliá žiackych prác a výsledky testovania z profilových odborných predmetov. Žiaci sú s hodnotením v každom predmete oboznamovaní priebežne a s výsledným hodnotením sú oboznámení pred zasadnutím pedagogickej rady v danom klasifikačnom období.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Názov školského vzdelávacieho programu	OBCHODNÝ PRACOVNÍK , OBCHODNÁ PRACOVNÍČKA
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Stupeň vzdelania	354
Úroveň SKKR/EKR	4
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Nižšie stredné vzdelanie, splnenie podmienok prijímacieho konania, zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent sa môže uplatniť v oblasti obchodno-prevádzkových funkcií ako: predajca, pokladník, nákupca, vedúci obchodnej prevádzky, vedúci predaja, kontrolór kvality, skladník, pracovník v logistike a distribúcii a v iných pracovných pozíciách, kde sa vyžaduje úplné stredné odborné vzdelanie.
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Štúdium pre absolventov štvorročných odborov v rámci denného alebo diaľkového štúdia na úrovni ISCED 4, vzdelávanie na ISCED 5.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe obchodný pracovník, obchodná pracovníčka zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Výučba je organizovaná tak, že v 1.roč. majú študenti 1 deň odborného výcviku v týždni, v 2., 3. a 4. roč. 2 dni, ostatné dni sú venované teoretickému vyučovaniu. Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecnovzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, biológie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, účtovníctva, informačných systémov, manažmentu, obchodnej

prevádzky, marketingu, informačných technológií v obchode a pod. V rámci odborného výcviku žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku obchodu a služieb. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v OP praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Praktická príprava prebieha v obchodných zariadeniach, ktoré sú našimi kmeňovými partnermi. Tieto obchodné prevádzky sú základom odbornej prípravy žiakov v tomto študijnom odbore. Dôvodom takejto organizácie je skutočnosť, aby si žiaci precvičili a vyskúšali aj také zručnosti, situácie a javy, ktoré sa v bežnej praxi vyskytujú zriedkavo. Tieto vyučovacie aktivity prebiehajú pod dozorom majstra odborného výcviku. Žiaci v priebehu štúdia sa dostanú na rôzne pracoviská, nakoľko ich práca sa strieda.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

4.4 Dištančné vzdelávanie

Dištančné vzdelávanie v čase mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v súlade s § 150 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa bude realizovať podľa osobitných predpisov.

Pri prechode školy na dištančné vzdelávanie sa vyučovanie neprerušuje, ale mení formu. Všetky povinnosti týkajúce sa účasti a aktivity na vyučovaní zostávajú nezmenené pre vyučujúcich, žiakov a rodičov. Dištančné vzdelávanie môže byť realizované na úrovni jednotlivca, skupiny, triedy alebo príslušných ročníkov. O prechode na dištančné vzdelávanie musí byť oboznámený každý učiteľ a žiak, vrátane zákonných zástupcov žiakov s tým, akým spôsobom bude prebiehať výučba. Dištančné vzdelávanie sa riadi platnou Metodikou dištančného vzdelávania v čase mimoriadnej situácie, spôsobenej prerušením vyučovania v školách, ktorá je vypracovaná s prihliadnutím na podmienky školy a kde sú definované platformy a kanály, ktoré sa budú pri elektronickej komunikácii používať.

4.5 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do študijného odboru 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka môže byť prijatý len uchádzač s dobrým zdravotným stavom. Uchádzač, ktorý má zmenenú pracovnú schopnosť, pripojí k prihláške vyjadrenie príslušného všeobecného lekára o zdravotnej spôsobilosti študovať zvolený študijný odbor (prikladá len uchádzač/uchádzačka, ktorý je žiakom so zdravotným znevýhodnením).

Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz.

4.6 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:

- práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
- práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec OP praktického vyučovania v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Pracovné oblečenie:

Dievčatá:

- Pracovný plášť
- Pracovná obuv

Chlapci:

- Pracovný plášť
- Pracovná obuv

5 Profil absolventa študijného odboru 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

5.1 Charakteristika absolventa

Odborné vzdelávanie v študijnom odbore obchodný pracovník, obchodná pracovníčka je charakteristické široko koncipovanou odbornou orientáciou a dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Absolvent odboru bude schopný uplatniť sa vo svojich povolaniach so všeobecnovzdelávacím základom a odbornými teoretickými vedomosťami a praktickými zručnosťami v obchodnej praxi. Absolventi majú zručnosti pri práci s informačnými a komunikačnými technológiami pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci. Vzdelávanie pripravuje absolventov pre uplatnenie sa prevažne v sektore obchodu a marketingu. V rámci prípravy na povolanie po druhom ročníku si žiak vyberá jednu z ponúkaných oblastí vzdelávania podľa špecializácie: obchodná prevádzka; marketing v obchode.

V rámci prípravy na povolanie pre oblasť vzdelávania **obchodná prevádzka** od tretieho ročníka študijný odbor pripravuje žiakov pre uplatnenie sa v pracovných pozíciách: hlavný pokladník v obchodnej prevádzke, manažér v obchodnej prevádzke, manažér pre starostlivosť o zákazníkov, obchodník v malom obchode, v butik, obchodný zástupca. Absolvent má znalosť o organizačnej štruktúre, úlohách a právnej forme jednotlivých podnikov, prevádzok a oddelení, dokáže riešiť problémové situácie, a pracovať v tíme, komunikovať v cudzom jazyku, samostatne zvládne všetky pracovné činnosti v obchodných prevádzkach, aktívne sa zapája do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizuje. Rozsah znalostí umožnia absolventovi orientovať sa v oblasti: základné ekonomické pojmy a kategórie, nástroje a zákonitosti fungovania ekonomických zákonov, adaptovať sa na prácu v kolektíve, uvedomenie si zodpovednosti za výsledok svojej práce, dodržiavanie pracovnej disciplíny a interných predpisov zamestnávateľa, ako aj plánovaní práce, príprave a realizácie práce a pracovných postupov. Absolvent štvorročného študijného odboru 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania. Absolvent je kvalifikovaný stredoškolsky vzdelaný pracovník so širokým odborným profilom a všeobecnovzdelávacím základom, schopný vykonávať odborné činnosti v obchodno-prevádzkových alebo vybraných technicko-hospodárskych funkciách prevádzkového charakteru. Je schopný vykonávať práce súvisiace s riadením a organizovaním obchodnej činnosti na strednej úrovni riadenia podľa podmienok a požiadaviek zamestnávateľov.

V praxi sa absolventi uplatňujú ako strední technicko-administratívni pracovníci (napr. obchodní zástupcovia, pokladníci – zmenárení, prevádzkari, obchodníci, referenti marketingu), často sú v pozíciách riadiaceho stredného manažmentu a riadia malú skupinu zamestnancov (vedúci prevádzky, vedúci predajne, vedúci reštaurácie), môžu súkromne podnikáť. Aplikujú v praxi obchodno-podnikateľské aktivity a zásady marketingu, získavajú, spracúvajú a využívajú ekonomické informácie, v organizačnej práci a pri vedení agendy využívajú informačno-komunikačné technológie. Orientujú sa v základných právnych normách a predpisoch, ovládajú zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi. Technicko-administratívni pracovníci pracujú zväčša v miestnostiach kancelárskeho charakteru bez nepriaznivých vplyvov pracovného prostredia. Okrem sústredenosti, dobrej pamäti, trpezlivosti, presnosti, manuálnej zručnosti je dôležité rutinné zvládnutie digitálnych technológií. Pri organizovaní a riadení práce zamestnancov sa vyžadujú dobré organizačné schopnosti a bezkonfliktnosť, ovládanie sa v kritických situáciách, samostatnosť, rozhodnosť, zodpovednosť.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na rozsah zrakového poľa, priestorové videnie, rozlišovanie zvuku, udržiavanie rovnováhy, rozdelenie pozornosti, praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania. Požiadavky sú kladené aj na rozlišovanie farieb a farebných odtieňov, rozlišovanie chuti, samostatné myslenie a odolnosť voči senzorickej záťaži. Vie používať racionálne metódy práce, vie cieľavedome a rozhodne konať.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v jednom cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. V oblasti odborných vedomostí absolvent vie aplikovať v zákonitosti fungovania ekonomiky v podmienkach voľného trhu. Má základné vedomosti z ekonomiky, marketingu, propagácie a reklamy, výskumu trhu, poskytovania služieb zákazníkovi, odborných a poradenských služieb. Pozná jednotlivé druhy tovaru, zásady jeho predaja, ošetrovania, skladovania a propagácie. Ovláda zásady

administratívnych prác v predajni, pozná príslušné predpisy o nákupe a predaji, reklamačný poriadok, zákon o ochrane spotrebiteľa a ostatné právne predpisy. Pozná kvalitu a hodnotenie tovaru, záručné doby, vplyvy pôsobiace na tovar vo sfére obehu a spotreby. Ovláda práce spojené s inventarizáciou. Má základné vedomosti z evidencie v jednoduchom a podvojnóm účtovníctve, daňovníctva, poisťovníctva a z práva. V oblasti odborných zručností absolvent študijného odboru ovláda práce spojené z objednávaním, prebierkou, uskladňovaním, ošetrovaním a prípravou tovaru na predaj. Vie aranžovať tovar v predajni, poskytovať odbornú poradenskú službu, ovláda zásady ponuky a vystavovania tovaru. Ovláda všetky potrebné úkony a zručnosti spojené s praktickým predajom tovaru zákazníkom, cenníky, katalógy a potrebné počtové úkony, informačné technológie v obchode s dôrazom na rýchlosť a obtiažnosť v zložitých podmienkach predaja. Uplatňuje odborné zručnosti pri výkone účtovných operácií, vypracovaní ekonomických súvah a rozborov, uplatňovaní právnych predpisov a manažérskych zásad pre úspešné vedenie podniku. Vie zvládnuť práce pri manipulovaní s tovarom a obalovou technikou, samostatne viesť hospodárske písomnosti a evidenciu pri využití digitálnych technológií, ovláda prácu na počítači, registračnú pokladnicu a inú techniku v obchode.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci. V oblasti finančnej gramotnosti je absolvent schopný nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie, poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií, rozoznávať riziká v riadení vlastných financií, stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie, rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť sporiť, efektívne používať finančné služby, plniť svoje finančné záväzky, zveľaďovať a ochrániť svoj majetok, porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny, hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie, inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností, porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí, orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a ostatné finančné inštitúcie), orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Po ukončení štúdia získava absolvent výučný lista vysvedčenie o maturitnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu pre absolventov štvorročných učebných odborov v rámci denného alebo diaľkového štúdia na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať aj rôznymi vzdelávacími cestami na ISCED 4 prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore. Ak je na maturitnej skúške ako člen skúšobnej komisie prítomný delegovaný zástupca Republikovej únie zamestnávateľov a zároveň je žiak na maturitnej skúške zo všetkých predmetov klasifikovaný známkou nie horšou ako chválitebný, získava osvedčenie Republikovej únie zamestnávateľov.

Kompetenčný profil absolventa sme vytvorili na základe kompetencií uvedených v ŠVP a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi. Týmto má absolvent študijného odboru garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a kompetencií v závislosti od potrieb zamestnávateľov.

Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky oblasti vzdelávania pre študijný odbor 6442K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb;
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka;
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia;
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou; - prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných;
- schopnosť komunikovať minimálne v jednom cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v kolektíve;
- aktívne sa zapájať do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizovať podľa potrieb a požiadaviek trhu práce;
- zručnosti pri práci s informačnými a komunikačnými technológiami pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Obsahové štandardy

Ekonómia a ekonomika

Základy účtovníctva
Technika administratívy
Elektronické obchodovanie (E-commerce)
Inteligentné technológie v obchode

Vzdelávacie štandardy ŠPECIFICKÉ pre oblasti vzdelávania podľa špecializácie: OBCHODNÁ PREVÁDZKA

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a využívať osvojené pojmy pri riešení praktických úloh;
- aplikovať psychológiu predaja pri rokovaní s klientmi a obchodnými partnermi pri nákupe a predaji;
- charakterizovať funkciu a úlohy obchodnej prevádzky;
- vysvetliť techniky spoločenskej komunikácie, komunikácie na pracovisku s obchodnými, bankovými a ďalšími partnermi, vrátane zahraničných;
- charakterizovať prieskum trhu a využívanie nástrojov komunikačného mixu na prezentáciu podniku a jeho produktov;
- orientovať sa v základných predpisoch, ustanoveniach obchodného, živnostenského, občianskeho práva, zákona o ochrane spotrebiteľa;
- popísať formy platobného styku;
- vytvoriť ponukový list produktov;
- popísať úlohu podnikového manažmentu v riadiacom procese;
- popísať základné činnosti v obchode a službách;
- popísať základné formy predaja, zásady predaja a propagácie;
- poznať tovar, jeho úžitkové vlastnosti a skladovanie, zásady ošetrovania tovaru, záručné doby, vplyvy pôsobiacich na tovar vo sfére obehu a spotreby;
- spracovať štatistiku a rozbor predaja;
- poznať elementárne pojmy, podstatu, úlohy marketingu a jeho uplatnenie v podnikaní;
- vyhodnocovať obchodné a marketingové aktivity;
- vysvetliť význam a metódy, základné princípy marketingu, súvislosti obchodných a marketingových činností podniku;
- zostaviť marketingový plán konkrétneho podniku s využitím informačných technológií.

Obsahové štandardy

Obchodná prevádzka
Základy marketingu
Tovarovnalectvo

PRAKTICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať marketingové nástroje v praxi;
- zostaviť marketingový plán podniku;
- ovládať vecne, štylisticky, gramaticky a formálne správne normalizovanú úpravu písomností;
- organizovať prácu, riadiť menší kolektív a koordinovať prácu v tíme;
- orientovať sa v nových technológiách, nových smeroch sortimentových druhov tovarov;
- ovládať jednoduché účtovníctvo;
- pracovať s registračnou pokladnicou, správne inkasovať, robiť vyúčtovanie;
- uplatňovať progresívne trendy v obchode;
- používať pri vybavovaní agendy prostriedky štandardnej kancelárskej techniky;
- uplatňovať estetické hľadiská v praxi;

- vyhodnotiť informácie z účtovníctva z hľadiska možnosti ich využitia pri finančnom riadení obchodného podniku;
- viesť základnú účtovnú evidenciu obchodného podniku;
- vyhotovovať expedičné doklady, dodacie listy, faktúry;
- vyhotovovať štatistiku a rozbor predaja;
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušovali pracovné prostredie;
- vykonávať základné úkony rozboru finančného hospodárenia;
- vytvoriť ponukový list produktov;
- využívať hospodárne a ekologicky pracovné prostriedky so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok.

Obsahové štandardy

Odborný výcvik

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

Kľúčová kompetencia	Rozvíjaná v predmetoch
a) Gramotnosť	
– porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, BIO, INF, API, EKO, MNG, MKT, SXB, PDS, PSV, KMM, OCH, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA
porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, MAT, API, EKO, MNG, MKT, SXB, NTV, OCH, TVZ, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA
identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, INF, MAT, API, EKO, MNG, MKT, PSV, NTV, TVZ, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA
– uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, API, PSV, ITE, PQF
– vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, BIO, INF, TSV, API, MNG, PSV, ITE, PQF, OVY
– sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, TSV, API, MNG, MKT, SXB, PSV, KMM, NTV, OCH, TVZ, ZMO, ITE, PQF, OVY
– bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, BIO, INF, TSV, API, MNG, MKT, NTV, TVZ, ZMO, ITE, PQF, OVY
– aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, TSV, API, EKO, MNG, MKT, PSV, KMM, NTV, OCH, TVZ, ZMO, ITE, PQF, OVY
– dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, TSV, API, EKO, MNG, MKT, SXB, KMM, SPP, NTV, OCH, TVZ, ZMO, ITE, PQF, OVY
– vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, API, MKT, KMM, ZMO, ITE, PQF, TEA

– pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.	ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, API, KMM, ITE, PQF, TEA
b) Viacjazyčnosť	
– pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;	ANJ, BIO, TSV, EKO, MKT, KMM, SPP, ZMO, UCT, TEA, OVY
– porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, MAT, API, MNG, MKT, SXB, PDS, PSV, KMM, NTV, OCH, TVZ, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA, OVY
– zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;	ANJ, KMM
– spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;	ANJ, MNG, SXB, OCH,
– napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.	SJL, ANJ, ETV, NBV, OBN, INF, API, SXB, KMM, OCH,
c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve	
efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;	DEJ, INF, MAT, API, EKO, MNG, KMM, UCT, ITE, PQF, TEA, OVY
komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;	SJL, GEG, INF, MAT, API, MNG, KMM
chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;	ETV, NBV, OBN, BIO, INF, MAT, TSV, API, MNG, OVY
aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.	SJL, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, MAT, API, MNG, MKT, SXB, PDS, PSV, KMM, SPP, NTV, OCH, TVZ, ZMO, ITE, PQF
d) Digitálna kompetencia	
– používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreatívnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;	SJL, ETV, NBV, DEJ, OBN, BIO, INF, API, EKO, MNG, MKT, PDS, PSV, KMM, SPP, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA, OVY
– kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, MAT, API, MNG, MKT, PSV, KMM, NTV, TVZ, ZMO, ITE, PQF
– chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;	ETV, NBV, GEG, OBN, INF, MAT, TSV, API, MNG, SXB, OCH, ITE, PQF, OVY
– chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby	ETV, NBV, OBN, INF, TSV, API, MKT, SXB, OCH, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA

použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.	
e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa	
– starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, TSV, API, MNG, MKT, KMM, SPP, ZMO, ITE, PQF
– kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, TSV, API, SXB, KMM, SPP, OCH, ITE, PQF
– preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;	SJL, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, TSV, API, MNG, MKT, PSV, NTV, TVZ, ZMO, ITE, PQF
– dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, API, EKO, MNG, MKT, PSV, KMM, NTV, TVZ, ZMO, ITE, OVY
– pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, OBN, BIO, INF, TSV, API, EKO, MNG, MKT, PSV, KMM, NTV, TVZ, ZMO, ITE, PQF, OVY
– identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspôľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, MAT, API, EKO, MNG, MKT, SXB, PDS, PSV, NTV, OCH, TVZ, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA, OVY
– dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.	SJL, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, INF, MAT, TSV, API
f) Občianska kompetencia	
– rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, INF, TSV, API, MNG, MKT, SXB, PSV, KMM, SPP, NTV, OCH, TVZ, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA, OVY
– vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;	ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, API, EKO, MNG, MKT, PSV, NTV, TVZ, ZMO, ITE, PQF
– porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;	ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, API, MNG
– kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;	SJL, ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, TSV, API, MNG, MKT, SXB, KMM, NTV, OCH, TVZ, ZMO
– dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.	SJL, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, MAT, TSV, API, EKO, MNG, PDS, KMM, UCT, TEA, OVY
g) Podnikateľská kompetencia	
– opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;	SJL, ETV, NBV, OBN, INF, MAT, API, EKO, MNG, MKT, SXB, PDS, PSV, NTV, OCH, TVZ, ZMO, ITE, PQF, OVY
– uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;	SJL, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, API, MNG, PDS, UCT, ITE, PQF, TEA
– chápať sociálne a hospodárske príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ, organizácia či spoločnosť.	ETV, NBV, DEJ, OBN, INF, API, EKO, MNG, MKT, SXB, PDS, KMM, ZMO, ITE, PQF, OVY
h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu	
– vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, INF, TSV, API, MNG, PSV, SPP, NTV, TVZ, UCT, ITE, PQF, TEA
– zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, BIO, INF, MAT, TSV, API, MNG, MKT, PDS, PSV, SPP, NTV, OCH, TVZ, ZMO, UCT, ITE, PQF, TEA, OVY
– poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu	SJL, ANJ, ETV, NBV, DEJ, GEG, OBN, INF,

kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.	API, EKO, MNG, MKT, SXB, KMM, SPP, OCH, ZMO, OVY
---	--

5.2.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

6.1 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy. Normatív vybavenosti odborných učební a tried je v súlade s Normatívom základného vybavenia pracovísk praktického vyučovania pre odbor.

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľky školy, kancelária pre sekretariát, kancelária pre zástupkyňa riaditeľky školy pre TV, kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre PV, kancelária pre zástupkyňa riaditeľky školy pre TEČ, príručný sklad s odkladacím priestorom, sociálne zariadenie.

Pedagogickí zamestnanci školy: zborovňa, kabinety pre učiteľov, sociálne zariadenie.

Odborný zamestnanec, školský psychológ: kabinet, zázemie.

Nepedagogickí zamestnanci školy: kancelárie pre mzdovú účtovníčku, študijnú referentku, ekonomický úsek, miestnosť pre upratovačky, príručný sklad s odkladacím priestorom, dielňa, kotolňa, archív.

Ďalšie priestory: hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne, sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky, školský bufet, sklady náradia, strojov a zariadení, sklady materiálov, surovín a polotovarov, knižnica.

Makrointeriéry

- Školská budova
- Budova Beskyd
- Školský bufet
- Školský dvor

Vyučovacie interiéry

- Základné učebné priestory pre teoretické vyučovanie
- Základné učebné priestory pre praktické vyučovanie
- Odborná učebňa pre techniku obsluhy
- Odborná učebňa pre technológiu prípravy pokrmov
- Odborná učebňa pre jazykové vzdelávanie
- 2 odborné učebne pre informatiku
- Telocvičňa, posilňovňa, pohybové štúdio

Vyučovacie exteriéry

- Školské ihrisko
- Školský dvor

Kmeňové pracoviská odbornej praxe

- Dielne PV Beskyd
<https://www.sosca.sk/prevadzky-skoly/>

Zmluvné pracoviská

- Hypermarket TESCO Čadca

MTZ

- Učebňa teoretického vyučovania: klasická trieda pre všeobecnovzdelávacie a odborné predmety.
- Odborná učebňa informatiky / IKT (vybavená počítačovou technikou a softvérom pre administratívu a obchod).
- Odborná učebňa pre výučbu cudzích jazykov.
- Cvičná predajňa (alebo školské stredisko praktického vyučovania).
- Pracovisko praktického vyučovania (zmluvné prevádzky) – reálne maloobchodné a veľkoobchodné predajne, kde žiaci absolvujú odborný výcvik.
- Registračná pokladňa.
- Snímače čiarových kódov (skenery).
- Zariadenia na overovanie bankoviek a stroje na počítanie mincí/bankoviek.
- Obchodné váhy (digitálne s možnosťou tlače etikiet).
- Špecifický softvér: skladové hospodárstvo, pokladničné systémy a programy na fakturáciu či účtovníctvo.
- Zariadenie predajne: regály, predajné pulty, vitríny, chladiace vitríny a baliace stoly.

Osobné ochranné pracovné prostriedky (OOPP) pre žiakov

- Pracovný odev: pracovné nohavice/sukňa, tričko alebo košeľa vo farbe predpísanej pracoviskom.
- Biely pracovný plášť / zástera: povinné pri práci v segmente potravinárskeho tovaru.
- Zdravotná / pracovná obuv: protišmyková obuv spĺňajúca hygienické štandardy.

- Pokrývka hlavy: čiapka so šiltom alebo šatka (špecificky pri manipulácii s nebalenými potravinami).

Kompletné znenie dokumentu: [Štátny inštitút odborného vzdelávania \(ŠIOV\)](https://siov.sk/skupina-626364-ekonomika-a-organizacia-obchod-a-sluzby-iii/). Skupina 62/63/64 – Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II. <https://siov.sk/skupina-626364-ekonomika-a-organizacia-obchod-a-sluzby-iii/>

6.2 Personálne podmienky

Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odbornej výchovy, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade so všeobecne platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci všeobecne platných predpisov.

Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (študijný referent, ekonóm, správca, školník, upratovačky a pod.), ktorí sa podieľajú na zabezpečovaní realizácie ŠKVP je v súlade so všeobecne platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a napĺňané po dobu ich činnosti v rámci všeobecne platných predpisov.

Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi všeobecne platnými predpismi. Poradenstvo zabezpečuje školský psychológ ako odborný zamestnanec alebo výchovný poradca, ktorý je pedagogický zamestnanec, ktorých poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu školského psychológa alebo výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca školského psychológa resp. výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti školského psychológa resp. výchovného poradcu vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

6.3 Organizačné podmienky

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné.

Vyučovanie začína o 7.50 hod. Organizácia školského roka sa riadi Sprievodcom školským rokom pre daný školský rok.

Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odborný výcvik je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Odborný výcvik sa v rozsahu stanovenom v učebnom pláne sa vykonáva v školských zariadeniach: dielne a učebne odborného výcviku, ako aj v kmeňových a zmluvných pracoviskách odborného výcviku. Výučba prebieha pod vedením inštruktorov poverených zamestnávateľom a MOV. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie. Odborný výcvik nadväzuje na teoretické vyučovanie. Realizuje sa v 6 – 7 hodinových celkoch každý druhý týždeň. Ak to vyžaduje charakter nácviku, odborný výcvik možno spájať aj do viacdňových celkov s rešpektovaním podmienok odboru aj čase prázdnin, cez soboty a nedele. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva.

Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní a príprave. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok sa riadi Organizačným poriadkom školy a Pracovným poriadkom školy. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na prvej vyučovacej hodine prvý deň školského roka a podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.

Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvého ročníka so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu priaznivej atmosféry v škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu. Nulté stretnutie s rodičmi prvákov sú plánované v mesiaci júl, prvé stretnutie do konca septembra príslušného školského roka, kde sa zoznamujú s učiteľmi a MOV, kolektívom v triede, získavajú informácie o škole, jej štýle práce, organizácii vyučovania a odbornej prípravy, metódach a prostriedkoch hodnotenia, plánovaných aktivitách v škole a osobitnými predpismi praktickej prípravy v kmeňových a zmluvných pracoviskách. Sú oboznámení s ich povinnosťami, právami a postupmi. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Metodickým pokynom č. 21/2011 a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania záverečných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.

Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci školského roka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odborného výcviku. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy. Virtuálne exkurzie a telemasty sú súčasťou vyučovacích hodín v praktickom a teoretickom vyučovaní.

Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkov školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.

Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou jednoduchých ročníkových prác ako spoločný výstup teoretického a praktického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platnej legislatívy. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným predpisom.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu rizík spojených najmä s odborným výcvikom. Učitelia, MOV, žiaci a rodičia sú podrobne oboznámení s opatreniami.

Škola zabezpečuje vstupné školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrane pre žiakov a PZ. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetov.

Na odbornom výcviku sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

7 Podmienky vzdelávania žiakov

7.1 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sa vychádza z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií a odporúčaní špecializovanými zamestnancami Centra poradenstva a prevencie prípadne lekárom pre deti a dorast a v spolupráci so školskou psychologičkou, výchovnou poradkyňou.

Všeobecne platné predpisy označujú žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“), žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým a telesným postihnutím, ako aj žiaci s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu.

Individuálny vzdelávací program ako súčasť návrhu na vzdelávanie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, obsahujúci úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia a spolupráce s odbornými zamestnancami, patrí medzi pedagogickú dokumentáciu žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorého výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje v škole v triede s rešpektovaním intelektového nadania alebo školskej inklúzie žiakov.

7.2 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, ktorý má zariadením poradenstva a prevencie diagnostikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie na poskytnutie podporného opatrenia vo výchove a vzdelávaní žiakovi so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, s nadaním a žiakovi, ktorého zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionálnosť, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia. Zohľadnenie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť mu rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností a osobnosti, a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a primerané začlenenie do spoločnosti. Inkluzívnym vzdelávaním sa rozumie spoločná výchova a vzdelávanie žiakov, ktorá je uskutočňovaná na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobností a podporujúca ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je:

- a) žiak so zdravotným znevýhodnením, podľa § 2 písm. j) až m) zákona č. 245/2008 Z. z.,
- b) žiak zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, podľa § 2 písm. o) zákona č. 245/2008 Z. z.,
- c) žiak s nadaním podľa § 2 písm. p) zákona č. 245/2008 Z. z.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, ktorú navštevuje, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Individuálny vzdelávací program obsahuje podporné opatrenie a úpravy jednotlivých častí školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä úpravu obsahu, metód, foriem alebo spôsobu hodnotenia, dochádzky do školy a spolupráce s odbornými zamestnancami.

Podporným opatrením je opatrenie poskytované školou potrebné na to, aby sa žiak mohol plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Podporné opatrenia a ich poskytovanie upravuje § 145a a § 145b zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Inklúzia žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Žiakov je vhodné začleniť do výchovno-vzdelávacieho procesu, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušného

povolania. Inklúzia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu a osvojenie si pracovných návykov.

Inklúzia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojím profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaný

ch žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom odbore je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania. Úpravy pre nadaných žiakov:

- žiaci budú začlenení do bežných tried,
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku. Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy,
- pre výnimočne nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line.

7.3 Podporné opatrenia vo výchovno- vzdelávacom procese

Cieľ a poslanie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 šk. zákona č.245/2008 Z. z. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania (§ 3 písm. d), e) šk. zákona), ktoré je „uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania“. A nielen žiakov, ale aj všetkých zúčastnených v školskom prostredí – t. j. rodičov i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, radou školy, centrom poradenstva a prevencie a ďalšími externými organizáciami.

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 šk. zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov, podpory duševného zdravia či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka. Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa (§ 131 ods. 2 šk. zákona) najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o školský podporný tím (§ 84 písm. a) ďalej len ŠPT) zákona č.138/2019 Z. z., ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov na ceste k žiakom. Takýto tím je zložený z odborných a pedagogických zamestnancov, ktorí spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí.

Činnosti podpornej úrovne prvého stupňa (§ 131 ods. 2 šk. zákona) vykonáva pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec školy a školský podporný tím. Činnosti podpornej úrovne prvého stupňa zahŕňajú:

- pedagogickú diagnostiku,
- pedagogickú intervenciu,
- výchovné poradenstvo,
- kariérové poradenstvo,
- sociálne poradenstvo,
- rozvoj inkluzívneho vzdelávania,
- prevenciu.

Činnosti podpornej úrovne druhého stupňa (§ 131 ods. 3 šk. zákona) vykonáva školský špeciálny pedagóg a odborný zamestnanec školy v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie a ďalší členovia školského podporného tímu. Činnosti podpornej úrovne druhého stupňa zahŕňajú:

- orientačnú diagnostiku,
- prevenciu,
- poradenstvo,
- intervenciu,
- krízovú intervenciu,
- terapiu,
- reedukáciu,
- metodickú podporu a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, odborným zamestnancom a zákonným zástupcom alebo zástupcom zariadenia.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v našej spádovej oblasti v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každý žiak bol vnímaný ako jedinečný a necítil sa odmietaný. Inkluzívne vzdelávanie (§ 3 písm. e) šk. zákona) je

uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti. Naša škola na základe novelizovaného šk. zákona 182/2023 podľa § 145a a 145b šk. zákona poskytuje žiakom podporné opatrenia, aby sa žiaci mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať seba ako človeka, osobnosť či svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Škola poskytuje podporné opatrenia (ďalej PO) podľa Katalógu podporných opatrení, tohto školského vzdelávacieho programu a v prípade potreby aj podľa Individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP).

Škola na podporu výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov (§ 2 písm. h) šk. zákona) poskytuje podporu všetkým žiakom a to tak, že zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov v úzkej spolupráci so ŠPT na 3 úrovniach.

Podporné opatrenia 1. stupňa – univerzálna preventívno-výchovná činnosť

Podporná úroveň 1. stupňa sa poskytuje všetkým žiakom ako súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti. Cieľom je zabezpečiť optimálne podmienky pre sociálno-emocionálny, kognitívny a osobnostný rozvoj žiaka. Prostredníctvom úpravy obsahu, foriem a metód sa univerzálne preventívne aktivity a princípy implementujú do výchovy a vzdelávania, pričom sa zameriavajú na budovanie pozitívnej klímy a zdravých vzťahov v triede, nenásilnej vzájomnej komunikácie pocitov a potrieb, riešenie žiackych konfliktov, kariérové poradenstvo, sledovanie pokroku žiakov, udržiavanie motivácie, rozvoj prosociálneho správania a empatie. Realizuje ju v triede každý PZ aktívnou spoluprácou so ŠPT, školským špeciálnym pedagógom alebo odborným zamestnancom školy, v kooperácii so zákonným zástupcom (ďalej len ZZ) žiaka. Učiteľ prispôsobuje výchovno-vzdelávaciu činnosť všetkým žiakom tak, aby podporovala ich celkový rozvoj a zohľadňovala individuálne potreby, silné a slabé stránky žiaka. Rešpektuje sa najmä individuálne tempo žiakov, poskytuje sa dostatok času podľa potrieb žiakov na vypracovanie úloh, testov a projektov, poskytujú sa doplňujúce vysvetlenia a konzultácie, pomoc pri organizácii učenia a plánovaní školských povinností.

V škole sa uskutočňuje prevencia na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania (§ 145a ods. 2 písm. t) šk. zákona) - k opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel PO, vykonáva sa automaticky. Prevencia sa zameriava na rozvoj zdravého životného štýlu, duševnej pohody, sociálnych a komunikačných zručností, prevenciu závislostí, šikanovania, kyberšikanovania, násillia a iných foriem rizikového správania. Podieľajú sa na nej pedagogickí a odborní zamestnanci školy v spolupráci s externými odborníkmi a inštitúciami.

V prípade potreby sa žiakom, rodičom a zamestnancom školy zabezpečuje krízová intervencia (podľa § 145a ods. 2 písm. u) šk. zákona). Vykonáva sa v prípade živeľnej pohromy, úmrtia žiaka v triede, prípadne iných dramatických udalostí. Krízovú intervenciu podľa schváleného štandardu vykonáva vždy odborný zamestnanec školy alebo CPP, ktorý je v krízovej intervencii špeciálne vyškolený. K opatreniu nie je potrebné žiadne vyjadrenie na účel PO, vykonáva sa automaticky.

Podporné opatrenia 2. stupňa – cieleľná podporná úroveň

Je určená žiakom so zvýšenými nárokmi na podporu, ktoré môžu byť aj prechodného charakteru, vrátane detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP) s cieľom optimalizovať a podporiť proces výchovy a vzdelávania. PO vykonáva školský špeciálny pedagóg, ŠPT v úzkej spolupráci s vyučujúcimi a zákonnými zástupcami žiakov. PO sa zameriava na zmierňovanie prekážok žiaka vo výchove a vzdelávaní s cieľom zabezpečiť rozvoj jeho schopností alebo osobnosti a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a rozvoja osobnosti prostredníctvom intervencií. Odborné činnosti na podpornej úrovni 2. stupňa sú prepojené na podpornú úroveň 1. stupňa, môžu zahŕňať napr. vypracovanie a realizáciu individuálneho podporného plánu, pravidelné konzultácie so školským špeciálnym pedagógom alebo výchovným poradcom, cieleľné intervencie zamerané na rozvoj oslabených oblastí, podporu pri adaptácii na školské prostredie alebo pri riešení osobných a vzťahových problémov, pravidelné doučovanie alebo konzultácie z vybraných predmetov, poskytovanie kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy (§ 145a ods. 2 písm. t) šk. zákona).

Podporné opatrenia 3. stupňa – aditívna podpora

Uvedené podporné opatrenia sú určené pre žiakov s diagnostikovanými ŠVVP. Vyjadrenie na účel podporných opatrení vydáva zariadenie poradenstva a prevencie. Podporné úrovne 3. stupňa sú zabezpečované a vykonávané odbornými zamestnancami centra poradenstva a prevencie v spolupráci so ŠPT. Škola poskytuje špecifickú podporu žiakom, ktorí podľa § 2 písm. i) šk. zákona majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Tá sa realizuje buď v rámci Školského vzdelávacieho programu alebo jeho doplnením cez Individuálny vzdelávací program (§ 7a šk. zákona), pričom sa realizuje úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti. Žiak postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu len v tých prípadoch, ak nemôže postupovať podľa ŠKVP (napr. žiak s viacerými ťažkosťami a úpravou dochádzky).

Individuálny vzdelávací program zahŕňa podklady z realizovaných činností 1. a 2. úrovne (pedagogická diagnostika, orientačná diagnostika ŠPT, vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie – stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní, úprav a metodických postupov, vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti so žiakom, ZZ a triednym učiteľom, úzku spoluprácu a spoločné stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie,

Žiak má možnosť využiť aj dodatočnú špeciálno-pedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo, zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov.

Žiakom so ŠVVP sa podľa Katalógu podporných činností poskytuje podporné opatrenie Poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých deťmi alebo žiakmi vo výchove a vzdelávaní (podľa § 145a ods. 2 písm. b) šk. zákona).

Realizátori podieľajúci sa na poskytovaní podporných opatrení

Školský podporný tím (ŠPT)

Na škole pracuje školský podporný tím (ďalej len ŠPT) v súlade s § 84 a zákona č. 138/2019 Z. z. počnúc šk. rokom 2025/2026 zložený z koordinátora ŠPT, školského špeciálneho pedagóga, výchovného poradcu, kariérového poradcu a koordinátora všeobecnej prevencie. Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 šk. zákona a § 84a zákona č. 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, procesnými, výkonovými a obsahovými štandardami popísanými úrovňami podpory, predovšetkým však podporné úrovne 1. a 2. stupňa, ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaPu (napr. ŠPT, 2022). Tento tím veľmi úzko spolupracuje a je metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (ďalej len CPP). V škole tím úzko spolupracuje s pedagógmi, vedením školy, majstrami odbornej výchovy, rodičmi a žiakmi. Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelávania určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmernením centra poradenstva a prevencie v našom okrese. Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom žiakov. Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 šk. zákona prevencia, výchovné a kariérové poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, intervencia a krízová intervencia, metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom alebo žiakom, preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy. Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a napĺňania cieľov výchovy a vzdelávania.

Školský špeciálny pedagóg

- vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálneho alebo skupinového poradenstva a intervencie žiakom so zdravotným znevýhodnením, poruchami správania alebo žiakom ohrozeným školským neúspechom,
- spolupracuje na nastavovaní a realizácii podporných opatrení, podieľa sa na monitorovaní efektivity podporných opatrení a navrhuje odporúčania pre ďalšiu prácu so žiakmi so ŠVVP,
- podieľa sa na tvorbe, realizácii a vyhodnocovaní individuálnych vzdelávacích programov, následne sa podieľa na ich realizácii v praxi,
- poskytuje individuálne a skupinové špeciálno-pedagogické služby, poradenstvo a konzultácie v procese výchovy a vzdelávania žiakom, rodičom a zamestnancom školy,
- spolupracuje s triednymi učiteľmi, majstrami odbornej výchovy, výchovným poradcom, ŠPT a ďalšími odbornými zamestnancami,
- spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, zákonnými zástupcami a ďalšími odbornými inštitúciami,
- podieľa sa na prevencii školského neúspechu, problémového správania a sociálno-patologických javov,
- vedie príslušnú odbornú dokumentáciu v rozsahu ustanovenom všeobecne záväznými predpismi,
- systematicky sa vzdeláva a sleduje nové prístupy a trendy v odborných oblastiach súvisiacich s náplňou, poslaním a koncepciou SŠ,
- participuje na vytváraní inkluzívneho a podporného prostredia školy.

Triedny učiteľ

- je kľúčovým pilierom podpory žiakov. Počas výchovno-vzdelávacej činnosti primárne zodpovedá za koordináciu činnosti na podporu budovania pozitívnej klímy triedy,
- riešenie žiackych konfliktov, vytváranie zdravých vzťahov, identifikáciu potrieb, prekážok a rizík, tiež hľadanie zdrojov na ich zmiernenie,
- spolupracuje s ostatnými pedagogickými zamestnancami, ktorí pôsobia v triede, so školským špeciálnym pedagógom, ŠPT a ostatnými odbornými zamestnancami,
- vykonáva pedagogickú diagnostiku, intervenciu, základné výchovné a kariérové usmerňovanie,
- zohľadňuje potreby a prekážky žiaka a realizuje ich formou jednoduchých úprav metód a foriem vzdelávania v školskej i domácej príprave.

Učiteľ

- zodpovedá za úpravu metód, foriem, obsahu a hodnotenia vzdelávania. V prípade, že žiak dostáva súčasne podporu na 2. – 5. stupni, učiteľ prispôbuje metódy, formy a obsah vzdelávania v spolupráci a na základe metodického usmernenia týchto stupňov podporných úrovní. Primárnym komunikačným partnerom je triedny učiteľ, školský špeciálny pedagóg a podľa potreby aj ŠPT.

Kariérový poradca

- poskytuje žiakom kariérové poradenstvo pri voľbe ďalšieho štúdia, profesijnej orientácie a uplatnenia na trhu práce,

- pomáha žiakom pri identifikovaní ich schopností, záujmov, silných stránok a profesijného smerovania, podporuje rozvoj kompetencií žiakov potrebných pre vstup na trh práce,
- realizuje individuálne a skupinové poradenské aktivity zamerané na kariérový rozvoj žiakov,
- koordinuje besedy, prezentácie, exkurzie a ďalšie aktivity zamerané na kariérovú orientáciu,
- spolupracuje s vysokými školami, zamestnávateľmi, úradmi práce, zariadeniami poradenstva a prevencie,
- podieľa sa na tvorbe a realizácii koncepčných materiálov školy v oblasti kariérového poradenstva,
- zúčastňuje sa odborných pracovných stretnutí a vzdelávacích aktivít súvisiacich s kariérovým poradenstvom.

Výchovný poradca

- poskytuje poradenskú pomoc žiakom pri riešení výchovno-vzdelávacích, osobných, sociálnych a adaptačných problémov,
- podieľa sa na identifikácii žiakov vyžadujúcich odbornú podporu alebo podporné opatrenia,
- poskytuje konzultácie pedagogickým zamestnancom a zákonným zástupcom v oblasti výchovy a vzdelávania žiakov,
- podieľa sa na prevencii školského neúspechu, problémového správania, sociálno-patologických javov a predčasného ukončovania štúdia,
- monitoruje výchovno-vzdelávací vývin žiakov a navrhuje odporúčania pre ďalšiu prácu,
- podieľa sa na aktivitách zameraných na podporu pozitívnej klímy školy a duševného zdravia žiakov,
- spolupracuje s vedením školy, školským špeciálnym pedagógom, ŠPT a ďalšími odbornými inštitúciami.

Koordinátor prevencie

- koordinuje a realizuje preventívne aktivity zamerané na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- podieľa sa na tvorbe realizácií preventívneho programu školy,
- organizuje preventívne aktivity, besedy, prednášky a workshopy pre žiakov na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- spolupracuje s pedagogickými a odbornými zamestnancami školy pri riešení problémového správania žiakov,
- spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, políciou, úradmi a ďalšími odbornými inštitúciami,
- spolupracuje so zákonnými zástupcami žiakov pri riešení výchovných a preventívnych problémov,
- monitoruje výskyt rizikového správania, šikanovania, kyberšikanovania, záškoláctva, závislostí a ďalších sociálno-patologických javov,
- spolupracuje pri identifikácii žiakov ohrozených školským neúspechom alebo rizikovým správaním,
- zúčastňuje sa odborných konzultácií a pracovných stretnutí súvisiacich s preventívnou činnosťou,
- podieľa sa na podpore duševného zdravia, bezpečného školského prostredia a pozitívnej klímy školy.

Centrum poradenstva a prevencie (CPP)

Škola aktívne a úzko spolupracuje s CPP, a to v súlade s výkonovými a obsahovými štandardmi výchovného poradenstva prostredníctvom podporných úrovní (§ 131 ods. 1 šk. zákona). CPP vykonáva taktiež metodickú činnosť a supervíznu činnosť pre školský podporný tím, pedagogických a odborných zamestnancov a zákonných zástupcov alebo zástupcov zariadenia (§ 131 ods. 4 šk. zákona). CPP koordinuje činnosti ŠPT na škole, pravidelne realizuje metodické a supervízne stretnutia ŠPT v okrese, realizuje vzdelávania pre nich, zúčastňuje sa prípadových štúdií v prípade spoločných klientov/žiakov, poradenstvo pri podpore triednych učiteľov a pedagogických asistentov a podpore vedení škôl. Pracovníci poradenského zariadenia vstupujú do priestorov školy po spoločnej dohode s vedením či zamestnancami školy.

Odborná činnosť prevencie a krízovej intervencie zo strany CPP sa poskytuje v škole v súčinnosti so ŠPT, pričom na základe § 2 ods. 6 vyhlášky o poradenských zariadeniach sa nevyžaduje osobitný informovaný súhlas. Obsah odbornej činnosti prevencie CPP v škole podľa § 2 ods. 12 vyhlášky o poradenských zariadeniach zahŕňa:

- sociometrické merania vzťahov v triede a klímy triedy,
- preventívne programy zamerané na zlepšenie vzťahov v triede a kariérové poradenstvo,
- prevencia a krízová intervencia pri šikanovaní a konfliktoch v triede.

Školský podporný tím zohráva významnú úlohu pri vytváraní bezpečného, podnetného a inkluzívneho prostredia pre všetkých žiakov. Prostredníctvom spolupráce s pedagogickými zamestnancami, rodičmi a odbornými zariadeniami zabezpečuje podporu pri identifikácii potrieb žiakov a pri poskytovaní primeraných podporných opatrení. Jeho cieľom je prispievať k úspešnému vzdelávaniu, osobnostnému rozvoju a celkovej pohode žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese.

Návrh na poskytovanie podporného opatrenia môže iniciovať pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec, školský podporný tím, zákonný zástupca žiaka alebo samotný plnoletý žiak.

Poskytovanie podporných opatrení sa pravidelne vyhodnocuje podľa individuálnych potrieb žiaka. O priebehu a efektívnosti poskytovaných podporných opatrení vedie škola pedagogickú dokumentáciu v rozsahu ustanovenom všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Škola pri poskytovaní podporných opatrení úzko spolupracuje so zariadeniami poradenstva a prevencie, zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi podieľajúcimi sa na podpore žiaka.

7.4 Podmienky vzdelávania cudzincov

Upravuje § 146 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Deťom cudzincov s povoleným pobytom na území SR, deťom žiadateľov o udelenie azylu a deťom Slovákov žijúcich v zahraničí sa poskytuje výchova a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie v školách za tých istých podmienok ako občanom SR podľa § 146 ods. 2 šk. zákona. SOŠ OaS nedisponuje školským internátom, ubytovanie si uchádzač o štúdium v zvolenom študijnom odbore zabezpečí sám.

Deti cudzincov majú zákonný nárok na to, aby sa im poskytovalo podporné opatrenie podľa § 145a školského zákona a to zabezpečenie jazykového kurzu na odstránenie jazykových bariér podľa § 146 ods. 3 šk. zákona. Dieťa cudzinca nepotrebuje na získavanie takejto podpory žiadne špeciálne odporúčanie CPP ani status ŠVVP. Má nárok na úpravy iba na základe statusu.

8 Vnútný systém kontroly a hodnotenia

Stredná odborná škola obchodu a služieb považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomné (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi vyučujúcim a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom **hodnotenie žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známku. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Škola v rámci hodnotenia výkonov žiakov vypracovala hodnotiaci štandard jednotlivých predmetov pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov.

Vzťahuje sa na hodnotenie:

Počas štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znamka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas jeho štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadanych činností.
- Osvojil si účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie. Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadanych činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomosti, skúsenosti, činnosti a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia je aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie je orientované na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete, je realizované vlastným prieskumom školy a individuálnou formou vyučujúcim.

Súčasťou hodnotenia žiakov je aj formatívne hodnotenie, ktorého cieľom je poskytovať žiakovi priebežnú spätnú väzbu o dosahovaní vzdelávacích cieľov a podporovať jeho ďalší rozvoj.

Škola podporuje sebahodnotenie a vzájomné hodnotenie žiakov ako nástroj rozvoja zodpovednosti za vlastné učenie a osobnostný rast.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.

Žiak môže konať maturitnú skúšku, ak úspešne ukončil posledný ročník vzdelávacieho programu príslušného študijného odboru. Maturitná skúška sa koná v riadnom skúšobnom období alebo v mimoriadnom skúšobnom období daného školského roka.

Žiakovi, ktorý úspešne vykonal maturitnú skúšku sa vydá výučný list, vysvedčenie o maturitnej skúške podľa platnej legislatívy. Ak je na maturitnej skúške ako člen skúšobnej komisie prítomný delegovaný zástupca Republikovej únie zamestnávateľov a zároveň je žiak na maturitnej skúške zo všetkých predmetov klasifikovaný známku nie horšou ako chválitebný, získava osvedčenie Republikovej únie zamestnávateľov.

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa školského vzdelávacieho programu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia absolventov. Vykonaním MS získajú absolventi odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získaný výučný list a vysvedčenie o maturitnej skúške potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky (MS) vychádzajú z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutia triedneho učiteľa, pokarhanie triedneho učiteľa, pokarhanie riaditeľa školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

9 Strategický plán digitálnej transformácie školy

Digitálna transformácia školy na postupný prechod k maximálnemu využívaniu najmodernejších digitálnych technológií do vyučovacieho procesu, tvorba e-learningového obsahu vyučovania a školenia pedagógov pre aktívne používanie informačno-komunikačných technológií vo vyučovacom procese.

Cieľom transformácie vzdelávania pre digitálnu dobu je zmeniť školu na modernú učiacu sa konkurencie schopnú silnú organizáciu v regióne zameranú na poskytovanie kvalitných služieb žiakom a verejnosti, na spoluprácu s rodičmi, odbornou a laickou verejnosťou, na podporu duálneho systému vzdelávania a celoživotného vzdelávania.

Strategický plán digitálnej transformácie školy umožní:

- Zlepšiť kvalitu vzdelávania žiakov.
- Podporiť rozvoj digitálnych zručností u PZ školy.
- Podporiť rozvoj digitálnych zručností u žiakov.
- Efektívne využívať nové technológie vo vyučovacom procese.

Aktivity v rámci strategického plánu digitálnej transformácie školy zahŕňajú aktivity zamerané na rozvoj digitálnych zručností a digitálnej gramotnosti PZ a žiakov a modernizácie technického vybavenia školy.

Aktivity zamerané na rozvoj digitálnych zručností PZ zahŕňajú:

- pravidelnú realizáciu IT Fitness testu PZ školy,
- zvyšovanie digitálnej gramotnosti PZ vzdelávaním sa (inovačné, aktualizácie, individuálne, ...),
- online školenia systému EduPage pre PZ školy.

Rozvoj digitálnych zručností a digitálnej gramotnosti žiakov sa realizuje prostredníctvom nasledovných aktivít na vyučovaní:

- pravidelná realizácia IT Fitness testu žiakov,
- tvorba prezentácií a infografiky v online aplikáciách (napr. GENIALLY, CANVA),
- využívanie vzdelávacej a informačnej platformy VIKI, RIAM.iedu.sk,
- využitie AI vo vyučovacom procese (napr. aplikácia COPILOT),
- využívanie dostupných online platforiem (napr. PADLET, DIGITÁLNA VÝUČBA),
- dostupné webináre,
- interaktívne cvičenie v aplikácii ALF /domaceulohy.sk/,
- práca so SLIDO,
- vyučovanie na dostupných webových stránkach (napr. biodigital.com),
- vytváranie biologických PPT a schém (aplikácia BIORENDER).

Technické činnosti zamerané na modernizáciu technického vybavenia školy :

- tvorba cielenej reklamy na školskom Instagrame, Facebooku,
- zabezpečenie Office 365, licenciu A3,
- spustenie modulu knižnica v EduPage /digitalizácia kníh, systém požičiavania kníh pre žiakov a PZ školy/,
- modernizovať digitálne vybavenie učební školy,
- pokrytie telocvične školy wifi,
- vytvorenie/ zakúpenie/ veľkokapacitného centrálného úložiska digitálneho obsahu výchovy, vzdelávania a administratívnych dát školy,
- vyvinúť iniciatívu pri vybudovaní optickej siete školy,
- vytvorenie sociálnej siete Facebook reštaurácie Beskyd.

Škola podporuje zodpovedné, etické a bezpečné využívanie nástrojov umelej inteligencie vo výchovno-vzdelávacom procese.

Pri používaní nástrojov umelej inteligencie sú žiaci vedení k dodržiavaniu zásad ochrany osobných údajov, akademickej integrity, kritického myslenia a overovania dôveryhodnosti informácií.

10 Rámcový učebný plán – študijný odbor 6442K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka						
Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb, 17. novembra 2579, 022 01 Čadca					
Názov školského vzdelávacieho programu	Obchodný pracovník, obchodná pracovníčka					
Kód a názov štátneho vzdelávacieho programu	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II					
Kód a názov študijného odboru	6442K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka					
Dĺžka štúdia	4 roky					
Forma štúdia	denné štúdium pre absolventov základnej školy					
Stupeň vzdelania	354					
Úroveň SKKR/EKR	4					
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk					
Platnosť učebného plánu	od 1. septembra 2026 začínajúc 1. ročníkom					
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				Spolu	DH
Ročník	1.	2.	3.	4.		
	33	33	33	30		
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE / 41	15	12	10	10	47	6
Jazyk a komunikácia – 24	7	7	7	7	28	4
slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12	
prvý cudzí jazyk*	3 + 1 ¹	3 + 1 ¹	3 + 1 ¹	3 + 1 ¹	16	4
Človek a hodnoty – 2	1	1			2	0
etická výchova / náboženská výchova	1	1			2	
Človek a spoločnosť – 3	3				3	0
dejepis	1				1	
geografia	1				1	
občianska náuka	1				1	
Človek a príroda – 1		1			1	0
Biológia		1			1	
Matematika a práca s informáciami – 7	2,5	1,5	1,5	1,5	7	0
Informatika	1				1	
matematika	1,5	1,5	1,5	1,5	6	
Zdravie a pohyb – 4	1,5	1,5	1,5	1,5	6	2
telesná a športová výchova	1 + 0,5 ¹	1 + 0,5 ¹	1 + 0,5 ¹	1 + 0,5 ¹	6	2
ODBORNÉ VZDELÁVANIE / 77	18	21	23	23	85	8
Teoretické vyučovanie – 21	9	6	6	8	29	8
aplikovaná informatika			1	1 ¹	2	1
ekonomika	1 + 1 ¹	1	1	1	5	1
manažment			1	1	2	
marketing	1 + 1 ¹	1			3	1
svet obchodu	1	2			3	
podnikanie v službách				1	1	
právo a spotrebiteľská výchova				1	1	
spoločenská komunikácia	1 + 1 ¹				2	1
spoločenský protokol				1 ¹	1	1
náuka o tovare	2	1 + 1 ¹			4	1
ŠPECIALIZÁCIA						
01 – Obchodná prevádzka						
obchodná prevádzka			1	1 ¹	2	1
tovaroznalectvo			1	1	2	
základy marketingu v obchode			1 ¹		1	1
Praktické vyučovanie – 56	9	15	17	15	56	0
účtovníctvo			2		2	
inteligentné technológie v obchode			1	1	2	
propagácia a podpora predaja	1	1			2	

technika administratívy	2				2	
odborný výcvik	6	14	14	14	48	
DISPONIBILNÉ HODINY / 14	4,5	2,5	2,5	4,5	...	14
SPOLU	33	33	33	33	132	...
ČINNOST'	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30		
Kurz pohybových aktivít v prírode (týždeň)	1					
Kurz na ochranu života a zdravia (hodina)			3 x 6			
Účelové cvičenie na ochranu života a zdravia (hodina)	12	12				
Maturitná skúška (týždeň)				2		
Časová rezerva (opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie) – (hodina)	6	7	7	5		
SPOLU TÝŽDŇOV	40	40	40	37		

Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Vysvetlivky:

- Využitie disponibilných hodín /disponibilné hodiny sú označené indexom^{1/}.
- *Prvý cudzí jazyk – anglický jazyk.

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku (K):

- Výučba slovenského jazyka a literatúry sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba cudzieho jazyka sa realizuje s minimálnou dotáciou 3 hodiny týždenne v každom ročníku. Ďalší cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov. Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis, občianska náuka a geografia. „V prípade, že škola učí geografiu v prepojení s konkrétnym študijným odborom (t. j. aplikovanú geografiu) presunie sa dotácia 1 hodiny týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.“
- Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku.
- V prípade, že škola učí informatiku v prepojení s konkrétnym študijným odborom (t. j. aplikovanú informatiku, resp. informatiku v odbore) presunie sa dotácia 2 hodín týždenne z kategórie všeobecnovzdelávacích predmetov do kategórie odborných predmetov.
- Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
- Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení.
- Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie, škola ich použije pri dopracovaní školského vzdelávacieho programu. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade a po prerokovaní so zmluvnými zamestnávateľmi poskytujúcimi praktické vyučovanie. Na posilnenie hodinovej dotácie odborného výcviku môže škola využiť aj hodiny praktických cvičení.

- k) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a radou školy rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania a praktického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- l) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a môže sa organizovať aj kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu alebo plaveckého kurzu.
- m) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálnoteknické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- n) Počet týždenných vyučovacích hodín v školského vzdelávacieho programoch je za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, vo 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- o) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.

Učebný plán – študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Študijný odbor:	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka			
Forma štúdia:	denné štúdium			
Platnosť:	od 1. septembra 2026 začínajúc 1. ročníkom			
Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí Názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku:			
	1.	2.	3.	4.
Počet týždňov v ročníku	33	33	33	30
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE				
Jazyk a komunikácia				
A, slovenský jazyk a literatúra (SJL)	3	3	3	3
B, anglický jazyk (ANJ)	4	4	4	4
Človek a hodnoty				
C, etická výchova / náboženská výchova (ETV / NBV)	1	1		
Človek a spoločnosť				
D, dejepis (DEJ)	1			
E, geografia (GEG)	1			
F, občianska náuka (OBN)	1			
Človek a príroda				
G, biológia (BIO)		1		
Matematika a práca s informáciami				
H, informatika (INF)	1			
CH, matematika (MAT)	1,5	1,5	1,5	1,5
Zdravie a pohyb				
I, telesná a športová výchova (TSV)	1,5	1,5	1,5	1,5
ODBORNÉ VZDELÁVANIE				
Teoretické vyučovanie				
J, aplikovaná informatika (API)			1	1
K, ekonomika (EKO)	2	1	1	1

L, manažment (MNG)			1	1
M, marketing (MKT)	2	1		
N, svet obchodu (SXB)	1	2		
O, podnikanie v službách (PDS)				1
P, právo a spotrebiteľská výchova (PSV)				1
Q, spoločenská komunikácia (KMM)	2			
R, spoločenský protokol (SPP)				1
S, náuka o tovare (NTV)	2	2		
ŠPECIALIZÁCIA				
01 – Obchodná prevádzka				
T, obchodná prevádzka (OCH)			1	1
U, tovaroznalectvo (TVZ)			1	1
V, základy marketingu v obchode (ZMO)			1	
Praktické vyučovanie				
W, účtovníctvo (UCT)			2	
X, inteligentné technológie v obchode (ITE)			1	1
Y, propagácia a podpora predaja (PQF)	1	1		
Z, technika administratívy (TEA)	2			
Z1, odborný výcvik (OVY)	6	14	14	14
SPOLU TÝŽDENNE HODÍN	33	33	33	33

11 Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov

Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín 3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí Štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu

Obsah výučby vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu, vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II. Na túto vzdelávaciu oblasť ŠkVP v rámci rámcového školského učebného plánu vyčlenil 3 hodiny týždenne .

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorého obsahovú časť tvoria dve zložky – jazyk a literatúra.

Jazyková zložka predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, pričom primárne sa kladie dôraz na vnímanie jazyka ako potenciálneho zdroja osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Do popredia sa vo vyučovaní jazyka dostáva analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú zodpovedať konkrétnej komunikačnej situácii. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií treba považovať za východisko lepších študijných výsledkov žiakov a ich schopnosť uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Literárna zložka kladie dôraz na rozvoj čítania ako estetického osvojovania umeleckého textu a postupné rozvíjanie čitateľských schopností smerujúcich od analýzy umeleckého textu ku schopnosti hodnotiť prečítaný text.

Predmet slovenský jazyk a literatúra reaguje aj na prierezové témy – finančná gramotnosť, multikultúrna výchova, environmentálna výchova, výchova k zdraviu, ktoré sú vhodne zapracované do tematických celkov konkrétneho učebného plánu.

2. Ciele predmetu

2. 1 Všeobecné ciele predmetu

Žiak

nadobúda a rozvíja pozitívny vzťah k materinskému jazyku a pochopí jeho potenciálne zdroje pre svoje osobné a kultúrne bohatstvo.

si uvedomuje kultúrnu a jazykovú pestrosť v rámci Európy a sveta a v rámci jednotlivých sociálnych prostredí.

dospieva k chápaniu odlišností v multikultúrnom prostredí, k tolerancii prostredníctvom významu jazyka pre národnú kultúru.

si upevňuje komunikačné spôsobilosti – písať, počúvať, hovoriť.

si zdokonaľuje čitateľskú gramotnosť, a to tak ako pri vecnom, tak aj umeleckom texte.

2. 2 Špecifické ciele

Poznávacie kompetencie a rečové zručnosti

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy.

Pri ústnom prejave primerane uplatňovať paralingválne javy.

Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.

Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Usporiadať známe javy do tried a systémov.

Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.

Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

Uskutočniť jazykovú analýzu textu.

Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text.

Odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a žánrov.

Tvorivé zručnosti

Vytvoriť vlastný text na základe dodržania stanoveného žánru (slohového postupu, jazykového štýlu).

Ústne prezentovať vlastný text.

Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.

Informačné zručnosti

Používať jazykové slovníky a korigovať podľa nich vlastné texty.

Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov.

Komunikačné zručnosti

Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.

Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Rečové zručnosti – čítanie s porozumením

Identifikovať informácie uvedené v texte explicitne.

Dedukovať z textu a vyvodíť informácie, ktoré v texte nie sú uvedené priamo, implicitne, ale z neho vyplývajú, teda porozumenie vyžaduje uvažovanie, analýzu, porovnávanie, vyvodzovanie, jednoduchú aplikáciu, pričom táto schopnosť súvisí so subjektívnym charakterom porozumenia.

Interpretovať text a integrovať informácie z neho s predchádzajúcimi poznatkami a skúsenosťami.

Hodnotiť text z hľadiska obsahu.

Hodnotiť text z hľadiska formy, jazykových prostriedkov, útvaru/žánru, štýlu a pod.

3. Obsahový štandard

3. 1 Jazyková zložka predmetu – pojmy

Zvuková rovina jazyka a pravopis: systém slovenských hlások, znalostná asimilácia, diakritické znamienka: dve bodky; interpunkčné znamienka: dvojbodka, apostrof, lomka, tri bodky; intonácia: rytmus, kvantita hlások, pauza – fyziologická, významová, vedľajší slovný prízvuk, tempo reči, frázovanie, modulácia hlasu; fonéma – hláska – graféma; samohlásková skupina, ortografia, ortoepia.

Významová/lexikálna rovina jazyka: sémantický trojuholník, lexikálny význam slova – gramatický význam slova; nárečové slová, odborné názvy/termíny, básnické slová, opozitá, homonymá, prekladový slovník, terminologický slovník, jadro slovnej zásoby, slovná zásoba národného jazyka – individuálna slovná zásoba: aktívna slovná zásoba – pasívna slovná zásoba; expresívne slová: pejoratíva, vulgarizmy; neologizmy; tvorenie slov: skracovaním, značky, skratkové slová; internacionalizácia, obohacovanie slovnej zásoby prenášaním významu.

Tvarová/morfologická rovina jazyka: gramatický tvar, menné gramatické kategórie, stupeň, plnovýznamové – neplnovýznamové slovné druhy; vetnočlenská platnosť slovných druhov; singulár, plurál, nominatív, genitív, datív, akuzatív, vokatív, lokál, inštrumentál, vzor –kuli, gazdiná; druhy zámen: zvrätne – základné, privlastňovacie, vymedzovacie, neurčité; druhy čísloviek – skupinové; slovesné gramatické kategórie: rod, historický prítom, prechodník, prítom, neplnovýznamové slovesá: sponové, modálne, fázové; činnosť –stavové slovesá, rod – činný, trpný; priradovacie spojky: zlučovacie, stupňovacie, vylučovacie, odporovacie, podradovacie.

Skladobná/syntaktická rovina: vety podľa modálnosti; hlavné vetné členy; vetný základ – slovesný, neslovesný; rozvíjacie vetné členy; predmet: priamy, nepriamy; doplnok, určovací sklad, priradovací sklad; polovetná konštrukcia – s prechodníkom, s prítomím, s neurčitkom; jednoduché súvetie – priradovacie, podradovacie; priradovacie súvetie: zlučovacie, stupňovacie, odporovacie, vylučovacie; podradovacie súvetie: vedľajšia veta: prísudková, podmetová, predmetová, príslovková: miesta, času, spôsobu, príčiny; privlastková, doplnková; zložené súvetie; slovosled – významový, gramatický a rytmický činiteľ; konektory; nadvetná/textová syntax; titulok; vetosled.

Sloh: kľúčové slová; charakteristika osoby – priama, nepriama; beletrizovaný životopis; úvahový slohový postup; fázy tvorenia prejavu; mimojazykové prostriedky; gestika, proxemika; príležitostné prejavy: slávnostné otvorenie podujatia; náučný prejav: prednáška, referát; agitáčný prejav: politická reč, súdna reč; prezentácia prejavu; štýlotvorné činitele: téma, autor, situácia, funkcia, adresát; slohotvorný proces; slohové útvary/žánre: žiadosť, dotazník, objednávka, potvrdenie, informačný leták, predtlač – zápisnica, splnomocnenie; analýza textu: obsah textu, forma textu, autorský zámer; súvislé texty – nesúvislé texty; diskusný príspevok; slohový útvar, žáner; hybridizácia jazykových štýlov, slohových postupov, slohových útvarov; kontext, interpretácia textu, spoločné a rozdielne znaky textov.

Jazykoveda: fonetika a fonológia; lexikológia; štylistika.

Jazyk a reč: jazyk, jazykový znak, jazykový systém, reč, funkcie jazyka: dorozumievacia/komunikatívna, estetická, poznávacia/kognitívna; národný jazyk, cieľový jazyk, cudzí jazyk, úradný (štátny jazyk) jazyk, jazyky národnostných menšín, indoeurópsky prajazyk, indoeurópske jazyky, staroslovienčina, slovanské jazyky: východoslovanské, západoslovanské, južnoslovanské; jazyková norma, kodifikácia spisovného jazyka, A. Bernolák – kultúrna západoslovenčina; Ľ. Štúr – stredoslovenské nárečie, štúrovčina; M. Hattala; platné kodifikačné príručky.

Učenie sa: projekt – príprava, realizácia, prezentácia; dedukcia, indukcia, komparácia, analýza, syntéza, analógia.

Práca s informáciami: informácia, kľúčové slová, vedľajšia informácia v texte, zdroje informácií: titulok, marginálie, resumé, anotácia, abstrakt, bibliografia, bibliografický záznam, menný a vecný register, masmediálne komunikačné prostriedky, poznámky pod čiarou, vysvetlivky; spôsoby spracovania informácií: osnova z prečítaného alebo počutého textu, tézy; citácia: presná, voľná, parafráza; požiadavky slovenskej štátnej normy na vybrané písomnosti administratívneho štýlu; propagácia, propaganda, agitácia, dezinformácia.

Jazyková kultúra: jazyková norma, spoločenské zásady jazykovej komunikácie.

Komunikácia: komunikácia: verbálna, neverbálna; devalvujúca komunikácia; druhy otázok.

3. 2 Literárna zložka predmetu – pojmy

Všeobecné pojmy: divadelná hra; herec, režisér, inscenácia.

Literárne obdobia a smery: staroveká literatúra; stredoveká literatúra; renesančná literatúra; baroková literatúra; klasicizmus; romantizmus; realizmus; naturalizmus; literárna moderna: symbolizmus,

impresionizmus; avantgarda: futurizmus, expresionizmus, surrealizmus (nadrealizmus); naturizmus, socialistický realizmus; existencializmus; postmoderna.

Literárne druhy: epika; spoločenská lyrika; ľúboštná lyrika; reflexívna lyrika; duchovná (náboženská) lyrika; čistá lyrika; prírodná lyrika, dráma.

Literárne žánre: populárna pieseň, balada, epos, podobenstvo (alegória), novela, poviedka, román: detektívny román, sociálny román, psychologický román, komédia (veselohra) tragédia, činohra, absurdná dráma, automatický text, sonet. podobenstvo (alegória), poviedka, činohra.

Štruktúra literárneho diela: príbeh; autorská štylizácia reality, chronologický (kronikársky) kompozičný postup, príbeh; retrospektívny kompozičný postup; reťazový kompozičný postup; vnútorná kompozícia; kompozičné fázy diela (expozičia, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie); pointa; vonkajšia kompozícia: spev, výstup, autorské poznámky; horizontálne členenie textu: pásmo rozprávača a pásmo postáv; pásmo rozprávača: vševediaci rozprávač; nespoľahlivý rozprávač; priamy rozprávač; prúd autorovho vedomia; pásmo postáv: replika, vnútorný monológ; hĺbkové členenie diela: dejový plán (*rovina*) diela, významový (*myšlienkový*) plán (*rovina*) diela; literárna postava: idealizovaný typ postavy; charakterový typ postavy; sociálny typ postavy.

Štylizácia textu: anafora; epiteton, humor, irónia, satira, hyperbola (zveličenie) metafora, metonymia, básnické prirovnanie, protiklad (kontrast) symbol, asociácia, zvukomaľba.

Metrika: rytmus; rytmicky neviazaná reč; rým; voľný verš; rytmicky viazaná reč; prerývaný rým.

Povinní autori a diela

Hugolín Gavlovič: Valaská škola – vlastný výber

Ján Kollár: Předzpěv zo Slávy dcéry

Samo Chalupka: Mor ho!

Andrej Sládkovič: Marína

Ján Botto: Smrť Jánošíkova

Janko Kráľ: Zakliata panna vo Váhu a divný Janko

Ivan Krasko – vlastný výber

Ján Smrek – vlastný výber

Rudolf Dilong – vlastný výber

Miroslav Válek – vlastný výber

Milan Rúfus – vlastný výber

Jozef Urban – vlastný výber

Martin Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie

Jozef Gregor Tajovský: Maco Mlieč

Božena Slančíková Timrava: Ťapákovci

Milo Urban: Živý bič

Peter Jilemnický: O dvoch bratoch

Jozef Cíger Hronský: Jozef Mak

Dobroslav Chrobák: Drak sa vracia

Alfonz Bednár: Kolíska

Ladislav Mňačko: Ako chutí moc

Dušan Dušek: Kufor na sny

Ján Palárik: Dobrodružstvo pri obžinkoch

Jozef Gregor Tajovský: Statky-zmätky

Ivan Bukovčan: Kým kohút nezaspieva

Milan Lasica – Július Satinský: Soirée

Inojazyčná literatúra

Sofokles: Antigona

William Shakespeare: Hamlet

Molière: Lakomec

Erich Maria Remarque: Na západe nič nového

Alexander Sergejevič Puškin: Kapitánova dcéra
 Jerome D. Salinger: Kto chytá v žite

3. 3 Tematické celky a časová dotácia

Jazyková zložka:

1. ročník

Učenie sa	5 hodín
Práca s informáciami	8 hodín
Zvuková rovina jazyka	9 hodín
Sloh – administratívny štýl	17 hodín
Lexikálna rovina jazyk	13 hodín
Sloh – charakteristika osoby	8 hodín
Sloh – hovorový štýl	6 hodín

- kontrolný diktát - jeden v každom polroku
- kontrolná slohová práca - beletrizovaný životopis, charakteristika osoby

2. ročník

Sloh – opisný slohový postup	13 hodín
Morfologická rovina jazyka	23 hodín
Syntaktická rovina jazyka	16 hodín
Sloh – úvaha	8 hodín
Nadvetná syntax	6 hodín

- kontrolný diktát - jeden v každom polroku
- kontrolná slohová práca - umelecký opis, úvaha

3. ročník

Zvuková rovina jazyka	7 hodín
Učenie sa - projekt	20 hodín
Sloh – diskusný príspevok	9 hodín
Sloh - publicistický štýl	11 hodín
Sloh – náučný štýl	9 hodín
Sloh – výkladový slohový postup	10 hodín

- kontrolný diktát - jeden v každom polroku
- kontrolná slohová práca - diskusný príspevok, výklad

4. ročník

Komunikácia	8 hodín
Sloh – rečnícky štýl	17 hodín
Sloh – rozprávanie	10 hodín
Všeobecné poznatky o jazyku	10 hodín
Príprava na maturitnú skúšku	15 hodín

- kontrolný diktát – jeden v každom polroku
- kontrolná slohová práca – slávnostný prejav, rozprávanie

Literárna zložka:

1. ročník

Epická poézia - veršový systém	6 hodín
Krátka epická próza - poviedka	5 hodín
Krátka epická próza – novela	7 hodín
Lyrická poézia - metrika	5 hodín
Epická poézia - jamb	4 hodiny
Veľká epická próza – román	6 hodín

2. ročník

Lyrická poézia - štylizácia	5 hodín
Dramatická literatúra – všeobecné otázky	7 hodín
Epická poézia - časomiera	5 hodín
Krátka epická próza – vnútorný monológ	5 hodín
Lyrická poézia – druhy lyriky	4 hodiny
Dramatická literatúra - komická dráma	7 hodín

3. ročník

Lyrická poézia – voľný verš	7 hodín
Lyrická poézia – čistá lyrika	3 hodiny
Veľká epická próza – druhy románu	5 hodín
Krátka epická próza – nespoľahlivý rozprávač	3 hodiny
Veľká epická próza – reťazový kompozičný princíp	5 hodín
Dramatická literatúra – tragická dráma	5 hodín
Netradičná epická próza – prúd autorovho vedomia	5 hodín

4. ročník

Dramatická literatúra – absurdná dráma	5 hodín
Veľká epická próza – retrospektívny kompozičný postup	4 hodiny
Súčasná lyrická poézia	3 hodiny
Súčasná epická próza – postmoderna	3 hodiny
Súčasná epická próza – fantastická a sci-fi próza	3 hodiny
Súčasná epická próza – detektívny román	2 hodiny
Lyrická poézia – automatický text	2 hodiny
Všeobecné otázky literatúry	3 hodiny
Dejiny umeleckej literatúry	5 hodín

4. Kompetencie

V predmete slovenský jazyk a literatúra rozvíjame nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

Absolvent (sa) dokáže:

porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;

porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;

identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;

uplatniť zásady kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitne chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;

vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;

sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;

bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;

aktívne sa zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne, dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou; dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie; vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou.

b) Viacjazyčnosť

Absolvent (sa) dokáže:

porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;

napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailu opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve.

Absolvent (sa) dokáže:

komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;

aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;

kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

Absolvent (sa) dokáže:

starat' sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;

kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;

vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;

preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;

dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;

pri práci podporovať iných aj napriek rozdielnym názorom;

identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;

dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;

kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;

dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;

uvedomiť si etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

Absolvent (sa) dokáže:

vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;

zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;

poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

5. Zdroje

5. 1 Odborná literatúra

Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre stredné školy 1. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2019.

Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre stredné školy 2. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2019.

Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre stredné školy 3. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2020.

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre stredné školy 4. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2009.

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre stredné školy 1. Cvičebnica. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2008.

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre stredné školy 2. Cvičebnica. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2008.

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre stredné školy 3. Cvičebnica. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2010.

Caltíková, M. a kol.: Slovenský jazyk pre stredné školy 4. Cvičebnica. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2010.

Caltíková, M. a kol.: Literatúra I pre stredné školy. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2018.

Caltíková, M. a kol.: Literatúra II pre stredné školy. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2018.

Caltíková, M. a kol.: Literatúra III pre stredné školy. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2018.

Caltíková, M. a kol.: Literatúra IV pre stredné školy. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2018.

Caltíková, M. a kol.: Zbierka textov a úloh z literatúry pre stredné školy 1. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2011.

Caltíková, M. a kol.: Zbierka textov a úloh z literatúry pre stredné školy 2. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2011.

Caltíková, M. a kol.: Zbierka textov a úloh z literatúry pre stredné školy 3. Orbis PictusIstropolitana. Bratislava 2012.

Dvořák, K.: Čítanka pre 1. ročník gymnázií a SOŠ. VKÚ. Harmanec. 2009.

Dvořák, K.: Čítanka pre 2. ročník gymnázií a SOŠ. VKÚ. Harmanec. 2009.

Dvořák, K.: Čítanka pre 3. ročník gymnázií a SOŠ. VKÚ. Harmanec. 2011.

Dvořák, K.: Čítanka pre 4. ročník gymnázií a SOŠ. VKÚ. Harmanec. 2011.

Gianitsová – Ološtiaková, L. – Ološtiak, M.: Krok za krokom k maturite. Fragment. Bratislava 2010.

Gregorová, I. – Lapitka M.: Literatúra pre 1. ročník gymnázií a SOŠ. SPN. Bratislava 2009.

Gregorová, I. – Lapitka M.: Literatúra pre 2. ročník gymnázií a SOŠ. SPN. Bratislava 2009.

Gregorová, I. – Lapitka M.: Literatúra pre 3. a 4. ročník gymnázií a SOŠ. 1. diel. Príroda. Bratislava 2011.

Gregorová, I. – Lapitka M.: Literatúra pre 3. a 4. ročník gymnázií a SOŠ. 2. diel. Príroda. Bratislava 2011.

Harpáň, M.: Teória literatúry. Vydavateľstvo ESA. Bratislava 2009.

Kolektív autorov: Literatúra pre stredné školy a gymnáziá 1. Pracovný zošit. Taktik. Košice 2019.
 Kolektív autorov: Literatúra pre stredné školy a gymnáziá 2. Pracovný zošit. Taktik. Košice 2020.
 Kolektív autorov: Literatúra pre stredné školy a gymnáziá 3. Pracovný zošit. Taktik. Košice 2020.
 Kolektív autorov: Literatúra pre stredné školy a gymnáziá 4. Pracovný zošit. Taktik. Košice 2020.
 Kolektív autorov: Úspešná maturita Slovenský jazyk a literatúra. Taktik. Košice 2019.
 Spišáková, V.: Pravopisné finty. Taktik. Košice 2016.
 Spišáková, V.: Slovenčinárske finty. Taktik. Košice 2019.
 Weisssová, K.: Slovenský jazyk a komunikácia. Úlohy a cvičenia pre 1. a 2. ročník stredných škôl. Pracovné listy. Príroda. Bratislava 2010.

5. 2 Didaktická technika: tabuľa, PC, dataprojektor

5. 3 Materiálne výučbové prostriedky: slovníky, encyklopédie, literárne texty, čítanky, pracovné zošity

5. 4 Ďalšie zdroje: knižnica, internet

6. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra. V písomnom a ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov. Stupeň osvojenia vedomostí a zručností sa overuje metódami hodnotenia – ústne a písomné skúšanie. Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia – ústne odpovede, test, písomné práce, projekt.

Formy priebežného hodnotenia:

6. 1 Písomné skúšanie

Diktáty:

Počet chýb	Známka(stupeň)
0 – 1	1
2 – 3	2
4 – 6	3
7 – 9	4
10 a viac	5

Ak žiak nepíše diktát, dodatočne píše pravopisné cvičenie, ktoré sa hodnotí podľa kritérií diktátu.

Slohové práce:

Vonkajšia forma: 4 body

Vnútrotná forma: obsah – 4b

kompozícia – 4b

jazyk – 4b

pravopis – 4b

štýl – 4b

Celková dojem: 4 body

Spolu: 28 bodov

Body	Percentá	Známka
28 – 26	100 % – 92,9%	1
25 – 21	89,3% – 75%	2
20 – 14	71,4% – 60%	3
13 – 9	46,3% – 32,1%	4

8 – 0 28,6% – 0% 5

Jednotlivé slohové útvary budú hodnotené podľa kritérií hodnotenia slohových prác, ktoré sú uvedené v učebnici: Hincová, Húsková: Slovenský jazyk 1.- 4. ročník SŠ.

Ak žiak z akéhokoľvek dôvodu nepíše písomnú prácu, píše ju v náhradnom termíne, ale stráca možnosť výberu témy.

Test a písomné preverovanie (skúšanie):

Percentá	Známka
100% – 90%	1
89,9% – 75%	2
69,9% – 50%	3
49,9% – 30%	4
29,9% – 0%	5

Referát:

Obsah – 5 b

Prezentácia – 5b

Spolu – 10 b

Obsah:

5 b – dostatočné množstvo faktov, všetky správne, výstižné

4 b – menšie nedostatky vo faktoch, menej výstižné

3 b – priemerné množstvo faktov, niektoré údaje nesprávne, nevýstižné

2 b – malé množstvo faktov, väčšie množstvo nesprávnych údajov, stručné

1 b – minimálne množstvo faktov, nepodstatne a nesprávne údaje, veľmi stručné

Prezentácia:

5 b – digitálna podoba, súvislé, samostatná ústna prezentácia, primerane náročné

4 b – digitálna podoba, ústna prezentácia s podporou textu, menšie nedostatky v obsahu

3 b – ústna prezentácia textu bez digitálnej podoby, s čiastočnými nedostatkami obsahu

2 b – čítanie textu, bez digitálnej podoby, výrazné nedostatky v obsahu

1 b – nesúvislá prezentácia textu, čítanie textu, podstatné nedostatky v texte

Body	Percentá	Známka
10 – 9	100% – 90%	1
8 – 7	80% – 70%	2
6 – 5	60% – 50%	3
4 – 3	40% – 30%	4
2 – 0	20% – 0%	5

Projekt:

Obsah – 3 b

Forma – 3 b

Prezentácia – 3b

Spolu – 9 b

Obsah:

3 b – vyčerpávajúce, všetky údaje správne a výstižne

2 b – menšie nedostatky vo faktoch, menej výstižné

1 b – minimálne množstvo faktov, nepodstatné fakty, zdĺhavé

Forma:

3 b – elektronická alebo posterová podoba, počet políčok od 10 – 15, citácie so zoznamom použitej literatúry, prílohy

2 b – elektronická alebo posterová podoba, chyby v citácii, nedodržený počet políčok v intervale

1 b – elektronická alebo posterová podoba, chyby v citácii, chýba zoznam použitej literatúry, Prílohy

Prezentácia:

3 b – vhodné oblečenie, správne využitie jazykových a mimojazykových prostriedkov, správna artikulácia

2 b – primerané oblečenie, čiastočne správne využité jazykové a mimojazykové prostriedky, minimálne nedostatky v artikulácii

1 b – nevhodné oblečenie, závažné nedostatky vo využití jazykových a mimojazykových prostriedkoch, nevyhovujúci ústny prejav

Body	Percentá	Známka
9	100%	1
8 – 7	88,9 – 77,8 %	2
6 – 5	66,7 % – 55,6%	3
4 – 3	44,4% – 33,3 %	4
2 – 0	22,2 % – 0%	5

6. 2 Ústne skúšanie

Pri hodnotení výchovnovzdelávacích výsledkov vychádzame z aktuálneho Metodického pokynu pre daný školský rok.

Známka (stupeň):

1 – žiak odpovedá úplne, samostatne, súvislé, tvorivo, vecne a výstižne, vyjadruje sa spisovne a správne, vie zaujať jasne a pohotovo postoj a vyjadriť vlastné stanovisko

2 – žiak odpovedá úplne, ale s pomocnými otázkami učiteľa, vyjadruje sa takmer gramaticky správne, vie zaujať jasne a pohotovo postoj a vyjadriť vlastné stanovisko

3 – žiak odpovedá čiastočne správne a s pomocnými otázkami učiteľa, čiastočne využíva svoje poznatky, vie menej pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko

4 – žiak odpovedá úplne nesamostatne, len na otázky učiteľa, jeho poznatky sú nepresné, má obmedzenú slovnú zásobu, obmedzené komunikačné schopnosti, nevie pohotovo zaujať postoj a s problémami vyjadruje vlastné stanovisko

5 – žiak len čiastočne dokáže odpovedať na otázky učiteľa, jeho vedomosti a zručnosti sú nevyhovujúce, používa nesprávne jazykové prostriedky, nedokáže súvislé komunikovať, nevie zaujať postoj a nie je schopný vyjadriť vlastné stanovisko.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku Jazyková zložka	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie ukážka ¹	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Učenie sa/projekt	5	-	20	-		x	x	x	x			x	x		x	x			
Práca s informáciami	8	-	-	-			x	x					x	x		x	x	x	
Zvuková rovina jazyka	9	-	7	-		x		x			x	x	x	x			x		x
Sloh – administratívny štýl	17	-	-	-		x			x	x	x	x				x	x		x
Lexikálna rovina jazyka	13	-	-	-		x		x			x	x	x	x		x	x		x
Sloh – charakteristika osoby	8	-	-	-			x		x	x	x		x					x	x
Sloh – hovorový štýl	6	-	-	-			x				x		x			x			
Sloh – opisný slohový postup	-	13	-	-			x		x		x	x	x						
Morfologická rovina jazyka		23	-	-		x		x					x	x		x	x		x
Syntaktická rovina jazyka	-	16	-	-		x		x				x	x	x		x	x		x
Sloh – úvaha	-	8	-	-			x				x		x		x	x			
Nadvetná syntax	-	6	-	-		x		x	x			x			x	x	x		x
Sloh – diskusný príspevok	-	-	9	-			x	x	x		x		x	x				x	
Sloh – publicistický štýl	-	-	11	-			x	x	x	x	x	x			x	X			x
Sloh – náučný štýl	-	-	9	-		x		x	x	x	x	x		x	x	X			x
Sloh – výkladový slohový postup	-	-	10	-		x		x	x	x	x	x	x	x	x				x

Komunikácia	-	-	-	8			x						x	x				x	
Sloh – rečnícky štýl	-	-	-	17			x		x		x	x				x		x	
Sloh – rozprávanie	-	-	-	10			x						x						
Všeobecné poznatky o slohu	-	-	-	10		x		x	x				x		x		x		x
Príprava na maturitnú skúšku	-	-	-	15		x		x		x				x	x		x		x
SPOLU	66	66	66	60															

Názov tematického celku Literárna zložka	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozbor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Epická poézia - veršový systém	6	-	-	-		x	x	x	x		x		x			x	x		x
Krátka epická próza – poviedka	5	-	-	-		x	x				x		x	x		x		x	x
Krátka epická próza – novela	7	-	-	-		x	x				x	x	x	x		x		x	x
Lyrická poézia – metrika	5	-	-	-		x		x	x		x	x				x	x		x
Epická poézia – jamb	4	-	-	-		x				x	x	x					x		x
Veľká epická próza – román	6	-	-	-		x	x		x		x	x		x		x			x
Lyrická poézia - štylizácia	-	5	-	-		x			x		x		x				x		x
Dramatická literatúra – všeobecné otázky	-	7	-	-			x			x	x	x				x			x
Epická poézia - časomiera	-	5	-	-		x			x		x			x			x		x
Krátka epická próza – vnútorný monológ	-	5	-	-		x			x		x	x		x		x		x	x

Lyrická poézia – druhy lyriky	-	4	-	-		x				x	x		x	x			x		x
Dramatická literatúra - komická dráma	-	7	-	-		x	x			x	x		x		x			x	x
Lyrická poézia – voľný verš	-	-	7	-		x	x				x		x			x	x		x
Lyrická poézia – čistá lyrika	-	-	3	-		x			x		x	x	x			x	x		x
Veľká epická próza – druhy románu	-	-	5	-			x		x		x		x	x		x		x	x
Krátka epická próza – nespoľahlivý rozprávač	-	-	3	-		x			x		x	x				X		x	x
Veľká epická próza – reťazový kompozičný princíp	-	-	5	-			x	x		x	x	x			x	X	x		x
Dramatická literatúra – tragická dráma	-	-	5	-		x	x		x		x		x	x					x
Netradičná epická próza – prúd autorovho vedomia	-	-	5	-		x	x		x		x		x					x	x
Dramatická literatúra – absurdná dráma	-	-	-	5		x	x			x	x	x	x				x	x	x
Veľká epická próza – retrospektívny kompozičný postup	-	-	-	4			x		x		x	x			x	x		x	x
Súčasná lyrická poézia	-	-	-	3		x		x			x	x		x					x
Súčasná epická próza - postmoderna	-	-	-	3		x		x			x			x		x			x
Súčasná epická próza – fantastická a a sci-fi próza	-	-	-	3				x	x		x		x						x
Súčasná epická próza – detektívny román	-	-	-	2			x	x		x	x		x		x	x		x	x
Lyrická poézia – automatický text	-	-	-	2			x	x			x			x				x	x
Všeobecné otázky literatúry	-	-	-	3		x		x	x				x			x			X
Dejiny literatúry	-	-	-	5		x							x	x		x	x		x
SPOLU	33	33	33	30															

ROČNÍK: PRVÝ študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: slovenský jazyk a literatúra				3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Učenie	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Úvodné informácie o obsahu vzdelávania Základné učebné štýly Faktory ovplyvňujúce učenie Racionálne plánovanie času Projektovanie vlastnej budúcnosti		Občianska náuka Informatika Matematika	Zoznámiť sa so štruktúrou a obsahom hodín SJL. Charakterizovať dva základné prístupy k učeniu. Určiť vlastný učebný štýl. Charakterizovať jednotlivé učebné typy. Určiť faktory ovplyvňujúce učenie. Vysvetliť zásady plánovania činnosti. Vytvoriť vlastný plán činnosti. Vytvoriť osobný plán krátkodobých a dlhodobých cieľov. Skontrolovať priebežné plnenie cieľov.	sa zoznámil/a so štruktúrou a obsahom hodín SJL Charakterizoval/a dva základné prístupy k učeniu. Určil/a vlastný učebný štýl. Charakterizoval/a jednotlivé učebné typy. Určil/a faktory ovplyvňujúce učenie. Vysvetlil/a zásady plánovania činnosti. Vytvoril/a vlastný plán činnosti. Vytvoril/a osobný plán krátkodobých a dlhodobých cieľov. Skontroloval/a priebežné plnenie cieľov.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústna odpoveď, písomná odpoveď
Práca s informáciami	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdroje informácií Knižnica Základné pojmy Spôsoby záznamu textu Spôsoby spracovania textu Citácia, parafráza, bibliografický zápis Mapa mysle Osnova z počutého textu		Informatika Matematika Ekonomika	Charakterizovať zdroje informácií. Používať zdroje informácií pri práci s vlastným i cudzím textom. Vysvetliť typy služieb, ktoré knižnica ponúka. Vysvetliť pojmy: kľúčové slová, titulok, marginálie, resumé, abstrakt, bibliografia, menný a vecný register, poznámky pod čiarou. Vyhľadať v texte kľúčové slová. Charakterizovať spôsoby záznamu textu - konspekt, osnova, téza, anotácia. Rozlíšiť v texte hlavné myšlienky od vedľajších. Vytvoriť konspekt, osnovu, tézu z textu. Rozlíšiť pojmy citácia, parafráza. Popísať jednotlivé časti bibliografického zápisu. Vytvoriť citáciu, parafrázu, bibliografický zápis z textu. Vysvetliť pojem mapa mysle a jej funkciu. Vytvoriť mapu mysle. Roztriediť informácie z počutého textu podľa dôležitosti. Vyjadriť hlavnú myšlienku z počutého textu. Vytvoriť osnovu z počutého textu.	Charakterizoval/a zdroje informácií. Používal/a zdroje informácií pri práci s vlastným i cudzím textom. Vysvetlil/a typy služieb, ktoré knižnica ponúka. Vysvetlil/a pojmy: kľúčové slová, titulok, marginálie, resumé, abstrakt, bibliografia, menný a vecný register, poznámky pod čiarou. Vyhľadal/a v texte kľúčové slová. Charakterizoval/a spôsoby záznamu textu - konspekt, osnova, téza, anotácia. Rozlíšil/a v texte hlavné myšlienky od vedľajších. Vytvoril/a konspekt, osnovu, tézu z textu. Rozlíšil/a pojmy citácia, parafráza. Popísal/a jednotlivé časti bibliografického zápisu. Vytvoril/a citáciu, parafrázu, bibliografický zápis z textu. Vysvetlil/a pojem mapa mysle a jej funkciu. Vytvoril/a mapu mysle. Roztriedil/a informácie z počutého textu podľa dôležitosti. Vyjadril/a hlavnú myšlienku z počutého textu. Vytvoril/a	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede

				osnovu z počutého textu.		
Epická poézia – veršový systém	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Sylabický veršový systém Štylistika básnického textu Hugolín Gavlovič – Valaská škola mravův stodola Samo Chalupka – Mor ho! Ján Botto – Smrť Jánošíkova		Anglický jazyk Dejepis Občianska náuka	Charakterizovať pojmy rytmus, sylabický veršový systém. Prečítať sylabický verš so správnou rytmickou organizáciou. Určiť sylabickú organizáciu verša v básni. Definovať pojmy: anafora, básnické prirovnanie, metafora, metonymia. Vyhľadať v básni anaforu, básnické prirovnanie, metaforu, metonymiu. Vysvetliť funkciu uvedených umeleckých jazykových prostriedkov v konkrétnej básni. Popísať vonkajšiu kompozíciu epickej básne. Analyzovať text z tematického a ideového hľadiska. Vyjadriť svoj vlastný názor na spracovanú tému. Vytvoriť dejovú osnovu epickej básne. Charakterizovať postavy z čitateľského hľadiska. Charakterizovať idealizovaný typ postavy. Popísať vonkajšiu kompozíciu básnickej skladby. Analyzovať text z tematického a ideového hľadiska. Aplikovať vedomosti z epickej poézie.	Charakterizoval/a pojmy rytmus, sylabický veršový systém. Prečítal/a sylabický verš so správnou rytmickou organizáciou. Určil/a sylabickú organizáciu verša v básni. Definoval/a pojmy: anafora, básnické prirovnanie, metafora, metonymia. Vyhľadal/a v básni anaforu, básnické prirovnanie, metaforu, metonymiu. Vysvetlil/a funkciu uvedených umeleckých jazykových prostriedkov v konkrétnej básni. Popísal/a vonkajšiu kompozíciu epickej básne. Analyzoval/a text z tematického a ideového hľadiska. Vyjadril/a svoj vlastný názor na spracovanú tému. Vytvoril/a dejovú osnovu epickej básne. Charakterizoval/a postavy z čitateľského hľadiska. Charakterizoval/a idealizovaný typ postavy. Popísal/a vonkajšiu kompozíciu básnickej skladby. Analyzoval/a text z tematického a ideového hľadiska. Aplikoval/a vedomosti z epickej poézie.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, test
Zvuková rovina jazyka	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Systém slovenských hlások Znelostná asimilácia Spoluhlások Pravidlá slovenskej výslovnosti Diakritické a interpunkčné znamienka Prozodické vlastnosti reči Ortografické javy		Anglický jazyk Technika administratívy	Definovať jazykovedné disciplíny zaoberajúce sa zvukovou rovinou jazyka a ich jednotky. Popísať systém slovenských hlások. Aplikovať pravidlá slovenského pravopisu v konkrétnom texte. Vysvetliť pojem znelostná asimilácia spoluhlások. Popísať základné pravidlá slovenskej výslovnosti. Identifikovať v texte spoluhláskové skupiny. Prečítať text s využitím pravidiel slovenskej výslovnosti. Rozlíšiť diakritické a interpunkčné znamienka. Vysvetliť funkciu interpunkčných znamienok	Definoval/a jazykovedné disciplíny zaoberajúce sa zvukovou rovinou jazyka a ich jednotky. Popísal/a systém slovenských hlások. Aplikoval/a pravidlá slovenského pravopisu v konkrétnom texte. Vysvetlil/a pojem znelostná asimilácia spoluhlások. Popísal/a základné pravidlá slovenskej výslovnosti. Identifikoval/a v text spoluhláskové skupiny. Prečítal/a text s využitím pravidiel slovenskej výslovnosti. Rozlíšil/a diakritické a interpunkčné znamienka. Vysvetlil/a funkciu	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, gramatické cvičenia, kontrolný diktát

			v texte. Používať správne diakritické a interpunkčné znamienka v texte. Popísať systém prozodických vlastností reči. Identifikovať intonačné prostriedky reči v texte. Aplikovať pravidlá slovenského pravopisu v texte s využitím Pravidiel slovenského pravopisu. Aplikovať vedomosti zo zvukovej roviny jazyka v konkrétnych cvičeniach. Napísať kontrolný diktát.	interpunkčných znamienok v texte. Používal/a správne diakritické a interpunkčné znamienka v texte. Popísal/a systém prozodických vlastností reči. Identifikoval/a intonačné prostriedky reči v texte. Aplikoval/a pravidlá slovenského pravopisu v texte s využitím Pravidiel slovenského pravopisu. Aplikoval/a vedomosti zo zvukovej roviny jazyka v konkrétnych cvičeniach. Napísal/a kontrolný diktát.		
Krátka epická próza - poviedka	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Epika Literárna postava Martin Kukučín – Keď báčik z Chochoľova umrie Jozef Gregor Tajovský - Maco Mlieč Jozef Gregor Tajovský – Mamka Pôstková		Občianska náuka Dejepis Náboženská výchova	Charakterizovať literárny druh epika. Vysvetliť rozdiel medzi viazanou a neviazanou rečou. Vysvetliť funkciu rozprávača a identifikovať ho v texte. Vysvetliť pojem literárna postava. Charakterizovať jednotlivé postavy na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti. Vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz epického diela. Určiť kompozičné fázy. Prerozprávať dejovú líniu poviedky. Charakterizovať literárnu postavu na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti.	Charakterizoval/a literárny druh epika. Vysvetlil/a rozdiel medzi viazanou a neviazanou rečou. Vysvetlil/a funkciu rozprávača a Identifikoval/a ho v texte. Vysvetlil/a pojem literárna postava. Charakterizoval/a jednotlivé postavy na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti. Vysvetlil/a podstatu jednotlivých kompozičných fáz epického diela. Určil/a kompozičné fázy. Prerozprával/a dejovú líniu poviedky. Charakterizoval/a literárnu postavu na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede
Sloh – administratívny štýl	17		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Jazykové štýly Štýlotvorné činitele Slohové postupy Administratívny štýl Úradný list Žiadosť Životopis Motivačný list Beletrizovaný životopis Potvrdenie, splnomocnenie Dotazník, anketa Zápisnica		Technika administratívy Matematika Informatika Ekonomika	Definovať pojem jazykový štýl. Vymenovať primárne jazykové štýly. Rozoznať jazykový štýl použitý v ukážke. Vysvetliť pôsobenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov. Charakterizovať slohové postupy. Určiť slohový postup konkrétneho textu. Napísať texty s využitím konkrétneho slohového postupu. Vymenovať základné znaky administratívneho štýlu a vyhľadať ich v texte. Popísať kompozíciu úradného listu.	Definoval/a pojem jazykový štýl. Vymenoval/a primárne jazykové štýly. Rozoznal/a jazykový štýl použitý v ukážke. Vysvetlil/a pôsobenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov. Charakterizoval/a slohové postupy. Určil/a slohový postup konkrétneho textu. Napísal/a texty s využitím konkrétneho slohového postupu. Vymenoval/a základné znaky administratívneho štýlu a Vyhľadal/a/a ich v texte.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, kontrolná slohová práca

			Napísať objednávku, žiadosť, životopis, motivačný list. Vytvoriť beletrizovaný životopis podľa osnovy. Napísať koncept a čistopis slohovej práce, opraviť ju.	Popísal/a kompozíciu úradného listu. Napísal/a objednávku, žiadosť, životopis, motivačný list. Vytvoriť/a beletrizovaný životopis podľa osnovy. Napísal/a koncept a čistopis slohovej práce, opravil/a ju.		
Krátka epická próza - novela	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Útvary krátkej epickej prózy Novela Božena Slančíková-Timrava – Ťapákovci Božena Slančíková-Timrava – Za koho ísť? Martin Kukučín – Neprebudený		Dejepis Občianska náuka	Vytvoriť klasifikáciu krátkych epických prozaických útvarov. Určiť typické znaky bájk, povestí, rozprávky v texte. Definovať novelu ako literárny útvar. Vysvetliť typické znaky novely a poviedky na konkrétnom diele. Charakterizovať literárne postavy na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti. Popísať vertikálnu stratifikáciu epického diela. Identifikovať v diele rovinu významu. Určiť jednotlivé kompozičné fázy epického diela. Vysvetliť pojmy z literárnej teórie. Aplikovať poznatky z literárnej teórie na konkrétnom epickom texte.	Vytvoril/a klasifikáciu krátkych epických prozaických útvarov. Určil/a typické znaky bájk, povestí, rozprávky v texte. Definoval/a novelu ako literárny útvar. Určil/a slohové postupy v literárnom texte. Charakterizoval/a literárne postavy na základe vlastnej čitateľskej skúsenosti. Popísal/a vertikálnu stratifikáciu epického diela. Identifikoval/a v diele rovinu významu. Určil/a jednotlivé kompozičné fázy epického diela. Vysvetlil/a pojmy z literárnej teórie. Aplikoval/a poznatky z literárnej teórie na konkrétnom epickom texte.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, test
Lexikálna rovina jazyka	13		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Lexikológia Slovná zásoba Lexikálny význam slova Členenie slovnej zásoby Obohacovanie slovnej zásoby Cudzie slová Tvorenie slov Frazeologizmy Systém slovnej zásoby Slovníky		Anglický jazyk Ekonomika Tovaroznalectvo Marketing	Definovať pojmy lexikológia, slovo. Overiť význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch. Popísať sémantický trojuholník. Vysvetliť lexikálny a gramatický význam slova. Vysvetliť pojmy slovná zásoba, centrum a periférna časť slovnej zásoby. Rozlíšiť pojmy slovná zásoba národného jazyka, individuálna slovná zásoba, aktívna a pasívna slovná zásoba. Určiť v texte jednovýznamové slová, viacvýznamové slová, homonymá, synonymá, antonymá. Charakterizovať členenie slov podľa expresívnosti, spisovnosti, dobového výskytu. Určiť v texte rôzne druhy slov.	Definoval/a pojmy lexikológia, slovo. Overil/a význam neznámych slov v dostupných informačných zdrojoch. Popísal/a sémantický trojuholník. Vysvetlil/a lexikálny a gramatický význam slova. Vysvetlil/a pojmy slovná zásoba, centrum a periférna časť slovnej zásoby. Rozlíšil/a pojmy slovná zásoba národného jazyka, individuálna slovná zásoba, aktívna a pasívna slovná zásoba. Určil/a v texte jednovýznamové slová, viacvýznamové slová, homonymá, synonymá, antonymá. Charakterizoval/a členenie slov podľa expresívnosti, spisovnosti, dobového výskytu. Určil/a v	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, kontrolný diktát, test

			Vymenovať spôsoby obohacovania slovnej zásoby. Vysvetliť význam cudzích slov s využitím slovníka. Využiť cudzie slová vo vlastnom jazykovom prejave. Vysvetliť spôsoby tvorenia slov v slovenčine. Vyhľadať v texte rôzne spôsoby tvorenia slov. Definovať pojem frazeologizmus. Vyhľadať v texte frazeologizmy a vysvetliť ich význam. Charakterizovať rôzne druhy slov z hľadiska delenia slovnej zásoby. Charakterizovať rôzne druhy slovníkov. Napísať kontrolný diktát. Aplikovať vedomosti z lexikálnej roviny jazyka	texte rôzne druhy slov. Vymenoval/a spôsoby obohacovania slovnej zásoby. Vysvetlil/a význam cudzích slov s využitím slovníka. Využil/a cudzie slová vo vlastnom jazykovom prejave. Vysvetlil/a spôsoby tvorenia slov v slovenčine. Vyhľadal/a v texte rôzne spôsoby tvorenia slov. Definoval/a pojem frazeologizmus. Vyhľadal/a v texte frazeologizmy a Vysvetlil/a ich význam. Charakterizoval/a rôzne druhy slov z hľadiska delenia slovnej zásoby. Charakterizoval/a rôzne druhy slovníkov. Napísal/a kontrolný diktát. Aplikoval/a vedomosti z lexikálnej roviny jazyka		
Sloh – charakteristika osoby	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Charakteristika Druhy charakteristiky Charakteristika osoby Individuálna charakteristika Charakteristika literárnej postavy		Anglický jazyk Technika administratívy Spoločenská komunikácia	Definovať pojem charakteristika. Rozlíšiť opis a charakteristiku v texte. Rozlíšiť priamu a nepriamu charakteristiku. Vytvoriť rôzne druhy charakteristiky. Analyzovať text charakteristiky osoby z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska na základe kritérií. Napísať individuálnu charakteristiku osoby, literárnej postavy. Napísať koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opraviť ju.	Definoval/a pojem charakteristika. Rozlíšil/a opis a charakteristiku v texte. Rozlíšil/a priamu a nepriamu charakteristiku. Vytvoril/a rôzne druhy charakteristiky. Analyzoval/a text charakteristiky osoby z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska na základe kritérií. Napísal/a individuálnu charakteristiku osoby, literárnej postavy. Napísal/a koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opravil/a ju.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, kontrolná slohová práca
Lyrická poézia - metrika	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Lyrika Sylabicko-tonický veršový systém Ivan Krasko – Otcova roľa Ján Kostra - Moja rodná		Občianska náuka Dejepis	Vysvetliť typické znaky lyriky. Vysvetliť jazykové prostriedky v lyrickej básni. Vysvetliť podstatu sylabicko-tonického systému. Určiť stopy v akomkoľvek daktylsko-trochejskom verši.	Vysvetlil/a typické znaky lyriky. Vysvetlil/a jazykové prostriedky v lyrickej básni. Vysvetlil/a podstatu sylabicko-tonického systému. Určil/a stopy v akomkoľvek daktylsko-trochejskom verši.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede

Lyrický text			Prečítať rytmicky správne sylabicko-tonické verše. Vysvetliť pocity lyrického subjektu a motívy na základe prečítaných veršov. Vytvoriť daktylské a trochejské verše.	Prečítal/a rytmicky správne sylabicko-tonické verše. Vysvetlil/a pocity lyrického subjektu a motívy na základe prečítaných veršov. Vytvoril/a daktylské a trochejské verše.		
Sloh – hovorový štýl	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Hovorový štýl Ústne dialogické útvary Písané útvary bežnej komunikácie Súkromný list Moderné útvary bežnej komunikácie		Anglický jazyk Technika administratívy Informatika Ekonomika Marketing	Vymenovať základné znaky hovorového štýlu. Vyhľadať v texte prvky hovorového štýlu. Porozprávať príbeh. Vytvoriť krátke dialógy v rôznych komunikačných situáciách. Vysvetliť zásady správneho telefonovania. Napísať pozvánku, oznámenie, blahoželenie, kondolenciu. Popísať kompozíciu súkromného listu. Napísať súkromný list. Napísať rôzne druhy inzerátov. Navrhnuť reklamu a plagát a zhodnotiť ich. Vysvetliť výhody e-mailu, sms. Napísať e-mail.	Vymenoval/a základné znaky hovorového štýlu. Vyhľadal/a v texte prvky hovorového štýlu. Porozprával/a príbeh. Vytvoril/a krátke dialógy v rôznych komunikačných situáciách. Vysvetlil/a zásady správneho telefonovania. Napísal/a pozvánku, oznámenie, blahoželenie, kondolenciu. Popísal/a kompozíciu súkromného listu. Napísal/a súkromný list. Napísal/a rôzne druhy inzerátov. Navrhol/hla reklamu a plagát a zhodnotiť ich. Vysvetlil/a výhody e-mailu, sms. Napísal/a e-mail.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede
Epická poézia - jamb	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Jambická stopa Pavol Országh Hviezdoslav - Ežo Vlkolinský Martin Rázus – Matka Janko Kráľ – Zakliata panna vo Váhu a divný Janko		Dejepis	Charakterizovať jambickú stopu. Vytvoriť dejovú osnovu epickej básne. Charakterizovať postavy. Vysvetliť vonkajšiu a vnútornú kompozíciu epickej básne. Charakterizovať baladu. Prečítať text epickej básne Vyjadriť svoj subjektívny dojem. Určiť typické znaky romantizmu v diele. Identifikovať znaky balady.	Charakterizoval/a jambickú stopu. Vytvoril/a dejovú osnovu epickej básne. Charakterizoval/a postavy. Vysvetlil/a vonkajšiu a vnútornú kompozíciu epickej básne. Charakterizoval/a baladu. Prečítal/a text epickej básne Vyjadril/a svoj subjektívny dojem. Určil/a typické znaky romantizmu v diele. Identifikoval/a znaky balady.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede
Veľká epická próza – román	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Román Alexander Sergejevič Puškin - Kapitánova dcéra Martin Kukučín – Dom v stráni Erich Maria Remarque - Na západe nič nové		Dejepis Občianska náuka	Definovať román. Vysvetliť rozdiel medzi poviedkou, novelou a románom na konkrétnom diele. Určiť horizontálne členenie textu - pásmo rozprávača a pásmo postáv. Charakterizovať priameho rozprávača. Transformovať dialogickú reč postáv do reči rozprávača.	Definoval/a román. Vysvetlil/a rozdiel medzi poviedkou, novelou a románom na konkrétnom diele. Určil/a horizontálne členenie textu - pásmo rozprávača a pásmo postáv. Charakterizoval/a priameho rozprávača. Transformoval/a dialogickú reč postáv do reči rozprávača.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede

			Vyjadriť verbálne čitateľský zážitok. Popísať vonkajšiu kompozíciu románu. Určiť fázy kompozičnej osnovy románu. Charakterizovať postavy na základe čitateľskej skúsenosti. Určiť druh rozprávača. Analyzovať text zo štylisticko-lexikálneho hľadiska. Aplikovať vedomosti z literárnej teórie na konkrétnom texte.	Vyjadriť/a verbálne čitateľský zážitok. Popísal/a/a vonkajšiu kompozíciu románu. Určil/a fázy kompozičnej osnovy románu. Charakterizoval/a postavy na základe čitateľskej skúsenosti. Určil/a druh rozprávača. Analyzoval/a text zo štylisticko-lexikálneho hľadiska. Aplikoval/a vedomosti z literárnej teórie na konkrétnom texte.		
--	--	--	---	---	--	--

ROČNÍK: DRUHÝ študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: slovenský jazyk a literatúra				3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Symbolizmus	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Symbolizmus Edgar Allan Poe – Havran Charles Baudelaire Ivan Krasko Francesco Petrarca – Sonety pre Lauru		Anglický jazyk Estetická a výtvarná výchova	Charakterizovať symbolizmus. Definovať pojem symbol. Určiť symboly v lyrickej básni. Vyjadriť čitateľský dojem z básne. Vysvetliť pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Identifikovať v texte symboly, epitetá, metafory. Prečítať rytmicky správne sylabicko-tonické verše. Popísať vonkajšiu kompozičnú štruktúru sonetu. Vysvetliť trojstupňový typ vnútornej kompozície sonetu v básni.	Charakterizoval/a symbolizmus. Definoval/a pojem symbol. Určil/a symboly v lyrickej básni. Vyjadriť/a čitateľský dojem z básne. Vysvetlil/a pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Identifikoval/a v texte symboly, epitetá, metafory. Prečítal/a rytmicky správne sylabicko-tonické verše. Popísal/a vonkajšiu kompozičnú štruktúru sonetu. Vysvetlil/a trojstupňový typ vnútornej kompozície sonetu v básni.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústna odpoveď, písomná odpoveď
Sloh – opisný slohový postup	13		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Opisný slohový postup Statický a dynamický opis Opis pracovného postupu Subjektívny opis Objektívny opis Umelecký opis Autocharakteristika Skupinová charakteristika Posudok		Anglický jazyk Ekonomika	Identifikovať typické znaky opisného slohového postupu v texte. Rozlíšiť rôzne druhy opisu. Vysvetliť kompozíciu opisu pracovného postupu. Rozlíšiť pracovný návod od opisu pracovného postupu. Vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu. Napísať subjektívny opis. Napísať objektívny opis predmetu,	Identifikoval/a typické znaky opisného slohového postupu v texte. Rozlíšil/a rôzne druhy opisu. Vysvetlil/a kompozíciu opisu pracovného postupu. Rozlíšil/a pracovný návod od opisu pracovného postupu. Vytvoril/a jednoduchý opis pracovného postupu. Napísal/a subjektívny opis.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, kontrolná slohová práca, cvičenia

			obrázku alebo ilustrácie. Sformulovať hodnotiaci názor na vytvorený opis. Analyzovať text umeleckého opisu na základe stanovených kritérií. Napísať umelecký opis ročného obdobia. Zhodnotiť vytvorený umelecký opis na základe kritérií. Napísať vlastnú a skupinovú charakteristiku. Vysvetliť kompozičnú a obsahovú štruktúru posudku. Napísať krátky posudok. Napísať koncept, čistopis kontrolnej slohovej práce a opraviť ju.	Napísal/a objektívny opis predmetu, obrázku alebo ilustrácie. Sformuloval/a hodnotiaci názor na vytvorený opis. Analyzoval/a text umeleckého opisu na základe stanovených kritérií. Napísal/a umelecký opis ročného obdobia. Zhodnotil/a vytvorený umelecký opis na základe kritérií. Napísal/a vlastnú a skupinovú charakteristiku. Vysvetlil/a kompozičnú a obsahovú štruktúru posudku. Napísal/a krátky posudok. Napísal/a koncept, čistopis kontrolnej slohovej práce a opravil/a ju.		
Dramatická literatúra – všeobecné otázky	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Dráma Dramatický text Dramatizované čítanie Jozef Gregor Tajovský – Statky-zmätky William Shakespeare – Hamlet		Anglický jazyk	Charakterizovať drámu ako literárny druh. Rozlíšiť lyrický, epický a dramatický text. Vymenovať inscenačné formy drámy. Vysvetliť pojmy súvisiace s inscenáciou - herec, režisér, dramaturgia. Popísať vonkajšiu kompozíciu drámy. Vysvetliť pojmy: dramatická postava, replika, monológ, dialóg, autorská poznámka. Doplniť text vlastným návrhom autorskej poznámky. Prečítať dramatizovane vybrané výstupy z dramatického diela. Vysvetliť pojem činohra. Popísať vonkajšiu kompozíciu činohry. Určiť kompozičné fázy dramatického diela. Analyzovať text z hľadiska využitých jazykových prostriedkov. Vysvetliť pojem tragédia. Popísať vonkajšiu kompozíciu tragédie. Charakterizovať vzájomné vzťahy medzi postavami. Určiť kompozičné fázy dramatického diela.	Charakterizoval/a drámu ako literárny druh. Rozlíšil/a lyrický, epický a dramatický text. Vymenoval/a inscenačné formy drámy. Vysvetlil/a pojmy súvisiace s inscenáciou - herec, režisér, dramaturgia. Popísal/a vonkajšiu kompozíciu drámy. Vysvetlil/a pojmy: dramatická postava, replika, monológ, dialóg, autorská poznámka. Doplnil/a text vlastným návrhom autorskej poznámky. Prečítal/a dramatizovane vybrané výstupy z dramatického diela. Vysvetlil/a pojem činohra. Popísal/a vonkajšiu kompozíciu činohry. Určil/a kompozičné fázy dramatického diela. Analyzoval/a text z hľadiska využitých jazykových prostriedkov. Vysvetlil/a pojem tragédia. Popísal/a vonkajšiu kompozíciu tragédie. Charakterizoval/a vzájomné vzťahy medzi postavami. Určil/a kompozičné fázy dramatického diela.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinovú prácu, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, dramatizácia

Morfologická rovina jazyka	15		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Slovné druhy Podstatné mená Členenie, vzory Prídavné mená Členenie, vzory Zámená Číslovky Slovesá Neurčité slovesné tvary		Anglický jazyk Matematika	Popísať klasifikáciu slovných druhov. Určiť slovnodruhovú platnosť slov v texte. Určiť gramatické kategórie ohybných slovných druhov, vzory, roztriediť ich podľa druhov. Aplikovať pravopisné pravidlá písania jednotlivých slovných druhov. Vysvetliť štylistické využitie slovných druhov, uplatniť ich v textoch. Aplikovať získané vedomosti o ohybných slovných druhoch v cvičeniach. Napísať kontrolný diktát.	Popísal/a klasifikáciu slovných druhov. Určil/a slovnodruhovú platnosť slov v texte. Určil/a gramatické kategórie ohybných slovných druhov, vzory, Roztriedil/a ich podľa druhov. Aplikoval/a pravopisné pravidlá písania jednotlivých slovných druhov. Vysvetlil/a štylistické využitie slovných druhov, uplatnil/a ich v textoch. Aplikoval/a získané vedomosti o ohybných slovných druhoch v cvičeniach. Napísal/a kontrolný diktát.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, gramatické cvičenia, kontrolný diktát
Epická poézia - časomiera	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Časomerný veršový systém Ján Kollár - Předzpěv zo Slávy dcéry Homér – Odysea Ján Hollý - Svatopluk			Definovať pojem časomiera. Určiť v texte prirodzene dlhé a krátke slabiky. Prečítať rytmicky správne text. Popísať uplatnenie časomieri v dejinách literatúry. Rozvinúť myšlienku slovanskej vzájomnosti. Definovať epos. Prerozprávať dejovú líniu eposu. Určiť kompozičné časti antického eposu v texte. Identifikovať štylistické prostriedky eposu. Určiť kompozičné časti klasicistického eposu. Určiť ideu a spoločenský prínos eposu.	Definoval/a pojem časomiera. Určil/a v texte prirodzene dlhé a krátke slabiky. Prečítal/a rytmicky správne text. Popísal/a uplatnenie časomieri v dejinách literatúry. Rozvinul/a myšlienku slovanskej vzájomnosti. Definoval/a epos. Prerozprával/a dejovú líniu eposu. Určil/a kompozičné časti antického eposu v texte. Identifikoval/a štylistické prostriedky eposu. Určil/a kompozičné časti klasicistického eposu. Určil/a ideu a spoločenský prínos eposu.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede
Morfologická rovina jazyka	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Neohybné slovné druhy Príslovky Predložky Citoslovčia Častice		Anglický jazyk	Rozlíšiť neohybné a ohybné slovné druhy v texte. Definovať neohybné slovné druhy. Vysvetliť štylistické využitie neohybných slovných druhov, vyhľadať ich v textoch a použiť pri tvorbe vlastného textu. Vysvetliť jav vokalizácia predložiek. Aplikovať vedomosti z morfolologickej roviny jazyka.	Rozlíšil/a neohybné a ohybné slovné druhy v texte. Definoval/a neohybné slovné druhy. Vysvetlil/a štylistické využitie neohybných slovných druhov, Vyhľadal/a ich v textoch a použil pri tvorbe vlastného textu. Vysvetlil/a jav vokalizácia predložiek. Aplikoval/a vedomosti z morfolologickej	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, štylistické cvičenie, test

				roviny jazyka.		
Krátka epická próza – vnútorný monológ	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Ján Hrušovský – Pompiliova Madona Milo Urban – Drevený chlieb Vincent Šíkula – Erikine ľalie Romain Rolland – Peter a Lucia		Anglický jazyk	Prečítať plynulo a jazykovo správne prozaický text. Identifikovať druh rozprávača. Charakterizovať postavy. Vyhľadať v texte vnútorný monológ. Vysvetliť funkciu vnútorného monológu. Identifikovať dejový a významový plán epického diela. Určiť fázy kompozičnej osnovy epického diela. Analyzovať text z hľadiska využitia jazykových prostriedkov.	Prečítal/a plynulo a jazykovo správne prozaický text. Identifikoval/a druh rozprávača. Charakterizoval/a postavy. Vyhľadal/a v texte vnútorný monológ. Vysvetlil/a funkciu vnútorného monológu. Identifikoval/a dejový a významový plán epického diela. Určil/a fázy kompozičnej osnovy epického diela. Analyzoval/a text z hľadiska využitia jazykových prostriedkov.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede
Syntaktická rovina jazyka	15		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Základné vetné členy Vedľajšie vetné členy Vetné sklady Vetná syntax Vety podľa členitosti Vety podľa modálnosti Vety podľa zloženia Jednoduché súvetie – priraďovacie Jednoduché súvetie – podrad'ovacie Polovetná syntax Modifikácia vetnej stavby		Anglický jazyk Matematika Ekonomika	Definovať pojem syntax. Charakterizovať podmet a prísudok. Určiť v texte základné vetné členy. Charakterizovať vedľajšie vetné členy a určiť ich v texte. Zdôvodniť vzťah medzi členmi skladov vo vete na základe ich funkcie. Definovať vetu. Popísať klasifikáciu viet a ich štylistické využitie. Vytvoriť text s použitím rôznych typov viet. Charakterizovať vetný základ. Rozlíšiť v texte jednočlenné a dvojčlenné vety. Určiť vety podľa modálnosti (obsahu). Rozlíšiť v texte jednoduché vety a súvetia. Charakterizovať priraďovacie a podrad'ovacie súvetie, určiť druh. Charakterizovať podrad'ovacie Aplikovať pravidlá písania čiarok v jednoduchjej vete a v súvetí. Vysvetliť funkciu polovetných konštrukcií v texte. Vyhľadať v texte polovetné konštrukcie. Vysvetliť pojem modifikácia vetnej stavby. Určiť a vytvoriť rôzne druhy modifikácie vetnej stavby. Napísať diktát. Vytvoriť text s využitím	Definoval/a pojem syntax. Charakterizoval/a podmet a prísudok. Určil/a v texte základné vetné členy. Charakterizoval/a vedľajšie vetné členy a Určil/a ich v texte. Zdôvodnil/a vzťah medzi členmi skladov vo vete na základe ich funkcie. Definoval/a vetu. Popísal/a klasifikáciu viet a ich štylistické využitie. Vytvoril/a text s použitím rôznych typov viet. Charakterizoval/a vetný základ. Rozlíšil/a v texte jednočlenné a dvojčlenné vety. Určil/a vety podľa modálnosti (obsahu). Rozlíšil/a v texte jednoduché vety a súvetia. Charakterizoval/a priraďovacie a podrad'ovacie súvetie, určil/a druh. Aplikoval/a pravidlá písania čiarok v jednoduchjej vete a v súvetí. Vysvetlil/a funkciu polovetných konštrukcií v texte. Vyhľadal/a v texte polovetné konštrukcie. Vysvetlil/a pojem modifikácia vetnej stavby. Určil/a a vytvoril/a rôzne	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, kontrolný diktát, test, gramatické cvičenia, štylistické cvičenia, monitoring

			rôznych druhov viet. Aplikovať vedomosti zo syntaktickej roviny jazyka.	druhy modifikácie vetnej stavby. Napísal/a diktát. Vytvoril/a text s využitím rôznych druhov viet. Aplikoval/a vedomosti zo syntaktickej roviny jazyka.		
Lyrická poézia – druhy lyriky	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Druhy lyriky Ľúbostná lyrika Andrej Sládkovič - Marína		Estetická a výtvarná výchova	Vymedziť pojmy spoločenská a ľúbostná lyrika. Aplikovať znaky lyriky na lyrické básne. Rozlíšiť v lyrických textoch rôzne druhy rýmov. Zaradiť lyrickú báseň k druhu lyriky. Vysvetliť pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Určiť v texte básnický protiklad. Vysvetliť podstatu a funkciu básnického protikladu v lyrickom texte. Prečítať rytmicky, jazykovo a intonačne správne lyrický text. Vysvetliť pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Zaradiť skladbu k druhu lyriky. Identifikovať v lyrickom texte motívy. Vysvetliť kompozíciu vybraných strof básne. Analyzovať lyrický text zo štylisticko-lexikálneho hľadiska. Vysvetliť posolstvo lyrickej básne.	Vymedzil/a pojmy spoločenská a ľúbostná lyrika. Aplikoval/a znaky lyriky na lyrické básne. Rozlíšil/a v lyrických textoch rôzne druhy rýmov. Zaradil/a lyrickú báseň k druhu lyriky. Vysvetlil/a pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Určil/a v texte básnický protiklad. Vysvetlil/a podstatu a funkciu básnického protikladu v lyrickom texte. Prečítal/a rytmicky, jazykovo a intonačne správne lyrický text. Vysvetlil/a pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Zaradil/a skladbu k druhu lyriky. Identifikoval/a v lyrickom texte motívy. Vysvetlil/a kompozíciu vybraných strof básne. Analyzoval/a lyrický text zo štylisticko-lexikálneho hľadiska. Vysvetlil/a posolstvo lyrickej básne.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede
Sloh – úvaha	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Úvaha Jazykové prostriedky úvah Úvaha v jazykových štýloch		Anglický jazyk Ekonomika Marketing	Charakterizovať úvahu. Analyzovať text úvahy z obsahového a kompozičného hľadiska. Vysvetliť použitie úvahy v jazykových štýloch. Vyhľadať v texte charakteristické znaky úvahy. Napísať úvahu na určenú tému. Zhodnotiť vytvorenú úvahu na základe kritérií. Napísať koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opraviť ju.	Charakterizoval/a úvahu. Analyzoval/a text úvahy z obsahového a kompozičného hľadiska. Vysvetlil/a použitie úvahy v jazykových štýloch. Vyhľadal/a v texte charakteristické znaky úvahy. Napísal/a úvahu na určenú tému. Zhodnotil/a vytvorenú úvahu na základe kritérií. Napísal/a koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opravil/a ju.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, štýlistické cvičenia, kontrolná slohová práca
Dramatická literatúra – komická	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

dráma						
Komédia Molière – Lakomec Ján Palárik - Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch Modelová inscenácia Dramatizácia krátkej humornej poviedky			Charakterizovať komédiu. Vysvetliť pojmy humor, hyperbola. Vyhľadať v texte humorné a hyperbolické prvky. Prečítať dramatizovane vybrané výstupy z dramatického diela. Vysvetliť pojem charakterový typ postavy. Charakterizovať vzájomné vzťahy medzi postavami. Vysvetliť pojem veselohra. Určiť kompozičné fázy dramatického diela. Identifikovať významovú rovinu diela. Analyzovať text z hľadiska využitých jazykových prostriedkov. Inscenovať vybrané výstupy z určenej komédie. Navrhnuť režijnú koncepciu hry, kostýmy, dekorácie. Zdramatizovať krátku humornú poviedku. Vysvetliť postup pri dramatizácii.	Charakterizoval/a komédiu. Vysvetlil/a pojmy humor, hyperbola. Vyhľadal/a v texte humorné a hyperbolické prvky. Prečítal/a dramatizovane vybrané výstupy z dramatického diela. Vysvetlil/a pojem charakterový typ postavy. Charakterizoval/a vzájomné vzťahy medzi postavami. Vysvetlil/a pojem veselohra. Určil/a kompozičné fázy dramatického diela. Identifikoval/a významovú rovinu diela. Analyzoval/a text z hľadiska využitých jazykových prostriedkov. Inscenoval/a vybrané výstupy z určenej komédie. Navrhol/hla režijnú koncepciu hry, kostýmy, dekorácie. Zdramatizoval/a krátku humornú poviedku. Vysvetlil/a postup pri dramatizácii.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, monitoring
Nadvetná syntax	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Nadvetná syntax Slovosled Členenie textu		Anglický jazyk Matematika	Definovať nadvetnú syntax. Vymedziť obsahové, jazykové a mimojazykové prostriedky nadväznosti textu. Určiť prostriedky nadväznosti v konkrétnom texte. Vysvetliť funkciu slovosledu v texte. Aplikovať vo vlastnom jazykovom prejave správny slovosled. Určiť jednotky členenia textu. Definovať odsek, kapitolu. Vytvoriť názov textu. Rozčleniť text na významové odseky. Vytvoriť kompozične zrozumiteľný text s využitím vedomostí z nadvetnej syntaxe. Opraviť v texte pravopisné a štylistické chyby. Aplikovať poznatky z morfolologickej a syntaktickej roviny jazyka.	Definoval/a nadvetnú syntax. Vymedzil/a obsahové, jazykové a mimojazykové prostriedky nadväznosti textu. Určil/a prostriedky nadväznosti v konkrétnom texte. Vysvetlil/a funkciu slovosledu v texte. Aplikoval/a vo vlastnom jazykovom prejave správny slovosled. Určil/a jednotky členenia textu. Definoval/a/a odsek, kapitolu. Vytvoril/a názov textu. Rozčlenil/a text na významové odseky. Vytvoril/a kompozične zrozumiteľný text s využitím vedomostí z nadvetnej syntaxe. Opravil/a v texte pravopisné a štylistické chyby. Aplikoval/a poznatky z morfolologickej a syntaktickej roviny jazyka.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, gramatické cvičenia, štylistické cvičenia

ROČNÍK: TRETÍ študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: slovenský jazyk a literatúra				3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Zvuková rovina jazyka	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Základné pojmy zvukovej roviny jazyka Základné pravidlá slovenskej výslovnosti Pravidlá slovenského pravopisu Časová modulácia Silová modulácia Tónová modulácia Prozodické vlastnosti reči		Anglický jazyk Tovaroznalectvo Ekonomika	Definovať pojmy ortografia, ortoepia a ich základné jednotky. Analyzovať text z ortoepického hľadiska. Analyzovať jazykové javy s využitím Pravidiel slovenskej výslovnosti. Analyzovať jazykové javy v texte z pravopisného hľadiska. Vysvetliť pojmy pauza, tempo reči, kvantita, rytmus. Vysvetliť pojmy prízvuk, dôraz, emfáza, frázovanie. Používať v ústnych jazykových prejavoch vhodnú intonáciu. Vysvetliť pojmy melódia a hlasový register. Posúdiť aplikáciu pravidiel výslovnosti a prozodických vlastností reči v prečítanom texte. Napísať text a prečítať ho so správnym využitím prozodických vlastností reči. Aplikovať vedomosti z ortografie a z ortoepie v cvičeniach. Napísať kontrolný diktát.	Definoval/a pojmy ortografia, ortoepia a ich základné jednotky. Analyzoval/a text z ortoepického hľadiska. Analyzoval/a jazykové javy s využitím Pravidiel slovenskej výslovnosti. Analyzoval/a jazykové javy v texte z pravopisného hľadiska. Vysvetlil/a pojmy pauza, tempo reči, kvantita, rytmus. Vysvetlil/a pojmy prízvuk, dôraz, emfáza, frázovanie. Používal/a v ústnych jazykových prejavoch vhodnú intonáciu. Vysvetlil/a pojmy melódia a hlasový register. Posúdil/a aplikáciu pravidiel výslovnosti a prozodických vlastností reči v prečítanom texte. Napísal/a text a prečítal/a ho so správnym využitím prozodických vlastností reči. Aplikoval/a vedomosti z ortografie a z ortoepie v cvičeniach. Napísal/a kontrolný diktát.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústna odpoveď, písomná odpoveď, štylistické cvičenia, kontrolný diktát
Učenie sa - projekt	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Úvodné informácie o projekte Zdroje informácií		Anglický jazyk Matematika Aplikovaná informatika Ekonomika	Vybrať tému projektu. Popísať štruktúru projektu. Vyhľadať zdroje informácií k vybranej téme.	Vybral/a tému projektu. Popísal/a štruktúru projektu. Vyhľadal/a zdroje informácií k vybranej téme.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede
Lyrická poézia – voľný verš	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Voľný verš Reflexívna a duchovná lyrika			Určiť vlastnosti voľného verša v lyrickej básni . Demonštrovať rozdiel medzi	Určil/a vlastnosti voľného verša v lyrickej básni . Demonštroval/a rozdiel	ústne skúšanie, písomné skúšanie,	ústne odpovede, písomné

Ján Smrek - Cválajúce dni Ján Smrek – výber z tvorby Emil Boleslav Lukáč – výber z tvorby Katolícka moderna Rudolf Dilong – výber z tvorby			voľným a metricky viazaným veršom na konkrétnych lyrických básňach. Vysvetliť pojem pásmo. Vysvetliť podstatu reflexívnej a duchovnej lyriky. Priradiť básne k jednotlivým druhom lyriky. Určiť základné motívy básne. Identifikovať v texte básne lexikálne, štylistické, kompozičné a rytmotvorné prostriedky. Usporiadať informácie do osnovy. Charakterizovať vitalizmus. Identifikovať znaky vitalizmu v básni. Charakterizovať katolícku modernu v kontexte literárneho vývoja. Vyjadriť pocity lyrického subjektu na základe prečítanej básne.	medzi voľným a metricky viazaným veršom na konkrétnych lyrických básňach. Vysvetliť/a pojem pásmo. Vysvetliť/a podstatu reflexívnej a duchovnej lyriky. Priradiť/a básne k jednotlivým druhom lyriky. Určil/a základné motívy básne. Identifikoval/a v texte básne lexikálne, štylistické, kompozičné a rytmotvorné prostriedky. Usporiadal/a informácie do osnovy. Charakterizoval/a vitalizmus. Identifikoval/a znaky vitalizmu v básni. Charakterizoval/a katolícku modernu v kontexte literárneho vývoja. Vyjadril/a pocity lyrického subjektu na základe prečítanej básne.	skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	odpovede
Lyrická poézia – čistá lyrika	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Lyrická poézia Ivan Krasko Rudolf Dilong		Anglický jazyk	Prečítať text básne jazykovo správne, výrazne so subjektívnym frázovaním .Vysvetliť podstatu čistej lyriky. Určiť tento druh lyriky v básni. Určiť náladu básne. Identifikovať lexikálne, štylistické a rytmotvorné činitele vyvolávajúce náladu. Vysvetliť pojem zvukomalba. Prečítať jazykovo správne báseň .Vysvetliť pocity lyrického subjektu. Identifikovať základné motívy a umelecké jazykové prostriedky lyrickej básne.	Prečítal/a text básne jazykovo správne, výrazne so subjektívnym frázovaním. Vysvetlil/a podstatu čistej lyriky. Určil/a tento druh lyriky v básni. Určil/a náladu básne. Identifikoval/a lexikálne, štylistické a rytmotvorné činitele vyvolávajúce náladu. Vysvetlil/a pojem zvukomalba. Prečítal/a jazykovo správne báseň. Vysvetlil/a pocity lyrického subjektu. Identifikoval/a základné motívy a umelecké jazykové prostriedky lyrickej básne.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede
Sloh – diskusný príspevok	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Diskusný príspevok Argumentačné cvičenia Realizácia diskusie		Anglický jazyk Ekonomika Obchodná prevádzka	Vysvetliť funkciu diskusného príspevku. Analyzovať diskusný príspevok z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Popísať časti argumentu. Vyhľadať v textoch rôzne druhy argumentov.	Vysvetlil/a funkciu diskusného príspevku. Analyzoval/a diskusný príspevok z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Popísal/a časti argumentu. Vyhľadal/a v textoch rôzne druhy	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie	ústne odpovede, písomné odpovede, štylistické cvičenia, cvičná slohová

			Napísať krátky diskusný príspevok. Prezentovať svoj názor v riadenej diskusii s využitím adekvátnych argumentov a protiargumentov. Napísať koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opraviť ju.	argumentov. Napísal/a krátky diskusný príspevok. Prezentoval/a svoj názor v riadenej diskusii s využitím adekvátnych argumentov a protiargumentov. Napísal/a koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opravil/a ju.	s porozumením	práca, kontrolná slohová práca, diskusia
Učenie sa - projekt	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Peter Jilemnický – O dvoch bratoch Jozef Cíger Hronský – Jozef Mak Milo Urban – Živý bič Jerome David Salinger – Kto chytá v žite			Prezentovať projektovú prácu. Prezentovať výsledky svojej analýzy. Reagovať na otázky. Analyzovať text literárneho diela z obsahového, kompozičného, štylistického hľadiska.	Prezentoval/a projektovú prácu. Prezentoval/a výsledky svojej analýzy. Reagoval/a na otázky. Analyzoval/a text literárneho diela z obsahového, kompozičného, štylistického hľadiska.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, prezentácie
Veľká epická próza – druhy románu	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Sociálny typ postavy Druhy románu Honoré de Balzac – Otec Goriot Fiodor Michajlovič Dostojevskij – Zločin a trest		Anglický jazyk	Definovať sociálny typ postavy. Charakterizovať sociálny typ postavy na základe analýzy textu. Vytvoriť charakteristiku postavy. Vysvetliť rozdiel medzi sociálnym a psychologickým románom na konkrétnom diele. Určiť druh románu. Analyzovať text. Porovnať svoj systém hodnôt s hodnotami vyplývajúcimi z diela. Identifikovať rovinu deja a rovinu významu. Identifikovať v texte jazykové prostriedky zobrazujúce duševný stav postavy. Aplikovať vedomosti z literárnej teórie na konkrétnom epickom diele.	Definoval/a sociálny typ postavy. Charakterizoval/a sociálny typ postavy na základe analýzy textu. Vytvoril/a charakteristiku postavy. Vysvetlil/a rozdiel medzi sociálnym a psychologickým románom na konkrétnom diele. Určil/a druh románu. Analyzoval/a text. Porovnal/a svoj systém hodnôt s hodnotami vyplývajúcimi z diela. Identifikoval/a rovinu deja a rovinu významu. Identifikoval/a v texte jazykové prostriedky zobrazujúce duševný stav postavy. Aplikoval/a vedomosti z literárnej teórie na konkrétnom epickom diele.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, test
Publicistický štýl	11		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Publicistický štýl Masmediálna komunikácia Horizontálne členenie novín Spravodajské útvary publicistického štýlu Analytické útvary publicistického štýlu Beletristické útvary publicistického		Anglický jazyk Ekonomika Tovarovnalectvo Aplikovaná informatika	Vysvetliť funkciu publicistického štýlu. Vymenovať základné znaky publicistického štýlu. Určiť typické kompozičné a jazykové prostriedky v publicistickom texte. Vysvetliť základné pojmy z oblasti masmediálnej komunikácie. Diskutovať o príkladoch pozitívneho a negatívneho	Vysvetlil/a funkciu publicistického štýlu. Vymenoval/a základné znaky publicistického štýlu. Určil/a typické kompozičné a jazykové prostriedky v publicistickom texte. Vysvetlil/a základné pojmy z oblasti masmediálnej komunikácie. Diskutoval/a o príkladoch pozitívneho	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, test, monitoring

štýlu Publicistický text			pôsobenia masmédií. Popísať štruktúru konkrétnych novín. Vyhľadať v novinách rôzne útvary publicistického štýlu. Charakterizovať správu. Určiť obsahovú a kompozičnú štruktúru konkrétnej jednoduchej správy. Napísať jednoduchú správu. Identifikovať obsahovú a kompozičnú štruktúru konkrétneho spravodajského rozhovoru. Vytvoriť interview. Definovať úvodník, komentár, glosu, reportáž, fejtón. Vyhľadať útvary v novinách a analyzovať ich z obsahového a kompozičného hľadiska. Napísať glosu. Napísať publicistický text. Zhodnotiť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku vytvoreného textu. Analyzovať publicistický text . Vyvodíť informácie z textu.	a negatívneho pôsobenia masmédií. Popísal/a štruktúru konkrétnych novín. Vyhľadal/a v novinách rôzne útvary publicistického štýlu. Charakterizoval/a správu. Určil/a obsahovú a kompozičnú štruktúru konkrétnej jednoduchej správy. Napísal/a jednoduchú správu. Identifikoval/a obsahovú a kompozičnú štruktúru konkrétneho spravodajského rozhovoru. Vytvoril/a interview. Definoval/a úvodník, komentár, glosu, reportáž, fejtón. Vyhľadal/a útvary v novinách a analyzoval/a ich z obsahového a kompozičného hľadiska. Napísal/a glosu. Napísal/a publicistický text. Zhodnotil/a obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku vytvoreného textu. Analyzoval/a publicistický text . Vyvodil informácie z textu.		
Krátka epická próza – nespoľahlivý rozprávač	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Nespoľahlivý rozprávač Jozef Gregor Tajovský – Apoliena Belo Kapolka – Možno ho ešte stretnem			Identifikovať nespoľahlivého rozprávača v epickom diele a vysvetliť jeho funkciu v autorskom pláne. Určiť druh rozprávača v akomkoľvek epickom diele. Vytvoriť klasifikáciu druhov rozprávača. Určiť literárny útvar epického diela. Identifikovať dejový a významový plán epického diela. Charakterizovať hlavnú postavu a rozprávača. Posúdiť autorský štýl. Prezentovať svoj názor. Identifikovať fázy kompozičnej osnovy epického diela.	Identifikoval/a nespoľahlivého rozprávača v epickom diele a Vysvetlil/a jeho funkciu v autorskom pláne. Určil/a druh rozprávača v akomkoľvek epickom diele. Vytvoril/a klasifikáciu druhov rozprávača. Určil/a literárny útvar epického diela. Identifikoval/a dejový a významový plán epického diela. Charakterizoval/a hlavnú postavu a rozprávača. Posúdil/a autorský štýl. Prezentoval/a svoj názor. Identifikoval/a fázy kompozičnej osnovy epického diela.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede
Sloh – náučný štýl	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Náučný štýl		Matematika	Vysvetliť funkciu náučného štýlu.	Vysvetlil/a funkciu náučného štýlu.	ústne skúšanie,	ústne odpovede,

Výrazové prostriedky náučného štýlu Náučný text Postupy a formy logického myslenia Myšlienkové operácie Argumentačné cvičenie Populárno-náučný článok Odborný opis Odborný referát		Ekonomika Materiály Zdravoveda Tovaroznalectvo	Vyhľadať v texte charakteristické znaky náučného štýlu. Popísať kompozíciu a členenie textov náučného štýlu. Určiť v texte verbálne a neverbálne prostriedky náučného štýlu. Spracovať náučný text do formy osnovy, konspektu, mapy mysle. Vysvetliť odborné slová v texte. Vysvetliť podstatu myšlienkových operácií - dedukcia, indukcia, analýza, syntéza, komparácia, analógia. Vyhľadať uvedené myšlienkové operácie v texte. Vytvoriť príklady na myšlienkové operácie. Vytvoriť priame a nepriame argumenty. Napísať text s využitím argumentácie. Rozlíšiť texty vedecko-náučného a populárno-náučného textu. Analyzovať populárno-náučný článok. Napísať kontrolný diktát. Napísať odborný opis. Napísať školský referát.	Vyhľadal/a v texte charakteristické znaky náučného štýlu. Popísal/a kompozíciu a členenie textov náučného štýlu. Určil/a v texte verbálne a neverbálne prostriedky náučného štýlu. Spracoval/a náučný text do formy osnovy, konspektu, mapy mysle. Vysvetlil/a odborné slová v texte. Vysvetlil/a podstatu myšlienkových operácií - dedukcia, indukcia, analýza, syntéza, komparácia, analógia. Vyhľadal/a uvedené myšlienkové operácie v texte. Vytvoril/a príklady na myšlienkové operácie. Vytvoril/a priame a nepriame argumenty. Napísal/a text s využitím argumentácie. Rozlíšil/a texty vedecko-náučného a populárno-náučného textu. Analyzoval/a populárno-náučný článok. Napísal/a kontrolný diktát. Napísal/a odborný opis. Napísal/a školský referát.	písomné skúšanie, ústne odpovede, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	kontrolný diktát
Učenie sa - projekt	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Dobroslav Chrobák – Drak sa vracia Margita Figuli - Tri gaštanové kone			Prezentovať projektovú prácu. Prezentovať výsledky svojej analýzy. Reagovať na otázky. Analyzovať text literárneho diela z obsahového, kompozičného, štylistického hľadiska.	Prezentoval/a projektovú prácu. Prezentoval/a výsledky svojej analýzy. Reagoval/a na otázky. Analyzoval/a text literárneho diela z obsahového, kompozičného, štylistického hľadiska.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, prezentácie
Veľká epická próza – reťazový kompozičný postup	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Reťazový kompozičný postup Lyrizovaná próza František Švantner – Malka		Anglický jazyk	Charakterizovať reťazový kompozičný postup. Porovnať klasický päťfázový a reťazový kompozičný postup. Vysvetliť podstatu lyrizácie. Určiť jazykové prostriedky lyrizácie v texte. Vytvoriť umelecký opis prírodnej scenérie alebo človeka.	Charakterizoval/a reťazový kompozičný postup. Porovnal/a klasický päťfázový a reťazový kompozičný postup. Vysvetlil/a podstatu lyrizácie. Určil/a jazykové prostriedky lyrizácie v texte. Vytvoril/a umelecký opis prírodnej	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, test, monitoring

			Charakterizovať naturizmus v kontexte literárneho vývoja. Identifikovať znaky naturizmu v konkrétnom diele na základe prečítaného textu. Overiť si vedomosti z epickej prózy.	scenérie alebo človeka. Charakterizoval/a naturizmus v kontexte literárneho vývoja. Identifikoval/a znaky naturizmu v konkrétnom diele na základe prečítaného textu. Overil/a si vedomosti z epickej prózy.		
Sloh – výkladový slohový postup	10		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Výkladový slohový postup Kompozícia a jazykové prostriedky výkladového textu Druhy výkladových textov Monotematický výklad Porovnávací výklad Odborný článok Odborný text		Matematika Ekonomika Materiály Zdravoveda Tovaroznalectvo	Charakterizovať výkladový slohový postup. Identifikovať v texte znaky výkladového slohového postupu. Popísať kompozíciu výkladového textu. Určiť v texte jazykové prostriedky výkladového textu. Určiť druhy výkladových textov. Napísať výklad s využitím odbornej literatúry. Zhodnotiť výklad na základe kritérií. Vytvoriť osnovu z odborného článku. Analyzovať odborný článok z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Vypracovať analýzu prozaického textu. Napísať koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opraviť ju.	Charakterizoval/a výkladový slohový postup. Identifikoval/a v texte znaky výkladového slohového postupu. Popísal/a kompozíciu výkladového textu. Určil/a v texte jazykové prostriedky výkladového textu. Určil/a druhy výkladových textov. Napísal/a výklad s využitím odbornej literatúry. Zhodnotil/a výklad na základe kritérií. Vytvoril/a osnovu z odborného článku. Analyzoval/a odborný článok z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Vypracoval/a analýzu prozaického textu. Napísal/a koncept a čistopis kontrolnej slohovej práce a opravil/a ju.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, kontrolná slohová práca
Učenie sa - projekt	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Sofokles – Antigona Július Barč Ivan – Matka Ivan Bukovčan – Kým kohút nezaspieva			Prezentovať projektovú prácu. Prezentovať výsledky svojej analýzy. Reagovať na otázky. Analyzovať text literárneho diela z obsahového, kompozičného, štylistického hľadiska.	Prezentoval/a projektovú prácu. Prezentoval/a výsledky svojej analýzy. Reagoval/a na otázky. Analyzoval/a text literárneho diela z obsahového, kompozičného, štylistického hľadiska.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, prezentácie
Dramatická literatúra – tragická dráma	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Tragédia Ivan Stodola – Bačova žena Inscenácia vybraných výstupov z tragédie Dramatizácia textu krátkej poviedky s tragickým zameraním			Charakterizovať pojmy z teórie drámy. Vysvetliť podstatu tragédie. Určiť divadelnú hru ako tragédiu alebo komédiu. Zapojiť sa do dramatizovaného čítania. Charakterizovať postavy z hľadiska	Charakterizoval/a pojmy z teórie drámy. Vysvetlil/a podstatu tragédie. Určil/a divadelnú hru ako tragédiu alebo komédiu. Zapojil/a sa do dramatizovaného čítania. Charakterizoval/a postavy z	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie	ústne odpovede, písomné odpovede, test, monitoring

			autorovej koncepcie a významového zamerania diela. Navrhnuť inscenáciu niektorých výstupov z hry, stvárnenie javiskového priestoru. Zahrať vybraný výstup s funkčným využitím zvukových prostriedkov reči i prostriedkov neverbálnej komunikácie. Zdramatizovať text kratšieho prozaického diela alebo básnického epického diela s využitím dialógu, monológu a návrhom scénických poznámok. Aplikovať vedomosti z dramatickej literatúry na konkrétnom texte.	hľadiska autorovej koncepcie a významového zamerania diela. Navhol/hla inscenáciu niektorých výstupov z hry, stvárnenie javiskového priestoru. Zahral/a vybraný výstup s funkčným využitím zvukových prostriedkov reči i prostriedkov neverbálnej komunikácie. Zdramatizoval/a text kratšieho prozaického diela alebo básnického epického diela s využitím dialógu, monológu a návrhom scénických poznámok. Aplikoval/a vedomosti z dramatickej literatúry na konkrétnom texte.	s porozumením	
Netradičná epická próza – prúd autorovho vedomia	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Prúd autorovho vedomia, asociácia Dušan Dušek – Pes, Kufor na sny Dušan Mitana – Psie dni		Anglický jazyk	Vysvetliť pojem prúd autorovho vedomia, princíp voľných asociácií a ich estetické pôsobenie na čitateľa. Identifikovať príklady voľných asociácií v texte. Vyjadriť čitateľský zážitok z prečítaného textu. Opísať kompozičnú výstavbu poviedky. Identifikovať dejový a významový plán diela. Určiť druh rozprávača, typ netradičnej postavy. Vysvetliť netradičnú kompozičnú organizáciu deja. Vytvoriť vlastný text s využitím asociácií. Aplikovať poznatky z literárnej teórie na konkrétnom texte.	Vysvetlil/a pojem prúd autorovho vedomia, princíp voľných asociácií a ich estetické pôsobenie na čitateľa. Identifikoval/a príklady voľných asociácií v texte. Vyjadril/a čitateľský zážitok z prečítaného textu. Opísal/a kompozičnú výstavbu poviedky. Identifikoval/a dejový a významový plán diela. Určil/a druh rozprávača, typ netradičnej postavy. Vysvetlil/a netradičnú kompozičnú organizáciu deja. Vytvoril/a vlastný text s využitím asociácií. Aplikoval/a poznatky z literárnej teórie na konkrétnom texte.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede

ROČNÍK: ŠTVRTÝ študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: slovenský jazyk a literatúra				3 hodiny týždenne, spolu 90 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia

Komunikácia	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Komunikácia Zásady spoločenskej komunikácie Verbálna komunikácia Asertívna a devalvujúca komunikácia Neverbálna komunikácia Druhy otázok Komunikačné situácie		Spoločenský protokol Manažment Anglický jazyk	Definovať komunikáciu. Popísať komunikačný reťazec. Navrhnuť zásady spoločenskej komunikácie. Rozlíšiť rôzne druhy komunikácie. Analyzovať text z hľadiska prostriedkov verbálnej komunikácie. Vytvoriť text. Analyzovať text z hľadiska pravopisných javov. Charakterizovať asertívnu a devalvujúcu komunikáciu. Používať pri komunikácii asertívne komunikačné techniky. Analyzovať prostriedky neverbálnej komunikácie. Vytvoriť dialógy s efektívnym využitím mimiky, gestikulácie, proxemiky. Rozlíšiť rôzne druhy otázok a použiť ich v komunikačnej situácii. Napísať kontrolný diktát. Vytvoriť dialógy v rôznych komunikačných situáciách. Využiť rôzne komunikačné techniky. Posúdiť efektívnosť komunikácie.	Definoval/a komunikáciu. Popísal/a komunikačný reťazec. Navrhol/hla zásady spoločenskej komunikácie. Rozlíšil/a rôzne druhy komunikácie. Analyzoval/a text z hľadiska prostriedkov verbálnej komunikácie. Vytvoril/a text. Analyzoval text z hľadiska pravopisných javov. Charakterizoval/a asertívnu a devalvujúcu komunikáciu. Používal/a pri komunikácii asertívne komunikačné techniky. Analyzoval/a prostriedky neverbálnej komunikácie. Vytvoril/a dialógy s efektívnym využitím mimiky, gestikulácie, proxemiky. Rozlíšil/a rôzne druhy otázok a použil/a ich v komunikačnej situácii. Napísal/a kontrolný diktát. Vytvoril/a dialógy v rôznych komunikačných situáciách. Využil/a rôzne komunikačné techniky. Posúdil/a efektívnosť komunikácie.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústna odpoveď, písomná odpoveď, kontrolný diktát
Dramatická literatúra – absurdná dráma	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Milan Lasica, Július Satinský – Soireé, Hamlet Samuel Beckett – Čakanie na Godota Stanislav Štepka – Jááánošík Absurdný dialóg		Anglický jazyk	Vysvetliť pojmy slovná hračka, gag, nonsens, irónia, absolútna anekdota. Určiť v dramatickom texte alogické spojenia medzi replikami aj vo vnútri replík, viacvýznamové spojenia vytvárajúce podstatu nonsensových dialógov. Charakterizovať absurdnú drámu. Odlíšiť absurdnú drámu od klasickej drámy. Určiť v dialógoch prvky humoru. Prečítať dramatický text - identifikovať skrytý významový plán diela. Určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov. Vybrať výstupy a scény z hry.	Vysvetlil/a pojmy slovná hračka, gag, nonsens, irónia, absolútna anekdota. Určil/a v dramatickom texte alogické spojenia medzi replikami aj vo vnútri replík, viacvýznamové spojenia vytvárajúce podstatu nonsensových dialógov. Charakterizoval/a absurdnú drámu. Odlíšil/a absurdnú drámu od klasickej drámy. Určil/a v dialógoch prvky humoru. Prečítal/a dramatický text - identifikoval skrytý významový plán diela. Určil/a funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede

			Identifikovať prvky humoru v dramatickom texte. Navrhnuť režijnú koncepciu hry . Zhodnotiť úroveň hereckých výkonov. Vytvoriť dialóg so znakmi absurdnosti. Posúdiť využitie prvkov absurdnosti vo vytvorenom dialógu.	Vybral/a výstupy a scény z hry. Identifikoval/a prvky humoru v dramatickom texte. Navrhol/hla režijnú koncepciu hry . Zhodnotil/a úroveň hereckých výkonov. Vytvoril/a dialóg so znakmi absurdnosti. Posúdil/a využitie prvkov absurdnosti vo vytvorenom dialógu.		
Sloh – rečnícky štýl	17		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rétorika Rečnícky štýl Fázy tvorenia klasického rečníckeho prejavu Predpoklady úspešného rečníka Agitačné útvary Náučné útvary – monologické Náučné útvary – dialogické Príležitostné útvary Slávnostný prejav		Anglický jazyk Spoločenský protokol	Vysvetliť funkciu rétoriky. Vyhľadať informácie o významných starovekých aj slovenských rečníkoch. Charakterizovať rečnícky štýl. Charakterizovať fázy tvorenia klasického rečníckeho prejavu. Vytvoriť prejav podľa fáz tvorenia rečníckeho prejavu. Navrhnuť rečnícke zásady (rečník - poslucháč). Prezentovať krátky rečnícky prejav. Posúdiť rečnícke vystúpenia z hľadiska rečníckych zásad. Rozlíšiť agitačné, náučné a príležitostné útvary z hľadiska ich funkcie. Vysvetliť rôzne spôsoby šírenia informácií - agitácia, propagácia, propaganda, pojem dezinformácia. Analyzovať krátku politickú reč a súdnu reč. Analyzovať náučný rečnícky text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Rozlíšiť pojmy diskusia, polemika, debata . Napísať diskusný príspevok na určenú tému. Zhodnotiť diskusný príspevok na základe kritérií. Vysvetliť funkciu príležitostného prejavu. Napísať na základe postupového diagramu krátky rámcový prejav. Analyzovať text slávnostného prejavu z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Napísať a prezentovať ústne slávnostný	Vysvetlil/a funkciu rétoriky. Vyhľadal/a informácie o významných starovekých aj slovenských rečníkoch. Charakterizoval/a rečnícky štýl. Charakterizoval/a fázy tvorenia klasického rečníckeho prejavu. Vytvoril/a prejav podľa fáz tvorenia rečníckeho prejavu. Navrhol/hla rečnícke zásady (rečník - poslucháč). Prezentoval/a krátky rečnícky prejav. Posúdil/a rečnícke vystúpenia z hľadiska rečníckych zásad. Rozlíšil/a agitačné, náučné a príležitostné útvary z hľadiska ich funkcie. Vysvetlil/a rôzne spôsoby šírenia informácií - agitácia, propagácia, propaganda, pojem dezinformácia. Analyzoval/a krátku politickú reč a súdnu reč. Analyzoval/a náučný rečnícky text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Rozlíšil/a pojmy diskusia, polemika, debata . Napísal/a diskusný príspevok na určenú tému. Zhodnotil/a diskusný príspevok na základe kritérií. Vysvetlil/a funkciu príležitostného prejavu. Vyhľadal/a v texte znaky	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, kontrolná slohová práca – slávnostný prejav

			prejav . Zhodnotiť svoj rečnícky prejav i prejav druhých.	rečníckeho štýlu. Napísal/a na základe postupového diagramu krátky rámcový prejav. Analyzoval/a text slávnostného prejavu z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Napísal/a a prezentoval/a ústne slávnostný prejav. Zhodnotil/a svoj rečnícky prejav i prejav druhých.		
Veľká epická próza - retrospektívny kompozičný postup	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Retrospektívny kompozičný postup Alfonz Bednár – Kolíska Ladislav Mňačko – Ako chutí moc			Vysvetliť pojem retrospektívny kompozičný postup, rozdiel medzi chronologickým a retrospektívnym kompozičným postupom. Určiť v texte retrospektívne časti. Vysvetliť estetickú funkciu retrospektívy. Zobrazíť usporiadanie diela pomocou plošného modelu. Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi postavami. Zhodnotiť konanie postáv. Prerozprávať fabulu diela. Identifikovať rovinu deja a rovinu významu. Posúdiť dielo v sociálno-kultúrnom kontexte doby. Analyzovať dielo z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Charakterizovať hlavnú postavu. Vysvetliť na základe textu vplyv moci na konanie človeka.	Vysvetlil/a pojem retrospektívny kompozičný postup, rozdiel medzi chronologickým a retrospektívnym kompozičným postupom. Určil/a v texte retrospektívne časti. Vysvetlil/a estetickú funkciu retrospektívy. Zobrazil/a usporiadanie diela pomocou plošného modelu. Vysvetlil/a vzájomné vzťahy medzi postavami. Zhodnotil/a konanie postáv. Prerozprával/a fabulu diela. Identifikoval/a rovinu deja a rovinu významu. Posúdil/a dielo v sociálno-kultúrnom kontexte doby. Analyzoval/a dielo z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Charakterizoval/a hlavnú postavu. Vysvetlil/a na základe textu vplyv moci na konanie človeka.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, monitoring
Sloh - rozprávanie	10		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rozprávací slohový postup Rozprávanie Rozprávanie s prvkami opisu Rozprávanie s využitím priamej reči Umelecké rozprávanie Prozaické rozprávanie		Anglický jazyk	Charakterizovať rozprávací slohový postup. Analyzovať text rozprávania z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Porozprávať krátky príbeh. Skúmať segmentáciu textu na	Charakterizoval/a rozprávací slohový postup. Analyzoval/a text rozprávania z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Porozprával/a krátky príbeh. Skúmal/a segmentáciu textu na	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede, cvičenie, kontrolná slohová práca

			mikrokompozičné jednotky (kapitola, odsek, digresia). Skúmať členenie textu na pásmo rozprávača a pásmo postáv. Určiť druh rozprávača v texte. Identifikovať rôzne spôsoby realizácie reči postáv. Napísať krátke rozprávanie s využitím priamej reči aj vnútornej reči postáv. Zhodnotiť umelecké rozprávanie z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Napísať rozprávanie na určenú tému. Pretransformovať text na prozaické rozprávanie. Napísať koncept a čistopis slohovej práce a opraviť chyby s využitím jazykových príručiek.	mikrokompozičné jednotky (kapitola, odsek, digresia). Skúmať/a členenie textu na pásmo rozprávača a pásmo postáv. Určil/a druh rozprávača v texte. Identifikoval/a rôzne spôsoby realizácie reči postáv. Napísal/a krátke rozprávanie s využitím priamej reči aj vnútornej reči postáv. Zhodnotil/a umelecké rozprávanie z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Napísal/a rozprávanie na určenú tému. Pretransformoval/a text na prozaické rozprávanie. Napísal/a koncept a čistopis slohovej práce a opravil/a chyby s využitím jazykových príručiek.		
Súčasná lyrická poézia	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Miroslav Válek Milan Rúfus Poppoézia – Jozef Urban		Anglický jazyk	Prečítať jazykovo správne text básne s uplatnením vlastného frázovania. Analyzovať text z obsahového a kompozičného hľadiska. Identifikovať v texte motívy, umelecké jazykové prostriedky. Opísať náladu básne. Vysvetliť pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Charakterizovať základné motívy tvorby. Vyjadriť estetický zážitok z básne. Vysvetliť posolstvo básne. Analyzovať text populárnej piesne z hľadiska obsahu. Porovnať osobitosti populárnych piesní s tradičnou poéziou.	Prečítal/a jazykovo správne text básne s uplatnením vlastného frázovania. Analyzoval/a text z obsahového a kompozičného hľadiska. Identifikoval/a v texte motívy, umelecké jazykové prostriedky. Opísal/a náladu básne. Vysvetlil/a pocity lyrického subjektu na základe prečítaných veršov. Charakterizoval/a základné motívy tvorby. Vyjadril/a estetický zážitok z básne. Vysvetlil/a posolstvo básne. Analyzoval/a text populárnej piesne z hľadiska obsahu. Porovnal/a osobitosti populárnych piesní s tradičnou poéziou.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, monitoring
Všeobecné poznatky o jazyku	10		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Jazyk Indoeurópske jazyky Rozdiely medzi češtinou a slovenčinou		Anglický jazyk Podnikanie v službách	Definovať pojem jazyk, reč. Vymenovať funkcie jazyka. Vysvetliť pojem indoeurópsky prajazyk. Zaradiť jednotlivé európske jazyky do	Definoval/a pojem jazyk, reč. Vymenoval/a funkcie jazyka. Vysvetlil/a pojem indoeurópsky prajazyk. Zaradil/a jednotlivé	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor,	ústne odpovede, písomné odpovede, cvičenie,

Vývin slovenského jazyka - predpisovné obdobie Vývin slovenského jazyka - spisovné obdobie Jazykové tendencie vo vývine spisovnej slovenčiny (20. a 21. storočie) Pravopisné javy slovenčiny Formy národného jazyka Územné nárečia Kysucké nárečie			skupín indoeurópskych jazykov. Popísať klasifikáciu slovanských jazykov. Zaradiť text k jednotlivým skupinám slovanských jazykov. Charakterizovať vývin slovenčiny v predpisovnom období. Vysvetliť dôvody, prečo sa stala staroslovienčina spisovným jazykom na našom území. Charakterizovať vývin slovenského jazyka v spisovnom období. Vyhľadať v texte typické jazykové prvky bernolákovčiny. Vyhľadať v texte typické jazykové prvky štúrovskej slovenčiny. Charakterizovať hodžovsko-hattalovskú úpravu jazyka. Charakterizovať vývin slovenčiny v 20. storočí. Aplikovať pravopisné pravidlá pri tvorbe textu. Precvičiť problémové morfológické javy, interpunkčné znamienka. Napísať kontrolný diktát. Vysvetliť pojmy norma, kodifikácia. Rozlíšiť jednotlivé formy národného jazyka. Vysvetliť pojem územné nárečie a určiť v texte jeho znaky. Zaradiť kysucké nárečie do systému slovenských nárečí. Prečítať nárečový text. Preveriť si poznatky zo slovenského jazyka.	európske jazyky do skupín indoeurópskych jazykov. Popísal/a klasifikáciu slovanských jazykov. Zaradil/a text k jednotlivým skupinám slovanských jazykov. Charakterizoval/a vývin slovenčiny v predpisovnom období. Vysvetlil/a dôvody, prečo sa stala staroslovienčina spisovným jazykom na našom území. Charakterizoval/a vývin slovenského jazyka v spisovnom období. Vyhľadal/a v texte typické jazykové prvky bernolákovčiny. Vyhľadal/a v texte typické jazykové prvky štúrovskej slovenčiny. Charakterizoval/a hodžovsko-hattalovskú úpravu jazyka. Charakterizoval/a vývin slovenčiny v 20. storočí. Aplikoval/a pravopisné pravidlá pri tvorbe textu. Precvičil/a problémové morfológické javy interpunkčné znamienka. Napísal/a kontrolný diktát. Vysvetlil/a pojmy norma, kodifikácia. Rozlíšil/a jednotlivé formy národného jazyka. Vysvetlil/a pojem územné nárečie a určil/a v texte jeho znaky. Zaradil/a kysucké nárečie do systému slovenských nárečí. Prečítal/a nárečový text. Preveril/a si poznatky zo slovenského jazyka.	brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	test, kontrolný diktát
Príprava na maturitnú skúšku	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Jazykové štýly Administratívny štýl Nesúvislý text Publicistický text Odborný text Opisný slohový postup –		Anglický jazyk Matematika Ekonomika Tovarovnalectvo Zdravoveda	Rozlíšiť jednotlivé jazykové štýly. Vyhľadať v texte typické jazykové prostriedky jednotlivých jazykových štýlov. Rozlíšiť jednotlivé slohové postupy. Vytvoriť texty s využitím rôznych slohových postupov. Analyzovať administratívny	Rozlíšil/a jednotlivé jazykové štýly. Vyhľadal/a v texte typické jazykové prostriedky jednotlivých jazykových štýlov. Rozlíšil/a jednotlivé slohové postupy. Vytvoril/a texty s využitím rôznych slohových postupov. Analyzoval/a administratívny	ústne skúšanie, ústne odpovede, písomné skúšanie, písomné odpovede, cvičenia, monitoring	ústne odpovede, písomné odpovede, cvičenia, monitoring

charakteristika Opisný slohový postup – umelecký opis Štylistické cvičenia			a publicistický text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Vyhľadať informácie v nesúvislom texte. Použiť adekvátne informácie z nesúvislého textu. Analyzovať odborný text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Vyhľadať význam odborných slov v slovníku. Posúdiť charakteristiku osoby na základe stanovených kritérií. Napísať charakteristiku osoby. Posúdiť umelecký opis na základe stanovených kritérií. Napísať umelecký opis. Napísať beletrizovaný životopis. Posúdiť beletrizovaný životopis na základe kritérií.	a publicistický text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Vyhľadal/a informácie v nesúvislom texte. Použil/a adekvátne informácie z nesúvislého textu. Analyzoval/a odborný text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Vyhľadal/a význam odborných slov v slovníku. Posúdil/a charakteristiku osoby na základe stanovených kritérií. Napísal/a charakteristiku osoby. Posúdil/a umelecký opis na základe stanovených kritérií. Napísal/a umelecký opis. Napísal/a beletrizovaný životopis. Posúdil/a beletrizovaný životopis na základe kritérií.	brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	
Súčasná epická próza - postmoderna	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Postmoderna Dominik Tatarka – Démon súhlasu Umberto Eco – Meno ruže		Anglický jazyk	Vysvetliť pojmy postmoderna, palimpsest, persifláž. Určiť v texte prvky postmoderny. Charakterizovať dobu vzniku diela Analyzovať text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska.	Vysvetlil/a pojmy postmoderna, palimpsest, persifláž. Určil/a v texte prvky postmoderny. Charakterizoval/a dobu vzniku diela Analyzoval/a text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede
Súčasná epická próza - fantastická a sci-fi próza	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Sci-fi próza Fantastická literatúra Fantastická poviedka		Anglický jazyk	Charakterizovať sci-fi a fantastickú literatúru. Prečítať text sci-fi prózy a fantastickej literatúry. Analyzovať text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Identifikovať rovinu deja a významu. Určiť prvky rozprávky v texte fantastickej literatúry. Napísať fantastickú poviedku.	Charakterizoval/a sci-fi a fantastickú literatúru. Prečítal/a text sci-fi prózy a fantastickej literatúry. Analyzoval/a text z obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Identifikoval/a rovinu deja a významu. Určil/a prvky rozprávky v texte fantastickej literatúry. Napísal/a fantastickú poviedku.	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, písomné odpovede
Súčasná epická próza - detektívny román	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

Detektívny román		Anglický jazyk	Charakterizovať detektívny román ako román s tajomstvom. Prerozprávať dejovú líniu. Identifikovať vnútornú kompozičnú osnovu detektívneho románu. Vysvetliť funkciu zápletky a rozuzlenia v detektívnom románe. Charakterizovať postavu detektíva. Identifikovať druhý významový plán v detektívke. Posúdiť problém etiky v románe.	Charakterizoval/a detektívny román ako román s tajomstvom. Prerozprával/a dejovú líniu. Identifikoval/a vnútornú kompozičnú osnovu detektívneho románu. Vysvetlil/a funkciu zápletky a rozuzlenia v detektívnom románe. Charakterizoval/a postavu detektíva. Identifikoval/a druhý významový plán v detektívke. Posúdil/a problém etiky v románe.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede
Lyrická poézia - automatický text	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Automatický text Automatický asociatívny text		Anglický jazyk	Vysvetliť pojmy asociatívny básnický text, básnická slovná hračka, eufónia, optická báseň, kaligram. Vysvetliť princíp vzniku automatického textu. Vytvoriť krátky automatický text. Prečítať výrazne, jazykovo správne a s osobne pociťovaným frázovaním asociatívny text básne. Určiť voľný verš v akejkoľvek básni. Priradiť k jednotlivým segmentom vlastné subjektívne významy.	Vysvetlil/a pojmy asociatívny básnický text, básnická slovná hračka, eufónia, optická báseň, kaligram. Vysvetlil/a princíp vzniku automatického textu. Vytvoril/a krátky automatický text. Prečítal/a výrazne, jazykovo správne a s osobne pociťovaným frázovaním asociatívny text básne. Určil/a voľný verš v akejkoľvek básni. Priradil/a k jednotlivým segmentom vlastné subjektívne významy.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede
Všeobecné otázky literatúry	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Literatúra Umelecká literatúra Klasifikácia literárnych pojmov		Anglický jazyk	Definovať pojmy text, literatúra, vecná literatúra, umelecká literatúra. Vysvetliť funkciu literatúry. Vysvetliť podstatu umeleckého literárneho diela, jeho poznávaciu a estetickú funkciu. Zaradiť literárne javy do tried na základe spoločných a rozdielnych vlastností. Určiť druh literárneho textu.	Definoval/a pojmy text, literatúra, vecná literatúra, umelecká literatúra. Vysvetlil/a funkciu literatúry. Vysvetlil/a podstatu umeleckého literárneho diela, jeho poznávaciu a estetickú funkciu. Zaradil/a literárne javy do tried na základe spoločných a rozdielnych vlastností. Určil/a druh literárneho textu.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede, monitoring
Príprava na maturitnú skúšku	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zvuková rovina jazyka Lexikálna rovina jazyka Morfologická rovina jazyka Syntaktická rovina jazyka Vecný text		Anglický jazyk Ekonomika	Vysvetliť pojmy zo zvukovej, lexikálnej, morfolologickej a syntaktickej roviny jazyka. Analyzovať text z hľadiska jednotlivých rovín jazyka. Analyzovať vecný text z obsahového,	Vysvetlil/a pojmy zo zvukovej, lexikálnej, morfolologickej a syntaktickej roviny jazyka. Analyzoval/a text z hľadiska jednotlivých rovín jazyka. Analyzoval/a vecný text z	ústne skúšanie, písomné skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming,	ústne odpovede, písomné odpovede, cvičenia

Štylistické cvičenia			kompozičného a jazykového hľadiska. Vytvoriť rôzne typy textov v rôznych komunikačných situáciách.	obsahového, kompozičného a jazykového hľadiska. Vytvoriť/a rôzne typy textov v rôznych komunikačných situáciách.	výklad, čítanie s porozumením	
Dejiny umeleckej literatúry	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Grécka a rímska antická literatúra Kresťanská a rytierska literatúra, renesancia, barok Klasicizmus, romantizmus, realizmus Moderna a avantgarda Povojnová literatúra. Literatúra 21. storočia		Anglický jazyk	Zaradiť autorov do jednotlivých literárnych období. Určiť typické znaky antickej literatúry. Charakterizovať žánre antickej literatúry. Charakterizovať stredovekú kresťanskú a rytiersku literatúru, renesančnú literatúru, barokovú literatúru. Porovnať pohľad na svet v jednotlivých literárnych obdobiach. Charakterizovať literárne obdobie klasicizmu, romantizmu a realizmu. Porovnať literárne postavy v jednotlivých obdobiach. Vysvetliť pojmy moderna, avantgarda. Charakterizovať moderné smery: impresionizmus, symbolizmus, surrealizmus, expresionizmus. Priradiť texty k jednotlivým smerom. Vysvetliť prejavy existencializmu, postmoderny, socialistického realizmu, absurdnej drámy v povojnovej literatúre. Vyhľadať typické znaky uvedených smerov v textoch. Naznačiť tendencie vo vývine súčasnej literatúry.	Zaradil/a autorov do jednotlivých literárnych období. Určil/a typické znaky antickej literatúry. Charakterizoval/a žánre antickej literatúry. Charakterizoval/a stredovekú kresťanskú a rytiersku literatúru, renesančnú literatúru, barokovú literatúru. Porovnal/a pohľad na svet v jednotlivých literárnych obdobiach. Charakterizoval/a literárne obdobie klasicizmu, romantizmu a realizmu. Porovnal/a literárne postavy v jednotlivých obdobiach. Vysvetlil/a pojmy moderna, avantgarda. Charakterizoval/a moderné smery: impresionizmus, symbolizmus, surrealizmus, expresionizmus. Priradil/a texty k jednotlivým smerom. Vysvetlil/a prejavy existencializmu, postmoderny, socialistického realizmu, absurdnej drámy v povojnovej literatúre. Vyhľadal/a typické znaky uvedených smerov v textoch. Naznačil/a tendencie vo vývine súčasnej literatúry.	ústne skúšanie, skupinová práca, riadený rozhovor, brainstorming, výklad, čítanie s porozumením	ústne odpovede

Učebné osnovy

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín 4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín 4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín 4 hodiny týždenne, spolu 120 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí Štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU, vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II. Na túto vzdelávaciu oblasť ŠKVP v rámci rámcového školského učebného plánu vyčlenil 4 hodiny týždenne.

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločnes vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národností a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Označenie úrovne B1 je samostatný používateľ. Pri koncipovaní školského vzdelávacieho programu sa predpokladá, že žiaci v predchádzajúcom vzdelávaní dosiahli nižšie komunikačné úrovne. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni B1 podľa SERR je nasledujúca:

rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v práci, škole, voľnom čase, atď.,

dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom,

dokáže vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma,

dokáže opísať svoje skúsenosti a udalosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (SERR, 2013, s. 26).

Vzdelávací štandard pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie, svojím spracovaním korešponduje so vzdelávacím štandardom pre učebné odbory. Z uvedeného dôvodu je vzdelávací štandard pre študijné odbory určený aj pre žiakov v nadstavbovom štúdiu, ktorí si rozvíjajú už nadobudnuté kompetencie získané v učebnom odbore.

Predmet anglický jazyk v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčkavedie k postupnému osvojovaniu a rozširovaniu všetkých požadovaných jazykových kompetencií v priebehu štúdia na dosiahnutie úrovne B1. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu v tomto predmete v jednotlivých ročníkoch dávajú možnosť a priestor pre uplatnenie vlastnej profesionality a skúseností so zreteľom na potreby žiakov. Predmet vedie žiakov k rozvíjaniu všetkých požadovaných jazykových zručností a zároveň podporuje stratégiu učenia sa. Do tematických celkov je implementovaná finančná gramotnosť, výchova k zdraviu, environmentálna výchova, multikultúrna výchova a dopravná výchova.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

Výučba bude prebiehať v odbornej jazykovej učebni a bežnej triede.

2. CIELE PREDMETU

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,

využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,

v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,

v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,

používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3. VZDELÁVACIE A VÝKONOVÉ ŠTANDARDY

3.1 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Žiaci po absolvovaní daného študijného odboru nadobudnú:

Receptívne jazykové činnosti a stratégie:

Porozumejú jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o každodenných témach, identifikujú všeobecné informácie aj konkrétne detaily za predpokladu, že ide o štandardný rečový prejav.

Porozumejú hlavným myšlienkam vypočutého textu na známe témy, s ktorými sa pravidelne stretávajú v škole, vo voľnom čase atď. vrátane krátkych rozprávání.

Sledujú hlavnú líniu krátkej, jednoducho členenej prednášky na známu tému v spisovnom jazyku.

Porozumejú podrobným pokynom.

Porozumejú opisu udalostí, pocitov a želaní v osobných listoch dostatočne na to, aby si pravidelne dokázali písať s priateľom.

Zbežne prečítajú a pochopia kratšie aj dlhšie texty, nájdu v nich potrebné informácie.

Nájdu a pochopia dôležité informácie v bežných materiáloch, akými sú napríklad listy, brožúra krátke úradné dokumenty.

V textoch pochopia argumentačnú líniu v prezentovanej problematike a rozoznajú hlavné závery, i keď nie vždy do podrobností.

Produktívne jazykové činnosti a stratégie:

Pomerne plynulo podajú jednoducho formulovaný súvislý opis ľubovoľnej oblasti ich záujmu, pričom ho prezentujú ako lineárny sled myšlienok.

Podrobne opíšu udalosti, zážitky, pocity a reakcie, svoje sny, nádeje a ambície.

Vyrozprávajú príbeh (pravdivý alebo vymyslený).

Rozvinú argumentáciu, stručne zdôvodnia a vysvetlia svoje názory, postoje, plány a činnosti.

Prednesú krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života.

Napišu jednoducho členený súvislý text (opis udalosti, zážitkov, pocitov a reakcií) na známe témy z oblasti ich záujmu, spájaním krátkych odlišných prvkov do lineárneho sledu.

Napišu príbeh.

Napišu krátky jednoduchý referát na zadanú tému.

Interaktívne jazykové činnosti a stratégie:

Sledujú a zapoja sa do rozhovoru na známe témy, príležitostne požiadajú o zopakovanie určitých slov alebo častí výpovede.

Vyjadria svoje myšlienky na abstraktné a kultúrne témy.

Vyjadria stručné komentáre na názory iných a porovnajú postoje účastníkov diskusie.

Zrozumiteľne vyjadria svoje názory alebo požiadajú o osobné názory a stanoviská v diskusii.

Získajú a odovzdávajú nové informácie, vymieňajú si a overujú nazhromaždené informácie.

Opíšu, ako treba niečo urobiť a uvedú podrobné inštrukcie.

Vyžadujú alebo poskytnú písomné informácie na abstraktné aj konkrétne témy, pýtajú sa na problémy alebo ich vysvetľujú.

Vedú osobnú korešpondenciu opisujúcu skúsenosti, pocity a udalosti.

Zrozumiteľne a vecne zaznamenajú odkaz, ktorý obsahuje informácie bezprostrednej dôležitosti pre adresáta.

3.2 VÝKONOVÝ ŠTANDARD – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

3.2.1 Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže porozumieť:

jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom,

textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke,

špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich,

jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku,

autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview,

prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh,

podrobným orientačným pokynom,

podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku,

základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70).

3.2.2 Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

získať informácie z bežných textov,
 na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty,
 vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
 chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
 odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
 rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu,
 rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy,
 rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností (upravené SERR, 2013, s. 70 – 73).

3.2.3 Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak počas štúdia dokáže:

napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu,
 zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu,
 napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie,
 opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť,
 napísať súkromný a úradný list,
 napísať životopis,
 napísať príbeh, rozprávanie, opis,
 napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

3.2.4 Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav - dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii,
 získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému,
 vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.,
 využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania,
 bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem,
 porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.,
 vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy,
 vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie,
 požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi,
 získať podrobnejšie informácie (upravené SERR, 2013, s. 75 – 83).

Ústny prejav - monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života,
 opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti,
 opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne,
 interpretovať a odovzdávať informácie,
 vyrozprávať príbeh,

stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti,
predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života (upravené SERR, 2013, s. 60 – 62).

3.3 OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň B1 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzívna dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

4. KOMPETENCIE

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,

vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,

lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržiavaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,

tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,

prosociálne a prosociálne myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

4.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,

opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,

uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,

opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,

chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,

dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,

kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,

aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,

pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,

byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,

rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom,

identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektmi vlastnej krajiny.

4.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

jazykové kompetencie,
sociolingválne kompetencie,
pragmatické kompetencie.

4.2.1 Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

používať slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),

používať morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),

používať slovtvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),

používať zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohovoria a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používajú opisné jazykové tvary,

ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou presnosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém,

komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách,

vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,

artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti (upravené SERR, 2013, s. 111 – 119).

4.2.2 Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,

poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá,

uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom,

pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu,

uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať,

uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie (SERR, 2013, s. 123).

4.2.3 Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť,

zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova, začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov,
dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek,
spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku,
dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému,
zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky (upravené SERR, 2013, s. 125 – 132).

4.3 Kľúčové kompetencie

a) Gramotnosť

Absolvent (sa) dokáže:

porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
identifikovať v texte logické, časové a príčinné-súvislosti;
uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne;
dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinné-súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

Absolvent (sa) dokáže:

pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Digitálna kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;

d) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

Absolvent (sa) dokáže:

starat' o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;

kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva; pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
 dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
 pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
 identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností.

e) Občianska kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania.

f) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

Absolvent (sa) dokáže:

vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
 zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
 poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca“.

5. PREHLĎAD KOMPETENCIÍ A FUNKCIÍ JAZYKA

V rámci úplného stredného odborného vzdelávania sa v cudzom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň B1. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty.

Kompetencie súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie. Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach. Interakčné schémy sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú. Jazyková dimenzia dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých jazykových funkcií.

Diskurzívna dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie Interkultúrnej dimenzie umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

Upútať pozornosť

Pozdraviť

Odpovedať na pozdrav

Rozlúčiť sa

PodĎakovať a vyjadriť svoje uznanie

2. Vypočuť si a podať informácie

Informovať sa

Potvrdiť (trvať na niečom)

Začleniť informáciu

Odpovedať na žiadosť

3. Vybrať si z ponúkaných možností

Identifikovať

Opísať

Potvrdiť / Odmietnuť (vyjadriť nesúhlas)

Opraviť (korigovať)

4. Vyjadriť svoj názor

Vyjadriť svoj názor

Vyjadriť svoj súhlas

Vyjadriť svoj nesúhlas

Vyjadriť presvedčenie

Vyjadriť vzdor

Protestovať

Vyjadriť stupeň istoty

5. Vyjadriť svoju vôľu

Vyjadriť svoje želania / túžby

Vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)

6. Vyjadriť svoju schopnosť

Vyjadriť vedomosti / poznatky / zistenia

Vyjadriť neznalosť

Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť

7. Vnímať a prejavovať svoje city

Vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie

Vyjadriť smútok, sklúčenosť

Vyjadriť sympatie

Vyjadriť fyzickú bolesť

Utešiť, podporiť, dodať odvalu

8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne

Vyjadriť nádej

Vyjadriť sklamanie

Vyjadriť strach, znepokojenie, obavu

Ubezpečiť

Vyjadriť úľavu

Vyjadriť spokojnosť

Vyjadriť nespokojnosť, poťažovať si

Zistiť spokojnosť / nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím

9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus

Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam

Vyjadriť, že niekoho / niečo nemám rád

Vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu

10. Reagovať vo vyhrotenej situácii

Vyjadriť svoj hnev, zlú náladu

Reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného

Urážať

Nadávať

11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti

Vyjadriť príkaz / zákaz

Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu

Získať povolenie, súhlas

Dať súhlas, povoliť niečo

Odmietnuť

Zakázať

Vzoprieť sa proti zákazu / Spochybniť zákaz

Vyhrážať sa

Sľúbiť

12. Reagovať na nespĺnenie pravidiel alebo povinností

Obviňovať, obviňovať sa, priznať sa

Ospravedlniť sa

Odmietnuť obvinenie

Vyčítať

13. Reagovať na príbeh alebo udalosť

Vyjadriť záujem o niečo

Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva

Vyjadriť prekvapenie

Vyjadriť, že ma niekto / niečo neprekvapilo

Vyjadriť nezáujem

14. Ponúknuť a reagovať na ponuku

Žiadať od niekoho niečo

Odpovedať na žiadosť

Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal

Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali

Ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného)

Navrhnuť, že niečo požičiam / darujem

Odpovedať na návrh niekoho iného

15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti

Varovať pred niekým / niečím

Poradiť

Dodať odvalu / Podporiť

Adresovať niekomu svoje želanie

16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti

Spomenúť si na niečo / niekoho

Vyjadriť, že som na niečo / niekoho zabudol

Pripomenúť

Kondolovať

Gratulovať

17. Reagovať pri prvom stretnutí

Predstaviť niekoho

Predstaviť sa

Reagovať na predstavenie niekoho

Privítať

Predniesť prípitok

18. Korešpondovať

Korešpondovať

Začať list

Ukončiť list

19. Telefonovať

Začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor

20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým

Začať rozhovor

Ujať sa slova v rozhovore

Vypýtať si slovo

Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili

Zabrániť niekomu v rozhovore

21. Vypracovať prezentáciu / prednášku

Uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky)

Oboznámiť s obsahom/osnovou

Rozviesť tému a osnovu

Prejsť z jedného bodu na iný

Ukončiť svoj výklad

22. Obohatiť / Doplniť štruktúrovanú prezentáciu / prednášku

Podčiarknuť / dať do pozornosti

Odbočiť od témy (digresia)

Vrátiť sa k pôvodnej téme

Uviesť príklad

Citovať

Parafrázovať

23. Zúčastniť sa na diskusii / Argumentovať

Navrhnuť novú tému / nové body diskusie

Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému / bod diskusie

Vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie

24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová / môj výklad / môj argument boli pochopené

Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia

Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané

Požiadat' o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova / vyjadrenia / frázy

Nahradiť zabudnuté / nepoznané slovo

Hľadať slovo / vetu

Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru

25. Porozprávať niečo

Rozprávať príbeh

Začať príbeh, historku, anekdotu

Zhrnúť príbeh, historku

6. TEMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÁ ZÁSoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine

Národnosť/štatná príslušnosť

Tlačivá/dokumenty

Vzťahy medzi ľuďmi

Náboženstvo

Domov a bývanie

Môj dom/byt

Zariadenie bytu

Domov a jeho okolie

Bývanie v meste a na dedine

Spoločnosť a životné prostredie

Spoločnosť a jej životný štýl

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Charakterové vlastnosti človeka

Choroby a nehody

Hygiena a starostlivosť o telo

Zdravý spôsob života

Nemocnica a klinika, lekárň a lieky, poistenie

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky

Osobná doprava

Príprava na cestu a cestovanie

Turistika a cestovný ruch

Problémy cestných, železničných a leteckých sietí

Vzdelávanie a práca

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Pracovné činnosti a profesie

Školský systém

Celoživotné vzdelávanie

Pracovné podmienky

Človek a príroda

Zvieratá/fauna

Počasie

Rastliny/flóra

Klíma

Človek a jeho životné prostredie

Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Knihy a čítanie

Rozhlas, televízia a internet

Výstavy a veľtrhy

Kultúra a jej vplyv na človeka

Umenie a rozvoj osobnosti

Stravovanie

Stravovacie návyky
 Mäso a mäsové výrobky
 Zelenina a ovocie
 Nápoje
 Cestoviny a múčne výrobky
 Mliečne výrobky
 Stravovacie zariadenia
 Príprava jedál
 Kultúra stolovania
 Zdravá výživa
Multikultúrna spoločnosť
 Cudzie jazyky Rodinné sviatky
 Cudzojazyčná komunikácia
 Štátne a cirkevné sviatky
 Zvyky a tradície v rôznych krajinách
 Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií
Oblekanie a móda
 Základné druhy oblečenia
 Odevné doplnky
 Výber oblečenia na rôzne príležitosti
 Druhy a vzory odevných materiálov
 Móda a jej trendy
Šport
 Druhy športu: zimné a letné, individuálne
 akolektívne
 Športové disciplíny
 Význam športu pre rozvoj osobnosti
 Nové trendy v športe
 Fair play športového zápolenia
Obchod a služby
 Nákupné zariadenia
 Pošta a telekomunikácie
 Druhy a spôsoby nákupu a platenia
 Hotely a hotelové služby
 Centrá krásy a zdravia
 (kaderníctva, fitness, ...)
 Kultúra nakupovania a služieb

Krajiny, mestá a miesta
 Krajiny a svetadiely
 Moja krajina a moje mesto
 Geografický opis krajiny
 Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest
Kultúra a umenie
 Druhy umenia
 Kultúra a jej formy
 Umenie – spoločnosť – kultúra
Človek a spoločnosť; komunikácia
 Jazyk ako dorozumievací prostriedok
 Formy komunikácie
 Kultúra komunikácie
Mládež a jej svet
 Aktivity mládeže
 Vzťahy medzi rovesníkmi
 Generačné vzťahy
 Predstavy mládeže o svete
Zamestnanie
 Pracovné pomery a kariéra
 Platové ohodnotenie
 Nezamestnanosť
Veda a technika v službách ľudstva
 Technické vynálezy
 Vedecký pokrok
Vzory a ideály
 Človek, jeho vzory a ideály
 Pozitívne a negatívne vzory
Slovensko
 Geografické údaje
 História
 Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície
Krajina, ktorej jazyk sa učím
 Geografické údaje
 História
 Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

7. HODNOTENIE

Organizáciu hodnotenia anglického jazyka navrhujú členovia PK č. 3. Kritéria hodnotenia a klasifikácia sú schvaľované PK v auguste príslušného školského roku. Vychádzajú z Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl – čl. 7. Klasifikácia vyučovacieho predmetu cudzí jazyk.

Predmetom hodnotenia a klasifikácie v predmete anglický jazyk je cieľová komunikačná úroveň žiaka v jednotlivých ročníkoch v jednotlivých študijných a učebných odboroch v súlade s učebnými osnovami a vzdelávacími štandardami. Sledujú sa všeobecné kompetencie, komunikačné jazykové kompetencie, a to jazykové, sociolingvistické a pragmatické kompetencie v rámci komunikačných zručností čítanie, počúvanie, samostatný ústny prejav a rozhovory, písanie a používanie správnych jazykových štruktúr v ústnom a písomnom prejave. Kritériá klasifikácie sú v súlade s požadovanou úrovňou ovládania cudzieho jazyka A2 – B1 a náročnosť sledovaných javov zodpovedá náročnosti

definovanej v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch pre jednotlivé ročníky študijných a učebných odborov.

Na prvých hodinách anglického jazyka sú žiaci oboznamovaní o počte a spôsobe testovania vedomostí a jednotlivých jazykových zručností, metódami, prostriedkami, spôsobmi, postupmi a formami hodnotenia a priebežného preverovania vedomostí jednotlivých jazykových zručností počas celého školského roka, ako aj o kritériách hodnotenia a klasifikácie.

Hodnotenie žiaka má viesť k čo najväčšej objektívnosti. Pri hodnotení učiteľ rešpektuje dôstojnosť žiakovej osobnosti - poukazuje na nedostatky, ale súčasne kladne ohodnotí správnosť v prejave. Žiak je hodnotený v prvom aj v druhom polroku nezávisle. Vyučujúci zapisuje známky do triednej knihy. Stredné a veľké písomné práce je vyučujúci povinný oznámiť žiakom vopred. Táto povinnosť sa nevzťahuje na malé písomné práce. Konečná známka zohľadňuje testy, písomné práce, projekty, referáty, ústne odpovede a aktivitu na hodinách, ako aj plnenie domácich úloh. Žiak je na vyučovacej hodine hodnotený verejne. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie po ústnom skúšaní okamžite. Hodnotenie učiteľom nasleduje po autoevalvácii a vrstovníckom hodnotení žiakmi. Výsledky písomných skúšok, testov a prác oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

Pri preverovaní vedomostí sa riadime zásadou objektívnosti, t.j. hodnotíme bez zaujatosti, hodnotíme skutočný výkon; zásadou cieľavedomosti, t.j. preverujeme vedomosti, ktoré sú základom pre osvojenie si nového učiva; zásadou systematickosti, t.j. získavame priebežne známky, pôsobíme na rozvoj a upevňovanie istých návykov; zásadou náročnosti, t.j. aby úroveň vedomostí a prípravy zodpovedala nárokom trendu rozvoja vedy a zásadou individuálneho prístupu, t.j. diferencovane pristupujeme k osobnosti žiaka.

Na overenie stupňa osvojenia vedomostí a jazykových zručností žiakov sa využíva:

hodnotenie formálne (klasifikáciou) a neformálne (verbálne, formatívne)

organizačné formy skúšania a preverovania – individuálne, frontálne, skupinové

skúšanie z hľadiska spôsobu vyjadrovania:

7.1 ÚSTNE

dialóg (rozhovor, zložitejšie situačné dialógy)

interview

rozprávanie (podľa tematických okruhov)

diskusia (vyjadrenie názoru, argumentácia)

opis – vizuálny podnet (osôb, predmetov, činnosti, postupov)

reprodukcia

prezentácia projektu (s využitím IKT žiaci vypracujú prezentáciu na vopred určenú príp. samostatne zvolenú tému, ktorú následne prezentujú/obhajujú. Žiaci sa aktívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese, využívajú sa metódy sebahodnotenia a sebareflexie.)

Kritériá hodnotenia a klasifikácie ústneho prejavu (dialóg, interview, rozprávanie, diskusia, opis, reprodukcia)

Známka	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu
Výborný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Odpovedajúcemu bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyby v stavbe vety. Dĺžka odpovede bola primeraná a mala spád. Odpoveď bola výzvou k diskusii.
Chválibný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Odpovedajúcemu bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyby v stavbe vety.

	Dĺžka odpovede bola primeraná a mala spád. Odpoveď mohla byť výzvou k diskusii.
Dobry	Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. Odpovedajúcemu bolo niekedy zle rozumieť. Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. Príklady boli uplatnené iba niekedy. Slovná zásoba bola postačujúca. Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. Dĺžka odpovede bola primeraná. Odpoveď nebola výzvou k diskusii.
Dostatočný	Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. Odpovedajúcemu bolo zle rozumieť. Prejav nebol presvedčivý. Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. Príklady boli nefunkčné. Slovná zásoba bola malá. Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. Dĺžka odpovede nezodpovedala téme.
Nedostatočný	Chýbal kontakt s poslucháčmi. Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Odpoveď nebola presvedčivá ani zaujímavá. Chýbala hlavná myšlienka. Chýbali príklady. Slovná zásoba bola veľmi malá. Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. Dĺžka odpovede bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení prírodných javov a zákonitostí.

Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácie projektu - hodnotí sa:

porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 2 body
morfológia, syntax, pravopis	0 – 2 body
lexika	0 – 2 body
komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 2 body
úroveň prezentácie, obhajoby	0 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

1 – výborný	- 10 – 9 bodov
2 – chválitebný	- 8 – 7 bodov
3 – dobrý	- 6 – 5 bodov
4 – dostatočný	- 4 – 3 body
– nedostatočný	- 2 – 0 bod

7.2 PÍSMNÉ

písomná kontrolná práca – je zaradená po prebratí konkrétnej komunikačnej témy. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.

súhrnný test – je zaradený po prebratí viacerých (spravidla 4 a 6) tematických celkov príp. podľa náročnosti preberaného učiva a zváženia vyučujúceho v inom časovom období. Cieľom je overiť

komplexnosť osvojených jazykových vedomostí, zručností a kompetencií vyžadovaných v rámci viacerých tematických celkov. Ich počet a zameranie závisí od konkrétneho TVVP. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.

test po tematickom celku – je zaradený po prebratí jedného tematického celku príp. podľa náročnosti preberaného učiva a zváženia vyučujúceho v inom časovom období. Cieľom je overiť úroveň osvojenia konkrétnych jazykových vedomostí, zručností a kompetencií vyžadovaných v jednom tematickom celku. Ich počet a zameranie závisí od konkrétneho TVVP. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.

10-minútový test – je zaradený po prebratí učiva zameraného na jeden jav z oblasti morfológie, lexiky alebo syntaxe. Ich počet a zameranie závisí od obsahu konkrétneho tematického celku. V rámci písomného hodnotenia sa jasne vyznačuje, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.

diktát – je zaradený do TVVP v anglickom jazyku podľa potreby

Kritéria hodnotenia a klasifikácie písomných prác v študijných odboroch:

Písomná kontrolná práca- hodnotí sa:

obsah textu

členenie a stavba textu

gramatika /morfológia, syntax, pravopis/

slovná zásoba

Za každú oblasť môže žiak získať maximálne 5 bodov, t.j. maximálne 20 bodov, čo zodpovedá 100%:

Tabuľka hodnotenia:

1 - výborný	- 100 - 90%
2 - chváľitebný	- 85 – 70%
3 - dobrý	- 65 – 50%
4 - dostatočný	- 45 – 30%
5 - nedostatočný	- 25 – 0%

Súhrnný test (spravidla po 4 alebo 6 tematických celkoch)

1 - výborný	- 100 – 90%
2 - chváľitebný	- 89 – 77%
3 - dobrý	- 76 – 55%
4 - dostatočný	- 54 – 40%
5 - nedostatočný	- 39 – 0%

Test po tematickom celku(po jednom tematickom celku)

1 - výborný	- 100 – 90%
2 - chváľitebný	- 89 – 80%
3 - dobrý	- 79 – 70%
4 - dostatočný	- 62 – 50%
5 - nedostatočný	- 49 – 0%

10-minútový test (zameraný na jeden vybraný jav z oblasti morfológie, lexiky, syntaxe)

1 - výborný	- 100 – 90%
2 - chváľitebný	- 89 – 80%
3 - dobrý	- 79 – 70%
4 - dostatočný	- 69 – 60%
5 - nedostatočný	- 59 – 0%

Diktát:

Počet chýb

1 - výborný	- 0 – 2
2 - chváľitebný	- 3 – 5

3 - dobrý	- 6 – 8
4 - dostatočný	- 9 – 10
5 - nedostatočný	- 11 a viac

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra

John and Liz Soars: New Headway Pre-Intermediate – 4th Edition, Oxford University Press 2011
 John and Liz Soars: New Headway Intermediate – 4th Edition, Oxford University Press 2011
 J. Gault: New Headway – Talking Points, Oxford University Press 2006
 A. Billíková, S.Preložníková: YES! Nová maturita angličtina Základná úroveň B1, Enigma 2009
 A. Billíková, C.Toft, S.Preložníková: YES! Nová maturita angličtina Vyššia úroveň B2, Enigma 2009
 J. Bérešová, M. Macková, L. Steyne: Nová maturita z angličtiny B1, Aktuell 2005
 J. Bérešová, M. Hosszúová, F. Bathgate: Nová maturita z angličtiny B2, Aktuell 2008
 D. Gondová, M. Harrison, R. Whitehead: Maturita Preparation Tests, Oxford 2008
 J. Bérešová: Maturita – Interná časť, SPN 2005
 J. Bérešová, M. Macková: Nová maturita – Anglický jazyk, SPN 2004
 J. Bérešová, M. Macková: Nová maturita – Anglický jazyk – Monitor – testy, SPN 2004
 R. Murphy: English Grammar in Use, Cambridge University Press 2004
 M. Jacob, P. Strutt: English for International Tourism, Longman 1997
 P. Strutt: English for International Tourism, Longman 2003
 A. Baude, M. Iglesias, A. Inesta: Ready to Order, Longman 2002
 R. Revell, T. Stott: English for the Hotel and Catering Industry, Oxford University Press 1994
 M. Deríková, J. Tarábek: Zmaturuj z anglického jazyka 1, Didaktis 2004
 S. Peters, T. Gráf: Cvičebnica anglickej gramatiky, Polyglot 1999

Didaktická technika

Dataprojektor, PC, magnetická tabuľa, interaktívna tabuľa, tabuľa Flipchart, videorekordér, CD prehrávač

Materiálne vyučovacie prostriedky

Mapy, plagáty, výkladové, prekladové a odborné slovníky, časopis Friendship

Ďalšie zdroje

Internetové zdroje: YouTube, online cvičenia, online slovníky, Google Maps, Google, eknižnica vydavateľstva Oxford, MindMap, <https://www.oxfordlearnersbookshelf.com/>, Oxford eTools New Headway 4th Edition, CD, DVD, knižnica

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín				Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Informačnéreceptívna výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
I. Medziľudské vzťahy	26	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
II. Obľúbené činnosti	22	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
III. Rozprávanie príbehu	20	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
IV. Zdravá výživa	15	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
V. Moje sny	17	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VI. Mestá a miesta v mojom živote	16	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VII. História vlastnej rodiny	16	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VIII. Rady, odporúčania, povinnosti	-	18	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
IX. Prezentácia príbehu	-	16	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
X. Vynálezy	-	14	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
XI. Životné skúsenosti	-	14	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
XII. Želania	-	22	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
I. My a náš svet	-	14	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
II. Pracovný týždeň	-	16	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
III. Príbehy slávnych	-	18	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
IV. Dilemy	-	-	17	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
V. Meniaci sa svet	-	-	14	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VI. Získavanie a zdieľanie informácií	-	-	14	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
VII. Záľuby	-	-	14	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
T1: Rodina a spoločnosť	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
T2: Domov a bývanie	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x

Príloha B

T3: Šport	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T4: Obchod a služby	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T5: Doprava a cestovanie	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T6: Obliekanie a móda	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T7: Voľný čas a záľuby	-	-	11	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T8: Kultúra a umenie	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T9: Vzdelávanie a práca	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T10: Zamestnanie	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T11: Vzory a ideály	-	-	5	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T12: Mládež a jej svet	-	-	11	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T13: Človek a spoločnosť; komunikácia	-	-	-	11	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T14: Multikultúrna spoločnosť	-	-	-	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T15: Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	-	-	-	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T16: Človek a príroda	-	-	-	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T17: Slovensko	-	-	-	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T18: Krajina, ktorej jazyk sa učím	-	-	-	10	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T19: Veda a technika v službách ľudstva	-	-	-	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T20: Krajiny, mestá a miesta	-	-	-	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
T21: Stravovanie	-	-	-	10	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Slovné druhy	-	-	-	10	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vyjadrenie činností a stavov	-	-	-	12	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vyjadrenie názoru na celospoločenské javy	-	-	-	37	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
SPOLU	132	132	132	120														

ROČNÍK

Poznámka: V prvom ročníku sa učiteľovi ponecháva priestor na upevnenie, systematizáciu a novelizáciu učiva osvojeného na základnej škole.

Rozsah	ROZPIS UČIVA PREDMETU: ANGLICKÝ JAZYK	4 hodiny týždenne
	Obsah	

Príloha B

TC	Počet	Kompetencie	Jazykové prostriedky	Téma	Výchovno - vzdelávací cieľ
I. Medziludské vzťahy	26	Vypočúť si a podať informácie Vyjadriť očakávania a reagovať na ne Reagovať pri prvom stretnutí Porozprávať niečo Korešpondovať	Slovesné časy – prítomné, minulé, vyjadrenie budúcnosti Zisťovacie otázky Kolokácie	Rodina a spoločnosť Medziludské vzťahy	Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Použiť vybrané kolokácie Použiť spoločenské výrazy Identifikovať a opraviť chyby v predloženom texte
II. Obľúbené činnosti	22	Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus Vybrať si z ponúkaných možností Vyjadriť svoj názor Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Prítomný jednoduchý čas Príslovky frekvencie Priebehový prítomný čas Statické a dynamické slovesá Sloveso „have/have got“	Rodina a spoločnosť Človek a spoločnosť; komunikácia Voľný čas a záľuby Medziludské vzťahy	Vyjadriť prítomné deje Rozšíriť si vedomosti o statických a dynamických slovesách Použiť slovesá „have“ a „have got“ Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Napísať pohľadnicu s použitím synonym
III. Rozprávanie príbehu	20	Vypočúť si a podať informácie Reagovať na príbeh alebo udalosť Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti Porozprávať niečo Vypracovať prezentáciu/prednášku	Minulý jednoduchý čas Minulý priebehový čas Príslovky Vyjadrenie času a dátumu Sponové slová „while/during/for“	Masmédiá Človek a spoločnosť; komunikácia	Vyjadriť minulosť Tvorit príslovky a použiť ich vo vetách Použiť sponové slová Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie
IV. Zdravá výživa	15	Vypočúť si a podať informáciu Vybrať si z ponúkaných možností Ponúknuť a reagovať na ponuku Vyjadriť svoj názor Korešpondovať	Podstatné mená Vyjadrenie kvantity s použitím „much/many/a lot of/lots of/plenty of/few/a few/little/a little “ Neurčité zámená „some/any/no/every + body/thing/where“ Anglické členy – neurčitý člen „a/an“ – určitý člen „the“ – nulový člen Spojky „but/although/however/so/ because“	Stravovanie Obchod a služby	Použiť počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Vyjadriť kvantitu – veľa, málo, trochu, niekoľko Použiť anglické členy Použiť neurčité zámená Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Reprodukovať frázy týkajúce sa stolovania Napísať e-mail s použitím rôznych spojok
V. Moje sny	17	Vyjadriť svoj názor Vnímať a prejavíť svoje city Vyjadriť svoju vôľu Vyjadriť očakávania a reagovať na ne Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Slovesné vzory Vyjadrenie budúcnosti – prítomný priebehový čas – budúci jednoduchý čas – konštrukcia „be going to“ Frázové slovesá doslovné a idiomatické Vyjadrenie pravdepodobnosti a istoty	Človek a spoločnosť; komunikácia Mládež a jej svet	Použiť slovesné vzory vo vetách Vyjadriť blízkú a vzdialenú budúcnosť Použiť frázové slovesá s doslovným a idiomatickým významom Vyjadriť pravdepodobnosť a istotu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Napísať krátku úvahu

Príloha B

VI. Mestá a miesta v mojom živote	16	Vypočúť si a podať informácie Vybrať si z ponúkaných možností Vyjadriť svoj názor Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Zisťovacie otázky Stupňovanie prídavných mien a porovnávanie Synonymá a antonymá Vzťažné zámená „who/that/which/ where“	Multikultúrna spoločnosť Kultúra a umenie Krajiny, mestá a miesta	Tvoriť a použiť zisťovacie otázky Stupňovať prídavné mená Použiť vybrané synonymá a antonymá Použiť vzťažné zámená Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu
VII. História rodiny	16	Vypočúť si a podať informácie Vymieňať si názor, komunikovať Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus Reagovať na príbeh Porozprávať niečo	Predprítomný jednoduchý čas Slovtvorba pomocou prípon Vyjadrenie slovenského „však“ Vetné dôvetky	Domov a bývanie Rodina a spoločnosť Krajiny, mestá a miesta	Rozlíšiť medzi predprítomným a minulým jednoduchým časom Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Tvoriť a použiť slová pomocou prípon Vyjadriť slovenský dôvetok „však“ Tvoriť a použiť vetné dôvetky Napísať životopis

ROČNÍK

Rozsah		ROZPIS UČIVA PREDMETU: ANGLICKÝ JAZYK			4 hodiny týždenne
		Obsah			
TC	Počet	Kompetencie	Jazykové prostriedky	Téma	Výchovno - vzdelávací cieľ
VIII. Rady, odporúčania, povinnosti	18	Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností Vyjadriť svoju schopnosť Reagovať vo vyhrotenej situácii Korešpondovať	Modálne slovesá „have to/must/should“	Človek a spoločnosť; komunikácia Rodina a spoločnosť Šport Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Obliekanie a móda	Použiť modálne slovesá „must/have to/should“ Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Použiť terminológiu z oblasti obliekania a módy Aplikovať frázy používané u lekára Aplikovať pravidlá a špecifiká písania /ne/formálneho listu, napísať krátky /ne/formálny list
IX. Prezentácia príbehu	16	Vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoju vôľu Výber z ponúkaných možností Reagovať na príbeh alebo udalosť	Predminulý jednoduchý čas Naratívne časy – minulý jednoduchý čas – minulý priebehový čas – predminulý jednoduchý čas Spojky Prídavné mená Zvolania pomocou „so“ a „such“	Voľný čas a záľuby Vzory a ideály	Tvoriť a použiť predminulý jednoduchý čas Použiť naratívne časy Použiť anglické spojky Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Vyjadriť pocity pomocou prídavných mien Aplikovať zvolania s „so“ a „such“
X. Vynálezy	14	Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti Vyjadriť svoj názor Vymieňať si názory, komunikovať s niekým Telefonovať	Postavenie priameho a nepriameho predmetu vo vete Činný a trpný rod Koloakácie	Veda a technika v službách ľudstva Človek a spoločnosť; komunikácia	Aplikovať správne postavenie priameho a nepriameho predmetu vo vete Vyjadriť informáciu v trpnom rode Použiť vybrané koloakácie Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Použiť terminológiu a frázy spojené s telefonovaním

Príloha B

XI. Životné skúsenosti	14	Vyjadriť svoj názor Reagovať na niečo, čo sa má u diať v budúcnosti Zúčastniť sa na diskusii/ Argumentovať Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/výklad/ argument boli pochopené	Predprítomný priebehový čas	Rodina a spoločnosť Medziľudské vzťahy Voľný čas a záľuby	Použiť predprítomný a minulý jednoduchý čas Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Vyplniť formuláre Diskutovať o dôležitých udalostiach v živote
XII. Želania	22	Vypočúť si a podať informácie Porozprávať niečo Vyjadriť svoju vôľu Vnímať a prejavovať svoje city	Prítomná podmienka – prítomná reálna – prítomná nereálna Modálne sloveso „might“ Predložky	Človek a spoločnosť; komunikácia	Rozoznať a vyjadriť prítomnú reálnu podmienku Rozoznať a vyjadriť prítomnú nereálnu podmienku Použiť modálne sloveso „might“ Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Použiť anglické predložky v kontexte Tvoríť dialógy s využitím spoločenských výrazov a fráz
I. My a náš svet	14	Vybrať z možností Získať a podať informáciu Reagovať na minulosť Komunikovať s niekým Korešpondovať Telefonovať	Slovesá – plnovýznamové, pomocné, modálne Jednotlivé gramatické časy Kolokácie	Domov a bývanie Rodina a spoločnosť Mládež a jej svet	Zopakovať použitie pomocných slovies v otázkach, zápore a krátkych odpovediach Pochopiť vypočutý a prečítaný text, rozprávať na tému „Náš svet“ Použiť rôzne slovné druhy Použiť frázy z každodenných situácií spojených s cestovaním, objednávaním vecí a telefonovaním Napísať neformálny list, viesť študentov k sebakontrolu
II. Pracovný týždeň	16	Získať a podať informáciu Reagovať pri prvom stretnutí Predstaviť svoje záľuby Vyjadriť svoj názor Korešpondovať	Prítomný jednoduchý čas Prítomný priebehový čas Statické slovesá Trpný rod v prítomnom čase Príslovky času a frekvencie	Vzdelávanie a práca Voľný čas a záľuby Šport Zamestnanie	Aplikovať použitie prítomných časov Pochopiť vypočutý a prečítaný text, vyhľadať informácie Použiť činného a trpného rodu Porozumieť rozdielu medzi dynamickými a statickými slovesami Pochopiť prečítaný text, odpovedať na otázky a vyjadriť svoj názor Použiť novú slovnú zásobu spojenú s voľnočasovými aktivitami Vyjadriť kritiku (nesúhlas) Rozlíšiť formálny a neformálny list/e-mail
III. Príbehy slávnych	18	Vypočúť si a podať informácie Porozprávať niečo Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti Vyjadriť svoj názor	Minulý jednoduchý čas Minulý priebehový čas Predminulý jednoduchý čas Konštrukcia „used to“ Predložky času	Kultúra a umenie Multikultúrna spoločnosť Človek a spoločnosť	Tvoríť a použiť minulý jednoduchý, priebehový čas a predminulý čas Použiť konštrukciu „used to“ Pochopiť prečítaný text, tvoríť otázky a odpovede v minulom čase Diskutovať v skupinách na otázku: „Čo si robil včera večer?“ Pochopiť vypočutý text, vyhľadať informácie Použiť výrazové prostriedky na vyjadrenie silnejšieho názoru Pochopiť vypočutý a prečítaný text, prerozprávať daný príbeh a prezentovať svoj vlastný príbeh

III. ROČNÍK

Rozsah	ROZPIS UČIVA PREDMETU: ANGLICKÝ JAZYK	4 hodiny týždenne
	Obsah	

Príloha B

TC	Počet	Kompetencie	Jazykové prostriedky	Téma	Výchovno - vzdelávací cieľ
IV. Dilemy	17	Stanoviť pravidlá Reakcia k nesplneným pravidlám Vybrať z ponúkaných možností Ponúknuť a reagovať na ponuku	Modálne slovesá „must/can/should“ Opisné tvary modálnych slovies „have to/be able to/be allowed to“ Frázové slovesá	Vzdelávanie a práca Kultúra a umenie Multikultúrna spoločnosť Domov a bývanie	Použiť základné modálne slovesá a ich opisné tvary Vyjadriť súhlas, nesúhlas Použiť slovies „have got to“ a „have to“ Diskutovať na tému „detstvo“ a „pravidlá v domácnosti“ Rozoznať význam a použiť frázové slovesá Napísať životopis slávnej osobnosti
V. Meniaci sa svet	14	Vypočítať a podať informáciu Ponúknuť a reagovať na ponuku Vyjadriť svoju vôľu Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti Vypracovať prezentáciu/prednášku Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Vyjadrenie budúcnosti pomocou konštrukcie „be going to“, budúceho jednoduchého času a prítomného priebehového času Vyjadrenie možnosti pomocou modálnych slovies „may/might/ could“	Človek a príroda Cestovanie a doprava Veda a technika Voľný čas a záľuby	Vyjadriť prítomnosť a minulosť Použiť rôzne gramatické štruktúry na vyjadrenie budúcnosti Pochopiť vypočítaný text, vyhľadať informácie Použiť modálne slovesá „may/might/could“ na vyjadrenie možnosti Pochopiť prečítaný text, vyhľadať informácie Použiť slovnú zásobu a frázy týkajúce sa zorganizovania stretnutia Prezentovať pripravený prejav/projekt
VI. Získavanie a zdieľanie informácií	14	Vybrať z ponúkaných možností Uistiť sa, že sme boli pochopení Vymieňať si názory, komunikovať s niekým Vyjadriť svoju vôľu	Otázky s použitím slova „like“ Zisťovacie otázky Prídavné mená s koncovkou „-ed/-ing“ Postavenie prísloviek vo vete Antonymá	Rodina a spoločnosť Stravovanie Multikultúrna spoločnosť Obchod a služby	Tvoriť otázky s použitím „like“ Tvoriť zisťovacie otázky Použiť prídavné mená, zložené prídavné mená a príslovky Pochopiť vypočítaný text, pripraviť projekt na tému „Môj poklad“ s využitím kolokácií a prídavných mien Diskutovať o varení, jedlách a kuchyni Pochopiť vypočítaný text na tému „Rodinné vzťahy“ Pochopiť vypočítaný text, tvoriť situačné dialógy na tému „V obchode“
VII. Záľuby	14	Vypočítať a podať informácie Vyjadriť svoj názor Reagovať na príbeh Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Predprítomný jednoduchý priebehový čas Trpný rod v predprítomnom čase Príslovky „just/yet/already“	Rodina a spoločnosť Obliekanie a móda Šport Kultúra a umenie Voľný čas a záľuby	Tvoriť a použiť jednoduchý predprítomný čas Použiť predprítomný a minulý jednoduchý čas Tvoriť a použiť činný a trpný rod v predprítomnom čase Pochopiť vypočítaný text, vyhľadať informácie Pochopiť prečítaný text, rozprávať na témy „Známe osobnosti“ a „Futbal“ Použiť krátke výrazy na vyjadrenie potešenia, súhlasu, rekvapenia a súcitu
T1 Rodina a spoločnosť	5	Nadviazať kontakt Vymeniť si názory, komunikovať s niekým Korešpondovať Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Rodina a spoločnosť Rodina – vzťahy v rodine Vzťahy medzi ľuďmi Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá, dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočítaného a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať list priateľovi Napísať životopis

Príloha B

T2 Domov a bývanie	5	Vybrať svoj názor Vyjadriť svoju vôľu Vybrať si z ponúkaných možností	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Domov a bývanie Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na vidieku Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Opísať miesto (dom/byt/domov)
T3 Šport	5	Porozprávať niečo Vnímať a prejavovať svoje city Vyjadriť svoju vôľu	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Šport Druhy športu: zimné, letné, individuálne, kolektívne Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové trendy v športe Fair play v športe	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Opísať športovú udalosť
T4 Obchod a služby	5	Telefonovať Nadviazať kontakt Vymieňať si názory, komunikovať s niekým Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie Druhy a spôsoby nákupu a platenia Hotely a hotelové služby Centrá krásy a zdravia Kultúra nakupovania a služieb	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať sťažnosť/reklamáciu/poďakovanie
T5 Doprava a cestovanie	5	Porozprávať niečo Telefonovať Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Doprava a cestovanie Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu/cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru a pocitov
T6 Oblekanie a móda	5	Reagovať na príbeh alebo udalosť Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus Vyjadriť svoj názor	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Oblekanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať krátky oznam/pozvánka

Príloha B

T7 Voľný čas a záľuby	11	Porozprávať niečo Reagovať na príbeh alebo udalosť Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Voľný čas a záľuby Knihy a čítanie Rozhlas, televízia a internet Výstavy a veľtrhy Kultúra a jej vplyv na človeka a rozvoj jeho osobnosti	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať príbeh (rozprávanie) Napísať inzerát a odpoveď naň
T8 Kultúra a umenie	5	Vypočuť si a podať informácie Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Kultúra a umenie Druhy umenia Kultúra a jej formy Umenie – spoločnosť – kultúra	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať krátku správu z kultúrneho podujatia
T9 Vzdelávanie a práca	5	Reagovať pri prvom stretnutí Ponúknuť a reagovať na ponuku Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti, profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať sprievodný list a žiadosť o zamestnanie Opísať činnosť
T10 Zamestnanie	5	Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti Vypočuť si a podať informácie Vyjadriť svoj názor Zúčastniť sa na diskusii/ Argumentovať	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Zamestnanie Pracovné pomery a kariéra Platové ohodnotenie Nezamestnanosť	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať kratší úradný list – žiadosť o informáciu
T11 Vzory a ideály	5	Vyjadriť svoj názor Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus Vyjadriť svoju vôľu	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Vzory a ideály Človek a jeho vzory a ideály Pozitívne a negatívne vzory	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Opísať osobu
T12 Mládež a jej svet	11	Reagovať pri prvom stretnutí Vymieniť si názory, komunikovať s niekým Korešpondovať	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Mládež a jej svet Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Opísať osobu, udalosť

IV. ROČNÍK

Rozsah	ROZPIS UČIVA PREDMETU: ANGLICKÝ JAZYK	4 hodiny týždenne
--------	---------------------------------------	-------------------

		Obsah			
TC	Počet	Kompetencie	Jazykové prostriedky	Téma	Výchovno - vzdelávací cieľ
T13 Človek a spoločnosť; komunikácia	11	Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj názor/môj výklad/môj argument boli pochopené Nadviazať kontakt Vymeniť si názory, komunikovať s niekým Korešpondovať Reagovať vo vyhrotenej situácii	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Človek a spoločnosť; komunikácia Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať primerane náročný súkromný list
T14 Multikultúrna spoločnosť	5	Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti Reagovať vo vyhrotenej situácii Vybrať si z ponúkaných možností	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Multikultúrna spoločnosť Cudzie jazyky Rodinné sviatky Cudzojazyčná komunikácia Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať krátku kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru a pocitov
T15 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	5	Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti Vnímať a prejavovať svoje city Vyjadriť svoj názor	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické, charakterové črty človeka Hygiena a starostlivosť o telo Choroby a nehody Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať krátku kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru a pocitov
T16 Človek a príroda	5	Vypracovať prezentáciu/prednášku Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku Zúčastniť sa na diskusii Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie a podnebie Rastliny/flóra Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať krátky oznam/správu
T17 Slovensko	5	Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus Vybrať z ponúknutých možností	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Slovensko Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky, tradície	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Opísať miesto

Príloha B

T18 Krajina, ktorej jazyk sa učím	10	Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti Vybrať si z ponúkaných možností	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História Turistické miesta, kultúrne zvyky, tradície	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať kratší úradný list – žiadosť o informáciu, správu
T19 Veda a technika v službách ľudstva	5	Reagovať na niečo, čo sa stalo v minulosti Vypracovať prezentáciu/prednášku Vyjadriť svoj názor Vybrať si z ponúkaných možností	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Veda a technika v službách ľudstva Technické vynálezy Vedecký pokrok	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Opísať predmet/vynález
T20 Krajiny, mestá a miesta	5	Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti Vyjadriť svoj názor Vypracovať prezentáciu/prednášku Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Geografický opis krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať primerane náročný súkromný list
T21 Stravovanie	10	Reagovať pri prvom stretnutí Ponúknuť a reagovať na ponuku Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	Stravovanie Stravovacie návyky Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Cestoviny a múčne výrobky Mliečne výrobky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať súkromný list
Slovné druhy	10	Vyjadriť svoju schopnosť Korešpondovať Porozprávať niečo Vypracovať prezentáciu/prednášku	Podstatné mená – počítateľnosť, jedno a viacslovnosť, rod, číslo, genitív Anglické členy – neurčitý, určitý, nulový Prídavné mená – typy a ich pozícia vo vete, ich tvorba, stupňovanie Zámená – typy, ich pozícia vo vete Príslovky – typy a ich postavenie vo vete, ich tvorba Číslovky Slovesá – plnovýznamové, pomocné, modálne Slovesné vzorce Frázové slovesá Predložky, spojky – priraďovacie a	Všetky témy	Aplikovať špecifiká používania podstatných mien Aplikovať špecifiká používania anglických členov Aplikovať špecifiká používania prídavných mien Aplikovať špecifiká používania zámen Aplikovať špecifiká používania prísloviek Aplikovať špecifiká používania sloves Aplikovať špecifiká používania predložiek Aplikovať špecifiká používania spojok

Príloha B

			podradňovacie		
Vyjadrenie činností a stavov	12	Vymieňať si názory, komunikovať s niekým Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus Zúčastniť sa na diskusii/ Argumentovať Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti, deje sa v prítomnosti alebo sa má udiť v budúcnosti Porozprávať niečo Reagovať na príbeh alebo udalosť Vyjadriť očakávania a reagovať na ne Vyjadriť svoju vôľu Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti Ponúknuť a reagovať na ponuku Vyjadriť očakávania a reagovať na ne Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti Vnímať a prejavovať svoje city Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností Vymieňať si názory, komunikovať s niekým	Vyjadrenie prítomných činností a stavov Vyjadrenie minulých činností a stavov Vyjadrenie budúcich činností a stavov Časové vety a časové spojky Podmienkové vety – reálna, nereálna a nulová podmienka, zmiešaná, podmienkové spojky Účelové vety s jedným alebo dvoma podmetmi Vzťažné vety – definujúce a nedefinujúce Želacie vety Zvolacie vety Konštrukcie „would rather“ a „had better“ Činný a trpný rod Súslednosť časov	Všetky témy	Aplikovať použitie prítomných časov Aplikovať použitie predprítomných časov Aplikovať špecifiká statických a dynamických slovies Aplikovať použitie modálnych slovies v prítomnosti
Vyjadrenie názoru na celospoločenské javy	37	Nadviazať kontakt Vymeniť si názory, komunikovať s niekým Korešpondovať Vyjadriť očakávania a reagovať na ne Vybrať svoj názor Vyjadriť svoju vôľu Vybrať si z ponúkaných možností Porozprávať niečo Vnímať a prejavovať svoje city Telefónovať Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Javy: Gramatické Lexikálne Sémantické Fonologické	T1: Rodina a spoločnosť T2: Domov a bývanie T3: Šport T4: Obchod a služby T5: Doprava a cestovanie T6: Obliekanie a móda T7: Voľný čas a záľuby T8: Kultúra a druhy umenia T9: Vzdelávanie T10: Zamestnanie T11: Vzory a ideály T12: Mládež a jej svet T13: Človek a spoločnosť; komunikácia T14: Multikultúrna	Použiť základnú terminológiu k téme Diskutovať o obsahu textu Vypracovať úlohy na základe vypočutého a prečítaného textu, vyhľadať informácie Diskutovať na vybrané témy Napísať list priateľovi Napísať životopis Opísať miesto (dom/byt / domov) Opísať športovú udalosť Napísať sťažnosť/reklamáciu/poďakovanie Napísať kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru a pocitov Napísať krátky oznam/pozvánka Napísať príbeh (rozprávanie) Napísať inzerát a odpoveď naň Napísať krátku správu z kultúrneho podujatia

Príloha B

		Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností Reagovať na príbeh alebo udalosť Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus Vypočuť si a podať informácie Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti Reagovať pri prvom stretnutí Ponúknuť a reagovať na ponuku Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti Zúčastniť sa na diskusii/ Argumentovať Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/názor/výklad/ argument boli pochopené Reagovať vo vyhrotenej situácii		spoločnosť T15: Ľudské telo, starostlivosť o zdravie T16: Človek a príroda T17: Slovensko T18: Krajina, ktorej jazyk sa učím T19: Veda a technika v službách ľudstva T20: Krajiny, mestá a miesta T21: Stravovanie	Napísať sprievodný list a žiadosť o zamestnanie Napísať kratší úradný list – žiadosť o informáciu Opísať osobu, udalosť, miesto Napísať krátku kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru a pocitov Napísať krátku kompozíciu s vyjadrením vlastného názoru a pocitov Napísať krátky oznam/správu Napísať kratší úradný list – žiadosť o informáciu, správu Opísať predmet/vynález Napísať primerane náročný súkromný list
--	--	--	--	--	---

Učebné osnovy

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodiny týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu etická výchova sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplne stredné odborné vzdelanie.

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa využíva primárne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku založenú na zodpovednosti a úcte k zákazníkovi (odberateľovi).

CIELE PREDMETU

Žiaci:

nadobudnú komunikačné spôsobilosti ako sú prezentácia vlastných názorov, vedenie dialógu, diskusie, odmietanie manipulácie, kultivované vyjadrovanie citov potrebné na vzájomné spolužitie, osvoja si pravidlá konštruktívnej kritiky, rozvinú sebaocenenie a sebaovládanie, uznajú za najvyššiu hodnotu život človeka a všetko, čo ho rozvíja, pochopia pravidlá vzájomného spolužitia rodiny, prejavia ochotu participovať na živote svojej rodiny, uznajú dôležitosť autority, akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr, pochopia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, sexu, médií, osvoja si poznanie metód regulácie počatia, porozumejú hodnotám priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, pochopia riziká spojené s predčasným sexuálnym životom, osvoja si rešpektovanie etických zásad v práci, osvoja si prosociálne správanie ako jednu z podmienok naplneného života

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY**Obsahové štandardy**

KOMUNIKÁCIA**Obsahový štandard**

rozhovor, pravidlá rozhovoru
 empatia v komunikácii
 diskusia a jej pravidlá
 city, pocity, spôsob ich vyjadrenia
 manipulácia, typy manipulátorov, spôsob odmietnutia manipulácie
 asertívne práva a manipulačné povery

DOBRE VZŤAHY V RODINE**Obsahový štandard**

rodinné pravidlá, spoločný priestor, intimita, odpúšťanie, empatia, zdieľanie, blízkosť, pomoc, participácia,
 špecifiká členov rodiny – otec, matka, súrodenec, starý rodič, širšia rodina
 funkcie rodiny, vzájomnosť, emocionalita, hospodárnosť, podpora
 rodinné dedičstvo, zvyky, kultúra, jedinečnosť rodiny
 rodové stereotypy, ich pôvod a zmysel

DOSTOJNOSŤ ĽUDSKEJ OSOBY**Obsahový štandard**

pôvod dôstojnosti ľudskej osoby
 princíp jedinečnosti, neopakovateľnosti, nenahradiť ľudskej osoby
 sebaúcta, sebaovládanie, rešpekt voči iným
 akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore, sexuálnej orientácii, zvykoch, kultúre
 autorita – jej pôvod a dôvody

ETIKA SEXUÁLNEHO ŽIVOTA**Obsahový štandard**

počatie života, prenatálny život, embryo
 fyziologická a emocionálna príťažlivosť opačných pohlaví
 predčasný sex
 etika sexuálneho života
 regulácia počatia, metódy antikoncepcie, prirodzené metódy regulácie počatia
 zodpovednosť, citlivosť, sebaovládanie
 vernosť jednému partnerovi
 sociálno-patologické javy vyplývajúce z nezriadeného sexuálneho života

ETIKA PRÁCE**Obsahový štandard**

profesijná etika, zodpovednosť, šetrnosť, ochota, úcta, vytrvalosť, trpezlivosť, loajalita zamestnanca
 etický kódex zamestnanca

PROSOCIÁLNE SPRÁVANIE**Obsahový štandard**

druhy prosociálneho správania: spolupráca, pomoc, dávanie, delenie sa, priateľstvo

znaky prosociálneho správania: nezištnosť, osobné zaangažovanie, akceptácia prijímateľom
nezištnosť v medziľudských vzťahoch

Výkonové štandardy**KOMUNIKÁCIA****Výkonový štandard**

dokážu začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie

vymenujú pravidlá konštruktívnej kritiky

vyjadrujú kultivovane svoje city

rozlišujú manipuláciu v komunikácii

správajú sa asertívne

DOBRE VZŤAHY V RODINE**Výkonový štandard**

aplikujú základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine

participujú pozitívne na živote rodiny

zaujímajú sa o členov širšej rodiny

vysvetlia pôvod a zmysel rodových stereotypov

DOSTOJNOSŤ ĽUDSKEJ OSOBY**Výkonový štandard**

objasnia význam dôstojnosti ľudskej osoby

rozlišujú silné a slabé stránky svojej osobnosti

prejavujú sebaúctu v bežných situáciách

vysvetlia dôvody rešpektu voči ľudskej osobe

akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr

uznávajú dôležitosť autority

ETIKA SEXUÁLNEHO ŽIVOTA**Výkonový štandard**

vymenujú zásady etiky sexuálneho života

vysvetlia a rozlišujú metódy regulácie počatia

rozpoznávajú príčiny a dôsledky pohlavných chorôb

hovorí úctivo o otázkach sexuality

prejavujú rozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov

ETIKA PRÁCE

Výkonový štandard

uvedú príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca
rešpektujú pravidlá „fair play“ pri spoločnej práci v škole
vyriešia jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi (odberateľovi práce)

PROSOCIÁLNE SPRÁVANIE**Výkonový štandard**

rozlišujú medzi jednotlivými druhmi prosociálneho správania
rozlišujú jasne dobro od zla
aplikujú v žiackom, kamarátskom kolektíve a v rodine prosociálne správanie
vytvoria rebríček hodnôt prosociálneho človeka

KOMPETENCIE

V predmete etická výchova rozvíjame nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailly opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

starat' o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislosti;
kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;
uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;
chápať sociálne a hospodárske príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ, organizácia či spoločnosť.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

Vo vyučovacom predmete etická výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo,) tak, aby každý každému porozumel,

vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,

kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),

správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,

osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve, hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie),
vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky neviedli k cieľu,
posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,
korigovať nesprávne riešenia problému,
používať osвоенé metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
preukázať vlastnú zodpovednosť za zverenú veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra

Vargová, J., Miedzgová, J.: Základy etiky. SPN: Bratislava, 1994. ISBN 978-80-10-01203-9.
Lencz, L., Krížová, O. : Metodický materiál k predmetu Etická výchova. Prešov: MPC, 2004.
Mistrík, E.: Základy estetiky a etikety. Bratislava: SPN, 1994.
Košč, M.: Základy psychológie. Bratislava: SPN 1994. ISBN 80-08-03201-4.
Kubíčková, G., Prevendárová, J.: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy. Bratislava: SNP, 1995. ISBN 80-08-000062-7.

Didaktická technika

Tabuľa, PC, dataprojektor, interaktívna tabuľa

Materiálne vyučovacie prostriedky

Odborná literatúra, DVD, CD, Ústava SR, dokumenty upravujúce ľudské práva, slovníky, encyklopédie

Ďalšie zdroje

Internet

HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď

neštandardizované testy, testy voľných odpovedí

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov

referáty, projekty, cvičenia

Formy priebežného hodnotenia:

Ústne skúšanie

Ústne skúšanie prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Hodnotenie	
10 – 9 bodov	1
8 – 7 bodov	2
6 – 5 bodov	3
4 – 3 body	4
2 – 1 bod	5

Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie: učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín, písomka, neštandardizovaný test.

Súhrnné písomné hodnotenie: učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie: písomka, neštandardizovaný test.

Hodnotenie	
100 % - 85 %	1
84 % - 70%	2
69,9 % - 50%	3
49,9% - 30%	4
29,9 % - 0%	5

Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie alebo v písanej podobe a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci efektívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

a) dodržanie témy

3 body, ak bola téma dodržaná

2 body, ak bola téma čiastočne dodržaná

1 bod, ak nebola dodržaná téma

b) obsah

3 body, bol dostatočný

2 body, bol menej dostatočný

1 bod, bol nedostatočný

c) spôsob prezentácie

3 body, ak prezentuje obsah samostatne, súvislo, ovláda tému a obsah

2 body, ak prezentuje obsah s menšími nedostatkami alebo ho číta

1 bod, ak nesúvislo prezentuje aj pomocou textu.

Hodnotenie	
9b – 8b	1
7b – 6b	2
5b – 4b	3
3b – 2b	4
1b – 0b	5

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp.za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		Informačnéreceptívna - Výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Komunikácia	8	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Dobré vzťahy v rodine	17	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Dôstojnosť ľudskej osoby	8	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Etika sexuálneho života	-	14	-	-	-	x	x	x	x										x
Etika práce	-	9	-	-	-	x	x	x	x		x		x				x	x	x
Prosociálne správanie	-	10	-	-	-	x	x	x	x	x				x		x			x
SPOLU	33	33	-	-	-														

ROČNÍK: prvý

študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Etická výchova				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Komunikácia	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rozhovor, pravidlá rozhovoru Empatia v komunikácii Diskusia a jej pravidlá Pravidlá konštruktívnej kritiky City, pocity, spôsob ich vyjadrenia Manipulácia, typy manipulátorov Spôsob odmietnutia manipulácie Asertívne práva a manipulačné povery		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Dokázať začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie. Vymenovať pravidlá konštruktívnej kritiky. Vyjadriť kultivovane svoje city. Rozlíšiť manipuláciu v komunikácii. Správať sa asertívne.	Dokázal/a začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie. Vymenoval/a pravidlá konštruktívnej kritiky. Vyjadril/a kultivovane svoje city. Rozlíšil/a manipuláciu v komunikácii. Správal/a sa asertívne.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Dobré vzťahy v rodine	17		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rodina Funkcie rodiny Rodinné pravidlá Vzájomnosť, emocionalita Hospodárnosť, podpora Typy rodinnej výchovy Životný cyklus rodiny Spoločný priestor, intimita Odpúšťanie, empatia, zdieľanie, blízkosť Participácia členov na život rodiny Komunikácia v rodine Rodinné dedičstvo, zvyky, kultúra Jedinečnosť rodiny Právna úprava manželských a rodinných vzťahov Rodičovské práva a povinnosti Poradenstvo pre jednotlivca, pár, rodinu Rodové stereotypy, ich pôvod		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Aplikovať základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine. Participovať pozitívne na živote rodiny. Zaujímať sa o členov širšej rodiny. Vysvetliť pôvod a zmysel rodových stereotypov.	Aplikoval/a základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine. Participoval/a pozitívne na živote rodiny. Zaujímal/a sa o členov širšej rodiny. Vysvetlil/a pôvod a zmysel rodových stereotypov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test Monitoring

a zmysel						
Dôstojnosť ľudskej osoby	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Pôvod dôstojnosti ľudskej osoby Silné a slabé stránky osobnosti Princíp jedinečnosti, neopakovateľnosti, nenahraditeľnosti ľudskej osoby Sebaúcta, sebaovládanie Rešpekt voči iným Akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore a sexuálnej orientácii Akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo zvykoch a kultúre Autorita, jej pôvod a dôvody		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Spoločenská komunikácia	Objasniť význam dôstojnosti ľudskej osoby. Vysvetliť a rozlíšiť silné a slabé stránky svojej osobnosti. Prejaviť sebaúctu v bežných situáciách. Vysvetliť dôvody rešpektu voči ľudskej osobe. Akceptovať inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr. Uznávať dôležitosť autority.	Objasnil/a význam dôstojnosti ľudskej osoby. Vysvetlil/a rozlíšil/a silné a slabé stránky svojej osobnosti. Prejavoval/a sebaúctu v bežných situáciách. Vysvetlil/a dôvody rešpektu voči ľudskej osobe. Akceptoval/a inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr. Uznával/a dôležitosť autority.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test Monitoring Projekt

ROČNÍK: druhý

študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ETICKÁ VÝCHOVA				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Etika sexuálneho života	14		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zásady etiky sexuálneho života Metódy regulácie počatia Prírodné metódy regulácie počatia Metódy antikoncepcie Prenatálny život Embryo Fyziologická a emocionálna príťažlivosť opačných pohlaví Predčasný sex Zodpovednosť, citlivosť, sebaovládanie Vernosť jednému partnerovi Etika sexuálneho života, promiskuita Sociálno-patologické javy vyplývajúce z neriadeného sexuálneho života Príčiny a dôsledky pohlavných chorôb Pohlavné choroby, AIDS		Slovenský jazyk a literatúra Biológia	Vymenovať zásady etiky sexuálneho života Vysvetliť a rozlíšiť metódy regulácie počatia. Rozpoznať príčiny a dôsledky pohlavných chorôb. Hovoriť úctivo o otázkach sexuality. Prejaviť rozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov.	Vymenoval/a zásady etiky sexuálneho života. Vysvetlil/a rozlíšil/a metódy regulácie počatia. Rozpoznal/príčiny a dôsledky pohlavných chorôb. Hovoril/a úctivo o otázkach sexuality. Prejavil/arozvahu pri nadväzovaní intímnych vzťahov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Prosociálne správanie	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

Prosociálna osobnosť Prosociálne správanie Výchova k prosociálnemu správaniu Druhy prosociálneho správania: spolupráca, pomoc Druhy prosociálneho správania: dávania sa, priateľstvo Znaky prosociálneho správania: nezištnosť Znaky prosociálneho správania: osobné zaangažovanie , akceptácia prijímateľom Nezištnosť v medziľudských vzťahoch Rebríček hodnôt prosociálneho človeka		Slovenský jazyk a literatúra Biológia	Rozlíšiť medzi jednotlivými druhmi prosociálneho správania. Rozlíšiť jasne dobro od zla. Aplikovať v žiackom, kamarátskom kolektíve a v rodine prosociálne správanie. Vytvoriť rebríček hodnôt prosociálneho človeka.	Rozlíšil/a medzi jednotlivými druhmi prosociálneho správania. Rozlíšil/a jasne dobro od zla. Aplikoval/a v žiackom, kamarátskom kolektíve a v rodine prosociálne správanie. Vytvoril/a rebríček hodnôt prosociálneho človeka.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovan ý test Monitoring
Etika práce	10		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Človek a práca Etický kódex zamestnanca Profesijná etika Zásady profesijnej etiky Zodpovednosť, šetrnosť Ochota, úcta Vytvrlosť, trpezlivosť Loajalita zamestnanca Pravidlá „fair play“ pri práci Vzťah k autoritám na pracovisku		Slovenský jazyk a literatúra Biológia Ekonomika	Uviesť príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca. Rešpektovať pravidlá „fair play“ pri spoločnej práci v škole. Vyriešiť jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi (odberateľovi práce).	Uviedol/a príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca. Rešpektoval/a pravidlá „fair play“ pri spoločnej práci v škole. Vyriešil/a jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi (odberateľovi práce).	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústna odpoveď Písomná odpoveď Referát Neštandardizovan ý test Monitoring

Učebné osnovy

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín 1 hodiny týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova sa vyučuje podľa učebných plánov a učebných osnov, ktoré schvaľuje Konferencia biskupov Slovenska po vyjadrení Ministerstva školstva SR.

Úlohou povinne voliteľného predmetu náboženská výchova je podporovať hodnotovú orientáciu žiakov tak, aby bola prínosom pre ich osobnostný a sociálny rozvoj. Predmet ponúka prístup k biblickému posolstvu a kresťanskej tradícii a tým rozvíja a podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania.

Náboženská výchova nevyžaduje prijatie viery, ale garantuje autenticitu výučby náboženstva, ktoré sa odovzdáva ako katolíckej. Z toho vyplýva, že ciele a obsah tohto predmetu sú určené katolíckou cirkvou.

Náboženská výchova má predovšetkým formatívny charakter a napomáha rozvoju kľúčových kompetencií (kompetencie k učeniu sa, kompetencie k riešeniu problémov, komunikačné kompetencie, sociálne a interpersonálne kompetencie, existenciálne kompetencie) žiakov. Výchovný proces je prispôsobený kognitívnemu a psychosociálnemu vývinu adolescentov a využíva aktívne metódy výučby.

Povinne voliteľný predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

si osvoja postoj hľadania zmyslu a transcendentnosti človeka,
rozvíjajú svoju religiozitu na základe poznania viery Cirkvi,
pristupujú tvorivo a zodpovedne k riešeniu aktuálnych etických problémov na základe učenia Cirkvi,
vedia obhájiť trvácú hodnotu biblického posolstva v ľudskej kultúre,
nadobudnú identitu otvorenú na "inakosť", schopnú viesť dialóg,
poznajú historické súvislosti európskeho kresťanstva,
zaujímú vlastné stanovisko k inými konfesiám, náboženstvám a svetonázorom,
zhodnotia potrebu náboženstva pre svoj život,
dozrievajú v hodnotách, ktoré sú v súlade s evanjeliom a smerujú k všeobecnému dobru.

VZDELÁVACIE ŠTANDRDY**Obsahové štandardy****HĽADANIE CESTY****Obsahový štandard**

zmysel života

trojzrnmernosť človeka: telo, duša, duch

komunikácia a jej formy
náboženstvo
svetové náboženstvá a medzináboženský dialóg

BOH V ĽUDSKOM TELE

Obsahový štandard

Zjavenie a Sväté písmo
Zjavenie Boha v biblických dejinách
viera
Dekalóg
formovanie svedomia

BYŤ ČLOVEKOM

Obsahový štandard

ľudská osoba
pôvod dôstojnosti človeka v jeho stvorení
historickosť Ježiša Krista
ponímanie Ježiša Krista v evanjeliách
Ježišovo Božstvo
Panna Mária Ježišova Matka

NA CESTE K OSOBNOSTI ŠANCE A RIZIKÁ

Obsahový štandard

osobnosť
vývoj osobnosti
závislosti
médiá – 8. Božie prikázanie
hriech
sviatosť zmierenia
čnosť

BOH A ČLOVEK

Obsahový štandard

vzťahy
Najsvätejšia Trojica
Cirkev
sviatosti – uvedenie do kresťanského života

ČLOVEK V SPOLOČENSTVE

Obsahový štandard

Boží obraz človeka ako muža a ženy
sexualita ako dar a úloha v živote človeka
priateľstvo, zamilovanosť, láska
povolanie – manželstvo, kňazstvo a zasvätený život
zmysel slávenia kresťanskej nedele

MOJE HODNOTY

Obsahový štandard

hodnoty
hierarchia hodnôt
životný štýl

HODNOTY ŽIVOTA

Obsahový štandard

stvorenie sveta
veda a viera
hodnota života – ochrana života (5. Božie prikázanie)
rodina (4. Božie prikázanie)
životné prostredie

ŠÍRENIE KREŠŤANSKÝCH HODNOT V EURÓPE

Obsahový štandard

Cirkev a jej znaky
autorita a hierarchia v Cirkvi
kresťanské korene Európy
kríza hodnôt súčasnej Európy
iné kresťanské cirkvi
ekumenizmus

KREŠŤANSKÉ HODNOTY V SPOLOČNOSTI

Obsahový štandard

človek a jeho vzťah k spoločnosti
sociálna náuka Cirkvi
vzťah Cirkvi a štát
siedme Božie prikázanie

PRAMENE PLNOHODNOTNÉHO ŽIVOTA

Obsahový štandard

prvenstvo Boha v ľudskom živote
modlitba
svätá omša – vrchol a prameň života s Bohom
sviatosti, ich vplyv na život
modloslužba
sekty

PLNOSŤ ŽIVOTA

Obsahový štandard

význam utrpenia
sviatosť pomazania chorých
eschatológia – smrť, osobný súd, nebo, peklo očistec, posledný súd, vzkriesenie
reinkarnácia

Výkonové štandardy

HĽADANIE CESTY

Výkonový štandard

ocenia dôležitosť správnej komunikácie pre medziludské vzťahy a jej foriem,
charakterizujú trojrozmernosť človeka,
posúdia význam hľadania zmyslu života človekom v kontexte kresťanského učenia,
zdôvodnia potrebu náboženstva,
rozlíšia prirodzené náboženstvo a zjavené náboženstvo,
vyjadria postoj katolíckej cirkvi k svetovým náboženstvám.

BOH V ĽUDSKOM TELE

Výkonový štandard

definujú Sväté písmo a pojem Božieho zjavenia,
opíšu dejiny Izraela ako dejiny spásy,
poukážu na vieru ako na odpoveď Bohu,

vedú iné príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom,
opíšu odovzdanie Dekalógu Mojžišovi,
zdôvodnia potrebu formovania svedomia a jeho vplyv na morálne rozhodnutia.

BYŤ ČLOVEKOM

Výkonový štandard

obhájajú dôstojnosť ľudskej osoby,
opíšu obdobie, krajinu späť so životom Ježiša Krista,
obhájajú historickosť a Božstvo Ježiša Krista,
vyjadria stručne tajomstvo osoby Ježiša Krista podľa učenia Cirkvi,
vysvetlia dôležitosť zmŕtvychvstania pre kresťanstvo,
charakterizujú úlohu a postavenie Ježišovej Matky.

NA CESTE K OSOBNOSTI ŠANCE A RIZIKÁ

Výkonový štandard

vedú príklady zrelej osobnosti,
zdôvodnia negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti ako napr. drogy, gemblérstvo...,
charakterizujú obsah 8. Božieho prikázania, vplyv médií, reklám na život človeka,
vysvetlia pojem hriech,
rozlíšia ľahký a ťažký hriech,
opíšu časti sviatosti zmierenia,
zdôvodnia zmysel osobného prijímania tejto sviatosti.

BOH A ČLOVEK

Výkonový štandard

vysvetlia súvis medzi zmyslom života a hodnotou vzťahov,
opíšu chápanie kresťanskej náuky o Najsvätejšej Trojici,
poukážu na Cirkev ako na spoločenstvo vzťahov s Bohom i s ľuďmi,
charakterizujú krst, birmovanie, eucharistiu.

ČLOVEK V SPOLOČENSTVE

Výkonový štandard

opíšu význam stvorenia človeka ako muža a ženy,
definujú sexualitu ako bohatstvo každého človeka,
vymenujú najbežnejšie príklady neusporiadaných spôsobov sexuálneho správania človeka a jeho vplyv na osobu i rodinu,
diskutujú o hodnotách, ktoré chráni 6. a 9. Božie prikázanie,
vysvetlia poslanie jednotlivých povolání a ich prínos pre seba, cirkev a spoločnosť,
zdôvodnia kresťanské slávenie nedele a sviatkov (3. Božie prikázanie).

MOJE HODNOTY

Výkonový štandard

vymenujú rôzne druhy hodnôt,
ocenia lásku ako najvyššiu hodnotu,
porovnávajú na konkrétnych príkladoch rôzne životné štýly.

HODNOTY ŽIVOTA

Výkonový štandard

opíšu historické pozadie vzniku správy o stvorení sveta a človeka v Svätom Písme,
vyjadria vzťah medzi vedou a vierou,
prepoja ekologické myslenie s biblickou správou o stvorení sveta a človeka,
ocenia význam sviatosti manželstva pre vznik rodiny,

zdôvodnia úlohu štátu a cirkvi pri ochrane rodiny a jej morálnych hodnôt, vymenujú najväčšie ohrozenia rodiny v súčasnosti.

ŠÍRENIE KREŠŤANSKÝCH HODNOT V EURÓPE

Výkonový štandard

definujú Cirkev a jej základné znaky,
vysvetlia základnú organizačnú štruktúru Cirkvi,
zdôvodnia odvolávanie sa na kresťanské korene Európy,
diskutujú o pozitívnych a negatívnych javoch v súčasnej Európe,
charakterizujú iné kresťanské Cirkvi,
interpretujú pojem ekumenizmus a jeho prejavy v dnešnom svete.

KREŠŤANSKÉ HODNOTY V SPOLOČNOSTI

Výkonový štandard

zdôvodnia pozitívny vzťah človeka k spoločnosti,
vymenujú princípy sociálnej náuky Cirkvi,
opíšu úlohu Cirkvi v štáte a v politike,
diskutujú o potrebe účasti na voľbách,
sformulujú pozitívny význam 7. Božieho prikázania pre spoločnosť,
vedú príklady na previnenia proti tomuto prikázaniu.

PRAMENE PLNOHODNOTNÉHO ŽIVOTA

Výkonový štandard

zvážia význam prvenstva Boha v osobnom živote (1. Božie prikázanie),
zdôvodnia potrebu modlitby pre svoj život,
vysvetlia význam sviatostného života pre svoj duchovný život,
opíšu moderné spôsoby modloslužby,
vymenujú základné negatívne vplyvy sekty na človeka a spoločnosť.

PLNOSŤ ŽIVOTA

Výkonový štandard

vedú príklady zo Svätého Písma o pozitívnom znášaní utrpenia,
obhájajú hodnotu ľudského života až do prirodzenej smrti,
diskutujú o posledných veciach človeka,
porovnávajú tri základné stavy po smrti – nebo, peklo, očistec,
popíšu rozdiel medzi vierou v reinkarnáciu a vzkriesením,
odporúčajú prijímanie sviatosti pomazania chorých.

KOMPETENCIE

V predmete náboženská výchova rozvíjame nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;

porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;

identifikovať v texte logické, časové a príčinné-následné súvislosti;

uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;

vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;

sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;

bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;

aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou; dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;

vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou; pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;

napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;

aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;

kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;

chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;

chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

staráť o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;

kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;

preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;

dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;

pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;

identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;

dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;

vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;

porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;

kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;

dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;

uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;

chápať sociálne a hospodárske príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ, organizácia či spoločnosť.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;

zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;

poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji aj týchto kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa

Žiak

vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie,

kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich,

rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied,

prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote,

udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti.

2. kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému,

samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi,

robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov,

chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmysľajúcich ľudí predchádza konfliktom,

postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania.

3. komunikačné kompetencie

Žiak

formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane,

účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje,

využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu,

využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi,

objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

4. sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce,

podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada,

prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj, ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba.

5. občianske kompetencie

Žiak

rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo, prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít, uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie, vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti, rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty, je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti, odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu, uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných, chápe základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie, rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia.

6. pracovné kompetencie

Žiak

dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov, je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny, prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet.

7. existenciálne kompetencie

Žiak

žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti, osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nové životné ciele, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života, objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera, objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie, rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku, vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka, vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj, je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Literatúra

Metodický materiál v metodической príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník stredných škôl „Vzťahy a zodpovednosť“, vydaný Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi.

Metodický materiál v metodической príručke katolíckeho náboženstva pre druhý ročník stredných škôl „Hodnoty a rozhodnutia“, vydaný Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi.

Didaktická technika

Dataprotektor, tabuľa, PC, interaktívna tabuľa

Materiálne vyučovacie prostriedky

Prípadové štúdie, pracovné listy - Spolok sv. Vojtecha, odborná literatúra: časopisy, knihy, DVD, CD, ikony, obrazy, Biblia, Katechizmus Katolíckej cirkvi, biblické mapy

Ďalšie zdroje

Internet

HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

ústna odpoveď

neštandardizované testy, testy voľných odpovedí

písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov

referáty, projekty, cvičenia

Formy priebežného hodnotenia:

Ústne skúšanie

Ústne skúšanie prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Hodnotenie	
10 – 9 bodov	1
8 – 7 bodov	2
6 – 5 bodov	3
4 – 3 body	4

2 – 1 bod	5
-----------	---

Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie: učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín, písomka, neštandardizovaný test.

Súhrnné písomné hodnotenie: učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie: písomka, neštandardizovaný test.

Hodnotenie	
100% - 85%	1
84% - 70%	2
69,9% - 50%	3
49,9% - 30%	4
29,9% - 0%	5

Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou **prezentácie** alebo **v písanej podobe** a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci efektívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

a) dodržanie témy

3 body, ak bola téma dodržaná

2 body, ak bola téma čiastočne dodržaná

1 bod, ak nebola dodržaná téma

b) obsah

3 body, bol dostatočný

2 body, bol menej dostatočný

1 bod, bol nedostatočný

c) spôsob prezentácie

3 body, ak prezentuje obsah samostatne, súvislo, ovláda tému a obsah

2 body, ak prezentuje obsah s menšími nedostatkami alebo ho číta

1 bod, ak nesúvislo prezentuje aj pomocou textu.

Hodnotenie	
9b – 8b	1
7b – 6b	2
5b – 4b	3
3b – 2b	4
1b – 0b	5

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp. za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Hľadanie cesty	7	-	-	-	-	x	x	x	x		x	x		x		x	x	x	x
Boh v ľudskom svete	7	-	-	-	-	x	x	x	x		x	x		x		x	x	x	x
Byť človekom	6	-	-	-	-	x	x	x		x	x			x		x	x	x	x
Na ceste k osobnosti - šance a riziká	5	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x
Boh a človek	3	-	-	-	-	x	x	x		x						x	x	x	x
Človek v spoločenstve	5	-	-	-	-	x	x	x			x	x		x		x		x	x
Moje hodnoty	-	4	-	-	-	x	x	x	x	x	x		x	x				x	x
Hodnoty života a lásky	-	9	-	-	-	x	x	x	x			x	x	x		x	x	x	x
Šírenie kresťanských hodnôt v Európe	-	7	-	-	-	x	x	x			x	x	x		x	x			x
Kresťanské hodnoty v spoločnosti	-	3	-	-	-	x	x	x	x		x	x	x			x	x		x
Pramene plnohodnotného života	-	6	-	-	-	x	x	x	x		x	x	x			x		x	x
Plnosť života	-	4	-	-	-	x	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x
SPOLU	33	33	-	-	-														

ROČNÍK: prvý**študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka**

ROZPIS UČIVA PREDMETU:Náboženská výchova				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Hľadanie cesty	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Úvod do 1. ročníka, ročníková téma, cieľ, symbol. Oboznámenie s hodnotením a klasifikáciou. Naše cesty sa na nejaký čas spojili Cesta k druhým ľuďom – komunikácia Postoj katolíckej Cirkvi v medzináboženskom dialógu Trojrozmernosť človeka Zmysel života Človek – bytosť náboženská Zhrnutie tematického celku		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Komunikácia	Oceniť dôležitosť správnej komunikácie pre medziľudské vzťahy a jej foriem. Charakterizovať trojrozmernosť človeka. Posúdiť význam hľadania zmyslu života človekom v kontexte kresťanského učenia. Zdôvodniť potrebu náboženstva. Rozlíšiť prirodzené náboženstvo a zjavené náboženstvo. Vyjadriť postoj katolíckej cirkvi k svetovým náboženstvám.	Ocenil/a dôležitosť správnej komunikácie pre medziľudské vzťahy a jej foriem. Charakterizoval/a trojrozmernosť človeka. Posúdil/a význam hľadania zmyslu života človekom v kontexte kresťanského učenia. Zdôvodnil/a potrebu náboženstva. Rozlíšil/a prirodzené náboženstvo a zjavené náboženstvo. Vyjadril/a postoj katolíckej cirkvi k svetovým náboženstvám.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Boh v ľudskom svete	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Metafora – reč viery Povolanie Abraháma Počúvať Boha – Samuel Ísť vlastnou cestou – konflikt vo svedomí Zákon na Sinaji Boh čaká na ľudské „ÁNO“ Zhrnutie tematického celku		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Komunikácia	Definovať Sväté písmo a pojem Božieho zjavenia. Opísať dejiny Izraela ako dejiny spásy. Poukázať na vieru ako na odpoveď Bohu. Uviesť iné príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom. Opísať odovzdanie Dekalógu Mojžišovi. Zdôvodniť potrebu formovania svedomia a jeho vplyv na morálne rozhodnutia.	Definoval/a Sväté písmo a pojem Božieho zjavenia. Opísal/a dejiny Izraela ako dejiny spásy. Poukázal/a na vieru ako na odpoveď Bohu. Uviedol/a iné príklady ľudskej skúsenosti zdieľania Boha s človekom. Opísal/a odovzdanie Dekalógu Mojžišovi. Zdôvodnil/a potrebu formovania svedomia a jeho vplyv na morálne rozhodnutia.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test
Byť človekom	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Môj počiatok Dôstojnosť osoby		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis	Obhájiť dôstojnosť ľudskej osoby.	Obhájl/a dôstojnosť ľudskej osoby.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede

Ježiš – Boží syn a Syn človeka Ako vznikli evanjeliá Panna Mária Ježišova matka Zhrnutie tematického celku		Občianska náuka Komunikácia	Opísať obdobie, krajinu späť so životom Ježiša Krista. Obhájiť historickosť a Božstvo Ježiša Krista. Vyjadriť stručne tajomstvo osoby Ježiša Krista podľa učenia Cirkvi. Vysvetliť dôležitosť zmŕtvychvstania pre kresťanstvo. Charakterizovať úlohu a postavenie Ježišovej Matky.	Opísal/a obdobie, krajinu späť so životom Ježiša Krista. Obhájiť/a historickosť a Božstvo Ježiša Krista. Vyjadril/a stručne tajomstvo osoby Ježiša Krista podľa učenia Cirkvi. Vysvetlil/a dôležitosť zmŕtvychvstania pre kresťanstvo. Charakterizoval/a úlohu a postavenie Ježišovej Matky.		Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Na ceste k osobnosti – šance a riziká	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Na ceste k osobnosti Ľudia, ktorí ma oslovili - osobnosti Osobnosť Ježiša Krista Deformácia osobnosti Globalizácia a vplyv masmédií		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Komunikácia	Uviesť príklady zrelej osobnosti. Zdôvodniť negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti ako napr. drogy, gemblerstvo... Charakterizovať obsah 8. Božieho prikázania, vplyv médií, reklám na život človeka. Vysvetliť pojem hriech. Rozlíšiť ľahký a ťažký hriech. Opísať časti sviatosti zmierenia. Zdôvodniť zmysel osobného prijímania tejto sviatosti.	Uviedol/a príklady zrelej osobnosti. Zdôvodnil/a negatívne vplyvy na dozrievanie osobnosti ako napr. drogy, gemblerstvo... Charakterizoval/a obsah 8. Božieho prikázania, vplyv médií, reklám na život človeka. Vysvetlil/a pojem hriech. Rozlíšil/a ľahký a ťažký hriech. Opísal/a časti sviatosti zmierenia. Zdôvodnil/a zmysel osobného prijímania tejto sviatosti.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring Projekt
Boh a človek	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Boh vzťahov S Tebou na ceste Zhrnutie tematického celku		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Komunikácia	Vysvetliť súvis medzi zmyslom života a hodnotu vzťahov. Opísať chápanie kresťanskej náuky o Najsvätejšej Trojici. Poukázať na Cirkev ako na spoločenstvo vzťahov s Bohom i s ľuďmi. Charakterizovať krst, birmovanie, eucharistiu.	Vysvetlil/a súvis medzi zmyslom života a hodnotu vzťahov. Opísal/a chápanie kresťanskej náuky o Najsvätejšej Trojici. Poukázal/a na Cirkev ako na spoločenstvo vzťahov s Bohom i s ľuďmi. Charakterizoval/a krst, birmovanie, eucharistiu.	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test
Človek v spoločenstve	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

Muž a žena – ikona Boha Rizikové sexuálne správanie Povolanie Slávnosť ako hodnota Záverečné hodnotenie ročníkovej témy, obsahu a reflexia žiakov		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Občianska náuka Komunikácia	Opísať význam stvorenia človeka ako muža a ženy. Definovať sexualitu ako bohatstvo každého človeka. Vymenovať najbežnejšie príklady neusporiadaných spôsobov sexuálneho správania človeka a jeho vplyv na osobu i rodinu. Diskutovať o hodnotách, ktoré chráni 6. a 9. Božie prikázanie. Vysvetliť poslanie jednotlivých povolání a ich prínos pre seba, cirkev a spoločnosť. Zdôvodniť kresťanské slávenie nedele a sviatkov (3. Božie prikázanie).	Opísal/a význam stvorenia človeka ako muža a ženy. Definoval/a sexualitu ako bohatstvo každého človeka. Vymenoval/a najbežnejšie príklady neusporiadaných spôsobov sexuálneho správania človeka a jeho vplyv na osobu i rodinu. Diskutoval/a o hodnotách, ktoré chráni 6. a 9. Božie prikázanie. Vysvetlil/a poslanie jednotlivých povolání a ich prínos pre seba, cirkev a spoločnosť. Zdôvodnil/a kresťanské slávenie nedele a sviatkov (3. Božie prikázanie).	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring
---	--	---	---	---	------------------------------------	---

ROČNÍK: druhý**študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka**

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Náboženská výchova				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Moje hodnoty	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Úvod do 2. ročníka, ročníková téma, cieľ, symbol. Oboznámenie s hodnotením a klasifikáciou. Hodnoty. Moje hodnoty Moje hodnoty Životný štýl		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	Vymenovať rôzne druhy hodnôt. Oceniť lásku ako najvyššiu hodnotu. Porovnať na konkrétnych príkladoch rôzne životné štýly.	Vymenoval/a rôzne druhy hodnôt. Ocenil/a lásku ako najvyššiu hodnotu. Porovnal/a na konkrétnych príkladoch rôzne životné štýly	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test
Hodnoty života a lásky	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Obráz Boha v mýte a v logu Obráz Boha v mýte a v logu Človek správcom Zeme		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Biológia	Opísať historické pozadie vzniku správy o stvorení sveta a človeka vo Svätom písme.	Opísal/a historické pozadie vzniku správy o stvorení sveta a človeka vo Svätom písme.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát

Človek ako spoločenstvo osôb Manželstvo áno, alebo nie? Plodnosť – dar, alebo ohrozenie? Plodnosť – dar, alebo ohrozenie? Nechat' žiť je správna voľba Nechat' žiť je správna voľba			Vyjadriť vzťah medzi vedou a vierou. Prepojiť ekologické myslenie s biblickou správou o stvorení sveta a človeka. Oceňiť význam sviatosti manželstva pre vznik rodiny. Zdôvodniť úlohu štátu a cirkvi pri ochrane rodiny a jej morálnych hodnôt. Vymenovať najväčšie ohrozenia rodiny v súčasnosti.	Vyjadriť/a vzťah medzi vedou a vierou. Prepojiť/a ekologické myslenie s biblickou správou o stvorení sveta a človeka. Oceňil/a význam sviatosti manželstva pre vznik rodiny. Zdôvodnil/a úlohu štátu a cirkvi pri ochrane rodiny a jej morálnych hodnôt. Vymenoval/a najväčšie ohrozenia rodiny v súčasnosti.		Neštandardizovaný test Monitoring
Šírenie kresťanských hodnôt v Európe	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Je potrebná autorita? Je potrebná autorita? Obraz a skutočnosť - obrazy Cirkvi Neúnavný atlét – sv. Pavol Dejiny a legenda Syntéza života a viery Podobenstvo o bláznivom človeku		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	Definovať Cirkev a jej základné znaky. Vysvetliť základnú organizačnú štruktúru Cirkvi. Zdôvodniť odvolávanie sa na kresťanské korene Európy. Diskutovať o pozitívnych a negatívnych javoch v súčasnej Európe. Charakterizovať iné kresťanské Cirkvi. Interpretovať pojem ekumenizmus a jeho prejavy v dnešnom svete.	Definoval/a Cirkev a jej základné znaky. Vysvetlil/a základnú organizačnú štruktúru Cirkvi. Zdôvodnil/a odvolávanie sa na kresťanské korene Európy. Diskutoval/a o pozitívnych a negatívnych javoch v súčasnej Európe. Charakterizoval/a iné kresťanské Cirkvi. Interpretoval/a pojem ekumenizmus a jeho prejavy v dnešnom svete.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Projekt Monitoring
Kresťanské hodnoty v spoločnosti	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Človek a jeho vzťah k spoločnosti Vzťah Cirkvi – štát Vzťah Cirkvi – štát		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	Zdôvodniť pozitívny vzťah človeka k spoločnosti. Vymenovať princípy sociálnej náuky Cirkvi. Opísať úlohu Cirkvi v štáte a v politike. Diskutovať o potrebe účasti na voľbách. Sformulovať pozitívny význam 7. Božieho prikázania pre spoločnosť. Uviesť príklady na previnenia proti tomuto prikázaniu.	Zdôvodnil/a pozitívny vzťah človeka k spoločnosti. Vymenoval/a princípy sociálnej náuky Cirkvi. Opísal/a úlohu Cirkvi v štáte a v politike. Diskutoval/a o potrebe účasti na voľbách. Sformuloval/a pozitívny význam 7. Božieho prikázania pre spoločnosť. Uviedol/a príklady na previnenia proti tomuto	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test

				prikázaniu.		
Pramene plnohodnotného života	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Studňa alebo pravda o mne samom Otče náš a môj život Stojím pred Tebou Zázrak – kúzlo, alebo trik? V zajatí temných síl Ježiš kladie svoje ruky na človeka		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	Zvážiť význam prvenstva Boha v osobnom živote (1. Božie prikázanie). Zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život. Vysvetliť význam sviatostného života pre svoj duchovný život. Opísať moderné spôsoby modloslužby. Vymenovať základné negatívne vplyvy sekty na človeka a spoločnosť.	Zvážil/a význam prvenstva Boha v osobnom živote (1. Božie prikázanie). Zdôvodnil/a potrebu modlitby pre svoj život. Vysvetlil/a význam sviatostného života pre svoj duchovný život. Opísal/a moderné spôsoby modloslužby. Vymenoval/a základné negatívne vplyvy sekty na človeka a spoločnosť.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring
Plnosť života	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Právo na smrť alebo právo na dôstojné umieranie? Brána len pre mňa Posmrtný život Posmrtný život		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	Uviesť príklady zo Svätého písma o pozitívnom znášaní utrpenia. Obhájiť hodnotu ľudského života až do prirodzenej smrti. Diskutovať o posledných veciach človeka. Porovnať tri základné stavy po smrti – nebo, peklo, očistec. Popísať rozdiel medzi vierou v reinkarnáciu a vzkriesením. Odporúčiť prijímanie sviatosti pomazania chorých.	Uviedol/a príklady zo Svätého písma o pozitívnom znášaní utrpenia. Obhájl/a hodnotu ľudského života až do prirodzenej smrti. Diskutoval/a o posledných veciach človeka. Porovnal/a tri základné stavy po smrti – nebo, peklo, očistec. Popísal/a rozdiel medzi vierou v reinkarnáciu a vzkriesením. Odporúčil/a prijímanie sviatosti pomazania chorých.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Neštandardizovaný test Monitoring

Učebné osnovy

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah vyučovania vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU na SOŠ pre všeobecné vyučovanie⁶⁴ EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II. Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu dejepis sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov Dejepis pre ÚSOV.

Hlavnou funkciou vyučovacieho predmetu dejepis je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj celosvetovej ale aj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese vyučovania dejepisu na SOŠ sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Pomocou vybraných dejepisných tematických celkov a tém dejepis vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Do predmetu dejepis je implementovaná finančná gramotnosť, čitateľská gramotnosť, výchova k zdraviu, multikultúrna výchova, mediálna výchova a environmentálna výchova, ktoré sú vhodne zapracované do tematických celkov konkrétneho učebného plánu.

CIELE PREDMETU

Žiaci

nadobudnú spôsobilosti orientovať sa v historickom čase a historickom priestore, získajú základné vedomosti z oblasti historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,

nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny a dôsledky historických udalostí,

získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerané otázky,

rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti,

získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovávajú úctu k národným a kresťanským tradíciám ako aj úctu k vlastnému národu a k iným národom a národnostným menšinám,

nadobudnú spôsobilosti na pochopenie a rešpektovanie kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenstiev.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

3.1 Obsahové štandardy

Ako to vyzerá v historikovej dielni

čas a priestor, historické pramene, práca historika, chronológia, periodizácia

Starovek

antický človek, občan, antická vzdelanosť a kultúra, zrod kresťanstva, odkaz antiky

Stredovek

feudalizmus, feudum, stredoveký štát, vazal, stredoveké stavy, hrad, kláštor, christianizácia, cirkev

Slovensko v období stredoveku

pravlasť Slovanov, Avari, Veľká Morava, osídlenie, kmeňové zväzy, hradisko, Rastislav, Svätopluk, byzantská misia, formovanie uhorského kráľovstva, Slováci v Uhorsku, fungovanie štátu, panovník, dynastia, tatársky vpád, župa, magnáti, baníctvo

Novovek

novoveké myslenie, kníhtlač, humanizmus a renesancia, reformácia, protireformácia, námorské objavy, objavitelia, dobyvatelia, koloniálna ríša, impérium, novoveký človek, remeslo, obchod, mestá, mešťan, absolutizmus, parlamentarizmus

Habsburská monarchia v novoveku

koniec stredovekého Uhorska, Moháč, stavovský odboj, Turci na Slovensku, osvietenský absolutizmus, náboženská tolerancia, tereziánske a jozefínske reformy

Zrod modernej doby

reštaurácia, Viedenský kongres, Svätá aliancia, priemyselná revolúcia, rozvoj vedy a techniky, kapitalizmus, kapitál, továreň, robotník, národný štát, nacionalizmus, konzervativizmus, liberalizmus, ženská otázka

Moderný slovenský národ

tri generácie národne uvedomelých Slovákov, spisovný jazyk, národné hnutia, všeslovanská vzájomnosť, slovenský politický program, štúrovska generácia, Slováci v revolúcii 1848/49

Slováci v Rakúsko – Uhorsku

kultúrne požiadavky, slovenské gymnáziá, Matica slovenská, Memorandum národa slovenského, Rakúsko - Uhorsko, dualizmus, maďarizácia, slovenská otázka, politické aktivity Slovákov, industrializácia Slovenska a Uhorska, vystaňovalectvo Slovákov

Prvá svetová vojna a vznik Československa

zápas o veľmocenské postavenie, európska rovnováha, imperializmus, Trojspolok, Dohoda, život vojakov v zákopoch, život v zázemí, nová politická mapa Európy, versailleský systém

Charakteristika Československej republiky

slovenská spoločnosť počas prvej svetovej vojny, idea vzniku Československa, zahraničný odboj, vznik Československa, čechoslovakizmus, medzivojnové Slovensko v Československu, politický systém Československa, problematika menšín, slovenské politické prúdy, Mníchovská dohoda, Viedenská arbitráž

Na ceste k druhej svetovej vojne

- totalitný politický systém, bolševický prevrat, komunizmus, fašizmus, nemecký národný socializmus

Druhá svetová vojna

- Európa pod Nemeckou hegemoniou, plán Barbarossa, protifašistická koalícia, protifašistický odboj, život v čase vojny, vojenské operácie v čase druhej svetovej vojny, holokaust, dôsledky vojny

Slovenská republika (1939 – 1945)

- autonómia, totalitný režim, židovský kódex, protifašistický odboj, SNP

Konflikt ideológií

- studená vojna, od výstavby po pád Berlínskeho múru, krízy sovietskeho bloku, Solidarita, perestrojka, glasnosť, konflikty na Blízkom Východe, Európske hospodárske spoločenstvo, Európska únia

Slovensko v totalitnom Československu

- od ľudovej demokracie k totalite, odsune Nemcov, maďarská otázka, februárový prevrat, podoby totality a jej obete, pražská jar, normalizácia, podoby socialistickej každodennosti

Vznik a rozvoj Slovenskej republiky (1993)

- nežná revolúcia, rozdelenie Česko – Slovenska, vznik Slovenskej republiky, Slovenská republika a EÚ

Globalizácia

- krízové javy vo svete, svet ako globálna dedina, terorizmus, enviromentálna kríza, informačná explózia, mediálny svet

3.2 Výkonové štandardy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

Ako to vyzerá v historikovej dielni

- orientovať sa v historickom čase a historickom priestore,
- vizualizovať na časovej priamke jednotlivé časové kategórie,
- rozpoznať kľúčové historické pojmy,
- zostaviť chronologickú tabuľku,
- identifikovať rôzne druhy prameňov.

Starovek

- vystihnúť znaky antickej demokracie,
- porovnať antickú demokraciu s modernou demokraciou,
- porovnať systém aténskej demokracie a rímskej republiky,
- odlíšiť politický systém rímskej republiky a rímskeho cisárstva,
- rozpoznať prínos antického kultúrneho dedičstva na európsku civilizáciu.

Stredovek

- vystihnúť základné problémy stredovekej spoločnosti,
- identifikovať sociálnu štruktúru spoločnosti v období stredoveku,

- charakterizovať postavenie slobodných kráľovských miest.

Slovensko v období stredoveku

- vymedziť pravlast' Slovanov,
- rozpoznať migračné prúdy Slovanov,
- vysvetliť vznik, rozvoj, a zánik Veľkej Moravy,
- rozpoznať základné etapy vývoja Veľkej Moravy,
- identifikovať vzťahy medzi Veľkou Moravou a Franskou ríšou,
- špecifikovať pôsobenie Konštantína a Metoda,
- zdôvodniť význam a prínos byzantskej misie,
- vysvetliť proces formovania Uhorska a začleňovanie Slovenska do Uhorského kráľovstva,
- zhodnotiť význam Zlatej buly,
- identifikovať dôsledky tatárskeho vpádu,
- analyzovať mestské privilégia na príkladoch slovenských miest.

Novovek

- identifikovať základné myšlienky humanizmu,
- vystihnúť základné znaky kníhtlače,
- identifikovať príčiny a dôsledky námorských objavov,
- vymedziť príčiny a dôsledky reformácie,
- posúdiť význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a novovekej spoločnosti,
- vystihnúť rozdiely medzi absolutistickou a konštitučnou monarchiou,
- vysvetliť spôsob vytvárania európskych i vybraných mimoeurópskych impérií.

Habsburská monarchia v novoveku

- identifikovať príčiny a následky nástupu Habsburgovcov na trón,
- zovšeobecniť dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku,
- vymedziť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní,
- vymedziť znaky osvieteniského absolutizmu,
- analyzovať najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II.

Zrod modernej doby

- rozlíšiť charakter napoleonských vojen,
- rozpoznať základné znaky priemyselnej revolúcie,
- identifikovať znaky kapitalistickej spoločnosti,
- vymedziť základné dôsledky zjednotenia Talianska a Nemecka,
- identifikovať jednotlivé politické a ideologické prúdy.

Moderný slovenský národ

- rozpoznať základné aktivity troch generácií národne uvedomelých Slovákov,
- zovšeobecniť ciele politického programu Slovákov,
- analyzovať revolučné roky 1848/1849,
- vymedziť spoločné znaky revolúcií 1848/1849 v Európe.

Slováci v Rakúsko – Uhorsku

- špecifikovať postavenie Slovákov v Rakúsko – Uhorsku,
- rozpoznať ciele maďarizácie v Uhorsku,
- zhodnotiť význam Matice slovenskej, slovenských gymnázií a slovenských kultúrnych spolkov,
- identifikovať proces modernizácie Rakúsko – Uhorska,
- vymedziť príčiny a dôsledky vysťahovania Slovákov do zámoria.

Prvá svetová vojna a vznik Československa

- zhrnúť hlavné znaky imperializmu,
- rozlíšiť ciele Trojspolku a Dohody,
- vymedziť príčiny prvej svetovej vojny,
- vysvetliť priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny,

- zostaviť pamäťovú mapu nástupníckych štátov.

Charakteristika Československej republiky

- vymedzia základné medzníky domáceho a zahraničného odboja,
- analyzovať hospodárske, sociálne, a kultúrne podmienky života občanov v ČSR,
- rozpoznať príčiny a dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže,
- identifikovať príčiny vzniku Slovenského štátu.

Na ceste k druhej svetovej vojne

- rozlíšiť znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR (1917 – 1953),
- špecifikovať znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku.

Druhá svetová vojna

- identifikovať príčiny vzniku druhej svetovej vojny,
- rozčleniť jednotlivé etapy priebehu druhej svetovej vojny,
- zdokumentovať holokaust na konkrétnom príklade,
- dokázať vplyv vedy a techniky na priebeh druhej svetovej vojny.

Slovenská republika (1939 – 1945)

- rozpoznať kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky,
- analyzovať hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky života v Slovenskej republike,
- objasniť riešenie židovskej otázky,
- špecifikovať dôsledky 2. svetovej vojny.

Konflikt ideológií

- identifikovať príčiny vzniku bipolárneho sveta,
- zhodnotiť proces dekolonizácie v 2. polovici 20. storočia,
- zdôvodniť príčiny pádu železnej opony,
- identifikovať podstatné problémy procesu európskej integrácie.

Slovensko v totalitnom Československu

- rozpoznať medzníky vnútropolitického vývoja ČSR v rokoch 1945 – 1948,
- vymedziť príčiny a dôsledky začlenenia ČSR do sovietskeho bloku,
- identifikovať formy odporu proti komunistickej moci,
- vymedzia príčiny a dôsledky reformného procesu,
- analyzovať dôsledky obdobia normalizácie.

Vznik a rozvoj Slovenskej republiky (1993)

- vymedziť príčiny a dôsledky zrútenia totality v Československu,
- identifikovať príčiny a dôsledky rozdelenia Česko – Slovenska,
- rozpoznať kľúčové medzníky vývoja Slovenskej republiky od jej vzniku.

Globalizácia

- špecifikovať globálne problémy súčasného sveta,
- zdokumentovať klady a zápory globalizácie,
- zhodnotiť kriticky informácie z rôznych mediálnych zdrojov.

1. KOMPETENCIE

Kľúčové kompetencie

V predmete dejepis rozvíjame nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov, schém);
- vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom,
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú alebo odbornú tému;
- aktívne sa zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne, dokáže sa pohotovo zorientovať sa v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie,
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- komunikovať v materinskom jazyku a používať vhodné pomôcky, vrátane štatistických údajov a grafov;
- aktívne sa zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a enviromentálnej udržateľnosti, najmä ak ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností,
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokázať zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

Základné predmetové kompetencie

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

s historickým časom

- zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy v chronologickej postupnosti,
- zaraďovať historické fakty, udalosti, javy, procesy do synchronných celkov,
- rozpoznať nerovnomernosť historického vývoja na základe prijatých kritérií,
- identifikovať rôzne časové štruktúry historického vývoja,
- používať periodické termíny – medzníky ako jeden z prostriedkov orientácie v minulosti.

s historickým priestorom

- rozlišovať medzi miestnymi, regionálnymi, národnými, globálnymi historickými javmi a procesmi,
- vystihnúť základné vývinové charakteristiky miestnych, regionálnych, národných, globálnych historických javov a procesov a prepojenosť medzi nimi,
- chápať vzájomnú prepojenosť a podmienenosť hospodárstva, politiky, sociálnej organizácie a kultúry,
- chápať vzťahy medzi individuálnym a sociálnym životom,
- chápať úlohu osobností v dejinách.

s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi

- vyčleniť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces,
- charakterizovať historické udalosti, javy, procesy na základe určujúcich znakov,
- určiť príčiny a vymedziť dôsledky historických udalostí, javov a procesov,
- vymedziť a popísať charakteristické znaky jednotlivých historických období, civilizácií, kultúr,
- objasniť vývinové a typologické zvláštnosti historických období, civilizácií v jednotlivých krajinách, oblastiach a regiónoch,
- charakterizovať vzhľadom na historickú podmienenosť ekonomické, sociálne, politické a kultúrne faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj,
- určiť vzhľadom na historickú situáciu význam a úlohu jednotlivých oblastí života spoločnosti a človeka, predovšetkým mytológiu, náboženstvo, vedy, umenie, každodenný život.

Aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri analýze školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňov – stopách po minulosti.

2. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

2.1 Literatúra

Fremal, K. Od praveku k novoveku. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 1997.

Fremal, K. Dejiny novoveku do revolučných rokov 1848 – 1849. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 1997.

Martuliak, P. Slovensko a svet v rokoch 1849 – 1939. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 1999.

Vavrinský, V. Od 2. svetovej vojny k dnešku. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2000.

Bada, M. Dejepis pre 1. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2013.

Bocková, A. Dejepis pre 2. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2012.

Letz, Š. Dejepis pre 3. ročník gymnázií a stredných škôl. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, 2015.

Kmeť, M. Dejepis 1. Pracovný zošit pre 1. ročník stredných škôl – 1. časť. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2011.

Kmeť, M. Dejepis 1. Pracovný zošit pre 1. ročník stredných škôl – 2. časť. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2012.

Hečková, J. Maturita – Dejepis. Nitra: Enigma, 2016.

Kurcinová, L. Úspešná maturita – Dejepis. Košice: Taktik, 2019.

5.2 Didaktická technika

Datapojektor, PC, tabuľa

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

Odborná literatúra a časopisy, prezentácie

5.4 Ďalšie zdroje

Internetové zdroje

6. HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď,
- neštandardizované testy, testy voľných odpovedí,
- písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh,
- referáty, projekty, cvičenia.

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

- porozumenie témy 0 – 1 – 2 body
- správnosť použitej odbornej terminológie 0 – 1 – 2 body
- správnosť a vecnosť odpovede 0 – 1 – 2 body
- samostatnosť prejavu 0 – 1 – 2 body
- komplexnosť témy 0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chválitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 1 bod	– nedostatočný

6.2 Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie: učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín, písomka, test.

Súhrnné písomné hodnotenie: učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie: písomka, test.

Hodnotenie	
100 % - 85 %	1
84 % - 70 %	2
69,9 % - 50 %	3
49,9% - 30 %	4
29,9 % - 0 %	5

6.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou **prezentácie** alebo **v písanej podobe** a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto spôsobom sa žiaci efektívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

a) dodržanie témy

- 3 body, ak bola téma dodržaná
- 2 body, ak bola téma čiastočne dodržaná
- 1 bod, ak nebola dodržaná téma

b) obsah

- 3 body, bol dostatočný
- 2 body, bol menej dostatočný
- 1 bod, bol nedostatočný

c) spôsob prezentácie

- 3 body, ak prezentuje obsah samostatne, súvislo, ovláda tému a obsah
- 2 body, ak prezentuje obsah s menšími nedostatkami alebo ho číta
- 1 bod, ak nesúvislo prezentuje aj pomocou textu

Hodnotenie	
9b – 8b	1

$7b - 6b$	2
$5b - 4b$	3
$3b - 2b$	4
$1b - 0b$	5

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp. za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		Informačnoreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Historikova dielňa	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Starovek	1	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	x
Stredovek – Slovensko v období stredoveku	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
Novovek	3	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Habsburská monarchia v novoveku	2	-	-	-		x	x	x	x	x		x	x	x		x			x
Zrod modernej doby	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Moderný slovenský národ	2	-	-	-		x	x	x	x	x		x	x	x		x		x	x
Slováci v Rakúsko-Uhorsku	2	-	-	-		x	x	x	x	x		x	x	x		x		x	x
Prvá svetová vojna	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Charakteristika Československej republiky	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Na ceste k druhej svetovej vojne	1	-	-	-		x	x	x	x	x		x	x	x		x		x	x
Druhá svetová vojna	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Slovenská republika (1939-1945)	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Konflikt ideológií	2	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Slovensko v totalitnom Československu,	3	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Vznik a rozvoj Slovenskej republiky	2	-	-	-		x	x	x	x		x	x	x		x	x	x	x
Globalizácia	1	-	-	-		x	x	x	x		x	x	x		x		x	x
SPOLU	33	-	-	-														

ROČNÍK: prvý študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Dejepis				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Ako to vyzerá v historikovej dielni	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Práca historika, historické pramene - Chronológia a periodizácia dejín		Slovenský jazyk a literatúra Informatika	- Orientovať sa v historickom čase a priestore. - Rozpoznať kľúčové historické pojmy. - Identifikovať rôzne druhy historických prameňov. - Vizualizovať na časovej priamke jednotlivé časové kategórie. - Zostaviť chronologickú tabuľku.	- Orientoval/a sa v historickom čase a priestore. - Rozpoznal/a kľúčové historické pojmy. - Identifikoval/a rôzne druhy historických prameňov. - Vizualizoval/a na časovej priamke jednotlivé časové kategórie. - Zostavil/a chronologickú tabuľku.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test
Starovek	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Staroveké antické štáty, ich kultúra a vzdelanosť		Občianska náuka Náboženská výchova Slovenský jazyk a literatúra	- Rozdeliť chronologicky dejiny starovekého Grécka a Ríma. - Porovnať antickú demokraciu s modernou demokraciou. - Porovnať systém antickej demokracie a rímskej republiky. - Odlíšiť politický systém rímskej republiky a cisárstva. - Vysvetliť prínos antického kultúrneho dedičstva pre európsku civilizáciu.	- Rozdelil/a chronologicky dejiny starovekého Grécka a Ríma. - Porovnal/a antickú demokraciu s modernou demokraciou. - Porovnal/a systém antickej demokracie a rímskej republiky. - Odlíšil/a politický systém rímskej republiky a cisárstva. - Vysvetlil/a prínos antického kultúrneho dedičstva pre európsku	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede

				civilizáciu.		
Stredovek - Slovensko v období stredoveku	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Príchod Slovanov, Veľká Morava - Slovensko v Uhorskom kráľovstve		Slovenský jazyk a literatúra Náboženská výchova Občianska náuka Ekonomika	- Vymedziť pravlasť Slovanov. - Rozpoznať migračné prúdy Slovanov. - Vysvetliť vznik, rozvoj a zánik Veľkej Moravy. - Identifikovať vzťahy medzi Veľkou Moravou a Franskou ríšou. - Špecifikovať pôsobenie Konštantína a Metoda. - Zdôvodniť význam a prínos byzantskej misie. - Vysvetliť proces formovania Uhorska a začleňovania Slovenska do Uhorského kráľovstva. - Identifikovať sociálnu štruktúru spoločnosti v období stredoveku. - Zhodnotiť význam Zlatej buly. - Identifikovať dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska. - Analyzovať mestské privilégiá na príkladoch slovenského stredovekého mesta.	- Vymedzil/a pravlasť Slovanov. - Rozpoznal/a migračné prúdy Slovanov. - Vysvetlil/a vznik, rozvoj a zánik Veľkej Moravy. - Identifikoval/a vzťahy medzi Veľkou Moravou a Franskou ríšou. - Špecifikoval/a pôsobenie Konštantína a Metoda. - Zdôvodnil/a význam a prínos byzantskej misie. - Vysvetlil/a proces formovania Uhorska a začleňovania Slovenska do Uhorského kráľovstva. - Identifikoval/a sociálnu štruktúru spoločnosti v období stredoveku. - Zhodnotil/a význam Zlatej buly. - Identifikoval/a dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska. - Analyzoval/a mestské privilégiá na príkladoch slovenského stredovekého mesta.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia
Novovek	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Novoveké myslenie - Zámorské objavy - Európa v období absolutizmu a revolúcií		Slovenský jazyk a literatúra Geografia Občianska náuka Ekonomika Náboženská výchova	- Identifikovať základné myšlienky humanizmu. - Vysvetliť pojem kníhtlač a jej význam. - Posúdiť význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a novovekej spoločnosti. - Vymedziť príčiny a dôsledky reformácie. - Identifikovať príčiny a dôsledky zámorských	- Identifikoval/a základné myšlienky humanizmu. - Vysvetlil/a pojem kníhtlač a jej význam. - Posúdil/a význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a novovekej spoločnosti. - Vymedzil/a príčiny a dôsledky reformácie. - Identifikoval/a príčiny a dôsledky zámorských	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia Monitoring

			objavov pre Európu a ostatný svet. - Vysvetliť spôsob utvárania európskych a mimoeurópskych impérií. - Definovať pojem absolutizmus. - Charakterizovať na príkladoch absolutistickú vládu. - Vystihnúť rozdiely medzi absolutistickou a konštitučnou monarchiou.	objavov pre Európu a ostatný svet. - Vysvetliť/a spôsob utvárania európskych a mimoeurópskych impérií. - Vysvetliť/a pojem absolutizmus a príčiny jeho vzniku. - Charakterizoval/a na príkladoch absolutistickú vládu. - Vystihol/Vystihla rozdiely medzi absolutistickou a konštitučnou monarchiou.		
Habsburská monarchia v novoveku	2			Žiak/Žiačka:		
- Nástup Habsburgovcov na trón, protihabsburské povstania - Reformy Márie Terézie a Jozefa II.		Slovenský jazyk a literatúra Náboženská výchova Občianska náuka	- Identifikovať príčiny a dôsledky nástupu Habsburgovcov na trón. - Vymedziť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní. - Zovšeobecniť dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku. - Vymedziť znaky osvieteniského absolutizmu. - Analyzovať najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II.	- Identifikoval/a príčiny a dôsledky nástupu Habsburgovcov na trón. - Vymedzil/a príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní. - Zovšeobecnil/a dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku. - Vymedzil/a znaky osvieteniského absolutizmu. - Analyzoval/a najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II. a ich reformy.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia
Zrod modernej doby	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Napoleonské vojny, Viedenský kongres - Premena spoločnosti v 19. storočí		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	- Rozlíšiť charakter napoleonských vojen. - Vymedziť dôsledky napoleonských vojen. - Analyzovať Viedenský kongres. - Vymenovať príčiny revolúcií v Európe v roku 1848-49. - Vysvetliť rozdiely v zjednocovacom procese	- Rozlíšil/a charakter napoleonských vojen. - Vymedzil/a dôsledky napoleonských vojen. - Analyzoval/a Viedenský kongres. - Vymenoval/a príčiny revolúcií v Európe v roku 1848-49. - Vysvetlil/a rozdiely v zjednocovacom procese	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát

			- Talianska a Nemecka. - Identifikovať základné znaky priemyselnej revolúcie a kapitalistickej spoločnosti. - Identifikovať jednotlivé politické a ideologické prúdy.	- Talianska a Nemecka. - Identifikoval/a základné znaky priemyselnej revolúcie a kapitalistickej spoločnosti. - Identifikoval/a jednotlivé politické a ideologické prúdy.		Prezentácia
Moderný slovenský národ	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Slovenské národné obrozenie - Revolučné roky 1848 – 1849 a Slováci		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	- Rozpoznať základné aktivity troch generácií národne uvedomelých Slovákov. - Objasniť vytváranie slovenského spisovného jazyka. - Analyzovať revolučné roky v habsburskej monarchii v kontexte slovenského národného hnutia. - Zovšeobecniť ciele politického programu. - Identifikovať spoločné znaky revolúcií 1848/49 v Európe.	- Rozpoznal/a základné aktivity troch generácií národne uvedomelých Slovákov. - Objasnil/a vytváranie slovenského spisovného jazyka. - Analyzoval/a revolučné roky v habsburskej monarchii v kontexte slovenského národného hnutia. - Zovšeobecnil/a ciele politického programu. - Identifikoval/a spoločné znaky revolúcií 1848/49 v Európe.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia Projekt Monitoring
Slováci v Rakúsko – Uhorsku	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Memorandum národa slovenského - Rakúsko-uhorský dualizmus a jeho dôsledky		Slovenský jazyk a literatúra Náboženská výchova Občianska náuka	- Špecifikovať postavenie Slovákov v Rakúsko – Uhorsku. - Analyzovať politický program Memorandum národa slovenského. - Zhodnotiť význam Matice slovenskej, slovenských gymnázií a slovenských kultúrnych spolkov. - Identifikovať proces modernizácie Rakúsko – Uhorska. - Opísať prejavy maďarizácie na Slovensku. - Vymedziť príčiny a dôsledky vystaňovania	- Špecifikoval/a postavenie Slovákov v Rakúsko – Uhorsku. - Analyzoval/a politický program Memorandum národa slovenského. - Zhodnotil/a význam Matice slovenskej, slovenských gymnázií a slovenských kultúrnych spolkov. - Identifikoval/a proces modernizácie a Rakúsko – Uhorska. - Opísal/a prejavy maďarizácie na Slovensku. - Vymedzil/a príčiny a dôsledky vystaňovania	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia

			Slovákov do zámoria.	Slovákov do zámoria.		
Prvá svetová vojna a vznik Československa	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Zápas o veľmocenské postavenie, Prvá svetová vojna • Versailleský systém		Slovenský jazyk a literatúra Geografia	• Vymedziť hlavné znaky imperializmu. • Rozlíšiť ciele Trojspolku a Dohody. • Vymedziť príčiny prvej svetovej vojny. • Vysvetliť priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny. • Vysvetliť pojem versailleský systém. • Zostaviť pamäťovú mapu nástupníckych štátov.	• Vymedzil/a hlavné znaky imperializmu. • Rozlíšil/a ciele Trojspolku a Dohody. • Vymedzil/a príčiny prvej svetovej vojny. • Vysvetlil/a priebeh a dôsledky prvej svetovej vojny. • Vysvetlil/a pojem versailleský systém. • Zostavil/a pamäťovú mapu nástupníckych štátov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia
Charakteristika Československej republiky	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Prvá svetová vojna a vznik Československa • Medzivojnové Slovensko v Československu		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	• Vymedziť základné medzníky domáceho a zahraničného odboja. • Analyzovať hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky života občanov v ČSR. • Rozpoznať príčiny a dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže. • Identifikovať príčiny vzniku Slovenského štátu.	• Vymedzil/a základné medzníky domáceho a zahraničného odboja. • Analyzoval/a hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky života občanov v ČSR. • Rozpoznal/a príčiny a dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže. • Identifikoval/a príčiny vzniku Slovenského štátu.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia
Na ceste k druhej svetovej vojne	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Totalitné režimy v Rusku, Taliansku a Nemecku		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	• Rozlíšiť znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR. • Špecifikovať znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku.	• Rozlíšil/a znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR. • Špecifikoval/a znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát
Druhá svetová vojna	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Druhá svetová vojna • Život počas druhej svetovej vojny – holokaust		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka	• Identifikovať príčiny vzniku druhej svetovej vojny.	• Identifikoval/a príčiny vzniku druhej svetovej vojny.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné

		Náboženská výchova	- Rozčleniť jednotlivé etapy priebehu druhej svetovej vojny. - Dokázať vplyv vedy techniky na priebeh druhej svetovej vojny. - Zdokumentovať holokaust na konkrétnom príklade.	- Rozčlenil/a jednotlivé etapy priebehu druhej svetovej vojny. - Dokázal/a vplyv vedy techniky na priebeh druhej svetovej vojny. - Zdokumentoval/a holokaust na konkrétnom príklade.		odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia Projekt Monitoring
Slovenská republika (1939 – 1945)	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Slovenská republika - Slovenské národné povstanie		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Náboženská výchova	- Rozpoznať kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky. - Analyzovať hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky života v Slovenskej republike. - Objasniť riešenie židovskej otázky. - Opísať priebeh a dôsledky Slovenského národného povstania.	- Rozpoznal/a kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky. - Analyzoval/a hospodárske, sociálne a kultúrne podmienky života v Slovenskej republike. - Objasnil/a riešenie židovskej otázky. - Opísal/a priebeh a dôsledky Slovenského národného povstania.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia
Konflikt ideológií	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Studená vojna, integrácia Európy - Dekolonizácia a konflikty na Blízkom Východe		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Geografia	- Definovať pojem studená vojna. - Vysvetliť príčiny vzniku bipolárneho sveta. - Identifikovať podstatné problémy procesu európskej integrácie. - Zdôvodniť príčiny pádu železnej opony. - Zhodnotiť proces dekolonizácie v 2. polovici 20. storočia.	- Definoval/a pojem studená vojna. - Vysvetlil/a príčiny vzniku bipolárneho sveta. - Identifikoval/a podstatné problémy procesu európskej integrácie. - Zdôvodnil/a príčiny pádu železnej opony. - Zhodnotil/a proces dekolonizácie v 2. polovici 20. storočia.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia
Slovensko v totalitnom Československu	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Československo –		Slovenský jazyk a literatúra	Rozpoznať medzníky	Rozpoznal/a medzníky	Ústne skúšanie	Ústne odpovede

ľudovodemokratický režim, februárový prevrat a jeho dôsledky - Reformný proces v Československu, normalizácie - Podoby socialistickej každodennosti		Občianska náuka	vnútropolitické vývoja ČSR v rokoch 1945 – 48. - Vymedziť príčiny a dôsledky začleňovania ČSR do sovietskeho bloku. - Identifikovať formy odporu proti komunistickej moci. - Vymedziť príčiny a dôsledky reformného procesu. - Vymenovať osobnosti, ktoré stáli na čele reformného procesu. - Analyzovať hlavné dôsledky obdobia tzv. normalizácie.	vnútropolitické vývoja ČSR v rokoch 1945 – 48. - Vymedzil/a príčiny a dôsledky začleňovania ČSR do sovietskeho bloku. - Identifikoval/a formy odporu proti komunistickej moci. - Vymedzil/a príčiny a dôsledky reformného procesu. - Vymenoval/a osobnosti, ktoré stáli na čele reformného procesu. - Analyzoval/a hlavné dôsledky obdobia tzv. normalizácie.	Písomné skúšanie	Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Projekt Prezentácia
Vznik a rozvoj Slovenskej republiky (1993)	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Nežná revolúcia - Vznik Slovenskej republiky, Slovenská republika a EÚ		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Geografia	- Vymedziť príčiny a dôsledky zrušenia totality v Československu. - Vytvoriť chronológiu udalostí nežnej revolúcie. - Identifikovať príčiny a dôsledky rozdelenia Česko – Slovenska. - Rozpoznať kľúčové medzníky vývoja Slovenskej republiky. - Pochopiť historický význam fungovania Slovenska v EÚ.	- Vymedzil/a príčiny a dôsledky zrušenia totality v Československu. - Vytvoril/a chronológiu udalostí nežnej revolúcie. - Identifikoval/a príčiny a dôsledky rozdelenia Česko – Slovenska. - Rozpoznal/a kľúčové medzníky vývoja Slovenskej republiky. - Pochopil/a historický význam fungovania Slovenska v EÚ.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný test Referát Prezentácia Monitoring
Globalizácia	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Globálne problémy súčasného sveta		Slovenský jazyk a literatúra Občianska náuka Geografia	- Špecifikovať globálne problémy súčasného sveta. - Zdokumentovať klady a zápory globalizácie. - Zhodnotiť kriticky informácie z rôznych mediálnych zdrojov.	- Špecifikoval/a globálne problémy súčasného sveta. - Zdokumentoval/a klady a zápory globalizácie. - Zhodnotil/a kriticky informácie z rôznych mediálnych zdrojov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Referát Prezentácia

Učebné osnovy

Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU pre všeobecné vzdelávanie, 63 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY I. Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu Geografia sme vychádzali zo vzdelávacieho štandardu pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie. Vyučuje sa v prvom ročníku štvorročného štúdia.

Predmet geografia v stredných odborných školách umožňuje žiakom rozvíjať poznatky z geografie zo základnej školy v súvislostiach a prepájať ich s poznatkami iných predmetov. Tým sa geografia stáva učebným predmetom, ktorý aktuálne reaguje na súčasnú situáciu a učí žiaka vyhodnocovať a nachádzať riešenia. Geografia v stredných odborných školách má kauzálny charakter. Prínosom geografie je identifikácia, triedenie, pochopenie, vysvetlenie a hodnotenie javov a procesov prebiehajúcich v krajine. Vo výučbe je dôležité rešpektovať súčasný stav vo svete. Vzhľadom na dynamiku vývoja spoločensko-ekonomického prostredia je potrebné neustále sledovať aktuálne dianie vo svete.

Absolventi vzdelávania študijných odborov strednej odbornej školy by mali porozumieť vzťahu medzi človekom a krajinou. Od tohto vzťahu sa odráža spôsob uvažovania, ako prostredníctvom svojej odbornosti zlepšiť prostredie, v ktorom žijeme.

Geografia ponúka možnosti, ako nájsť riešenia rôznych problémov, ktoré vznikli pôsobením javov a procesov na Zemi ovplyvnených pôsobením prírodných a spoločenských faktorov. To znamená porozumieť vzťahom medzi obyvateľstvom a ostatnými prvkami krajiny, identifikovať faktory ovplyvňujúce tento vzťah. Významným aspektom geografie sú otázky súvisiace s problematikou životného prostredia vo vzťahu ku kvalite života človeka.

V nadväznosti na tieto princípy, využívame v predmete geografia participatívne a interaktívne metódy. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých má žiak možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ podporuje jeho aktivity, povzbudzuje a vedie žiaka/žiačku k čo najlepším výkonom.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do štyroch tematických celkov:

Krajina - miesto, kde žijeme

Príroda a človek

Obyvateľstvo a sídla

Činnosť obyvateľstva

Hodnotenie žiakov je založené na kritériách úspešnosti žiaka. Klasifikácia reflektuje kritériá hodnotenia školského vzdelávacieho programu pre predmet geografia.

2. CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom geografie v strednej odbornej škole je pripraviť žiakov na pozorovanie a porozumenie súvislostí medzi javmi a procesmi, ktoré sa odohrávajú v krajine (od miestnej po planetárnu dimenziu) a sú spôsobené vzájomným prepojením prírodných a spoločenských faktorov.

V nadväznosti na hlavný cieľ sú odvodené čiastkové ciele, kde sa žiak/žiačka naučí

- získať základné vedomosti o geografických charakteristikách sveta a získané vedomosti vedieť použiť v určitých situáciách,
- získavať informácie z rôznych zdrojov, využívať ich pri riešení praktických úloh zo života,
- hľadať vzájomné vzťahy a súvislosti a vysvetľovať ich,
- čítať mapu, orientovať sa na nej a využívať ju v praxi,
- aplikovať získané poznatky v konkrétnych situáciách a riešiť problémové úlohy,

- prezentovať svoju prácu s využitím získaných poznatkov a dostupných zdrojov,
- rozumieť grafom, diagramom, analyzovať texty, dokumenty, obrázky, fotografie,
- analyzovať javy a procesy, ktoré prebiehajú na Zemi,
- diskutovať o návrhoch riešení, argumentovať a zdôvodňovať ich, porovnávať kladné a negatívne stránky navrhovaných riešení.

3. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

3.1 Obsahové štandardy

Krajina - miesto, kde žijeme

- prírodná a spoločenská charakteristika miestneho regiónu a krajiny (význam miestnej lokality, pozitívne a negatívne zásahy do regiónu).

Príroda a človek

- prírodná charakteristika kontinentov sveta,
- prírodné katastrofy vo svete a ich vplyv na prírodné prostredie a obyvateľstvo (sopečná činnosť, zemetrasenie, povodne, hurikány, cunami),
- klimatické oblasti sveta (klimatické zmeny, globálne otepľovanie, ozónová vrstva, kyslé dažde),
- voda (obeh vody, strategický význam, znečistenie vôd, dopad pre ľudstvo),
- svetový oceán (rozdelenie svetového oceánu, jeho význam, znečistenie, topenie ľadovcov).

Obyvateľstvo a sídla

- spoločenská charakteristika kontinentov sveta (štruktúra, pohyb a rozmiestnenie obyvateľstva),
- spoločenská charakteristika Slovenskej republiky a miestneho regiónu (štruktúra, pohyb a rozmiestnenie obyvateľstva),
- hustota zaľudnenia, jej vývoj,
- migrácia do štátov EÚ,
- rozdelenie sídiel (proces urbanizácie).

Činnosť obyvateľstva

- hospodárstvo sveta (primárny, sekundárny sektor),
- hospodárstvo Slovenska a miestneho regiónu (primárny, sekundárny sektor),
- prírodné zdroje, nerastné suroviny,
- lesy (význam v ekosystéme, deforestácia a dezertifikácia krajiny).

3.2 Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní študijného odboru dokážu v tematickom celku

Krajina - miesto, kde žijeme

- využiť rôzne zdroje pre opis lokality,
- zhodnotiť význam určitej lokality pre človeka,
- posúdiť pozitívne a negatívne zásahy do miestneho regiónu,
- vyjadriť svoj názor, ako kultúra ovplyvňuje lokalitu, uviesť príklady,
- opísať prírodné a spoločenské charakteristiky miestneho regiónu, v ktorom žiak žije,
- získať podklady o miestnej krajine a opísať javy, ktoré sa v ňom dajú pozorovať.

Príroda a človek

- zdôvodniť, prečo dochádza k prírodným katastrofám vo svete,
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch ako prírodné katastrofy zmenili charakter regiónu alebo miesta a ovplyvnili život obyvateľstva,
- charakterizovať podnebné a bioklimatické pásma Zeme,
- identifikovať, s čím sú spojené zmeny klímy,
- opísať, ako sa zmena klímy môže prejaviť na prírodných podmienkach rôznych oblastí sveta,
- diskutovať o problémoch súvisiacich s globálnym otepľovaním, v ktorých oblastiach sveta sa najviac prejavuje,

- vysvetliť význam ozónovej vrstvy,
- lokalizovať oblasti na svete podľa dostatku vody a zdôvodniť existenciu oblastí s nedostatkom vody,
- vysvetliť význam oceánov pre život človeka a pre existenciu planéty,
- vysvetliť, ako môže nedostatok vody alebo zlá kvalita vody ovplyvňovať kvalitu života obyvateľstva.

Obyvateľstvo a sídla

- opísať spoločenskú charakteristiku obyvateľov Slovenska a miestneho regiónu,
- diskutovať o súčasnom stave v raste a štruktúre obyvateľstva,
- získavať a interpretovať údaje z rôznych druhov médií,
- analyzovať údaje z máp, grafov, diagramov, obrázkov,
- interpretovať mapu rozmiestnenia obyvateľstva sveta,
- porovnať oblasti s vysokou natalitou a mortalitou a zhodnotiť možnosti a predpoklady kvality života v rôznych oblastiach sveta,
- charakterizovať demografickú štruktúru Slovenska a sídla, kde žije,
- zdôvodniť migráciu obyvateľstva do štátov EÚ,
- charakterizovať sídla na Zemi a proces urbanizácie,
- zdôvodniť problémy súvisiace s rastom miest a zvyšovaním počtu obyvateľov vo veľkých mestách.

Činnosť obyvateľstva

- charakterizovať hospodárstvo Slovenska (primárny, sekundárny sektor),
- charakterizovať miestny región z hľadiska cestovného,
- vysvetliť význam prírodných zdrojov pre človeka,
- určiť miesta priemyselnej koncentrácie Slovenska (priemyselné parky)
- uviesť dôsledky priemyselnej výroby v rôznych častiach sveta,
- opísať, ako sa mení charakter krajiny vplyvom deforestácie krajiny alebo dezertifikácie a aké trvalé následky to má na systém krajiny.

4. KOMPETENCIE

4.1 Kľúčové kompetencie

a) Gramotnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti.

b) Viacjazyčnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu.
-

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

Absolvent (sa) dokáže:

- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

Absolvent (sa) dokáže:

- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť saAbsolvent (sa) dokáže:

- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.
- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;

g) Podnikateľská kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

- uviesť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavuAbsolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca. “.

4.2 Odborné kompetencie**a) Požadované vedomosti**Absolvent má:

- zhodnotiť funkčné a globálne súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnostiAbsolvent vie:

- pracovať s odbornou literatúrou a používať školský atlas a tematické mapy.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnostiAbsolvent sa vyznačuje:

- kreativitou, originalnosťou
- schopnosťou spolupracovať a vytvoriť žiacke portfólio

5. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

5.1 Edukačné publikácie

Tolmáči, L. - Gurňák, D. – Križan, F.: Geografia pre 2. ročník gymnázií, VKÚ a.s., Harmanec, 2009.

Baková, J. a kolektív.: Hospodárska geografia pre 1. ročník obchodných akadémií / 1.časť, Expol pedagogika, Bratislava, 2013.

5.2 Didaktická technika

Dataprotektor, PC, tabuľa,

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

Mapy (tematické, s topografickým obsahom), atlasy, propagačný materiál mesta Čadce, regiónu Kysuce, odborné časopisy a literatúra, prezentácie, vlastné pracovné listy.

5.4 Ďalšie zdroje

Internetové zdroje: <https://www.google.sk/intl/sk/earth/> <https://www.youtube.com/>

6. HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- neštandardizované didaktické testy, testy voľných odpovedí
- písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov
- referáty, projekty, cvičenia a pod.

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

- 10 – 9 bodov – výborný
8 – 7 bodov – chváľitebný

6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 1 bod	– nedostatočný

6.2 Písomné skúšanie

Prebieha prostredníctvom neštandardizovaných didaktických testov, testov voľných odpovedí, písomných prác (otázky, úlohy, príklady a pod.). Sú zaraďované priebežne spravidla po prebratí tematického celku, prípadne sa zaraďujú podľa náročnosti preberaného učiva a zváženia vyučujúceho v inom časovom období. Ich počet a zameranie závisí od konkrétneho tematického plánu.

V didaktickom teste, teste voľných odpovedí, písomnej práci sa jednotlivé odpovede, úlohy, príklady vždy obodujú určitým počtom bodov. Body sa následne percentuálne prepočítajú. V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

100 – 86%	- výborný
85 – 70%	- chválitebný
69 – 50%	- dobrý
49 – 26%	- dostatočný
25 – 0%	- nedostatočný

6.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno – vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 1 – 2 body
komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 1 – 2 body
používanie odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
grafická úroveň prezentácie a obhajoba	0 – 1 – 2 body
aplikácia teoretických poznatkov v praxi	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chválitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 1 bod	– nedostatočný

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp. za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení s kritériami hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie ukážka,	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Krajina – miesto, kde žijeme	8	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Príroda a človek	9	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Obyvateľstvo a sídla	9	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X	x	x	x
Činnosť obyvateľstva	7	-	-	-		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Spolu	33	-	-	-															

ROČNÍK: Prvý

študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: GEOGRAFIA				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Krajina – miesto, kde žijeme	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Prírodná charakteristika miestneho regiónu - Spoločenská charakteristika miestneho regiónu - Sídla miestneho o regiónu - Cestovný ruch miestneho regiónu - Trasovanie po miestnom regióne		Cestovný ruch Informatika Geografia cestovného ruchu	- orientovať sa na mape miestneho regiónu, - posúdiť pozitívne a negatívne zásahy do miestneho regiónu, - s pomocou máp a iných grafických prostriedkov opísať vplyv prírodných a spoločenských procesov na miestnu krajinu, - opísať prírodné a spoločenské charakteristiky miestneho regiónu, v ktorom žiak žije, - opísať prírodné a kultúrno-správne predpoklady CR miestneho regiónu, - vyjadriť svoj názor, ako kultúra ovplyvňuje lokalitu, uviesť príklady, - využiť rôzne zdroje pre opis lokality.	- orientoval/a sa na mape miestneho regiónu, - posúdil/a pozitívne a negatívne zásahy do miestneho regiónu, - s pomocou máp a iných grafických prostriedkov opísal/a vplyv prírodných a spoločenských procesov na miestnu krajinu, - opísal/a prírodné a spoločenské charakteristiky miestneho regiónu, v ktorom žiak žije, - opísal/a prírodné a kultúrno-správne predpoklady CR miestneho regiónu, - vyjadril/a svoj názor, ako kultúra ovplyvňuje lokalitu, uviedol/a príklady, - využil/a rôzne zdroje pre opis lokality.	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Didaktický test Portfólio žiaka
Príroda a človek	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

• Globálne problémy ľudstva • Znak globálneho otepľovania • Prírodné katastrofy vo svete • Podnebné pásma Zeme • Rozmiestnenie oceánov sveta		Biológia Geografia cestovného ruchu	• vysvetliť na konkrétnych príkladoch ako prírodné katastrofy zmenili charakter regiónu alebo miesta a ovplyvnili život obyvateľstva, • charakterizovať podnebné a bioklimatické pásma Zeme, • identifikovať, s čím sú spojené zmeny klímy, • opísať, ako sa zmena klímy môže prejavíť na prírodných podmienkach rôznych oblastí sveta, • diskutovať o problémoch súvisiacich s globálnym otepľovaním, v ktorých oblastiach sveta sa najviac prejavuje, • na mape určiť základnú prírodnú charakteristiku jednotlivých kontinentov sveta, zaradiť jednotlivé regióny sveta do podnebných pásiem, opísať hlavné podnebné činitele, ktoré pôsobia na charakter podnebia.	• vysvetliť/a na konkrétnych príkladoch ako prírodné katastrofy zmenili charakter regiónu alebo miesta a ovplyvnili život obyvateľstva, • charakterizoval/a podnebné a bioklimatické pásma Zeme, • identifikoval/a, s čím sú spojené zmeny klímy, • opísal/a, ako sa zmena klímy môže prejavíť na prírodných podmienkach rôznych oblastí sveta, • diskutoval/a o problémoch súvisiacich s globálnym otepľovaním, v ktorých oblastiach sveta sa najviac prejavuje, • na mape určil/a základnú prírodnú charakteristiku jednotlivých kontinentov sveta,, • zaradil/a jednotlivé regióny Ázie do podnebných pásiem, opísal/a hlavné podnebné činitele, ktoré pôsobia na charakter podnebia.	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Didaktický test Žiacky referát Žiacka prezentácia
Obyvateľstvo a sídla	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Rozmiestnenie obyvateľstva sveta • Pohyb obyvateľstva sveta • Štruktúra obyvateľstva sveta • Migrácia obyvateľstva • Obyvateľstvo Európy • Sídl		Ekonomika Potraviny a výživa Úvod do sveta práce	• interpretovať mapu rozmiestnenia obyvateľstva sveta, • porovnať oblasti s vysokou natalitou a mortalitou a zhodnotiť možnosti a predpoklady kvality života v rôznych oblastiach sveta, • zdôvodniť migráciu obyvateľstva do štátov EÚ,	• interpretoval/a mapu rozmiestnenia obyvateľstva sveta, • porovnal/a oblasti s vysokou natalitou a mortalitou a zhodnotil/a možnosti a predpoklady kvality života v rôznych oblastiach sveta, • zdôvodnil/a migráciu obyvateľstva do štátov EÚ,	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Didaktický test Žiacky referát Žiacka prezentácia

			• charakterizovať migráciu na Slovensku, • charakterizovať sídla na Zemi a proces urbanizácie, • zdôvodniť problémy súvisiace s rastom miest a zvyšovaním počtu obyvateľov vo veľkých mestách, • charakterizovať obyvateľstvo Európy.	• charakterizoval/a migráciu na Slovensku, • charakterizoval/a sídla na Zemi a proces urbanizácie, • zdôvodnil/a problémy súvisiace s rastom miest a zvyšovaním počtu obyvateľov vo veľkých mestách, • charakterizoval/a obyvateľstvo Európy.		
Činnosť obyvateľstva	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Obnoviteľné prírodné zdroje • Neobnoviteľné prírodné zdroje • Poľnohospodárstvo sveta • Oblasti lesov na Zemi • Deforestácia a dezertifikácia		Ekonomika Potraviny a výživa Úvod do sveta práce Ekológia	• opísať obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje, • interpretovať mapu rozmiestnenia poľnohospodárstva sveta, • porovnať poľnohospodárske oblasti sveta • interpretovať mapu oblastí lesov na Zemi • porovnať lesy v rôznych oblastiach sveta a ich význam pre život a hospodárstvo, • zdôvodniť problémy súvisiace s deforestáciou a dezertifikáciou	• opísal/a obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje, • interpretoval/a mapu rozmiestnenia poľnohospodárstva sveta, • porovnal/a poľnohospodárske oblasti sveta • interpretoval/a mapu oblastí lesov na Zemi • porovnal/a lesy v rôznych oblastiach sveta a ich význam pre život a hospodárstvo, • zdôvodnil/a problémy súvisiace s deforestáciou a dezertifikáciou	Písomné skúšanie Ústne skúšanie	Didaktický test Žiacky referát Žiacka prezentácia

Učebné osnovy

Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu občianska náuka sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov pre študijné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa úplne stredné odborné vzdelanie.

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojím obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebapoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Oboznamuje so základným kategoriálno-pojmovým aparátom filozofie, prezentuje filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia.

Predmet občianska náuka reaguje na prierezové témy – multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, výchova k zdraviu a tvorba projektu a prezentačné zručnosti. Na hodinách rozvíjame u žiakov finančnú a čitateľskú gramotnosť.

2. CIELE PREDMETU

Žiaci

- pochopia jedinečnosť a neopakovateľnosť každého človeka v spoločnosti,
- utvoria si vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- zorientujú sa v spoločenských, politických a právnych faktoch, tvoriacich rámec každodenného života,
- uvedomia si práva a povinnosti občana Slovenskej republiky,
- rešpektujú základné princípy demokracie a tolerancie,
- uplatnia vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov, k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- nadobudnú rešpekt ku kultúrnym, náboženským a iným odlišnostiam ľudí a spoločenským,
- zvládnu základný kategoriálno-pojmový aparát filozofie,
- prezentujú filozofiu a jej dejiny ako určité laboratórium ľudského myslenia a výkony jednotlivých filozofov ako inšpirujúcu ukážku toho, ako sa ľudské myslenie rodilo, v čase menilo a precizovalo v strete s inými myšlienkovými platformami,
- rešpektujú a uplatňujú mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebratie zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

3. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

3.1 Obsahové štandardy

ČLOVEK AKO JEDINEC

Obsahový štandard

Podstata ľudskej jedinečnosti

- psychika, vnímanie, pozorovanie, pamäť, myslenie
- emócie

Osobnosť človeka

- osobnosť, identita
- temperament
- schopnosti
- motívy a postoje
- učenie
- duševná hygiena
- zdravie a stres
- poradenstvo

ČLOVEK AKO SPOLOČNOSŤ

Obsahový štandard

Proces socializácie

- socializácia
- sociálne vzťahy
- sociálne skupiny
- sociálne roly
- sociálne pozície
- medziľudská komunikácia

Sociálne procesy

- rodina
- funkcie rodiny
- typy rodín
- partnerské vzťahy, manželstvo, rodičovstvo

Škola a jej súčasti

- rola žiaka a pedagóga
- školská trieda, vzťahy
- práva a povinnosti v škole
- školská samospráva
- škola a rodina

Voľný čas a aktivity mladých ľudí

- záujmy
- rovesnícke skupiny
- spoločenské organizácie a inštitúcie

Sociálne fenomény

- kultúra, kultúrna identita
- normy správania
- deviácie
- sociálne problémy (kriminalita, extrémizmus)

OBČAN A ŠTÁT

Obsahový štandard

Občan a občianstvo

- proces formovania občianskej spoločnosti
- občianske práva a povinnosti
- občianske iniciatívy
- regionálna správa a samospráva

Štát

- znaky štátu
- formy štátu
- právny štát
- Ústava SR, ústavnosť
- občan a právo
- ochrana ústavnosti a zákonnosti

Demokracia

- princípy
- politický systém
- voľby, volebné správanie
- volebné systémy

ĽUDSKÉ PRÁVA A SLOBODY**Obsahový štandard**

Ľudské práva a slobody

- ľudské práva
- dokumenty
- systém ochrany ľudských práv
- práva dieťaťa

SPOLOČENSKÝ POHYB V JEDNOTLIVÝCH OBLASTIACH SPOLOČENSKÉHO ŽIVOTA**Obsahový štandard**

Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života

- problém pohybu v makrosociálnych skupinách, stratifikačné procesy
- sociálny vplyv
- sociálne zmeny
- migrácia

SOCIÁLNE NAPATIE V SPOLOČNOSTI**Obsahový štandard**

Sociálne a politické napätie

- spoločenské krízy
- vojenský konflikt
- terorizmus

GLOBÁLNE TÉMY V DNEŠNOM SVETE**Obsahový štandard**

Globálne problémy vo svete

- globalizácia
- ekonomická kríza
- globálny obchod
- detská práca
- HIV/AIDS
- chudoba

HUMANTITÁRNA A ROZVOJOVÁ POMOC

Obsahový štandard

Humanitárna a rozvojová pomoc

- humanitárna pomoc
- rozvojová pomoc
- humanitárne právo
- humanitárna akcia
- humanitárny projekt

FILOZOFIA A JEJ ATRIBÚTY

Obsahový štandard

Filozofia a jej atribúty

- filozofia a mýtus
- filozofické otázky a zdroje filozofických úvah
- filozofické disciplíny
- filozofia, veda, náboženstvo, umenie ideológia

DEJINNO-FOLOZOFICKÝ EXKURZ

Obsahový štandard

Základné znaky západnej filozofie ako celku

- filozofia ako doba vyjadrená v myšlienke: periodizácia dejín filozofie (antická filozofia, stredoveká filozofia, renesančná filozofia, novoveká filozofia, filozofia 19. storočia, filozofia 20. storočia), ich profilové charakteristiky a kultúrohistorický kontext
- základné myšlienkové domény európskeho filozofického myslenia:

a) myslenie orientované na poznanie sveta (Parmenides, Herakleitos, Aristoteles)

b) myslenie orientované na poznávajúci subjekt a na podmienky a možnosti poznávania (R. Descartes, I. Kant)

c) myslenie orientované na jazyk (L. Wittgenstein)

RELIGIONISTIKA

Obsahový štandard

Náboženstvo a jeho atribúty

- prvky náboženstva náboženská viera náboženské symboly náboženské praktiky a prejavy (náboženský kult, náboženské obrady, sviatky a tradície)
- kresťanstvo a svetové náboženstvá
- alternatívne náboženské prejavy (nové náboženské hnutia)

3.2 Výkonové štandardy

ČLOVEK AKO JEDINEC

Výkonový štandard

- uvedú možné spôsoby ľudského vnímania, prežívania a poznávania skutočností
- určia faktory, ovplyvňujúce sebapoznávanie a poznávanie druhých ľudí
- vysvetlia príčiny a spôsoby odlišností ľudí v prejavoch správania
- porovnajú rôzne metódy učenia, poznajú a uplatnia zásady duševnej hygieny
- identifikujú príčiny stresu a uvedú dôsledky stresu
- využijú získané poznatky pri sebapoznávaní, poznávaní druhých ľudí, voľbe profesijnej orientácie
- uvedú vhodné spôsoby vyrovnávania sa s náročnými životnými skúsenosťami uvedú na príkladoch zo života rôzne vplyvy na vnímanie a poznávanie človeka

ČLOVEK AKO SPOLOČNOSŤ

Výkonový štandard

- objasnia významnosť procesu socializácie ľudskej bytosti
- popíšu sociálne roly, ktoré v svojom živote prežívajú
- uplatnia spoločensky vhodné spôsoby komunikácie vo formálnych a neformálnych vzťahoch
- uvedú dôsledky predsudkov a nerešpektovania odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín
- vysvetlia rozdiely v jednotlivých typoch rodín
- uvedú podmienky vzniku manželstva
- poznajú práva a povinnosti v škole
- ilustrujú na príkladoch možnosti angažovanie sa v školskom prostredí
- obhájajú svoju verziu racionálneho využívania voľného času
- objasnia podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti
- uvedú niektoré spoločenské organizácie a inštitúcie vo svojom okolí pracujúce s mládežou
- vysvetlia svoje chápanie kultúrnej identity
- popíšu možné dopady sociálno-patologického správania na jedinca a spoločnosť

OBČAN A ŠTÁT

Výkonový štandard

- objasnia význam občianstva pre človeka
- rozlíšia občianske práva a občianske povinnosti
- analyzujú na vybraných príkladoch z histórie a súčasnosti mechanizmus fungovania štátu
- vysvetlia funkciu ústavy v štáte i oblasti, ktoré upravuje
- objasnia príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky
- porovnajú funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR
- charakterizujú podstatu demokracie
- porovnajú na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia spoločnosti
- objasnia podstatu a význam politického pluralizmu pre život v štáte
- charakterizujú podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb
- rozlíšia spôsoby volieb
- vysvetlia dôležitosť jednotlivých zložiek politického systému
- uvedú príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte
- ovládajú praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi

- poznajú mechanizmy ochrany ústavnosti a zákonnosti, uvedú príklady právnych problémov, s ktorými sa môžu občania na nich obrátiť

ĽUDSKÉ PRÁVA A SLOBODY

Výkonový štandard

- poznajú dokumenty, zakotvujúce ľudské práva
- vysvetlia systém ochrany zabezpečujúci ochranu ľudských práv
- zdôvodnia, že nie všetko, na čo si človek nárokuje, má na to aj právo
- ovládajú svoje práva i práva iných
- obhajujú svoje práva, rešpektuje ľudské práva druhých ľudí a osobne sa angažuje proti ich porušovaniu
- rozlišujú náplň činnosti orgánov ochrany ľudských práv na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni
- rozumejú zákonom a zákonitostiam spoločenského pohybu
- vedia posudzovať sociálny vplyv a odhaľovať príčiny sociálnych zmien
- chápu príčiny, prejavy a dôsledky migrácie aj na základe informácií z médií

SPOLOČENSKÝ POHYB V JEDNOTLIVÝCH OBLASTIACH SPOLOČENSKÉHO ŽIVOTA

Výkonový štandard

- rozumejú zákonom a zákonitostiam spoločenského pohybu
- vedia posudzovať sociálny vplyv a odhaľovať príčiny sociálnych zmien
- chápu príčiny, prejavy a dôsledky migrácie aj na základe informácií z médií

SOCIÁLNE NAPATIE V SPOLOČNOSTI

Výkonový štandard

- vedia identifikovať prejavy krízy v spoločnosti a ich riešenia aj na príkladoch z histórie
- uvedomujú si príčiny a dôsledky vojenských konfliktov a diktatúr
- rozumejú pojmu terorizmus- jeho príčinám a dôsledkom
- chápu vplyv tohto fenoménu na spoločnosť

GLOBÁLNE TÉMY V DNEŠNOM SVETE

Výkonový štandard

- vyhľadajú informácie o globálnych problémoch vo svete a objektívne ich zhodnotia
- dokážu pomenovať globálne problémy sveta, ekonomická kríza, globálny obchod, detská práca, HIV/AIDS, obchodovanie s ľuďmi, chudoba
- uvedú príklady na súvislosti medzi globálnymi problémami, a ako sa nás dotýkajú
- rozlišujú fakty od mýtov
- dokážu si uvedomiť možnosti eliminácie dôsledkov pôsobenia globálnych problémov

HUMANTITÁRNA A ROZVOJOVÁ POMOC

Výkonový štandard

- vysvetlia prepojenie medzi ľudskými právami a humanitárnym právom
- načrtnú etiku humanitárnej akcie

- dokážu plánovať a aplikovať humanitárny projekt, ktorý podporuje ľudskú dôstojnosť
- vedia sa vcítiť a pochopiť dilemy humanitárnych pracovníkov

FILOZOFIA A JEJ ATRIBÚTY

Výkonový štandard

- uvedú rozdielne znaky filozofie a mýtu
- nájdu v texte znaky mytologického a filozofického uvažovania
- uvedú rozlišovacie znaky, ktoré odlišujú filozofické otázky od bežných otázok
- sformulujú otázku, ktorú konkrétny filozofický text rieši a zaradia ju do filozofickej disciplíny
- sformulujú vlastné stanovisko k filozofickému textu a postavia vlastnú otázku na základe inšpirácie filozofickým textom
- uvedú základné identifikačné znaky filozofie, vedy, náboženstva, umenia a ideológie a základné diferencie, ktoré odlišujú filozofiu od uvedených významových útvarov

DEJINNO-FOLOZOFICKÝ EXKURZ

Výkonový štandard

- charakterizujú spoločné črty vlastné západnej filozofii ako celku a uvedú odlišnosti, ktoré ju odlišujú od filozofického myslenia spätého s inými kultúrnymi, resp. civilizačnými okruhmi
- uvedú, ktoré témy resp. problémy sú ťažiskové pre jednotlivé obdobia dejín filozofie
- vysvetlia príčiny zmien ťažiskových tém a problémov filozofického myslenia
- interpretujú dejiny filozofického myslenia ako proces vykazujúci dve rozhodujúce kvalitatívne posuny: - ako prechod od skúmania sveta k skúmaniu subjektu, ktorý o svete niečo vypovedá, - ako prechod od „myslenia o svete“ k analýze jazyka, v ktorom svet myslíme a vyjadrujeme
- identifikujú a analyzujú problémy, otázky a spory, ktoré zohrávali úlohu kryštalizačného jadra filozofických diskusií a polemík v rámci každej z uvedených myšlienkových domén
- charakterizujú stanoviská uvedených filozofov k ich riešeniu
- porovnávajú alternatívne riešenia uvedených problémov a zaujmú k nim vlastné stanovisko

RELIGIONISTIKA

Výkonový štandard

- rozlíšia medzi jednotlivými prvkami náboženstva a vysvetlia ich význam
- určia základné identifikačné znaky svetových náboženstiev
- identifikujú prejavy náboženskej neznášanlivosti
- rozoznajú prejavy sektárskeho myslenia

4. KOMPETENCIE

V predmete občianska náuka rozvíjame nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Gramotnosť

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;

- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailu opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;

- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;
- uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;
- chápať sociálne a hospodárske príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ, organizácia či spoločnosť.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

Vo vyučovacom predmete občianska náuka využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Komunikatívne a sociálne interakčné spôsobilosti

- Sprostredkovať informácie vhodným spôsobom (video, text, hovorené slovo, diagram) tak, aby každý každému porozumel,
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) vlastný názor a záver,
- kriticky hodnotiť informácie (časopis, internet),
- správne interpretovať získané fakty, vyvodzovať z nich závery a dôsledky.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

- rozvíjať prácu v kolektíve, v družnej a priateľskej atmosfére,
- osvojiť si pocit zodpovednosti za seba a spoluzodpovednosti za prácu v kolektíve,
- hodnotiť a rešpektovať svoju vlastnú prácu a prácu druhých.

Schopnosti riešiť problémy

- rozpoznávať problémy v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii (pozorovanie, meranie, experimentovanie, grafické prostriedky a pod.),
- vyjadriť alebo formulovať (jednoznačne) problém, ktorý sa objaví pri ich vzdelávaní,
- hľadať, navrhovať alebo používať ďalšie metódy, informácie alebo nástroje, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému, pokiaľ doteraz používané metódy, informácie a prostriedky nevedli k cieľu,
- posudzovať riešenie daného problému z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému,

- korigovať nesprávne riešenia problému,
- používať osvojené metódy riešenia problémov aj v iných oblastiach vzdelávania žiakov, pokiaľ sú dané metódy v týchto oblastiach aplikovateľné.

Spôsobilosti využívať informačné technológie

- získavať informácie v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- zhromažďovať, triediť, posudzovať a využívať informácie, ktoré by mohli prispieť k riešeniu daného problému alebo osvojiť si nové poznatky.

Spôsobilosť efektívne reagovať na zmeny ekonomického prostredia (NŠFG)

- naučiť sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- zveľaďovať a chrániť svoj majetok,
- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Spôsobilosť zaujať zodpovedný postoj v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva (VMR)

- objasniť žiakom obsah pojmov priateľstvo, láska, manželstvo, rodina, sex
- vychovávať žiakov k osobnej a občianskej zodpovednosti a k príprave na manželstvo a rodičovstvo
- objasniť sociálne i zdravotné aspekty, motiváciu a voľbu metód plánovaného rodičovstva
- pripraviť žiakov na rolu rodiča
- zdôrazniť zodpovednosť rodičov za výchovu dieťaťa, význam pozitívneho príkladu a kultivovanej komunikácie
- oboznámiť žiakov s priebehom tehotenstva, narodením dieťaťa v úplnej rodine
- upozorniť na problémy súvisiace s predčasným sexuálnym životom a jeho vplyvom na celkový vývin osobnosti
- upozorniť žiakov na následky pohlavnej promiskuity a s tým súvisiaci častý výskyt pohlavných chorôb

Spôsobilosť efektívne rozvíjať čitateľskú gramotnosť

- zúčastňovať sa na sociálnom a kultúrnom živote modernej spoločnosti
- porozumieť a používať písané texty
- schopnosť spracovať informácie z tlačenej a písanej textu a využiť ich pri riešení rôznych situácií každodenného života
- prostredníctvom rôznorodých textov spoznávať aj kultúru slova, rozličné hodnoty
- uvažovať o textoch v spojitosti s bežným životom mimo školy

Spôsobilosť byť demokratickým občanom

- formulovať a prezentovať svoje postoje v priebehu ich vzdelávania využívaním všetkých metód a prostriedkov, ktoré majú v danom okamihu k dispozícii,
- preukázať vlastnú zodpovednosť za zverené veci, za svoje vlastné správanie sa, zdravie a spoluzodpovednosť za životné prostredie alebo stav spoločnosti ako celku.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

5.1 Literatúra

Košč, M.: Základy psychológie. SPN, 1996.
 Sopóci, J., Búzik, B.: Základy sociológie. SPN, 1995.
 Martinská Vavrová, A.: Náuka o spoločnosti. Príroda, 2005.
 Krsková, A., Krátka D.: Základy práva. SPN, 1996.
 Furstová M.: Filozofia. SPN, 1996.
 Ďurajková, D. , Kopecká, H, Vargová, D.: Občianska náuka pre 3. ročník gymnázia. Bratislava: SPN, 2011. ISBN 978-80-10-02052-2.
 Bojnák,Š.: Občianska náuka pre stredná školy. Zošit pre študenta. Bratislava: Orbis Istropolitana, 2021. ISBN 978-80-8120-915-4.

5.2 Didaktická technika

Tabuľa, PC, dataprojektor, interaktívna tabuľa

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

Publikácia „Vieme, že“, pracovný zošit, odborná literatúra, DVD, CD, Ústava SR, dokumenty upravujúce ľudské práva, slovníky, encyklopédie

5.4 Ďalšie zdroje

Internet

6. HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- neštandardizované testy, testy voľných odpovedí
- písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov
- referáty, projekty, cvičenia

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Ústne skúšanie prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy

0 – 1 – 2 body

správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Hodnotenie	
10 – 9 bodov	1
8 – 7 bodov	2
6 – 5 bodov	3
4 – 3 body	4
2 – 1 bod	5

6.2 Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie: učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín, písomka, neštandardizovaný test.

Súhrnné písomné hodnotenie: učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie: písomka, neštandardizovaný test.

Hodnotenie	
100% - 85%	1
84% - 70%	2
69,9% - 50%	3
49,9% - 30%	4
29,9 % - 0%	5

6.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie alebo v písanej podobe a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci efektívne zúčastňujú na výchovno-vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

a) dodržanie témy

3 body, ak bola téma dodržaná

2 body, ak bola téma čiastočne dodržaná

1 bod, ak nebola dodržaná téma

b) obsah

3 body, bol dostatočný

2 body, bol menej dostatočný

1 bod, bol nedostatočný

c) spôsob prezentácie

3 body, ak prezentuje obsah samostatne, súvislo, ovláda tému a obsah

2 body, ak prezentuje obsah s menšími nedostatkami alebo ho číta

1 bod, ak nesúvislo prezentuje aj pomocou textu.

Hodnotenie

$9b - 8b$	1
$7b - 6b$	2
$5b - 4b$	3
$3b - 2b$	4
$1b - 0b$	5

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp.za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1.ročník	-	-	-	-	Informačnéreceptívna výklad	Reproduktívna rozhovor	Heuristická rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Človek ako jedinec	4	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Človek a spoločnosť	8	-	-	-	-	x	x	x	x	x		x	x	x		x		x	
Občan a štát	6	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	x
Ľudské práva a slobody	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach života	1	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x			x		x	
Sociálne napätie v spoločnosti	1	-	-	-	-	x	x	x	x	x		x	x	x		x		x	
Globálne témy v dnešnom svete	1	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	
Humanitárna a rozvojová pomoc	1	-	-	-	-	x	x	x	x	x		x	x	x		x		x	
Filozofia a jej atribúty	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x
Dejinnó-filozofický exkurz	3	-	-	-	-	x	x	x	x	x		x	x			x		x	x
Religionistika	2	-	-	-	-	x	x	x	x	x		x	x			x		x	x
SPOLU	33	-	-	-	-														

ROČNÍK: prvý

6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU:Občianska náuka				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Človek ako jedinec	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Podstata ľudskej jedinečnosti - Osobnosť človeka, temperament, identita - Schopnosti, učenie, motívy a postoje človeka - Zdravie a stres, duševná hygiena a poradenstvo		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Náboženská výchova Etická výchova Spoločenská komunikácia	- Uviesť možné spôsoby ľudského vnímania, prežívania a poznávania skutočnosti. - Určiť faktory, ovplyvňujúce sebapoznávanie a poznávanie druhých ľudí. - Vysvetliť príčiny a spôsoby odlišností ľudí v prejavoch správania - Porovnať rôzne metódy učenia, poznať a uplatniť zásady duševnej hygieny. - Identifikovať príčiny stresu a uviesť dôsledky stresu. - Využiť získané poznatky pri sebapoznávaní, poznávaní druhých ľudí, voľbe profesijnej orientácie. - Uviesť vhodné spôsoby vyrovnávania sa s náročnými životnými skúsenosťami. - Uviesť na príkladoch zo života rôzne vplyvy na vnímanie a poznávanie človeka.	- Uviedol/a možné spôsoby ľudského vnímania, prežívania a poznávania skutočnosti. - Určil/a faktory, ovplyvňujúce sebapoznávanie a poznávanie druhých ľudí. - Vysvetlil/a príčiny a spôsoby odlišností ľudí v prejavoch správania - Porovnal/a rôzne metódy učenia, poznať a uplatniť zásady duševnej hygieny. - Identifikoval/a príčiny stresu a uviesť dôsledky stresu. - Využil/a získané poznatky pri sebapoznávaní, poznávaní druhých ľudí, voľbe profesijnej orientácie. - Uviedol/a vhodné spôsoby vyrovnávania sa s náročnými životnými skúsenosťami. - Uviedol/a na príkladoch zo života rôzne vplyvy na vnímanie a poznávanie človeka.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát Monitoring
Človek a spoločnosť	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Socializácia a sociálne vzťahy - Sociálne skupiny, medzilidská komunikácia - Sociálne roly, sociálne pozície - Rodina - Škola a jej súčasti, - Voľný čas a aktivity mladých ľudí, spoločenské organizácie a		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Náboženská výchova Etická výchova	- Objasniť významnosť procesu socializácie ľudskej bytosti. - Popísať sociálne roly, ktoré v svojom živote prežívajú. - Uplatniť spoločensky vhodné spôsoby komunikácie vo formálnych a neformálnych	- Objasnil/a významnosť procesu socializácie ľudskej bytosti. - Popísal/a sociálne roly, ktoré v svojom živote prežívajú. - Uplatnil/a spoločensky vhodné spôsoby komunikácie vo formálnych	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát

- inštitúcie - Sociálne fenomény, kultúra, kultúrna identita - Sociálne problémy, normy správania, deviácie		Spoločenská komunikácia	- vzťahoch. - Uviesť dôsledky predsudkov a nerešpektovania odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín. - Vysvetliť rozdiely v jednotlivých typoch rodín. - Uviesť podmienky vzniku manželstva. - Poznať práva a povinnosti v škole. - Ilustrovať na príkladoch možnosti angažovanie sa v školskom prostredí. - Obhájiť svoju verziu racionálneho využívania voľného času. - Objasniť podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti. - Uviesť niektoré spoločenské organizácie a inštitúcie vo svojom okolí pracujúce s mládežou. - Vysvetliť svoje chápanie kultúrnej identity. - Popísať možné dopady sociálno-patologického správania na jedinca a spoločnosť	- a neformálnych vzťahoch. - Uviedol/a dôsledky predsudkov a nerešpektovania odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín. - Vysvetlil/a rozdiely v jednotlivých typoch rodín. - Uviedol/a podmienky vzniku manželstva. - Poznal/a práva a povinnosti v škole. - Ilustroval/a na príkladoch možnosti angažovanie sa v školskom prostredí. - Obhájl/a svoju verziu racionálneho využívania voľného času. - Objasnil/a podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti. - Uviedol/a niektoré spoločenské organizácie a inštitúcie vo svojom okolí pracujúce s mládežou. - Vysvetlil/a svoje chápanie kultúrnej identity. - Popísal/a možné dopady sociálno-patologického správania na jedinca a spoločnosť		Monitoring
Občan a štát	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Občan a občianstvo - Štát - Ústava Slovenskej republiky - Štátna moc v Slovenskej republike - Demokracia - Voľby		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Náboženská výchova Etická výchova	- Objasniť význam občianstva pre človeka. - Rozlíšiť občianske práva a občianske povinnosti. - Analyzovať na vybraných príkladoch z histórie a súčasnosti mechanizmus fungovania štátu. - Vysvetliť funkciu ústavy v štáte i oblasti, ktoré upravuje. - Objasniť príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky.	- Objasnil/a význam občianstva pre človeka. - Rozlíšil/a občianske práva a občianske povinnosti. - Analyzoval/a na vybraných príkladoch z histórie a súčasnosti mechanizmus fungovania štátu. - Vysvetlil/a funkciu ústavy v štáte i oblasti, ktoré upravuje. - Objasniť príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát Monitoring

			• Porovnať funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR. • Charakterizovať podstatu demokracie. • Porovnať na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia spoločnosti. • Objasniť podstatu a význam politického pluralizmu pre život v štáte. • Charakterizovať podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb. • Rozlíšiť spôsoby volieb. • Vysvetliť dôležitosť jednotlivých zložiek politického systému. • Uviesť príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte. • Ovládať praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi. • Poznať mechanizmy ochrany ústavnosti a zákonnosti, uviesť príklady právnych problémov, s ktorými sa môžu občania na nich obrátiť.	• Porovnať/a funkcie a úlohy orgánov štátnej moci SR. • Charakterizoval/a podstatu demokracie. • Porovnal/a na vybraných príkladoch demokratické a nedemokratické formy riadenia spoločnosti. • Objasnil/a podstatu a význam politického pluralizmu pre život v štáte. • Charakterizoval/a podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb. • Rozlíšil/a spôsoby volieb. • Vysvetli/a dôležitosť jednotlivých zložiek politického systému. • Uviedol/a príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a v štáte. • Ovládal/a praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi. • Poznal/a mechanizmy ochrany ústavnosti a zákonnosti, uviesť príklady právnych problémov, s ktorými sa môžu občania na nich obrátiť.		
Ľudské práva a slobody	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Filozofia ľudských práv • Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa • Systém ochrany ľudských práv		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Náboženská výchova Etická výchova	• Poznať dokumenty, zakotvujúce ľudské práva. • Vysvetliť systém ochrany zabezpečujúci ochranu ľudských práv. • Zdôvodniť, že nie všetko, na čo si človek nárokuje, má na to aj právo. • Ovládať svoje práva i práva iných. • Obhájiť svoje práva, rešpektovať ľudské práva druhých ľudí a osobne sa angažovať proti ich	• Poznal/a dokumenty, zakotvujúce ľudské práva. • Vysvetlil/a systém ochrany zabezpečujúci ochranu ľudských práv. • Zdôvodnil/a, že nie všetko, na čo si človek nárokuje, má na to aj právo. • Ovládal/a svoje práva i práva iných. • Obhájil/a svoje práva, rešpektovať ľudské práva druhých ľudí a osobne sa angažovať proti ich	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát Projekt

			- porušovaniu. - Rozlišovať náplň činnosti orgánov ochrany ľudských práv na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni.	- porušovaniu. - Rozlišoval/a náplň činnosti orgánov ochrany ľudských práv na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni.		
Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach života		Dejepis Geografia Ekonomika	- Rozumieť zákonom a zákonitostiam spoločenského pohybu. - Vedieť posudzovať sociálny vplyv a odhaľovať príčiny sociálnych zmien. - Chápať príčiny, prejavy a dôsledky migrácie aj na základe informácií z médií	- Rozumel/a zákonom a zákonitostiam spoločenského pohybu. - Vedel/a posudzovať sociálny vplyv a odhaľovať príčiny sociálnych zmien. - Chápal/a príčiny, prejavy a dôsledky migrácie aj na základe informácií z médií	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát
Sociálne napätie v spoločnosti	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Spoločenské krízy, vojenský konflikt, terorizmus		Geografia Ekonomika Dejepis	- Vedieť identifikovať prejavy krízy v spoločnosti a ich riešenia aj na príkladoch z histórie. - Uvedomiť si príčiny a dôsledky vojenských konfliktov a diktatúr. - Rozumieť pojmu terorizmus-jeho príčinám a dôsledkom. - Chápať vplyv tohto fenoménu na spoločnosť	- Vedel/a identifikovať prejavy krízy v spoločnosti a ich riešenia aj na príkladoch z histórie. - Uvedomil/a si príčiny a dôsledky vojenských konfliktov a diktatúr. - Rozumel/a pojmu terorizmus-jeho príčinám a dôsledkom. - Chápal/a vplyv tohto fenoménu na spoločnosť	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát
Globálne témy v dnešnom svete	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Globálne problémy vo svete		Ekonomika Geografia	- Vyhľadať informácie o globálnych problémoch vo svete a objektívne ich zhodnotiť. - Dokázať pomenovať globálne problémy sveta, ekonomická kríza, globálny obchod, detská práca, HIV/AIDS, obchodovanie s ľuďmi, chudoba. - Uviesť príklady na súvislosti medzi globálnymi problémami, a ako sa nás dotýkajú. - Rozlišovať fakty od mýtov.	- Vyhľadal/a informácie o globálnych problémoch vo svete a objektívne ich zhodnotiť. - Dokázal/a pomenovať globálne problémy sveta, ekonomická kríza, globálny obchod, detská práca, HIV/AIDS, obchodovanie s ľuďmi, chudoba. - Uviedol/a príklady na súvislosti medzi globálnymi problémami, a ako sa nás dotýkajú. - Rozlišoval/a fakty od mýtov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát

			Dokázať si uvedomiť možnosti eliminácie dôsledkov pôsobenia globálnych problémov	Dokázal/a si uvedomiť možnosti eliminácie dôsledkov pôsobenia globálnych problémov		
Humanitárna a rozvojová pomoc	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Humanitárna pomoc. Rozvojová pomoc. Humanitárne právo		Ekonomika Geografia	- Vysvetliť prepojenie medzi ľudskými právami a humanitárnym právom. - Načrtnúť etiku humanitárnej akcie. - Dokázať plánovať a aplikovať humanitárny projekt, ktorý podporuje ľudskú dôstojnosť. - Vedieť sa vcítiť a pochopiť dilemy humanitárnych pracovníkov.	- Vysvetliť/a prepojenie medzi ľudskými právami a humanitárnym právom. - Načrtol/a etiku humanitárnej akcie. - Dokázal/a plánovať a aplikovať humanitárny projekt, ktorý podporuje ľudskú dôstojnosť. - Vedel/a sa vcítiť a pochopiť dilemy humanitárnych pracovníkov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát
Filozofia a jej atribúty	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Filozofia a mýtus. Filozofické otázky a zdroje filozofických úvah - Filozofické disciplíny - Filozofia, veda, náboženstvo, umenie a ideológia		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Náboženská výchova Etická výchova	- Uviesť rozdielne znaky filozofie a mýtu. - Nájsť v texte znaky mytologického a filozofického uvažovania. - Uviesť rozlišovacie znaky, ktoré odlišujú filozofické otázky od bežných otázok. - Sformulovať otázku, ktorú konkrétny filozofický text rieši a zaradiť ju do filozofickej disciplíny. - Sformulovať vlastné stanovisko k filozofickému textu a postaviť vlastnú otázku na základe inšpirácie filozofickým textom. - Uviesť základné identifikačné znaky filozofie, vedy, náboženstva, umenia a ideológie a základné diferencie, ktoré odlišujú filozofiu od uvedených významových útvarov.	- Uviedol/a rozdielne znaky filozofie a mýtu. - Našiel/a v texte znaky mytologického a filozofického uvažovania. - Uviedol/a rozlišovacie znaky, ktoré odlišujú filozofické otázky od bežných otázok. - Sformuloval/a otázku, ktorú konkrétny filozofický text rieši a zaradiť ju do filozofickej disciplíny. - Sformuloval/a vlastné stanovisko k filozofickému textu a postaviť vlastnú otázku na základe inšpirácie filozofickým textom. - Uviedol/a základné identifikačné znaky filozofie, vedy, náboženstva, umenia a ideológie a základné diferencie, ktoré odlišujú filozofiu od uvedených významových útvarov.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát Monitoring
Dejinnno-filozofický exkurz	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

• Periodizácia dejín filozofie, ich profilové charakteristiky a kultúrohistorický kontext • Periodizácia dejín filozofie, ich profilové charakteristiky a kultúrohistorický kontext • Základné myšlienkové domény európskeho filozofického myslenia		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis Náboženská výchova Etická výchova	• Charakterizovať spoločné črty vlastné západnej filozofii ako celku a uviesť odlišnosti, ktoré ju odlišujú od filozofického myslenia spätého s inými kultúrnymi, resp. civilizačnými okruhmi. • Uviesť, ktoré témy resp. problémy sú ťažiskové pre jednotlivé obdobia dejín filozofie. • Vysvetliť príčiny zmien ťažiskových tém a problémov filozofického myslenia. • Interpretovať dejiny filozofického myslenia ako proces vykazujúci dve rozhodujúce kvalitatívne posuny: - ako prechod od skúmania sveta k skúmaniu subjektu, ktorý o svete niečo vypovedá, - ako prechod od „myslenia o svete“ k analýze jazyka, v ktorom svet myslíme a vyjadrujeme. • Identifikovať a analyzovať problémy, otázky a spory, ktoré zohrávali úlohu kryštalizačného jadra filozofických diskusií a polemík v rámci každej z uvedených myšlienkových domén. • Charakterizovať stanoviská uvedených filozofov k ich riešeniu. • Porovnať alternatívne riešenia uvedených problémov a záujmu k nim vlastné stanovisko.	• Charakterizoval/a spoločné črty vlastné západnej filozofii ako celku a uviesť odlišnosti, ktoré ju odlišujú od filozofického myslenia spätého s inými kultúrnymi, resp. civilizačnými okruhmi. • Uviedol/a, ktoré témy resp. problémy sú ťažiskové pre jednotlivé obdobia dejín filozofie. • Vysvetlil/a príčiny zmien ťažiskových tém a problémov filozofického myslenia. • Interpretoval/a dejiny filozofického myslenia ako proces vykazujúci dve rozhodujúce kvalitatívne posuny: - ako prechod od skúmania sveta k skúmaniu subjektu, ktorý o svete niečo vypovedá, - ako prechod od „myslenia o svete“ k analýze jazyka, v ktorom svet myslíme a vyjadrujeme. • Identifikoval/a analyzovať problémy, otázky a spory, ktoré zohrávali úlohu kryštalizačného jadra filozofických diskusií a polemík v rámci každej z uvedených myšlienkových domén. • Charakterizoval/a stanoviská uvedených filozofov k ich riešeniu. • Porovnal/a alternatívne riešenia uvedených problémov a záujmu k nim vlastné stanovisko.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný Test Referát
Religionistika	2		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Náboženstvo a jeho atribúty • Kresťanstvo a svetové náboženstvá, alternatívne náboženské prejavy (nové náboženské hnutia)		Slovenský jazyk a literatúra Dejepis	• Rozlíšiť medzi jednotlivými prvkami náboženstva a vysvetliť ich význam. • Určiť základné identifikačné znaky svetových náboženstiev.	• Rozlíšil/a medzi jednotlivými prvkami náboženstva a vysvetlil/a ich význam. • Určil/a základné identifikačné znaky svetových náboženstiev.	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomné odpovede Neštandardizovaný

		Náboženská výchova Etická výchova	• Identifikovať prejavy náboženskej neznášanlivosti. • Rozoznať prejavy sektárskeho myslenia.	• Identifikoval/a prejavy náboženskej neznášanlivosti. • Rozoznať prejavy sektárskeho myslenia.		Test Referát
--	--	--------------------------------------	--	--	--	---------------------

Učebné osnovy

Názov predmetu	Biológia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Druhý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovaci jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU na SOŠ pre všeobecné vzdelávanie, 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II. Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu biológia sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov pre študijné odbory, vzdelávacia oblasť - teoretické vzdelávanie, predmet je súčasťou teoretického vzdelávania. Vyučuje sa v2. ročníku štúdia.

Cieľom predmetu je v nadväznosti na biológiu na základnej škole poskytnúť žiakom kompetencie, ktoré im umožnia správne chápať a vysvetľovať prírodu ako celok a prírodné javy i procesy vo vzájomných súvislostiach. Poskytne žiakovi možnosť získania návykov a osobných rozhodnutí potrebných pre zachovanie svojho zdravia. Smeruje k tomu, aby sa žiaci naučili chápať prírodu ako zdroj trvalo udržateľného života na Zemi a vedeli aplikovať získané kompetencie v osobnom živote. Formuje ekologické myslenie, cítenie a postoje žiakov, podieľa sa na tvorbe novej hierarchie hodnôt z aspektu trvalo udržateľného rozvoja. Predmet plní úlohu všeobecnovzdelávacieho predmetu, ako aj úlohu prípravného predmetu pre odborné vzdelávanie.

Predmet biológia reaguje aj na prierezové témy – environmentálna výchova, globálna výchova a výchova k zdraviu, ktoré sú vhodne zapracované do tematických celkov konkrétneho učebného plánu.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom predmetu je poskytnúť žiakom kompetencie, ktoré im umožnia získať ucelenú predstavu o živej prírode ako výsledku vzájomného pôsobenia všetkých zložiek. Zároveň žiaci porozumejú prírodným javom, procesom a objektom vo vzájomných súvislostiach. Naučia sa správne interpretovať informácie o živej prírode. V osobnom živote využijú osvojené postupy pre ovplyvňovanie svojho zdravia, pričom aplikujú vedomosti o zdraví a chorobe. Okrem teoretických vedomostí nadobudnú praktickú zručnosť v prezentovaní výsledkov svojich prác ústnou i písomnou formou. Žiaci nadobudnú spôsobilosť realizácie projektov v oblasti ochrany životného prostredia a zdravia človeka.

3. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

3.1 Výkonový štandard

Biológia

Žiaci:

- klasifikujú organizmy,
- vysvetlia rozdiely medzi rastlinnou a živočíšnou bunkou,
- poznajú stavbu tela rastlín a húb,
- vymenujú a opíšu vegetatívne (koreň, stonka, list) a reprodukčné (kvet, plody) orgány rastlín,
- charakterizujú vodný režim, fotosyntézu a dýchanie rastlín,
- opíšu rozmnožovanie rastlín,
- vymenujú zástupcov fauny a flóry na Kysuciach,
- poznajú stavbu tela živočíchov a človeka,
- vysvetlia rozmnožovanie živočíchov a človeka,
- opíšu vývin jedinca a podstatu plánovaného rodičovstva,

- definujú svalovú prácu,
- vymenujú zložky potravy a ich funkciu v organizme,
- popíšu dýchacie procesy (nádych, výdych, ventiláciu, tkanivové dýchanie).

Človek a jeho zdravie

Žiaci:

- opíšu zdravý životný štýl, biorytmus,
- vymenujú najčastejšie ochorenia orgánových sústav,
- definujú pojmy prevencia, imunita, očkovanie,
- opíšu stravovacie návyky a zlovyky,
- vymenujú závislosti a poznajú ich vplyv na ľudský organizmus.

Človek a životné prostredie

Žiaci:

- charakterizujú životné prostredie,
- vymenujú zložky životného prostredia,
- vysvetlia kolobeh látok v životnom prostredí,
- uvedú znečistenie životného prostredia,
- definujú environmentalistiku,
- vymenujú environmentálne problémy súčasnosti,
- charakterizujú ozónovú dieru, skleníkový efekt, kyslé dažde, topenie ľadovcov,
- demonštrujú na modeli skleníkový efekt,
- vysvetlia ohrozenie dažďových pralesov,
- charakterizujú ochranu životného prostredia,
- poznajú zákon o ochrane prírody,
- vymenujú národné parky a chránené krajinné oblasti SR,
- zhodnotia stav životného prostredia na SR,
- navrhnu jednoduchý projekt,
- prezentujú a realizujú jednoduchý projekt.

3.2 Obsahový štandard

Biológia

- biológia, mikrobiológia, zoológia, botanika, antropológia, život, nebunkové organizmy, rastliny, živočíchy, huby,
- rastlinná a živočíšna bunka, rozdiely, plastidy, vakuoly, bunkové organely,
- rastlinné pletivá, kutikula, emergencie, prieduchy, hydatódy, trichómy, rastlinné orgány, chitín, glykogén, hýfy, podhubie, výtrusy,
- koreň, stonka, list, primárna a sekundárna stavba koreňa, haustória, byliny, dreviny,
- kvety, plody, kvetný obal, okvetie, tyčinky, piestik, súkvetia, šiška, bobuľa, kôstkovica, súplodie,
- vodný režim, príjem, transport, výdaj, osmotický tlak, transpirácia, gutácia,
- fotosyntéza, dýchanie, oxid uhličitý, kyslík, voda, cukor (glukóza), svetlá a tmavá fáza,
- rozmnožovanie rastlín, pohlavné, nepohlavné, sporogónia, odrezky, cibulky, podzemky, rodozmena,
- Kysuce, byliny, dreviny, chránené rastliny,
- živočíšne tkanivá, orgánové sústavy,
- pohlavné rozmnožovanie, vajcorodé a živorodé živočíchy,
- Kysuce, fauna, živočíchy, chránené živočíchy,
- vývin jedinca, embryo, plod, novorodenec, dojča, batola, predškolský vek, mladší školský vek, starší školský vek, adolescent, dospelosť, staroba, plánované rodičovstvo,
- svaly, svalová práca, myozín, svalová kontrakcia,
- výživa, bielkoviny, cukry, tuky, vitamíny, minerálne látky,
- dýchanie, nádych, výdych,

Človek a jeho zdravie

- zdravý životný štýl, strava, pohyb, odpočinok, práca, biorytmus,
- ochorenia, rakovina, ochrnutie, zápal očných spojiviek, herpes simplex, chrípka, borelióza, ...,

- prevencia, imunita, imunitný systém, povinné a nepovinné očkovanie,
- stravovacie návyky, zlovyky, pestrá strava, ovocie, zelenina, vláknina, nezdravé jedlo,
- závislosti, fajčenie, alkohol, návykové látky,

Človek a životné prostredie

- životné prostredie, biotické a abiotické zložky, ovzdušie, horniny, voda, pôda, mikroorganizmy, rastliny, živočíchy, človek,
- kolobeh látok, voda, kyslík, emisie,
- znečisťovanie, odpady, emisie, elektrárne,
- environmentalistika, ekológia, environmentálne problémy,
- ozónová diera, ozón, UV žiarenie, atmosféra, freóny,
- skleníkový efekt, skleníkové plyny (metán, vodná para, oxid uhličitý, oxid dusný, ozón), zvýšenie teploty, globálne otepľovanie,
- kyslé dažde, zmena pH, úhyn rýb, degradácia pôdy, ničenie rastlinstva,
- topenie ľadovcov, hladina morí, oceánov,
- fauna, flóra, biodiverzita, invázne druhy, ohrozené druhy, dažďový prales, biodiverzita, výrub,
- ochrana životného prostredia, zákon o ochrane prírody,
- TANAP, NAPANT, PIENAP, NP Slovenský raj/kras, NP Malá/Veľká Fatra, NP Muránska planina, NP Poloniny, CHKO Kysuce,
- Stav ŽP na SR.

4. KOMPETENCIE

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedením si príležitostí, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;

- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

5.1 Literatúra

1. Burnie, D.: *Mikrosvet (mikroskopický svet drobných tvorov)*, Tlačiarne BB, s.r.o., Banská Bystrica, 2003
2. Burnie, D.: *ZEM, Sprievodca ochranou našej planéty pre mladých*, FortunaPrint, Bratislava, 2002
3. Križan, J. - Križanová, M.: *Maturita z biológie*, Príroda, s.r.o., Bratislava, 2015
4. Lieskovská, Z. a kolektív.: *Životné prostredie pre všetkých – 1. časť*, SAŽP, Bratislava, 2018
5. Vilček F. a kolektív.: *Prehľad biológie - 1. časť*, SPN, Bratislava, 2001
6. Peterková, V. – Il'ko, I.: *Environmentalistika pre pedagogické fakulty*, PF TRUNI, Trnava, 2020

5.2 Didaktická technika

Dataprojektor, PC, interaktívna tabuľa, tablety

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

Makety, plagáty, učebnica, elektronická učebnica, mikroskop, mikroskopické preparáty

5.4 Ďalšie zdroje

Internet, multimediálne zdroje, webové aplikácie

6. HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Všeobecné pravidlá hodnotenia žiakov:

- pozitívna orientácia hodnotenia,
- individuálny prístup pri hodnotení,
- komplexnosť hodnotenia,
- otvorenosť hodnotenia,
- pri hodnotení vedomostí a poznatkov príslušného vyučovacieho predmetu nehodnotíme správanie žiakov,
- žiak má mať dostatok času na precvičenie a upevnenie učiva.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď,
- neštandardizované didaktické testy, testy voľných odpovedí,
- písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov,
- referáty, projekty, praktické prevedenia, cvičenia a pod.

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy:

- frontálne,
- individuálne,
- skupinové skúšanie,
- sebahodnotenie,
- sebareflexia.

Tabuľka č. 1: Kritéria hodnotenia a body

Hodnotenie	Body
porozumenie témy	0 – 1 – 2
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2
komplexnosť témy	0 – 1 – 2

Tabuľka č. 2: Hodnotenie podľa bodov a klasifikácia

Body:	Klasifikácia:
10 - 9	výborný
8 - 7	chválitebný
6 - 5	dobrý
4 - 3	dostatočný
2 - 1	nedostatočný

6.2 Písomné skúšanie

Prebieha prostredníctvom neštandardizovaných didaktických testov, testov voľných odpovedí, písomných prác (otázky, úlohy, príklady a pod.). Sú zaraďované priebežne spravidla po prebratí tematického celku, prípadne sa zaraďujú podľa náročnosti preberaného učiva a zváženia vyučujúceho v inom časovom období. Ich počet a zameranie závisí od konkrétneho tematického plánu.

V didaktickom teste, teste voľných odpovedí, písomnej práci sa jednotlivé odpovede, úlohy, príklady vždy obodujú určitým počtom bodov. Body sa následne percentuálne prepočítajú.

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobil chybu, resp. za čo sa žiakovi strhávajú body.

Tabuľka č. 3: Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

Percentá hodnotení:	pri	Klasifikácia:
100 – 86%		výborný
85 – 70%		chválitebný
69 – 50%		dobrý
49 – 26%		dostatočný
25 – 0%		nedostatočný

6.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno – vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Tabuľka č. 4: Kritéria hodnotenia a body

Hodnotenie	Body
porozumenie témy	0 – 1 – 2
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2
komplexnosť témy	0 – 1 – 2

Tabuľka č. 5: Hodnotenie podľa bodov a klasifikácia

Body:	Klasifikácia:
10 - 9	výborný
8 - 7	chválitebný
6 - 5	dobrý
4 - 3	dostatočný
2 - 1	nedostatočný

Súhrnné
hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		Informačnéreceptívna výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Biológia	-	14	-	-		x	x		x	x		x				x		x	x
Človek a jeho zdravie	-	5	-	-		x	x			x		x	x	x		x		x	x
Človek a životné prostredie	-	14	-	-		x	x		x	x		x	x	x		x		x	x
SPOLU	-	33	-	-															

ROČNÍK: druhý študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: BIOLÓGIA

1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín

Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Biológia	14		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Klasifikácia organizmov - Rastlinná a živočíšna bunka - Organizácia tel rastlín a húb - Vodný režim rastlín - Fotosyntéza a dýchanie rastlín - Rozmnožovanie rastlín - Prírodu regiónu Kysuce – zástupcovia flóry - Organizácia tel živočíchov a človeka - Príroda regiónu Kysuce – zástupcovia fauny - Rozmnožovanie živočíchov a človeka - Vývin jedinca. Plánované rodičovstvo - Svalová práca - Výživa človeka. Zložky potravy - Dýchacie procesy		zdravoveda	- Klasifikovať organizmy, - Vysvetliť rozdiely medzi rastlinnou a živočíšnou bunkou, - Poznať stavbu tela rastlín a húb, - Vymenovať a opísať vegetatívne (koreň, stonka, list) a reprodukčné (kvet, plody) orgány rastlín, - Charakterizovať vodný režim, fotosyntézu a dýchanie rastlín, - Opísať rozmnožovanie rastlín, - Vymenovať zástupcov fauny a flóry na Kysuciach, - Poznať stavbu tela živočíchov a človeka, - Vysvetliť rozmnožovanie živočíchov a človeka, - Opísať vývin jedinca a podstatu plánovaného rodičovstva, - Definovať svalovú prácu, - Vymenovať zložky potravy a ich funkciu v organizme, - Popísať dýchacie procesy (nádych, výdych, ventiláciu, tkanivové dýchanie)	- Klasifikoval (a) organizmy, - Vysvetlil (a) rozdiely medzi rastlinnou a živočíšnou bunkou, - Poznal (a) stavbu tela rastlín a húb, - Vymenoval (a) a opísal (a) vegetatívne (koreň, stonka, list) a reprodukčné (kvet, plody) orgány rastlín, - Charakterizoval (a) vodný režim, fotosyntézu a dýchanie rastlín, - Opísal (a) rozmnožovanie rastlín, - Vymenoval (a) zástupcov fauny a flóry na Kysuciach, - Poznal (a) stavbu tela živočíchov a človeka, - Vysvetlil (a) rozmnožovanie živočíchov a človeka, - Opísal (a) vývin jedinca a podstatu plánovaného rodičovstva, - Definoval (a) svalovú prácu, - Vymenoval (a) zložky potravy a ich funkciu v organizme, - Popísal (a) dýchacie procesy (nádych, výdych, ventiláciu, tkanivové dýchanie)	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomka, neštandardizovaný didaktický test
Človek a jeho zdravie	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdravý životný štýl. Biorytmus človeka - Najčastejšie ochorenia orgánových sústav - Prevencia, imunita, očkovanie		zdravoveda	- Opísať zdravý životný štýl, - Vymenovať najčastejšie ochorenia orgánových sústav,	- Opísal (a) zdravý životný štýl, biorytmus, - Vymenoval (a) najčastejšie ochorenia orgánových sústav,	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomka, neštandardizovaný

• Stravovacie návyky a zlovyky • Závislosti – alkoholizmus, fajčenie, omamné látky			• Definovať pojmy prevencia, imunita, očkovanie, • Opísať stravovacie návyky a zlovyky, • Vymenovať závislosti a poznať ich vplyv na ľudský organizmus,	• Definoval (a) pojmy prevencia, imunita, očkovanie, • Opísal (a) stravovacie návyky a zlovyky, • Vymenoval (a) závislosti a poznal (a) ich vplyv na ľudský organizmus,		didaktický test
Človek a životné prostredie	33		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Životné prostredie a jeho zložky • Kolobeh látok v životnom prostredí • Znečistenie životného prostredia • Environmentalistika. Environmentálne problémy • Ozónová diera • Skleníkový efekt • Kyslé dažde • Topenie ľadovcov • Ohrozenie dažďových pralesov • Ochrana ŽP. Zákon o ochrane ŽP • Národné parky SR a chránené krajinné oblasti SR • Stav životného prostredia na SR • Návrh jednoduchého projektu zameraného na riešenie environmentálneho problému v blízkom okolí • Prezentácia a realizácia navrhnutého projektu		zdravoveda	• Charakterizovať životné prostredie, • Vymenovať zložky životného prostredia, • Vysvetliť kolobeh látok v životnom prostredí, • Uviesť znečistenie životného prostredia, • Definovať environmentalistiku, • Vymenovať environmentálne problémy súčasnosti, • Charakterizovať ozónovú dieru, skleníkový efekt, kyslé dažde, topenie ľadovcov, • Demonštrovať na modeli skleníkový efekt, • Vysvetliť ohrozenie dažďových pralesov, • Charakterizovať ochranu životného prostredia, • Poznať zákon o ochrane prírody, • Vymenovať národné parky a chránené krajinné oblasti SR, • Zhodnotiť stav životného prostredia na SR, • Navrhnuť jednoduchý projekt, • Prezentovať a realizovať jednoduchý projekt	• Charakterizoval (a) životné prostredie, • Vymenoval (a) zložky životného prostredia, • Vysvetlil (a) kolobeh látok v životnom prostredí, • Uviedol (a) znečistenie životného prostredia, • Definoval (a) environmentalistiku, • Vymenoval (a) environmentálne problémy súčasnosti, • Charakterizoval (a) ozónovú dieru, skleníkový efekt, kyslé dažde, topenie ľadovcov, • Demonštroval (a) na modeli skleníkový efekt, • Vysvetlil (a) ohrozenie dažďových pralesov, • Charakterizoval (a) ochranu životného prostredia, • Poznal (a) zákon o ochrane prírody, • Vymenoval (a) národné parky a chránené krajinné oblasti SR, • Zhodnotil (a) stav životného prostredia na SR, • Navrhol (a) jednoduchý projekt, • Prezentoval (a) a realizoval (a) jednoduchý	Ústne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne odpovede Písomka

				projekt		
--	--	--	--	---------	--	--

Učebné osnovy

Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

3. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU na SOŠ pre všeobecné vzdelávanie, 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II. Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu Informatika sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov Informatika pre ÚSOV.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

4. CIELE PREDMETU

Žiaci

- naučia sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, efektívne vyhľadávať informácie uložené na pamäťových médiách alebo na sieti a komunikovať cez sieť,
- budú rozvíjať svoje schopnosti kooperácie a komunikácie,
- nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu,
- budú rozvíjať svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, sebakritickosť a snažiť sa o sebazvdelávanie,
- naučia sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií.

5. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY**3.1 Obsahové štandardy****INFORMÁCIE OKOLO NÁS****Obsahový štandard**

- údaj, informácia, znalosť, jednotky informácie, písmo, čísla, znaky, zber, spracovanie, prezentovanie informácie,
- textová informácia, jednoduchý, formátovaný dokument, štýl, aplikácie na spracovanie textov,
- grafická informácia, rastrová, vektorová grafika, aplikácie na spracovanie grafickej informácie,
- číselná informácia, spracovanie a vyhodnocovanie, tabuľkový kalkulátor, bunka, hárok, vzorec, funkcia, odkazy, grafy,
- prezentácia informácií, aplikácie na tvorbu prezentácií snímka, stránka, spôsoby tvorby prezentácií, pravidlá prezentovania, zásady tvorby prezentácie,
- vstup a výstup informácie v závislosti od jej typu, uchovávanie informácie, typy a limity zariadení,
- prenos informácií medzi aplikáciami.

PRINCÍPY FUNGOVANIA DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Obsahový štandard

- základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, časti počítača von Neumannovského typu, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení,
- softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov),

KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)**Obsahový štandard**

- internet, história, základné
- služby internetu,
- neinteraktívna komunikácia, e-pošta
- interaktívna komunikácia, web–prehliadače, vyhľadávanie informácií,
- netiketa, bezpečnosť na internete,

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ**Obsahový štandard**

- informatika (použitie, dôsledky a súvislosti) v rôznych oblastiach, administratíva, elektronická kancelária, vzdelávanie, šport, umenie, zábava, virtuálna realita, e-spoločnosť,
- softvérová firma, pojmy upgrade, registrácia softvéru, elektronická dokumentácia,
- riziká informačných technológií, malvér (pojmy, detekovanie, prevencia); kriminalita,
- etika a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia, open source),
- e-learning, dištančné vzdelávanie a vzdelávania s využitím DT.

POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE**Obsahový štandard**

- analýza problém, návrh algoritmus riešenia problému, zápis algoritmu v zrozumiteľnej formálnej podobe
- overenie správnosť algoritmu,
- zápis do programovacieho jazyka, vyhľadávanie a oprava chyby, porozumenie hotovým programom, určenie vlastností vstupov, výstupov a vzťahy medzi nimi,
- riešenie úlohy pomocou príkazov, používanie základných typy používaného programovacieho jazyka, problém, algoritmus, algoritmy z bežného života, spôsoby zápisu algoritmov, etapy riešenia problému, rozbor problému, algoritmus, program, ladenie, programovací jazyk, syntax, spustenie programu, logické chyby, chyby počas behu programu, pojmy, príkazy (priradenie, vstup, výstup), riadiace štruktúry (podmienené príkazy, cykly), premenné.

3.2 Výkonové štandardy**INFORMÁCIE OKOLO NÁS****Výkonový štandard**

- vysvetlia význam pojmov údaj, informácia,
- spoznajú druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov,
- vyberú vhodnú aplikáciu v závislosti od typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber,
- efektívne použijú nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie),
- spoznajú a budú dodržiavať základné pravidlá (formálne, estetické) a odporúčania spracovania rôznych typov informácií,
- spracujú informácie tak, aby sa neznížila ich informačná hodnota a informácie boli prístupné, použiteľné a jasné,
- spoznajú vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných formátov dokumentov v závislosti od typu informácie,
- demonštrujú možnosti prenosu častí rôznych typov dokumentov medzi rôznymi aplikáciami,

PRINCÍPY FUNGOVANIA DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)**Výkonový štandard**

- vymenujú jednotlivé časti počítača von Neumannovského typu, spoznajú ich využitie, princíp fungovania a význam,

- vymenujú a charakterizujú základné prídavné zariadenia,
- charakterizujú operačný systém a budú ho efektívne používať,
- demonštrujú získavanie informácií o systéme, zariadeniach, priečinkoch a súboroch,
- vysvetlia činnosti operačného systému pri práci so súbormi a priečinkami.
- softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie

KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM DIGITÁLNYCH TECHNOLOGIÍ (DT)

Výkonový štandard

- spoznajú princípy fungovania internetu (Klient-server) a niektoré jeho služby,
- spoznajú princípy a demonštrujú použitie e-pošty na konkrétnom klientovi,
- spoznajú základné princípy a demonštrujú použitie interaktívnej komunikácie,
- využijú služby webu na získavanie informácií,
- spoznajú rôzne spôsoby vyhľadávania informácie (index, katalóg),
- vytvoria webovú prezentáciu využitím služieb internetu,
- spoznajú a budú dodržiavať pravidlá netikety,

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ

Výkonový štandard

- spoznajú možnosti využitia DT v iných predmetoch,
- špecifikujú základné znaky informačnej spoločnosti, vymedzia kladné a záporné stránky informačnej spoločnosti,
- charakterizujú jednotlivé typy softvéru z hľadiska právnej ochrany (freeware, shareware) a porozumejú, ako sa dajú používať,
- pochopia potrebu právnej ochrany programov,
- vysvetlia pojmy „licencia na používanie softvéru“, „autorské práva tvorcov softvéru“, multilicencia,
- charakterizujú činnosť počítačových vírusov,
- vysvetlia škody, ktoré môže spôsobiť, vysvetlia princíp práce antivírusových programov
- spoznajú kultúrne, sociálne a zdravotné aspekty používania počítačov a služieb internetu.

POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE

Výkonový štandard

- zanalyzujú problém, navrhnu algoritmus riešenia problému, zapíšu algoritmus v zrozumiteľnej formálnej podobe
- overia správnosť algoritmu,
- budú riešiť problémy pomocou algoritmov, budú vedieť ich zapísať do programovacieho jazyka, vyhľadajú a opravujú chyby, porozumejú hotovým programom, určujú vlastnosti vstupov, výstupov a vzťahy medzi nimi,
- budú riešiť úlohy pomocou príkazov, použijú základné typy používaného programovacieho jazyka, problém, algoritmus, algoritmy z bežného života, spôsoby zápisu algoritmov, etapy riešenia problému, rozbor problému, algoritmus, program, ladenie, programovací jazyk, syntax, spustenie programu, logické chyby, chyby počas behu programu, pojmy, príkazy (priradenie, vstup, výstup), riadiace štruktúry (podmienené príkazy, cykly), premenné

6. KOMPETENCIE

a) Gramotnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinné-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku vše-obecnú a odbornú tému;

- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou ale-bo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, za-riadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetencia

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov;
- uvedomiť etické zásady a výzvy udržateľného rozvoja;
- chápať sociálne a hospodárske príležitosti a výzvy, ktorým čelí zamestnávateľ, organizácia či spoločnosť.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

7.1 Literatúra

Ivan Kalaš a kolektív:

INFORMATIKA pre stredné školy, Slovenské pedagogické nakladateľstvo

Ing. Milan Britvík:

Hardvér Microsoft Windows 2003 Internet, Microsoft Word 2003 Microsoft Excel2003“

Prefeko Dolný Kubín.

Mgr. Jana Machová:

INFORMATIKA pre stredné školy, Práca s textom, Slovenské pedagogické nakladateľstvo

INFORMATIKA pre stredné školy, Práca s internetom, Slovenské pedagogické nakladateľstvo

RNDr. Hana Kundráková, Ing. Jaroslav Kultán

Nová maturita INFORMATIKA, Príroda, s.r.o. Bratislava 2005

RNDr. Andrej Blaho, PhD.

INFORMATIKA pre stredné školy, PROGRAMOVANIE V Delphi a Lazaruse

Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2012

5.2 Didaktická technika

dataprojektor, PC, tabuľa, interaktívna tabuľa, Photon robot

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

zošity

5.4 Ďalšie zdroje

Internet

6. HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- neštandardizované didaktické testy, testy voľných odpovedí
- písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov
- referáty, projekty, praktické prevedenia, cvičenia a pod.

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie, sebahodnotenie a sebareflexia.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chváľitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 1 bod	– nedostatočný

6.2 Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie:

- učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín
- preverka, test

BOD Y	PERCENT Á	BOD Y	PERCENT Á	BOD Y	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	ZNÁMK A
5	100-90	7	100-86	9	100-89	10-9	100-90	14-13	100-93	1
4	89-70	6	85-70	8-7	88-78	8-7	89-70	12-11	92-79	2
3	69-50	5-4	69-58	6-5	77-56	6-5	69-50	10-8	78-58	3
2	49-30	3-2	57-20	4-3	55-33	4-3	49-30	7-4	57-25	4
1-0	29-0	1-0	19-0	2-0	32-0	2-0	32-0	3-0	24-0	5

Súhrnné písomné hodnotenie:

- učivo tematického celku, alebo učivo za celé klasifikačné obdobie
- preverka, písomná práca

BOD Y	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	BODY	PERCENT Á	ZNÁMK A
8	100-88	11-10	100-90	12-11	100-92	13-12	100-93	1
7-6	87-70	9-8	89-73	10-9	91-75	11-10	92-77	2
5-4	69-40	7-6	72-55	8-7	74-59	9-8	76-62	3
3-2	39-20	5-3	54-30	6-4	58-30	7-4	61-30	4
1-0	19-0	2-0	29-0	3-0	29-0	3-0	29-0	5

Písomné záverečné hodnotenie:

- opravná, komisionálna skúška
- písomná práca

BOD Y	PERCENT Á	ZNÁMK A
6	100-92	1
5	91-75	2
4	74-59	3
3-2	58-30	4
2-0	41 - 0	5

6.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno – vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 1 – 2 body
komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 1 – 2 body
používanie odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
grafická úroveň prezentácie a obhajoba	0 – 1 – 2 body
aplikácia teoretických poznatkov v praxi	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chváľitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 1 bod	– nedostatočný

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp. za čo sa žiakovi strhujú body. Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	1	-	-	-	-		x	x	x		x	x	x			x		x	x
Princípy fungovania digitálnych technológií	3	-	-	-	-	x	x	x					x	x		x	x	x	x
Informácie okolo nás	18	-	-	-	-	x	x					x	x	x	x	x	x	x	x
Komunikácia prostredníctvom Digitálnych technológií (DT)	3	-	-	-	-	x		x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Informačná spoločnosť	3	-	-	-	-	x				x	x	x	x			x	x	x	x
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	5	-	-	-	-	x			x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
SPOLU	33	-	-	-	-														

ROČNÍK: PRVÝ

študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU:INFORMATIKA				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

práci						
Základné bezpečnostné opatrenia pri práci, laboratórny poriadok, smernica na prácu v sieti			Ovládať základné bezpečnostné opatrenia pri práci, laboratórny poriadok, smernica na prácu v sieti	Ovládal (a) základné bezpečnostné opatrenia pri práci, laboratórny poriadok, smernica na prácu v sieti,	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
Princípy fungovania digitálnych technológií	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zostava počítača - Hardvér počítača - Vstupné a výstupné zariadenia počítača - Softvér počítača, OS počítača		Aplikovaná informatika Matematika, Ekonomika	- Ovládať základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, časti počítača von Neumannovského typu, ich klasifikáciu, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení, - Vysvetliť softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov),	- Ovládal (a) základné pojmy, hardvér, softvér, počítač, princíp práce počítača, časti počítača von Neumannovského typu, ich klasifikáciu, vstupné, výstupné zariadenia, typy vstupných a výstupných zariadení, parametre zariadení, - Vysvetlil (a) softvér, rozdelenie podľa oblastí použitia, operačný systém, základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov),	Písomné skúšanie	Didaktický test
Informácie okolo nás	18		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Základné pojmy informatiky - Jednotky informácie, kódovanie, šifrovanie - Grafická informácia - Textový editor, ovládanie programu MS Word - Formátovanie textu - Vkladanie netextových objektov - Tvorba tabuľky - Tvorba reklamného letáku , Monitoring - Tabuľkový kalkulátor, ovládanie programu MS Excel - Formátovanie bunky - Tabuľka, formátovanie - Výpočty v tabuľke, rodný rozpočet - Tvorba tabuľky a výpočty, príjmy za prácu - Graf, modifikácie grafu - Tvorba grafu z tabuľky, Monitoring		Aplikovaná informatika Matematika, Ekonomika	- Vysvetliť význam pojmov údaj, informácia, digitalizácia, kódovanie, šifrovanie, komprimácia, - Poznať princípy kódovania rôznych typov informácie, - Vysvetliť princíp digitalizácie v závislosti od typu informácie, - Poznať princíp komprimácie dát, používať komprimačný program, - Ovládať prevody medzi dvojkovou a desiatkovou číselnou sústavou, - Poznať druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov, - Vedieť vyberať vhodnú aplikáciu v závislosti od	- Vysvetlil (a) význam pojmov údaj, informácia, digitalizácia, kódovanie, šifrovanie, komprimácia, - Poznal (a) princípy kódovania rôznych typov informácie, - Vysvetlil (a) princíp digitalizácie v závislosti od typu informácie, - Poznal (a) princíp komprimácie dát, používal komprimačný program, - Ovládal (a) prevody medzi dvojkovou a desiatkovou číselnou sústavou, - Poznal (a) druhy aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie) a charakterizovať ich typických predstaviteľov, - Vedel (a) vyberať vhodnú	Praktické skúšanie	Práca žiakov

• Prezentačný softvér, ovládanie MS PowerPoint • Nastavenie prezentácie • Tvorba prezentácie podľa zadania			typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber, • Vedieť efektívne použiť nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie),	aplikáciu v závislosti od typu informácie, budú vedieť zdôvodniť svoj výber, • Vedel (a) efektívne použiť nástroje aplikácií na spracovanie informácií (podľa typu informácie),		
Komunikácia prostredníctvom Digitálnych technológií (DT)	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Internet, základné pojmy, služby webu, vyhľadávanie informácií na internete, • Neinteraktívna komunikácia, e-pošta • Netiketa, bezpečnosť na internete, Monitoring		Aplikovaná informatika Matematika, Ekonomika	• Popísať históriu internetu • Poznať základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, Server-klient, protokol, štandard), • Ovládať služby internetu, neinteraktívna komunikácia, e-pošta, diskusné fórum, blog, • Ovládať netiketu, bezpečnosť na internete,	• Popísal (a) históriu internetu • Poznal (a) základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, Server-klient, protokol, štandard), • Ovládal (a) služby internetu, Neinteraktívna komunikácia, e-pošta, diskusné fórum, blog, • Ovládal (a) netiketu, bezpečnosť na internete,	Praktické skúšanie	Práca žiakov
Informačná spoločnosť	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Etika a právo, autorské práva na softvér, licencia, registrácia softvéru. Ľudské práva a občianske práva • Riziká informačných technológií, malvér • Antivírusová ochrana		Aplikovaná informatika, Matematika, Ekonomika	• Vysvetliť pojem informačná spoločnosť (použitie, dôsledky a súvislosti) v rôznych oblastiach, administratíva, elektronická kancelária, vzdelávanie, šport, umenie, zábava, virtuálna realita, e-spoločnosť, • Poznať pojem softvérová firma, pojmy upgrade, registrácia softvéru, • Vymenovať riziká informačných technológií, • Vysvetliť pojmy etika a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia, open source),	• Vysvetlil (a) pojem informačná spoločnosť (použitie, dôsledky a súvislosti) v rôznych oblastiach, administratíva, elektronická kancelária, vzdelávanie, šport, umenie, zábava, virtuálna realita, e-spoločnosť, • Poznal (a) pojem softvérová firma, pojmy upgrade, registrácia softvéru • Vymenoval (a) riziká informačných technológií, • Vysvetlil (a) pojmy etika a právo, autorské práva na softvér, licencia (freeware, shareware, demoverzia, multilicencia, open source),	Písomné skúšanie	Didaktický test
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	5					
• Algoritmus bez programovania, algoritmy z bežného života • Algoritmus v programovacom		Aplikovaná informatika, Matematika, Ekonomika	• zanalyzovať problém, navrhnuť algoritmus riešenia problému,	• zanalyzoval (a) problém, navrhnuť algoritmus riešenia problému,		

prostredí, zápis, etapy riešenia problémov • Programátorské prostredie • Riešenie úloh			• zapísať algoritmus v zrozumiteľnej formálnej podobe, overiť správnosť algoritmu, • riešiť problémy pomocou algoritmov, vedieť ich zapísať do programovacieho jazyka, vyhľadajú a opraví chyby, • porozumieť hotovému programom, určiť vlastnosti vstupov, výstupov a vzťahy medzi nimi	• zapísal (a) algoritmus v zrozumiteľnej formálnej podobe, overia správnosť algoritmu, • riešil (a) problémy pomocou algoritmov, vedel (a) ich zapísať do programovacieho jazyka, vyhľadal (a) a opravil chyby, • porozumel (a) hotovým programom, určil vlastnosti vstupov, výstupov a vzťahy medzi nimi		
---	--	--	--	---	--	--

Učebné osnovy

Názov predmetu	Matematika
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí Štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU pre všeobecné vzdelávanie, 64 EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II. Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu Matematika sme vychádzali zo vzdelávacích štandardov Matematika pre ÚSOV netechnické. Vyučuje sa v prvom až štvrtom ročníkoch päťročného štúdia.

Matematické vzdelávanie v odbornom školstve popri funkcii všeobecného vzdelania plní aj v jednotlivých odboroch prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi.

Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je výchova premýšľajúceho človeka, ktorý bude vedieť matematiku používať v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v osobnom živote, budúcom zamestnaní i ďalšom vzdelávaní). Preto sme pri výbere učiva postupovali veľmi citlivo. Prihliadali sme na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu, ako aj na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopností žiakov.

Matematické vzdelávanie je významnou súčasťou všeobecnej vzdelanosti. Vedie žiakov k pochopeniu kvantitatívnych vzťahov v prírode i spoločnosti, vybavuje poznatkami užitočnými v každodennom živote aj pre chápanie technických alebo ekonomických súvislostí pre odborné vzdelávanie. Matematické vzdelávanie sa výdatne podieľa na rozvoji samostatného logického myslenia. Matematické vzdelávanie poskytuje žiakom ucelený systém poznatkov, ktoré im umožňujú štúdium daného odboru i uplatnenie v praxi a slúži ako základ pre ich ďalšie vzdelávanie. Matematika učí žiakov schopnosti aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení úloh z praxe, potrebe overovať správnosť získaného výsledku, používať pri spracovaní úloh dostupné komunikačné technológie. Okrem všeobecného základu cieľom vyučovania matematiky v stredných odborných školách je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti potrebné na úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného študijného odboru a pre výkon ich budúceho povolania. Na to je potrebné, aby žiaci získali pozitívny vzťah k matematike a primerané vedomosti

z oblasti matematickej logiky, finančnej gramotnosti, algebry, planimetrie, stereometrie, vrátane použitia analytickej metódy, zo základov matematickej analýzy, z kombinatoriky a zo základov teórie pravdepodobnosti a štatistiky. Do tematických celkov je implementovaná finančná gramotnosť, globálna a environmentálna výchova, dopravná výchova a výchova k zdraviu.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania matematiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený do piatich tematických celkov:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Výučba bude prebiehať v bežnej triede.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom matematiky na stredných školách je komplexne rozvíjať žiakovu osobnosť. Proces vzdelania smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- efektívne numericky počítať, používať a premieňať jednotky (dĺžky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rýchlosti, meny a podobne),
- vyhodnotiť informácie kvantitatívneho charakteru získané z rôznych zdrojov – grafov, diagramov a tabuliek,
- používať matematiku vo svojom budúcom živote,
- správne používať matematickú symboliku, znázorňovať vzťahy,
- čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy),
- orientovať sa v rovine a priestore
- rozvíjať svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore, priestorovú predstavivosť,
- pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- samostatne analyzovať texty úloh, a riešiť ich, odhadovať, hodnotiť a zdôvodňovať výsledky, vyhodnocovať rôzne spôsoby riešenia.

3. VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

3.1 Obsahové štandardy

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Číselné množiny.

Mocniny a odmocniny.

Vypĺňanie formulárov s číselnými údajmi.

Elementárna finančná matematika (rozhodovanie o výhodnosti nákupu alebo zľavy, poistenie, rôzne typy daní a ich výpočet, výpisy z účtov a faktúry, úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia istina, lízing, hypotéka).

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické, tabuľkové).

Algebrické výrazy.

Pojem funkcie – určenie elementárnych funkcií a ich vlastností.

Graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe grafu).

Algebrizácia a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti).

Algebrické, približné a grafické riešenie rovníc a nerovníc (aj s využitím vhodného softvéru).

Geometria a meranie

Trigonometria.

Pytagorova veta.

Obvody a obsahy rovinných útvarov.

Znázorňovanie do roviny, rovnobežné premietanie.

Objem a povrch hranatých kolmých telies, oblých telies a zrezaných telies.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Organizácia súboru.

Kombinatorika – úlohy založené na použití kombinatorického pravidla súčtu a súčinu.

Pravdepodobnosť okolo nás.

Základy štatistiky.

Štatistika – grafické spracovanie dát (histogram, kruhový diagram, čiarové grafy).

Základné vlastnosti súboru – stredná hodnota, modus, medián, rozptyl, smerodajná odchýlka.

Logika, dôvodenie, dôkazy

Odlíšnosti vyjadrovania v rôznych prostrediach (veda, legislatíva, bežný život).

Logické spojky a kvantifikátory a ich používanie v bežnom živote.

3.3 Výkonové štandardy

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- definovať prirodzené čísla,
- definovať celé čísla,
- definovať racionálne čísla,
- definovať reálne čísla, znázorniť reálne čísla na číselnej osi,
- definovať interval, vymenovať a načrtnúť druhy intervalov,
- riešiť úlohy na prienik a zjednotenie intervalov,
- na (približný) výpočet číselných výrazov a hodnôt funkcií používať kalkulačku,
- porovnať dve reálne čísla na úrovni presnosti kalkulačky (napr. výpočtom ich rozdielu),
- využiť počítanie smocninami 10 (súčin a podiel) pri rádomom odhade výsledku a pri premenejednotiek,
- definovať mocniny s prirodzeným mocniteľom,
- definovať mocniny s celým mocniteľom,
- definovať mocniny s racionálnym mocniteľom ,
- vedieť vyjadriť čísla v tvare $a \cdot 10^n$, kde n je $\mathbb{Z}$,
- riešiť úlohy s mocninami,
- riešiť úlohy s odmocninami,
- použiť základné početové úkony, výpočty s percentami odhad ich výsledku, trojčlenku, priamu a nepriamuúmernosť a pomer v konkrétnych situáciách (napr. odhadnúť príjem, spočítať výdavky, určiť výhodnejšiu cenu jedného tovaru a výhodnejšiu cenu celého nákupu, porovnávať príjmy a výdavky na základe výpisu z účtu, zistiť splatnosť faktúry, vypočítať penále pri nedodržaní termínu splatnosti, vyplniť číselné údaje vo formulári vyžadujúcom použitie nie veľkého počtu základných početových operácií vypočítať odvody do poisťovni z príjmov, vypočítať jednotlivé typy daní, vypočítať úrok (mesačný, ročný) a pod.),
- posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov,
- porozumieť princípu splácania pôžičky.

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- v jednoduchých prípadoch zvoliť vhodnú reprezentáciu daného vzťahu medzi veličinami, porozumieť tabuľkám a grafickým reprezentáciám,
- tvoriť výrazy, zapísať slovný text pomocou konštánt, premenných a znakov operácií
- riešiť úlohy zamerané na početové operácie s mnohočlenmi.
- upraviť výraz na súčin vynímaním pred zátvorku
- upraviť výraz pomocou vzorcov $a^2 - b^2$, $(a \pm b)^2$
- zjednodušovať algebrické zlomky s využitím rozkladu na súčin
- vysvetliť početové operácie s lomenými výrazmi
- riešiť úlohy s lomenými výrazmi
- dosadiť do vzorca,
- v jednoduchých prípadoch vyjadriť neznámu zo vzorca,
- definovať pojem funkcie,
- pomenovať definičný obor a obor funkcie,
- nakresliť grafy funkcií,
- definovať a vysvetliť pojem lineárna funkcia,
- zostrojiť graf lineárnej funkcie – priamku podľa jej predpisu,
- použiť tabuľkový kalkulátor na zostrojenie grafu funkcie f a približné riešenie rovníc tvaru $f(x) = a$, (kde a je dané číslo),
- z daného grafu funkcie (vrátane prípadov, keď na zostrojenie grafu treba použiť tabuľkový kalkulátor)
 - odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty,
 - rozhodnúť o ohraničenosti a periodičnosti funkcie,
 - určiť (presne alebo približne)
 - jej extrémny,
 - intervaly, na ktorých funkcia rastie (klesá, je konštantná),
 - jej najväčšie, resp. najmenšie hodnoty na danom intervale , b a,
 - body (alebo intervaly), v ktorých nadobúda kladné, resp. záporné, resp. nulové hodnoty,
- riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu,
- zapísať dané jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností,
- vymenovať a vysvetliť ekvivalentné úpravy rovníc a nerovníc,
- riešiť lineárne rovnice s 1 neznámou,
- vyjadrovať neznámu zo vzorcov, ktoré žiaci poznajú s odborných predmetov a fyziky,

- vysvetliť definičný obor riešení a rozhodnúť o množine riešení,
- riešiť slovné úlohy na rovnice s dôrazom na pochopenie úlohy,
- riešiť lineárnu nerovnicu, jej riešenie znázorniť a zapísať intervalom,
- riešiť sústavu 2 lineárnych nerovníc s 2 neznámymi – riešenie znázorniť graficky,
- riešiť sústavu 2 lineárnych rovníc s 2 neznámymi – pomocou rôznych metód,
- zostaviť lineárnu rovnicu *alebo* nerovnicu predstavujúcu matematický model slovnej úlohy, vyriešiť ju, overiť a interpretovať výsledky ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu.

Geometria a meranie

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- klasifikovať trojuholníky,
- použiť Pytagorovu vetu pri výpočtoch,
- vypočítať obsah rovinných útvarov rozložitelných na základné rovinné útvary,
- vypočítať obvody a obsahy rovinných útvarov pomocou Pytagorovej vety,
- v rovnobežnom premietaní načrtnúť kváder, jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov,
- nakresliť bokorys, pôdorys a nárys jednoduchých útvarov zložených z kvádrov,
- použiť vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies, oblých telies a zrezaných telies,
- s využitím priestorovej predstavivosti riešiť problémové úlohy z praxe (aj úlohy zamerané na študijný odbor).

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu,
- rozoznať „štandardné situácie“ a riešiť slovné úlohy z praxe,
- používať základné pravdepodobnostné pojmy,
- riešiť úlohy zamerané na hľadanie pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností aj pomocou jednoduchých kombinatorických úloh,
- zhromaždiť údaje štatistického súboru,
- navrhnúť v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru obsahujúceho veľký počet dát,
- usporiadať hodnoty štatistického znaku, rozdeliť ich do intervalov, určiť stredné hodnoty intervalov, vytvoriť tabuľku hodnôt štatistických znakov a ich početností,
- použiť vhodný softvér na grafické spracovanie dát,
- v konkrétnych prípadoch opísať, čo vypovedajú o štatistickom súbore základné vlastnosti – stredná hodnota, modus, medián a rozptyl,
- graficky znázorniť rozdelenie početností
- aplikovať získané poznatky a vzťahy v úlohách z praxe.

Logika, dôvodenie, dôkazy

Žiak po absolvovaní daného študijného odboru vie:

- správne vnímať logické spojky v rôznych prostrediach,
- pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukážkami nariadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení,
- zovšeobecniť jednoduché tvrdenia,
- svoje riešenie, resp. tvrdenie odôvodniť.

4. KOMPETENCIE

a) Gramotnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti.

b) Viacjazyčnosť

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstveAbsolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť saAbsolvent (sa) dokáže:

- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Podnikateľská kompetenciaAbsolvent (sa) dokáže:

- opísať a pochopiť prístupy k plánovaniu a riadeniu projektov.

h) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavuAbsolvent (sa) dokáže:

- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

5.1 Literatúra

E.Calda – J.Repová – O. Petránek Matematika pre študijné odbory SOŠ A SOU Slovenské pedagogické vydavateľstvo v Bratislave 1990	1 . časť
O. Odvárko – J.Repová – I. Stríček Matematika pre študijné odbory SOŠ A SOU Slovenské pedagogické vydavateľstvo v Bratislave 1990	2. časť
O. Odvárko – J.Repová Matematika pre študijné odbory SOŠ A SOU Slovenské pedagogické vydavateľstvo v Bratislave 1990	3. časť
Kolouchová – J.Repová – V. Šobr Matematika pre študijné odbory SOŠ A SOU Slovenské pedagogické vydavateľstvo v Bratislave 1990	5. časť
E. Porubská - F. Lamoš - V. Medek A. Rreháková - I. Trenčanský Matematika pre študijné odbory SOŠ A SOU Slovenské pedagogické vydavateľstvo v Bratislave 1990	7. časť
F. Jirásek – K. Braniš – S. Horák – M. Vacek Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU Slovenské pedagogické nakladateľstvo v Bratislave 1987	1. časť

J. Mikulčák – B. Klimeš – J. Široký – V. Šúla – F. Zemánek
 Matematické fyzikálne a chemické tabuľky pre stredné školy
 Slovenské pedagogické nakladateľstvo v Bratislave 1989

5.2 Didaktická technika

- dataprojektor, PC, tabuľa, interaktívna tabuľa, EbeamScrapbook, GeoGebra

5.3 Materiálne vyučovacie prostriedky

- zošity, kalkulačky, rysovacie potreby

5.4 Ďalšie zdroje

- YouTube
- Online kalkulačky

6. HODNOTENIE

Stupeň osvojenia vedomostí žiakov sa overuje metódami hodnotenia – ústnym a písomným skúšaním. Pri preverovaní vedomostí sa využívajú zásady objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa skutočný výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne.

Hodnotenie a klasifikácia v príslušnom školskom roku prebieha podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Na preverovanie vedomostí sa používajú prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- neštandardizované didaktické testy, testy voľných odpovedí
- písomné vypracovanie zadaných otázok, úloh, riešenie príkladov
- referáty, projekty, cvičenia a pod.

Formy priebežného hodnotenia:

6.1 Ústne skúšanie

Prebieha pravidelne počas celého školského roka. Využívajú sa metódy: frontálne, individuálne, skupinové skúšanie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy	0 – 1 – 2 body
správnosť použitej odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
správnosť a vecnosť odpovede	0 – 1 – 2 body
samostatnosť prejavu	0 – 1 – 2 body
komplexnosť témy	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chváľitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 0 bodov	– nedostatočný

6.2 Písomné skúšanie

Písomné priebežné skúšanie:

- učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín
- previerka, test

BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	ZNÁMK A
5	100-90	7	100-86	9	100-89	10-9	100-90	14-13	100-93	1
4	89-70	6	85-70	8-7	88-78	8-7	89-70	12-11	92-79	2
3	69-50	5-4	69-58	6-5	77-56	6-5	69-50	10-8	78-58	3
2	49-30	3-2	57-20	4-3	55-33	4-3	49-30	7-4	57-25	4
1-0	29-0	1-0	19-0	2-0	32-0	2-0	32-0	3-0	24-0	5

Súhrnné písomné hodnotenie:

- učivo tematického celku, alebo učivo za celé klasifikačné obdobie
- previerka, písomná práca

BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	BODY	PERCENTÁ	ZNÁMK A
8	100-88	11-10	100-90	6	100-92	13-12	100-93	1
7-6	87-70	9-8	89-73	5	91-75	11-10	92-77	2
5-4	69-40	7-6	72-55	4	74-59	9-8	76-62	3
3-2	39-20	5-3	54-30	3-2	58-30	7-4	61-30	4
1-0	19-0	2-0	29-0	1-0	29-0	3-0	29-0	5

Písomné záverečné hodnotenie:

- opravná, komisionálna skúška
- písomná práca

BODY	PERCENTÁ	ZNÁMK A
12-11	100-92	1
10-9	91-75	2
8-7	74-59	3
6-4	58-30	4
3-0	29-0	5

6.3 Referáty, projekty, cvičenia

Žiaci ich spravidla vypracúvajú formou prezentácie a následného výkladu (obhajoby) na vopred určenú, prípadne samostatne zvolenú tému. Týmto sa žiaci aktívne zúčastňujú na výchovno – vzdelávacom procese. Pri referátoch, projektoch, cvičeniach, skupinovej práci sa využívajú metódy sebahodnotenia a sebareflexie.

Kritéria hodnotenia a klasifikácia:

porozumenie témy, obsahová správnosť	0 – 1 – 2 body
komplexnosť spracovanej témy, kreativita	0 – 1 – 2 body
používanie odbornej terminológie	0 – 1 – 2 body
grafická úroveň prezentácie a obhajoba	0 – 1 – 2 body
aplikácia teoretických poznatkov v praxi	0 – 1 – 2 body

Tabuľka hodnotenia:

10 – 9 bodov	– výborný
8 – 7 bodov	– chválitebný
6 – 5 bodov	– dobrý
4 – 3 body	– dostatočný
2 – 0 bodov	– nedostatočný

V rámci písomného hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobí chybu, resp. za čo sa žiakovi strhujú body.

Na začiatku školského roka sú žiaci oboznámení so spôsobom skúšania a hodnotenia.

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie.

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Počet hodín					Metódy vyučovania						Formy práce							
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Informačnéreceptívna - výklad	Reprodukčná - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Logika, dôvodenie, dôkazy	12	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	38	12	-	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	-	38	30	-	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Geometria a meranie	-	-	20	16	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	-	-	-	29	-	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Spolu	50	50	50	45	-														

ROČNÍK PRVÝ

študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU:MATEMATIKA				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzt'ahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Logika, dôvodenie, dôkazy	12		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Výroky - Odlíšnosti vyjadrovania v rôznych prostrediach - Logické spojky a kvantifikátory a ich používanie v bežnom živote.		Chémia Informatika Potravinárska biológia	- Správne vnímať logické spojky v rôznych prostrediach - Pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukážkami nariadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení - Zovšeobecniť jednoduché tvrdenia	- Správne vnímať/a logické spojky v rôznych prostrediach - Pracovať/a s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukážkami nariadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení - Zovšeobecniť/a jednoduché tvrdenia	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Frontálne skúšanie	Riešenie úloh Prezentácia

			Svoje riešenie, resp. tvrdenie odôvodniť	Svoje riešenie, resp. tvrdenie odôvodniť/a		
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	38		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Číselné množiny - Vypĺňanie formulárov s číselnými údajmi. - Elementárna finančná matematika		Chémia Informatika Potravinárska biológia	- Definovať prirodzené čísla - Definovať celé čísla - Definovať racionálne čísla - Definovať interval, vymenovať a načrtnúť druhy intervalov - Riešiť úlohy na prienik a zjednotenie intervalov - Aplikovať časový interval na ročné obdobia, periodické deje v prírode - Použiť základné početové úkony, výpočty s percentami a odhad ich výsledku, trojčlenku priamu a nepriamu úmernosť a pomer v konkrétnych situáciách - Posúdiť správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov - Porozumieť princípu splácania pôžičky	- Definoval/a prirodzené čísla - Definoval/a celé čísla - Definoval/a racionálne čísla - Definoval/a interval, vymenovať a načrtnúť druhy intervalov - Riešil/a úlohy na prienik a zjednotenie intervalov - Aplikoval/a časový interval na ročné obdobia, periodické deje v prírode - Použil/a základné početové úkony, výpočty s percentami a odhad ich výsledku, trojčlenku priamu a nepriamu úmernosť a pomer v konkrétnych situáciách - Posúdil/a správnosť tvrdení vychádzajúcich z percentuálnych údajov - Porozumel/a princípu splácania pôžičky	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Frontálne skúšanie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát

ROČNÍK DRUHÝ**študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka**

ROZPIS UČIVA PREDMETU: MATEMATIKA				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Čísla, premenná a početové výkony s číslami	12		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Mocniny a odmocniny		Geografia Ekonomika podniku cestovného ruchu Potravinárska biológia Informatika	- Definovať mocniny s prirodzeným mocniteľom - Definovať mocniny s celým mocniteľom - Definovať mocniny s racionálnym mocniteľom - Vedieť vyjadriť čísla v tvare $a \cdot 10^n$, kde n je $\mathbb{Z}$ - Riešiť úlohy s mocninami - Riešiť úlohy s odmocninami	- Definoval/a mocniny s prirodzeným mocniteľom - Definoval/a mocniny s celým mocniteľom - Definoval/a mocniny s racionálnym mocniteľom - Vedel/a vyjadriť čísla v tvare $a \cdot 10^n$, kde n je $\mathbb{Z}$ - Riešil/a úlohy s mocninami - Riešil/a úlohy s odmocninami	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Frontálne skúšanie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	38		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Rôzne (negrafické) metódy reprezentácie vzťahov (slovné, algebrické,		Geografia	V jednoduchých prípadoch zvoliť vhodnú reprezentáciu daného vzťahu medzi veličinami	V jednoduchých prípadoch zvolil/a vhodnú reprezentáciu daného vzťahu medzi veličinami	Ústne skúšanie Písomné	Didaktický test Riešenie úloh

tabuľkové) • Algebrické výrazy • Pojem funkcie – určenie elementárnych funkcií a ich vlastností • Graf funkcie jednej premennej, základné vlastnosti funkcií (na základe grafu) • Lineárna funkcia		Ekonomika podniku cestovného ruchu Potravinárska biológia Informatika	• Porozumieť tabuľkám a grafickým reprezentáciám • Tvoríť výrazy, zapisovať slovný text pomocou konštant, premenných a znakov operácií • Riešiť úlohy zamerané na početové operácie s mnohočlenmi • Upraviť výraz na súčin vynímaním pred zátvorku • Upraviť výraz pomocou vzorcov $a^2 - b^2$, $(a \pm b)^2$ • Zjednodušovať algebrické zlomky s využitím rozkladu na súčin • Vysvetliť početové operácie s lomenými výrazmi • Riešiť úlohy s lomenými výrazmi • Dosadiť do vzorca • V jednoduchých prípadoch vyjadriť neznámu zo vzorca, • Definovať pojem funkcie • Pomenovať definičný obor a obor funkcie • Nakresliť grafy funkcií, • Definovať a vysvetliť pojem lineárna funkcia • Zostrojiť graf lineárnej funkcie – priamku podľa jej predpisu • Použiť tabuľkový kalkúlator na zostrojenie grafu funkcie f • Z daného grafu funkcie (vrátane prípadov, keď na zostrojenie grafu treba použiť tabuľkový kalkúlator) odčítať s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty • Rozhodnúť o ohraničenosti a periodičnosti funkcie • Určiť (presne alebo približne - jej extrém, intervaly monotónnosti, jej najväčšie, resp. najmenšie hodnoty na danom intervale, body alebo intervaly, v ktorých nadobúda kladné, resp. záporné, resp. nulové hodnoty • Riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu	• Porozumieť/a tabuľkám a grafickým reprezentáciám • Tvoril/a výrazy, zapisoval/a slovný text pomocou konštant, premenných a znakov operácií • Riešil/a úlohy zamerané na početové operácie s mnohočlenmi • Upravil/a výraz na súčin vynímaním pred zátvorku • Upravil/a výraz pomocou vzorcov $a^2 - b^2$, $(a \pm b)^2$ • Zjednodušoval/a algebrické zlomky s využitím rozkladu na súčin • Vysvetlil/a početové operácie s lomenými výrazmi • Riešil/a úlohy s lomenými výrazmi • Dosadil/a do vzorca • V jednoduchých prípadoch vyjadril/a neznámu zo vzorca, • Definoval/a pojem funkcie • Pomenoval/a definičný obor a obor funkcie • Nakreslil/a grafy funkcií, • Definoval/a a vysvetlil/a pojem lineárna funkcia • Zostrojil/a graf lineárnej funkcie – priamku podľa jej predpisu • Použil/a tabuľkový kalkúlator na zostrojenie grafu funkcie f • Z daného grafu funkcie (vrátane prípadov, keď na zostrojenie grafu treba použiť tabuľkový kalkúlator) odčítal/a s dostatočnou presnosťou veľkosť funkčnej hodnoty • Rozhodol/a o ohraničenosti a periodičnosti funkcie • Určil/a (presne alebo približne - jej extrém, intervaly monotónnosti, jej najväčšie, resp. najmenšie hodnoty na danom intervale, body alebo intervaly, v ktorých nadobúda kladné, resp. záporné, resp. nulové hodnoty • Riešil/a jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie alebo jeho tvorbu	skúšanie Frontálne skúšanie	Prezentácia Referát
--	--	--	--	---	--------------------------------	------------------------

ROZPIS UČIVA PREDMETU:MATEMATIKA				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy	30		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Algebrizácia a modelovanie jednoduchých kvantitatívnych vzťahov (výrazy, vzorce, nerovnosti) - Algebrické, približné a grafické riešenie lineárnych rovníc, nerovníc a ich sústav (aj s využitím vhodného softvéru)		Ekonomika podniku cestovného ruchu Informatika v odbore	- Zapísať dané jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností - Vymenovať a vysvetliť ekvivalentné úpravy rovníc a nerovníc - Riešiť lineárne rovnice s 1 neznámou - Vyjadrovať neznámu zo vzorcov, ktoré žiaci poznajú s odborných predmetov a fyziky - Riešiť rovnice s neznámou v menovateli - Vysvetliť definičný obor riešení a rozhodnúť o množine riešení - Riešiť slovné úlohy na rovnice s dôrazom na pochopenie úlohy - Riešiť lineárnu nerovnicu, jej riešenie znázorniť a zapísať intervalom - Riešiť sústavu 2 lineárnych nerovníc s 2 neznámymi – riešenie znázorniť graficky - Riešiť sústavu 2 lineárnych rovníc s 2 neznámymi – pomocou rôznych metód - Zostaviť lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematický model slovnej úlohy, vyriešiť ju, overiť a interpretovať výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu	- Zapísal/a dané jednoduché vzťahy pomocou premenných, konštánt, rovností a nerovností - Vymenoval/a a vysvetlil/a ekvivalentné úpravy rovníc a nerovníc - Riešil/a lineárne rovnice s 1 neznámou - Vyjadril/a neznámu zo vzorcov, ktoré žiaci poznajú s odborných predmetov a fyziky - Riešil/a rovnice s neznámou v menovateli - Vysvetlil/a definičný obor riešení a rozhodol/a o množine riešení - Riešil/a slovné úlohy na rovnice s dôrazom na pochopenie úlohy - Riešil/a lineárnu nerovnicu, jej riešenie znázornil/a a zapísal/a intervalom - Riešil/a sústavu 2 lineárnych nerovníc s 2 neznámymi – riešenie znázornil/a graficky - Riešil/a sústavu 2 lineárnych rovníc s 2 neznámymi – pomocou rôznych metód - Zostavil/a lineárnu rovnicu alebo nerovnicu predstavujúcu matematický model slovnej úlohy, vyriešil/a ju, overil/a a interpretoval/a výsledky s ohľadom na pôvodnú slovnú úlohu	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Frontálne skúšanie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát
Geometria a meranie	20		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Trigonometria - Pytagorova veta - Kruh a kružnica - Obvody a obsahy rovinných útvarov - Znázorňovanie do roviny, rovnobežné premietanie - Objem a povrch hranatých		Ekonomika podniku cestovného ruchu Informatika v odbore	- Klasifikovať trojuholníky - Zostrojiť trojuholník - Použiť Pytagorovu vetu pri výpočtoch - Vypočítať obsah rovinných útvarov rozložiteľných na základné rovinné útvary - Vypočítať obvody a obsahy	- Klasifikoval/a trojuholníky - Zostrojil/a trojuholník - Použil/a Pytagorovu vetu pri výpočtoch - Vypočítal/a obsah rovinných útvarov rozložiteľných na základné rovinné útvary - Vypočítal/a obvody a obsahy	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Frontálne skúšanie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát

kolmých telies, obĺých telies a zrezaných telies			rovinných útvarov pomocou Pytagorovej vety	rovinných útvarov pomocou Pytagorovej vety		
---	--	--	---	---	--	--

ROČNÍK ŠTVRTÝ**študijný odbor: 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka**

ROZPIS UČIVA PREDMETU:MATEMATIKA				1,5 hodiny týždenne, spolu 45 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Geometria a meranie	16		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Znázorňovanie do roviny, rovnobežné premietanie - Objem a povrch hranatých kolmých telies, obĺých telies a zrezaných telies		Účtovníctvo Marketing Geografia cestovného ruchu	- V rovnobežnom premietaní načrtnúť kváder, jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov - Nakresliť bokorys, pôdorys a nárys jednoduchých útvarov zložených z kvádrov - Použiť vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies, obĺých telies a zrezaných telies - S využitím priestorovej predstavivosti riešiť problémové úlohy z praxe(aj úlohy zamerané na študijný odbor)	- V rovnobežnom premietaní načrtol/a kváder, jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov - Nakreslil/a bokorys, pôdorys a nárys jednoduchých útvarov zložených z kvádrov - Použil/a vzorce na výpočet objemu a povrchu hranatých kolmých telies, obĺých telies a zrezaných telies - S využitím priestorovej predstavivosti riešil/a problémové úlohy z praxe(aj úlohy zamerané na študijný odbor)	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Frontálne skúšanie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika	29			Žiak/Žiačka:		
- Organizácia súboru - Kombinatorika – úlohy založené na použití kombinatorického pravidla súčtu a súčinu - Pravdepodobnosť okolo nás - Základy štatistiky - Štatistika – grafické spracovanie dát (histogram, kruhový diagram, čiarové grafy) - Základné vlastnosti súboru – stredná hodnota, modus, medián, rozptyl, smerodajná odchýlka		Účtovníctvo Marketing Geografia cestovného ruchu	- Používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu - Rozoznať „štandardné situácie“ a riešiť slovné úlohy z praxe - Používať základné pravdepodobnostné pojmy - Riešiť úlohy zamerané na hľadanie pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností aj pomocou jednoduchých kombinatorických úloh - Zhromaždiť údaje štatistického súboru - Navrhnuť v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru	- Používal/a rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu - Rozoznal/a „štandardné situácie“ a riešiť slovné úlohy z praxe - Používal/a základné pravdepodobnostné pojmy - Riešil/a úlohy zamerané na hľadanie pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností aj pomocou jednoduchých kombinatorických úloh - Zhromaždil/a údaje štatistického súboru - Navrhol/a v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru	Ústne skúšanie Písomné skúšanie Frontálne skúšanie	Didaktický test Riešenie úloh Prezentácia Referát

			obsahujúceho veľký počet dát • Usporiadať hodnoty štatistického znaku, rozdeliť ich do intervalov, určiť stredné hodnoty intervalov, vytvoriť tabuľku hodnôt štatistických znakov a ich početností • Použiť vhodný softvér na grafické spracovanie dát • V konkrétnych prípadoch opísať, čo vypovedajú o štatistickom súbore základné vlastnosti – stredná hodnota, modus, medián a rozptyl • Graficky znázorniť rozdelenie početností • Aplikovať získané poznatky a vzťahy v úlohách z praxe	obsahujúceho veľký počet dát • Usporiadal/a hodnoty štatistického znaku, rozdelil/a ich do intervalov, určil/a stredné hodnoty intervalov, vytvoril/a tabuľku hodnôt štatistických znakov a ich početností • Použil/a vhodný softvér na grafické spracovanie dát • V konkrétnych prípadoch opísal/a, čo vypovedajú o štatistickom súbore základné vlastnosti – stredná hodnota, modus, medián a rozptyl • Graficky znázornil/a rozdelenie početností • Aplikoval/a získané poznatky a vzťahy v úlohách z praxe		
--	--	--	---	---	--	--

Učebné osnovy

Názov predmetu	Telesná a športová výchova
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín 1,5 hodiny týždenne, spolu 45 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý Druhý Tretí Štvrtý
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah výučby vychádza zo ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU úplné stredné odborné vzdelanie⁶⁴ EKONOMIKA A ORGANIZÁCIA, OBCHOD A SLUŽBY II.

Na vytvorenie učebných osnov vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova vychádza zo vzdelávacieho štandardu „Telesná a športová výchova“ špecifického pre študijný odbor. Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“. Predmet je súčasťou všeobecného vzdelávania – teoretické vzdelávanie v študijnom odbore.

Predmet telesná a športová výchova v študijnom odbore **6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka** svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehĺbuje ho. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov.

Predmet telesná a športová výchova /TSV/ vytvára priestor na uvedenie si potreby celoživotnej starostlivosti žiakov o svoje zdravie, na získanie teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom športových aktivít. Poskytuje základné informácie o biologických, telesných, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiaci získajú kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvoja si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie civilizačných ochorení, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získajú spôsobilosti v zdravotne výkonnostne orientovaných cvičeniach a činnostiach z viacerých druhov športových disciplín podľa voľby výberu. Sú vedení k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, na zorientovanie sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít vo vzťahu k svojej budúcej profesii.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia (OŽaZ) a kurz pohybových aktivít v prírode (KPAP), ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy.

Na predmet TSV sú vytvorené a určené priestory šatní, telocviční, posilňovne, pohybového štúdia a školské ihrisko. Na užívanie týchto priestorov je vytvorený prevádzkový poriadok.

2. CIELE PREDMETU

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo a zdravým životným štýlom,
- naplánujú spôsoby rozvoja jednotlivých pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti a dokážu ich aj realizovať,
- porozumejú pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností ako nožnej prevencie civilizaačných chorôb,
- zlepšia svoju pohybovú a psychickú zdatnosť
- zorganizujú svoj pohybový režim na základe zhodnotenia svojich pohybových možností,
- aplikujú pravidlá vybraných športových disciplín pri športovej činnosti,
- využijú vedomosti z oblasti prevencie a ochrany zdravia v bežnom živote.

3. VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Vzdelávanie v predmete telesná a športová výchova vo vzťahu k hlavným cieľom predmetu sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu štyroch hlavných **tematických celkov** /ďalej len **TC**/

- *Zdravie a jeho poruchy*
- *Zdravý životný štýl*
- *Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť*
- *Športové činnosti pohybového režimu*

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Tematický celok
• uplatňujú pravidlá hygieny • prezentujú poskytnutie prvej pomoci pri bežných poraneniach a poraneniach ohrozujúcich život • diskutujú o problematike pohybu vo vzťahu k zdraviu a navrhujú riešenia • zdôvodnia usporiadanie človeka na pohybové aktivity • uplatnia osvojené preventívne spôsoby rozhodovania a správania v súvislosti so zdravotným oslabením a závislosťami • popíšu riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu • využijú osvojené relaxačné cvičenia k vlastnej regenerácii a prekonávaniu únavy	• zdravie, zdravotné návyky, hygiena, únava, civilizačné choroby, správne držanie tela, primárna a sekundárna prevencia, nebezpečenstvo závislostí, prvá pomoc, životné prostredie, pohyb a dýchacia, obehová, oporná a pohybová sústava, zdravotné oslabenia, regenerácia voľba výberu: • základná gymnastika, telesné cvičenia bez náčinia, s náčiním, základná lokomócia, strečing, • cvičenia – relaxačné, dýchacie, špecifické na jednotlivé poruchy zdravia, na držanie tela	Zdravie a jeho poruchy
• identifikujú základné atribúty zdravého životného štýlu • poznajú výživovú hodnotu bežných potravín • uplatnia v svojom stravovacom režime správne stravovacie návyky • aplikujú zdravotne orientované cvičenia • vytvoria vlastný pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu	• psychohygiena, stres, zdravý životný štýl, energetická hodnota potravín, stravovací režim, pohybový režim, pohybový program, zdravotne orientovaná pohybová aktivita, kalokagatia, olympizmus, aktívny odpočinok • voľba výberu: • všestranne rozvíjajúce cvičenia, cvičenia zdravotne orientované, masáž, totálna relaxácia, jogging, chôdza s behom, sezónne činnosti, cvičenie v prírode, pohybové	Zdravý životný štýl

	hry, didaktické hry, očná gymnastika, cvičenia vo vode, pilates, psychomotorika	
• aplikujú metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe • uplatňujú zásady prevencie porúch chrbtice • zvládnu vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi • hodnotia kvalitu svojej pohybovej činnosti • aplikujú osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností • porovnávajú svoje pohybové výkony s predchádzajúcimi výsledkami • zlepšia svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť	• silové, vytrvalostné, rýchlostné a koordinačné (rytmické, rovnováhové, priestorovo-orientačné) schopnosti, kĺbová pohyblivosť, schopnosti napínať a uvoľňovať svaly • motorické testy, pohybová výkonnosť, fitness, wellness, hodnotenie pohybového prejavu voľba výberu: • prostriedky atletiky, lyžovania, korčuľovania, plávania, streľba, minigolf, golfu a pod. • cvičenie v posilňovni, posilňovacie cvičenia s vlastným telom, s náčiním, na náradí, aerobik, body styling, skákanie cez švihadlo (rope skipping), cyklistika, prekážkové dráhy a pod.	Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť
• požívajú správnu odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá • uplatňujú pravidlá vybraných športov • konajú v športovej činnosti v duchu fair-play • zvládnu individuálny zápas so súperom • rešpektujú zásady sebaobrany • zachovávajú bezpečnosť pri imitácii pádov • aplikujú v hre pravidlá dvoch športových hier • demonštrujú základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier • aplikujú komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike športovej hry • zorganizujú cvičebnú skupinu • rozhodujú hru, súťaže • vykonajú ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia • zostavia rozcvičenie pri hudbe • vytvoria pohybovú väzbu v spojitosti s hudobnou ukážkou • vyjadria svoje zážitky z pohybu • demonštrujú osvojenie si základných pohybových zručností vo vodnom prostredí, v zimnej a letnej prírode	Úpolové a individuálne športy • etika boja, sebaobrana, bezpečnosť športu, súper, protivník, predvídanie, protihráč, individuálne športy • voľba výberu: • džudo, zápasenie, aikido, karate a pod. • tenis, stolný tenis, bedminton a pod. Kolektívne športy • herná činnosť jednotlivca, herné kombinácie, herná zručnosť, hra, pohybová hra, športová hra, raketa, pálka, bránka, kôš, individuálny výkon, kolektívny výkon, súťaž, zápas, fair-play, taktika, technika, psychická príprava, súper, herné náčinie voľba výberu: • basketbal, hádzaná, volejbal, futbal, ragby, vodné pólo, nohejbal, hokej, florbal, ultimate, frisbee, futsal, hokejbal, indiaka, korfbal, plážový volejbal, ringo, softbal, tee-ball, strítkbasketbal, bejzbal, boča, kolky, petang a pod. • Kreatívne a estetické športy • kreativita, estetický pohyb, estetické športy, rytmus, výrazový prostriedok voľba výberu:	Športové činnosti pohybového režimu

	• tanec, športová gymnastika, moderná gymnastika, plávanie, akvabely, joga, krasokorčuľovanie, skoky na trampolíne, skákanie cez švihadlo (rope skipping) • taj-či, cvičenie vo vode, akvaerobik, gymteam, pohybová skladba, pódiové vystúpenie a pod. • Športy v prírodnom prostredí • pohybová činnosť v teréne, adaptácia, bezpečnosť pohybu v prírode, zelené hry, adrenalínové športy, zážitkové učenie, prvá pomoc voľba výberu • bežecké a zjazdové lyžovanie, snowboarding, kanoistika, veslovanie, plávanie, turistika, kolieskové korčuľovanie, severská chôdza, biatlon, jogging, orientačný beh, lezenie, kempovanie, cyklistika, zlaňovanie a pod.	
--	--	--

4. KOMPETENCIE

V predmete telesná a športová výchova rozvíjame nasledovné kľúčové a odborné kompetencie.

4.1 Kľúčové kompetencie

a) Gramotnosť. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;

b) Viacjazyčnosť. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;

d) Digitálna kompetencia. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu. To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu.

Hygiena a bezpečnosť pri telesnej výchove a športe, základy prvej pomoci

Téma spája hygienické otázky so zabránením úrazu a spoločne významne ovplyvňujú bezpečnosť a účinok telesného cvičenia. Hygienické zásady sa týkajú osobnej hygieny žiaka aj hygieny cvičenia, tréningu, telovýchovného prostredia. V osobnej hygieene je treba zdôrazniť miesto telovýchovných aktivít v životospráve človeka z hľadiska rytmu práce a odpočinku (biologické rytmy). Žiaci si osvoja prostriedky aktívneho a pasívneho odpočinku aj v súvislosti s najvýznamnejšími faktormi príčin úrazov, učia sa poskytovať prvú pomoc.

Šport a pobyt v prírode. Téma zoznamuje žiakov nielen so základnými pravidlami správania pri športe a pobyte v prírode, ale aj s prístupmi k plánovaniu a organizovaniu týchto činností. Zahŕňa rôzne pohybové činnosti a aktivity vykonávané v prírode (napr. chôdza, beh, turistika, táborenie, cyklistika, zimné športy), poznatky a návyky týkajúce sa orientácie v prírode, ochrany flóry a fauny a zdrojov pitnej vody, zásady bezpečnosti a dodržiavania právnych noriem.

Žiak/čka pozná základné prostriedky rozvíjania pohybových schopností a osvojovania pohybových zručností, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb, prostriedok úpravy zdravotných porúch a ktoré môžu využívať v dennom režime.

V predmete telesná a športová výchova sú kompetencie chápané ako schopnosť aktivovať, aplikovať, prenášať systém vedomostí, zručností, schopností, hodnôt a postojov na jednotlivé životné situácie.

STRATÉGIA VYUČOVANIA

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Zdravie a jeho poruchy Zdravý životný štýl Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť Športové činnosti pohybového režimu	diagnostická motivačná expozičná fixačná	individuálna hromadná skupinová kruhové cvičenie na stanovištiach doplňkové cvičenie

Organizačné formy

Vyučovacia hodina

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina telesnej a športovej výchovy. Žiaci používajú na hodinách zodpovedajúci cvičebný úbor, ktorý zodpovedá zásadám bezpečnosti a hygieny telovýchovnej činnosti.

Bezpečnosť pri vyučovaní zabezpečuje učiteľ /inštruktor/ svojou prítomnosťou po celý čas vyučovacej hodiny, dôsledným uplatňovaním obsahu učebných osnov, premyslenou a účelnou organizáciou práce,

používaním adekvátnych vyučovacích metód a foriem, vydávaním presných a zreteľných povelov na riadenie činnosti, vysvetľovaním a dôsledným uplatňovaním zásad bezpečnosti pri práci v rôznych podmienkach telovýchovného procesu, sústavným overovaním bezpečnosti a funkčnosti náradia pred jeho používaním a zreteľným označením poškodeného náradia a náradia nezodpovedajúceho technickým normám.

Kurzová forma výučby

Kurzové formy výučby sú súčasťou vyučovania predmetu, majú samostatnú časovú dotáciu. Sú formou s povinným obsahom a riadia sa samostatnými smernicami.

Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, alebo kurzu iných športov v prírode.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu a má vlastnú časovú dotáciu. Kurz na ochranu života a zdravia /KOŽaZ/ -organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. . Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

Kurz pohybových aktivít v prírode/KPAP/ sa môže konať v rozsahu najmenej piatich vyučovacích dní.

Plán vypracuje riaditeľom poverený učiteľ školy. Plán určuje ciele a obsah cvičenia, priestory na činnosť, zaradenie učiteľov školy príp. inštruktorov. Stanoví spôsob ich prípravy, ako aj prípravu žiakov, materiálovo, hygienicko - zdravotnícke a bezpečnostné opatrenia, prípadnú spoluprácu so spoločenskými organizáciami regiónu a orgánmi štátnej správy. Program cvičenia sa realizuje spravidla v dvojhodinových jednotkách. Presun na miesto konania sa nezapočíta do času cvičenia, ak nie je jeho súčasťou. Účasť žiakov je na cvičeniach povinná. Žiaci so zmeneným zdravotným stavom / zmenenou pracovnou schopnosťou / plnia primerané úlohy podľa lekárskeho nálezu a úlohy vopred stanovené vyučujúcim.

Obsah KOŽaZ, ÚCOŽaZ

Praktický výcvik sa zameriava na komplex týchto oblastí:

riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

zdravotná príprava

pobyt a pohyb v prírode

záujmové technické činnosti a športov

Riešenie mimoriadnych udalostí -civilná ochrana môže byť modelovaný na používanie signálov v priebehu činností. Žiaci sa naučia správne reagovať na požiar, výbuch plynu, zával alebo zosuv pôdy, letecké nešťastie, radiačnú haváriu, otravu potravinami a vodou.

Zdravotná príprava -dopĺňa učivo účelového cvičenia. Žiaci sa zdokonaľujú v poskytovaní prvej pomoci pri úpaloch, uštipnutiach hadom, popáleninách a priestreloch. Vedia zhotoviť improvizované nosidlá a určiť poradie naliehavosti ošetrovania zranených osôb ako je umelé dýchanie, kriesenie, stabilizovaná poloha, poleptania chemickými látkami, otravy a omrzliny.

Pobyt a pohyb v prírode -obsahuje komplex činností spojených s vybudovaním stanového tábora. Žiaci sa naučia pripravovať stravu v improvizovaných podmienkach a na provizórnych prostriedkoch, vybudovať a označiť trať pre orientačný beh, zrealizovať preteky podľa pravidiel. Sú vedení k ochrane, úprave a čistote prírodného prostredia, k poznávaniu prírodných úkazov, liečivých a chránených rastlín.

Záujmové technické činnosti a športy -sú zamerané na rôzne aktivity ako sú exkurzie do športových zariadení, kde majú možnosť sledovať ukážky športovej streľby, rádioamatérskej a spojovacej činnosti, športového potápania a vodáctva, modelárstva, leteckých športov a parašutizmu, horolezectva a týmto sa motivovať k aktívnejšej športovej činnosti. Zároveň získavajú prehľad o náročnosti športových výkonov, výkonovej obtiažnosti, pravidlách a zásadách športovej činnosti.

Kurz pohybových aktivít v prírode /KPAP/ -vychádza z internej aktualizovanej smernice školy. Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu.

Formy práce

Individuálne, hromadné a zmiešané vyučovanie, skupinová, frontálna a individuálna práca žiakov, autodidaktická - samostatná práca, práca celého kolektívu, individualizované a diferencované vyučovanie, výučba v priestoroch šatní, telocviční, posilňovne, pohybového štúdia a školské ihrisko. Výnimočne atletický štadión, plaváreň, okolité trasy okolia školy a pod

Počty hodín jednotlivých tematických celkov nie sú záväzne stanovené, ako aj počet hodín pre jednotlivé disciplíny v TC. Uvedené zložky dotvára učiteľ podľa vlastného uváženia s prihliadnutím k dosiahnutej aktuálnej úrovni pohybových schopností, zručností a vedomostí žiakov, vzhľadom na podmienky organizačné, časové, priestorové, klimatické, prírodné a pod., v ktorých sa vyučovacia hodina uskutočňuje.

Na formy povinného vyučovania nadväzujú výchovy za spolupráce s rodičmi a ostatnými učiteľmi školy. Záujmové útvary tzv. krúžky zamerané na pohybové aktivity, zdravie človeka. Cenná je spolupráca aj s oblasťmi telovýchovnými organizáciami v mieste školy, CVČ-centrá voľného času.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Žiaci na hodinách TSV nepoužívajú učebnice. Metodiku a vhodnú terminológiu jednotlivých pohybových prvkov, činností, zručností a materiálno – technického športového vybavenia sa učia na vyučovacej hodine TSV priebežne podľa témy a cieľa vyučovacej hodiny.

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Odborná literatúra

1. ANTALA, B. a kol.: Didaktika školskej telesnej výchovy. Bratislava: UKFTVŠ, 2001. ISBN 80-968252-5-9.
2. ANTALA, B.: Telesná a športová výchova v základných a stredných školách v SR po prvom roku transformácie vzdelávania. In.: Slov. školský šport – podmienky, prognózy, rozvoj. Bratislava: Slov. asociácia univerzitného športu a MŠ SR, 2009, s. 54 – 63.
3. BENDÍKOVÁ, E.: Overball na hodinách školskej telesnej výchovy. Tel. vých. Šport, roč. 19, 2009, č. 1.
4. BENDÍKOVÁ, E.: Aktuálny zdravotný stav a dôvody neúčasti žiakov na hodinách TSV. Tel. vých. Šport, roč. 21, 2011, č. 1., s. 6-11.
5. BENDÍKOVÁ, E. – ROZIM, R.: Motivácia - dynamický činiteľ záujmu o školskú telesnú a športovú výchovu. In Športový edukátor. Nitra : PF UKF, 2010, roč. 3, č. 1, s. 4-10.
6. BOBRÍK, M. – ONDREJKOVÁ, A. 2006. Pohybové aktivity a ľudské zdravie. In: Teória výchovy k zdravej výžive na školách. Bratislava: TypiUniversitatis Tyrnaviensis, Veda, 2006. . ISBN 80 – 8082 – 077-5.
7. ĎURECH, M.: Úpolové cvičenia v hodinách školskej telesnej výchovy. Tel. vých. Šport, roč. 11, 2001.
8. FELIX, K.: Telesná výchova a šport ako formatívny prostriedok. In *Dobrý človek*. Nitra : PF UKF, 200.
9. HATALA, J.: Základné pravidlá vybraných šport. hier. MC, Banská Bystrica 2001. ISBN 80-8041-383-5.
10. KRIŽAN, L. – GERHÁTOVÁ, B. a kol.: Koncepcia rozvoja pohybových aktivít detí a mládeže. Tel. vých. Šport, roč. 21, 2011, č. 4., s. 2 – 8.
11. KYSELOVIČOVÁ, O.: Rope skipping. Tel. vých. Šport, 9, 1999, č. 1, metodická príloha.
12. KYSELOVIČOVÁ, O. – KLUČÁROVÁ, K.: Uplatnenie fitlopty na hodinách aerobiku
13. LABUDOVÁ, J.: Pohybová kompetencia ako kľúčová kompetencia pri vzdelávaní. Tel. vých. Šport, roč. 17, 2007, č. 2., s. 1
14. LABUDOVÁ, J. a kol.: Súčasný stav a perspektívy školskej telesnej výchovy. Bratislava: ICM AGENCY 2005, s. 163.
15. LEDNICKÝ, A.: Rozvoj vytrvalostných schopností v školskej telesnej výchove. Tel. vých. Šport, roč. 16, 2006, č. 4, s. 8 - 11. Šport. 2006, roč. 16, č. 1, s. 5-8. ISSN 1335 – 2245.

Didaktická technika

Dataproyektor, PC, interaktívna tabuľa, magnetická tabuľa, CD prehrávač, mobilné multifunkčné zariadenia, reproduktory

Materiálne výučbové prostriedky

Mapy, postery, obrazy, tabule, lekárnička mapy a schémy konštrukcií, odborné časopisy, odborné filmy a diafilmy katalógy, web portály s tematikou TSV.

Ďalšie zdroje

Internet, aktualizované právne predpisy

6. HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA

Za najdôležitejšie pri hodnotení a klasifikácii žiaka/čky v telesnej a športovej výchove sa považuje nielen to, aké dôsledky zanechala táto činnosť na zlepšení jeho zdravia, pohybovej gramotnosti a výkonnosti, telesnej zdatnosti, ale vo väčšom rozsahu aj to, či žiak získal k tejto činnosti vzťah, či sa na nej so záujmom zúčastňoval, a to nielen v čase povinného vyučovania, ale aj mimo neho, či pociťoval z nej radosť a potešenie, či sa stala súčasťou jeho životného štýlu.

Základné ukazovatele hodnotenia žiaka:

posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie, rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka, proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí

Formy priebežného hodnotenia:

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa vyučujúci telesnej a športovej výchovy riadi zásadami objektívnosti, cieľavedomosti, náročnosti a individuálneho prístupu k osobnosti žiaka. Hodnotenie a klasifikácia žiaka prebieha bez zaujatosti, hodnotí sa pohybový výkon žiaka, známky sa získavajú priebežne / monitoring/

Základné kritéria hodnotenia žiaka/čky:

posúdenie prístupu a postojov žiaka, najmä jeho vzťahu k pohybovej aktivite a vyučovaniu telesnej a športovej výchovy a jeho sociálneho správania a adaptácie, rozvoj telesných, pohybových a funkčných schopností žiaka, najmä rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti s prihliadnutím na individuálne predpoklady žiaka, proces učenia sa, osvojovania, zdokonaľovania a upevňovania pohybových zručností a teoretických vedomostí, najmä orientácia v obsahu učebných programov zostavených učiteľom a realizovaných na jednotlivých školách.

Hodnotenie vzťahu žiaka/čky k telesnej a športovej výchove realizuje učiteľ nielen na základe dlhodobého sledovania prejavov žiaka na vyučovaní, pri ktorej si všima najmä jeho aktivitu, snahu, samostatnosť a tvorivosť, ale aj na základe jeho aktivity a angažovanosti v školskej i mimoškolskej záujmovej telovýchovnej a športovej činnosti. Úroveň poznatkov v telesnej a športovej výchove posudzuje priebežne v procese a môže si na to vytvárať pomocné vedomostné testy z oblastí TC. Na hodnotenie zvládnutia obsahu učebných programov používa učiteľ pomocné posudzovacie škály, využíva testy špeciálnej pohybovej výkonnosti a pridrižiava sa štandardov.

Súhrnné hodnotenie žiaka je vyjadrené na vysvedčení. Odporúča sa však priebežne počas vyučovania využívať najmä slovné hodnotenie, pretože umožňuje presnejšie vyjadriť klady a nedostatky žiakov a pre mnohých je dôležitým a často aj silnejším motivačným činiteľom ako aj priebežná klasifikácia stupňom klasifikácie / Školský zákon /.

Testy všeobecnej pohybovej výkonnosti / ďalej len testy VPV /

Cieľom testovania pohybovej výkonnosti žiakov je zistiť úroveň ich pohybovej výkonnosti po príchode do SŠ, v priebehu a v závere stredoškolského štúdia. Zistené hodnoty sa využívajú na informáciu o aktuálnom stave pohybovej výkonnosti a o predpokladoch na ich zlepšenie.

Na diagnostiku VPV používame batériu 4 motorických testov:

skok do diaľky z miesta,

člnkový beh 4 x 10 m v telocvični,

ľah - sed za 30 s (podľa vyspelosti alternatívne aj za 1 min.),

12 - minútový beh alebo alternatívne člnkový vytrvalostný beh na 50 m.

Ako doplnkový test:

výdrž v zhybe podhmatom.

Testovanie VPV sa vykonáva v každom ročníku na začiatku a na konci školského roka.

Atletika:

Úroveň štandardov špeciálnej pohybovej výkonnosti z atletiky

Disciplína	Chlapci	Dievčatá
30 m	5,5 s	6,0 s
100 m	15,2 s	17,8 s
800 m	-	3:50 min
1 000 m	4:00 min	-
1 500 m	6:00 min	7:30 min
Skok do diaľky	400 cm	320 cm
Skok do výšky	130 cm	105 cm
Vrh guľou	720 cm	

Úroveň štandardov všeobecnej pohybovej výkonnosti

<i>DISCIPLÍNA</i>	<i>CHLAPCI</i>	<i>DIEVČATÁ</i>
člnkový beh 4 x 10m (s)	11,5	12,5
skok do diaľky z miesta (cm)	210	160
ľah – sed (počet /min.)	45	35
12-minutový beh (m)	2400	1800

Volejbal test opakovaného odbíjania obojručne vrchom o stenu

Cieľ – zistenie schopností ovládania lopty vrchným odbíjaním obojručne počas 30 s.

Pravidlá:

Odbíjanie sa vykonáva volejbalovým spôsobom obojručne vrchom.

Vzdialenosť testovanej osoby je 170-220 cm

Test sa vykonáva 1x a trvá 30s.

Hodnotenie – výsledok testu je daný počtom správnych odbití vykonaných počas 30s.

Hodnotenie chlapci, dievčatá

Výborná 18 a viac, 15 a viac

Dobrá 15 – 17, 11 – 14

Dostatočná 14 a menej, 10 a menej

Test umiestneného podania

Cieľ – zistenie schopnosti presne umiestniť podanie

Vykonanie – testovaný žiak podáva loptu striedavo do zóny A B /technika

podania podľa pravidiel volejbalu/

Spolu 6 podaní /3+3/

Pravidlá – technika podania podľa pravidiel volejbalu

Hodnotenie – výsledok testu je daný počtom správnych podaní /zásahov/ od stanovenej zóny.

Hodnotenie chlapci, dievčatá

Výborná - 6,5

Dobrá – 4, 3

Dostatočná – 2, 1

Vplyv gymnastických cvičebných tvarov na organizmus a podstata techniky ich vykonania, zásady rozvoja silových a koordinačných schopností, kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti, riadenie rozcvičenia a cvičenia na stanovišti, pomenovanie pohybovej činnosti a náčinia, s ktorým sa cvičí

Všestranne rozvíjajúce cvičenia

Sú to jednoducho merateľné a v každom prostredí vykonateľné pohybové činnosti, ktoré vytvárajú kondičné predpoklady pre správne držania tela, pre všestranný telesný rozvoj a tiež pre splnenie špecifických štandardov gymnastiky. Ich hodnota spočíva predovšetkým v tom, že odzrkadľujú výkonnosť žiaka vo vzťahu k telesnému rozvoju, t.j. k výške a hmotnosti tela.

Požiadavky na žiakov: Hlboký predklon. V základnom postoji vzpažiť von

Športová gymnastika

Tieto cvičebné tvary sú čiastkovým ukazovateľom stavu funkčnej stability vestibulárneho analyzátoru, cieľových kondičných a koordinačných schopností žiaka. Ich vplyv na vlastnosti osobnosti žiakov nie je možné nahradiť inými prostriedkami telesnej výchovy a splnenie je podmienené ich pravidelným zaraďovaním do obsahu učiva v priebehu štúdia a nie v poslednej miere aj materiálnym zabezpečením výučby gymnastiky.

Požiadavky na žiakov:

Akrobatické cvičenia

Stojka na rukách

Stojka na hlave

Kotúl' vzad do stojky na rukách

Premet bokom

Väzba akrobatických cvičebných tvarov : stojka na rukách a kotúl' - z drepu skok a premet bokom

Preskoky

Roznožka cez koňa (debnu) na dĺžku (je možné použiť dva na seba uložené mostíky)

Gymnastika

Vplyv gymnastických cvičebných tvarov na organizmus a podstata techniky ich vykonania, zásady rozvoja silových a koordinačných schopností, estetického cítenia a držania tela, kĺbovej pohyblivosti a ohybnosti, riadenie rozcvičenia a cvičenia na stanovišti, pomenovanie náradia, na ktorom sa cvičí, náčinia, s ktorým sa cvičí, a pohybovej činnosti.

Pohybová činnosť

Žiak/čka vie zaradiť do zostavy v ľubovoľnom poradí a s kombináciou s obsahom z iných druhov gymnastiky (výber z rytmickej, aeróbnej gymnastiky, či tancov).

Požiadavky na žiakov:

Športová gymnastika

Cvičebné tvary z akrobacie: opakované kotúle vpred, kotúl' vzad, stojka na rukách (môže byť nahradená stojkou na hlave) a premet bokom.

Rytmická gymnastika

Žiak/čka vie zvládnuť základné cvičebné tvary - váha predklonmo, nožnicový skok, obojnožný dvojité obrat, vlna pažou a obrat valčíkovým krokom - a vie ich zaradiť do zostavy s hudobným sprievodom.

Aeróbna gymnastika

Žiak/čka prezentuje zvládnutie pohybovej väzby (choreografia) v rozsahu 8 4/4 taktov (tempo 120 - 150 úderov/minútu), ktorú zostavuje učiteľka, resp. žiačka samostatne. Choreografia je zložená zo základných pohybov - cvičebných tvarov nízkeho alebo vysokého aerobiku a je sprevádzaná hudobným sprievodom : podrep (squat) - klesanie ťažiska je kolmé s miernou tendenciou vzad - zachovať vzpriamený trup. Pohyb je možné vykonať i zo stoja rozkročného,

stoj jedno nožne a prednožiť pokrčmo (knee lift) - vzpriamený trup, nevysúvať pánev. Pohyb vykonávať striedavo na obe nohy,

zo stoja podrep rozkročný a späť (low jack) - koleno je nad chodidlom (nevtáčať dnu) a v kolmici s členkom, resp. s päťou, nesmie byť v postavení pred prstami. Pohyb vykonávať na obe nohy,

výpad vpred, bokom alebo s miernym obratom (lunge) - koleno sleduje chodidlo (nevtáčať dnu) a je v kolmici s členkom, resp. päťou, nesmie byť v postavení pred prstami,

poskoky zo stoja do podrepu rozkročného a späť (jumping jack) - pružný odraz a doskok, v rozkročení sú kolená nad chodidlami (nevtáčať dnu) a v kolmici s členkom, resp. s päťou,

poskoky zo stoja do podrepu zánožného striedavonožne (lunge jumps) - pružný odraz a doskok, ďalej ako cvik č.4, poskoky jedno nožne s prednožením hore, s prednožením pokrčmo alebo so skrčením prínožmo a prednožením dole (kick) - pružný odraz a doskok, vzpriamený trup, nevychýľovať ťažisko. Poskoky vykonávať na obe nohy. Vzhľadom na jednoduchú pohybovú štruktúru uvedených cvičebných tvarov, vyžaduje sa ich dokonalé predvedenie. Prípustné sú malé odchýlky, chyby v držaní tela a pri aerobikovitom štýle.

Pohybový prejav musí byť v súlade s hudobným sprievodom. Môžu sa vyskytovať len malé nedostatky pri dodržaní rytmu a tempa. Väčšina prechodov musí byť plynulá.

Tanec žiak/čka vytvorí a zatancuje choreografickú väzbu na hudbu vybraných tanečných motívov z prebraného učiva. BASKETBAL Strelba po dvojtake a strelba jednou rukou sponad hlavy z miesta
Dribling so zmenami smeru a hodnotenie individuálneho herného výkonu, osmičkový test

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva formou klasifikácie:

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka/čky sa klasifikujú /podľa aktuálneho metodického pokynu .../

Stupňom 1 – výborný sa žiak/čka klasifikuje, ak dosahuje výbornú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Jeho pohybová výkonnosť a zdatnosť má stúpajúcu tendenciu. Má kladný vzťah k pohybovým aktivitám. Angažuje sa v aktivitách na vyučovacej hodine a v športových činnostiach v čase mimo vyučovania. Je disciplinovaný, kreatívny a dobre pripravený na vyučovanie. Pravidelne nosí cvičebný úbor.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak/čka klasifikuje, ak je aktívny a dosahuje štandardnú úroveň pri osvojovaní pohybových zručností vzhľadom na svoje individuálne predpoklady. Udržiava si pohybovú výkonnosť a zdatnosť. Zapája sa do pohybových aktivít. Na hodine je aktívny a disciplinovaný. Na vyučovacie hodiny, ktoré pravidelne aktívne absolvuje je dobre pripravený. Občas zabúda cvičebný úbor.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak/čka klasifikuje, ak je v pohybových činnostiach skôr pasívny a nedosahuje pri osvojovaní pohybových zručností takú úroveň, na ktorú má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem a snahu k zlepšeniu svojej výkonnosti a zdatnosti. Nezapája sa samostatne do činností v rámci hodiny a nezapája sa do športových činností mimo vyučovania. V príprave na vyučovanie sa vyskytujú nedostatky. Evidujú sa neodôvodnené absencie na pohybových aktivitách vo vyučovacích hodinách. Niekedy zabúda cvičebný úbor.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak/čka klasifikuje ak je v prístupe k pohybovým činnostiam ľahostajný a pri osvojovaní pohybových zručností nedosahuje štandard napriek tomu, že má individuálne predpoklady. Neprejavuje záujem o zlepšenie svojho fyzického stavu a potrebných vedomostí. Je neaktívny, veľmi slabo pripravený na vyučovaciu hodinu. Veľmi často neodôvodnene vynecháva aktívnu časť vyučovania. Často nenosí cvičebný úbor.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak/čka výnimočne klasifikuje, ak je úplne ľahostajný k vyučovaniu, ignoruje obsah vyučovania a odmieta sa zapájať do pohybových činností na vyučovacej hodine. Jeho pohybové zručnosti nedosahujú štandard a neprejavuje záujem o zlepšenie svojej fyzickej zdatnosti. Odmieta sa zapájať aj do kolektívnych činností. Veľmi často neodôvodnene vynecháva vyučovanie. Nenosí cvičebný úbor.

Do hodnotenia sa berie zdravotný charakter žiaka: OTV1-zdravý, OTV2- zdravý s minimálnymi odchýlkami, OTV3 žiak/čka s význačnými odchýlkami / na základe lekárskeho potvrdenia /

Pohybových aktivít sa zúčastňujú všetci žiaci zaradení do I. až III. zdravotnej skupiny.

Žiaci so zdravotným oslabením (III. zdravotná skupina) sa zaraďujú do oddelení zdravotnej telesnej výchovy. Pre takýchto žiakov je potrebné vytvárať podmienky na samostatné povinné vyučovacie hodiny zdravotnej telesnej výchovy. Obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných učebných osnov. V prípade, že žiak nie je zaradený do oddelenia zdravotnej telesnej výchovy, žiaka ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie.

OTV 4 chorý/á / žiak/čka zo zdravotných dôvodov je oslobodený od vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova/. na základe ROZHODNUTIA riaditeľa školy na základe smernice školy o oslobodení žiaka od TSV.V hodnotení predmetu je zapísané „oslobodený/á“ /slovné hodnotenie/

Skratky a poznámky:

FG -finančná gramotnosť

HČJ- herná činnosť jednotlivca

OTV- oslobodený/á od telesnej výchovy

OŽaZ -ochrana života a zdravia

ENV -enviromentálna výchova

MKV - multikultúrna výchova

N- nácvik

PP- prvá pomoc

TC- tematický celok

TSV – telesná a športová výchova

K-kontrola

VPV- všeobecná pohybová výkonnosť

Z- zdokonaľovanie

Stratégia vyučovania pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Metódy vyučovania				Formy práce													
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Informačnéreceptívna - výklad	Reproduktívna - rozhovor	Heuristická - rozhovor, riešenie úloh	Induktívna	Deduktívna	Demonštrácia	Frontálna výučba	Frontálna a individuálna práca žiakov	Skupinová práca žiakov	Projektové vyučovanie	Práca s IKT	Demonštratívna ukážka, precvičovanie	Diskusia	Práca s odbornou literatúrou
Zdravie a jeho poruchy	1	1	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Zdravý životný štýl	1	1	1	1	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	6	10	9	10	x	x	x	x		x		x	x		x	x	x	x
Športové činnosti pohybového režimu	42	38	39	33	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x
SPOLU	50	50	50	45														

ROČNÍK: Prvý pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Telesná a športová výchova				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín			
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia	

I. Zdravie a jeho poruchy	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdravie, zdravotné a hygienické návyky, organizačné pokyny - Oboznámenie sa s kritériami hodnotenia TSV, BOZP		Biológia	- Uplatňovať pravidlá hygieny, - Popísať riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu,	- Uplatňoval(a) pravidlá hygieny, - Popísal(a) riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu,	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Poradové cvičenia, rozcvičenie - význam, nástup - Beh striedaný s chôdzou - technika behu - Nácvik bežeckej abecedy, rýchlostné rovinky - Nácvik nízkeho štartu, rozvoj bežeckej rýchlosti - Rozvoj bež. vytrvalosti – beh v teréne striedaný s chôdzou - Motorické testy. Monitoring			- Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Zlepšiť svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	- Zvládol(a) vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotil(a) kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Zlepšil(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Somatometrické a motorické testy
IV. Športové činnosti pohybového režimu	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Základné pravidlá volejbalu, zistenie úrovne pohybových zručností žiakov vo volejbale - Nácvik a technika odbíjania lopty do jedného smeru - Pohybové hry a súťaže imitujúce športovú hru - Nácvik hry 2 : 2, rôzne pohyb. hry a súťaže - Zdokonalenie odbíjania lopty prstami a nácvik odbíjania obojručne zdola (bagrom) - Odbíjanie lopty prstami a bagrom do strán - technika odbíjania - Nácvik hry 3 : 3, nácvik spodného podania - Opakovanie podania zdola a nácvik príjmu podania bagrom - Kontrola a hodnotenie – volejbal. testy (prihrávky, podanie). Monitoring		Spoločenská komunikácia	- Uplatňovať pravidlá vo volejbale - Aplikovať pravidlá v hre, - Demonštrovať základné zručnosti vo volejbale, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbalu,	- Uplatňoval(a) pravidlá volejbalu, - Aplikoval(a) pravidlá v hre, - Demonštroval(a) základné zručnosti vo volejbale, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbalu,	Praktické skúšanie	Hra
II. Zdravý životný štýl	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Teória - životný štýl a šport, olympizmus, pohybové a všestranne rozvíjajúce cvičenia, kalokagatia		Dejepis	- Identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu, - Aplikovať zdravotne orientované cvičenia,	- Identifikoval(a) základné atribúty zdravého životného štýlu, - Aplikoval(a) zdravotne orientované cvičenia,	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zistenie úrovne pohyb. zručnosti z gymnastických cvičení, bezpečnosť, prvá pomoc pri úrazoch - Kotúľ vpred, vzad, vzad do roznoženia, zásady dopomoci pri		biológia	Používať správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá,	Používal(a) správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

- gymnastických cvičeniach - Stojka na lopatkách, na rukách, nácvik a dopomoc - Vázy kotúľov do zostavy, nácvik roznožky cez kozu - Zdokonalenie zostavy z kotúľov a stojok, technika šplhu na tyči a lane, posilňovacie cvičenia - Strečingové cvičenia, cvičenia s fit loptami - Kondičné a posilňovacie cvičenia, cvičenia ohybnosti, strečingové cvičenia. Monitoring			- Vyjadriť svoje zážitky z pohybu, - Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia,	- gestá, - Vyjadriť(a) svoje zážitky z pohybu, - Vykonal(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia,		
IV. Športové činnosti pohybového režimu	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Rôzne pohybové hry a súťaže, základné pravidlá v basketbale - Zastavovanie bez lopty a s loptou, základné postavenie a úlohy hráčov na jednotlivých postoch v basketbale - HČJ v basketbale – dribling, prihrávky na mieste a za pohybu - Prípravné hry a súťaže s loptou, streľba z miesta - HČJ- dribling, prihrávky, streľba- zdokonalenie - Nácvik dvojťaktu, zdokonalenie hry - Zdokonalenie dvojťaktu z miesta a po prihrávke - Nácvik hry družstiev, rozbor hry - HČJ – dribling, prihrávky, streľba. Monitoring			- Uplatňovať pravidlá v basketbale, - Konať v športovej činnosti v duchu fair-play, - Aplikovať v hre pravidlá, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike basketbalu,	- Uplatňoval(a) pravidlá v basketbale, - Konal(a) v športovej činnosti v duchu fair-play, - Aplikoval(a) v hre pravidlá, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike basketbalu,	Praktické skúšanie	Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	17		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Úpoly - Zásady sebaobrany, základné sebaobránné techniky - Zdokonalenie obranných techník, pády, etika boja - Stolný tenis - dvojhra, technika hry, pravidlá - Stolný tenis – technika forhendu, bekendu, podanie - Stolný tenis – štvorhra, pravidlá hry - Stolný tenis – technika dvojhra, štvorhra - Sebaobránné techniky. Monitoring - Bedminton – základné pravidlá dvojhra, štvorhra - Bedminton – hra dvojíc zdokonalenie podania - Bedminton – hra dvojíc, zdokonalenie útočného úderu - Zápas v bedminton. Monitoring - Florbal –základné pravidlá, prihrávky, vedenie lopty - Florbal – streľba po prihrávke, rozohrávka po prerušení hry - Florbal – riadená hra - Florbal – prihrávky, spracovanie loptičky, vedenie lopty, prípravné cvičenia - Florbal – hra s postupným útokom - Zápas vo florbale. Monitoring		Spoločenská komunikácia Matematika	- Zvládnuť individuálny zápas so súperom, - Rešpektovať zásady sebaobrany, - Zachovať bezpečnosť pri imitácii pádov, - Uplatňovať pravidlá v stolnom tenise, bedminton a florbale, - Konať v športovej činnosti v duchu fair-play, - Aplikovať v hre pravidlá, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu,	- Zvládol(a) individuálny zápas so súperom, - Rešpektoval(a) zásady sebaobrany, - Zachoval(a) bezpečnosť pri imitácii pádov, - Uplatňoval(a) pravidlá v stolnom tenise, bedminton a florbale, - Konal(a) v športovej činnosti v duchu fair-play, - Aplikoval(a) v hre pravidlá, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu.	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Hra

ROČNÍK: Druhýpre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Telesná a športová výchova				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I. Zdravie a jeho poruchy	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Primárna a sekundárna prevencia, prvá pomoc – základy. Oboznámenie sa s kritériami hodnotenia TSV, BOZP.		Biológia Spoločenská komunikácia	- Uplatňovať pravidlá hygieny - Popísať riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu, - Prezentovať poskytnutie prvej pomoci pri bežných poraneniach a poraneniach ohrozujúcich život,	- Uplatňoval(a) pravidlá hygieny - Popísal(a) riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu, - Prezentoval(a) poskytnutie prvej pomoci pri bežných poraneniach a poraneniach ohrozujúcich život,	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Bežecská abeceda, šplh na lane, tyči - Beh striedavý s chôdzou, cvičenia v prírode - Zdokonalenie vysokého štartu a hod plnými loptami - Fartlek a prekonávanie prekážok v prírode - Odrazové cvičenia a cvičenia so švihadlami - Motorické testy. Monitoring.			- Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Zlepšiť svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	- Zvládol(a) vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotil(a) kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Zlepšil(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Somatometrické a motorické testy
IV. Športové činnosti pohybového režimu	7		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Základné pravidlá volejbalu, zdokonalenie techniky odbíjania lopty prstami - Pohybové hry imitujúce športovú hru - Zdokonalenie techniky odbíjania lopty bagrom a prstami do rôzneho smeru - Podanie zdla a jeho spracovanie - Zdokonalenie nahrávky, nácvik úderu do lopty zhora - Nácvik 3:3, 6:6, herné cvičenia - Riadená hra. Monitoring		Spoločenská komunikácia	- Uplatňovať pravidlá vo volejbale - Aplikovať pravidlá v hre, - Demonštrovať základné zručnosti vo volejbale, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbalu,	- Uplatňoval(a) pravidlá volejbalu, - Aplikoval(a) pravidlá v hre, - Demonštroval(a) základné zručnosti vo volejbale, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbalu,	Praktické skúšanie	Hra
II. Zdravý životný štýl	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

Teória – energetická hodnota potravín, stravovací režim		Biológia	- Identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu, - Poznať výživovú hodnotu bežných potravín, - Uplatniť vo svojom stravovacom režime správne stravovacie návyky,	- Identifikoval(a) základné atribúty zdravého životného štýlu, - Poznal(a) výživovú hodnotu bežných potravín, - Uplatnil(a) vo svojom stravovacom režime správne stravovacie návyky,	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
IV. Športové činnosti pohybového režimu	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdokonaľovanie kotúľov, zásady dopomoci pri gymnastických cvičeniach - Opakovanie stojky na lopatkách, na rukách - Zdokonalenie roznožky cez kozu, nácvik skrčky - Nácvik základných gymnastických prvkov na kladine a hrazde - Kondičné cvičenie, opakovanie šplhu na lano, tyč - Aerobik, strečingové cvičenia - Hodnotenie akrobatickej zostavy - Gymnastická zostava. Monitoring		Biológia	- Používať správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá - Vyjadriť svoje zážitky z pohybu - Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia	- Používal(a) správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá - Vyjadril(a) svoje zážitky z pohybu - Vykonal(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia	Praktické skúšanie	Praktická ukážka
IV. Športové činnosti pohybového režimu	9		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Rôzne pohybové hry a súťaže - HČJ v basketbale, dribling, prihrávky, zastavovanie s loptou - Zastavovanie hráča s loptou, obrátka, prihrávky - Bránenie útočníka bez lopty, s loptou - Herná kombinácia – početná prevaha útočníkov - Hra družstiev, nácvik trestných hodov - Herná kombinácia, zónová a osobná obrana - Strelba z miesta, zdokonalenie dvojtaktu - Zápas v basketbale. Monitoring		Spoločenská komunikácia	- Uplatňovať pravidlá v basketbale - Aplikovať pravidlá v hre, - Demonštrovať základné zručnosti v basketbale, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike basketbalu,	- Uplatňoval(a) pravidlá v basketbale, - Aplikoval(a) pravidlá v hre, - Demonštroval(a) základné zručnosti v basketbale, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike basketbalu,	Praktické skúšanie	Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	14		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Úpoly – základy sebaobránných techník, poznať základy sebaobrany - Rôzne sebaobránné štýly a ich základné prvky - Stolný tenis – zdokonalenie dvojhry, techniky hry, pravidlá - Stolný tenis – turnaj dvojíc - Bedminton – hra dvojíc, zdokonalenie útočného úderu - Bedminton – hra dvojíc, zdokonalenie podania - Bedminton – súťaž - Stolný tenis – zápas dvojhry. Monitoring		Matematika Spoločenská komunikácia	- Zvládnuť individuálny zápas so súperom, - Rešpektovať zásady sebaobrany, - Zachovať bezpečnosť pri imitácii pádov, - Uplatňovať pravidlá v stolnom tenise, bedmintonu a florbale, - Konať v športovej činnosti v duchu fair-play, - Aplikovať v hre pravidlá,	- Zvládol(a) individuálny zápas so súperom, - Rešpektoval(a) zásady sebaobrany, - Zachoval(a) bezpečnosť pri imitácii pádov, - Uplatňoval(a) pravidlá v stolnom tenise, bedmintonu a florbale, - Konal(a) v športovej	Praktické skúšanie	Hra

- Florbal – základné pravidlá, prihrávky - Florbal – riadená hra, vedenie loptičky - Florbal – hra družstiev, strelba na bránu - Florbal – zdokonalenie prihrávok, strelby, vedenie loptičky - Florbal – riadená hra - Zápas dvojíc v bedminton. Monitoring			Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu,	činnosti v duchu fair-play, - Aplikoval(a) v hre pravidiel, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu,		
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Vytrvalostný beh v prírode – technika behu - Štafetový beh, rýchlostné rovinky, odrazové cvičenia v prírode - Testy VPV - Technika behu. Monitoring		Biológia	- Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Porovnávať svoje pohybové výkony s predchádzajúcimi výsledkami, - Zlepšiť svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	- Hodnotil(a) kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Porovnával(a) svoje pohybové výkony s predchádzajúcimi výsledkami, - Zlepšil(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť.	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Somatometrické a motorické testy

ROČNÍK: Tretí pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU: Telesná a športová výchova				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I. Zdravie a jeho poruchy	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Správne držanie tela, zdravotné návyky, hygiena. Oboznámenie sa s kritériami hodnotenia TSV, BOZP		Biológia	- Uplatňovať pravidlá hygieny, - Popísať riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu,	- Uplatňoval(a) pravidlá hygieny - Popísal(a) riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdokonaľovanie techniky behov, bežecká abeceda, rýchlostné úseky - Súťaže zamerané na rozvoj rýchlej reakcie na vonkajší podnet - Beh v teréne striedaný s chôdzou, prekonávanie prekážok - Cvičenia s plnými loptami, rozvoj výbušnej sily horných končatín			- Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Zlepšiť svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	- Zvládol(a) vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotil(a) kvalitu svojej pohybovej činnosti,	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

- Hod granátom na cieľ a vzdialenosť - Vytrvalostné cvičenia. Monitoring				Zlepšil(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,		
IV. Športové činnosti pohybového režimu	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdokonalenie techniky nahrávania lopty priamo a do strán - Zdokonalenie HČJ, zdokonalenie hry nahrávača - Podanie zhora a jeho spracovanie - Zdokonalenie a uplatnenie nacvičených činností v hre - Zdokonalenie hry v postavení 6:6 vo volejbale - Blokovanie – technikabloku, postavenie pri blokovaní - Zdokonalenie smečovania, blokovania na sieti, v hre - Zápas vo volejbale. Monitoring.		Spoločenská komunikácia	- Uplatňovať pravidlá vo volejbale - Aplikovať pravidlá v hre, - Demonštrovať základné zručnosti vo volejbale, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbale,	- Uplatňoval(a) pravidlá volejbale, - Aplikoval(a) pravidlá v hre, - Demonštroval(a) základné zručnosti vo volejbale, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbale,	Praktické skúšanie	Hra
II. Zdravý životný štýl	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Aktívny odpočinok, stres, relaxácia			- Identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu, - Aplikovať zdravotne orientované cvičenia	- Identifikoval(a) základné atribúty zdravého životného štýlu, - Aplikoval(a) zdravotne orientované cvičenia	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
IV. Športové činnosti pohybového režimu	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdokonalenie akrobacie z 1. a 2. ročníka - Zdokonalenie preskokov – roznožka, skrčka - Cvičenia so švihadlami a plnými loptami - Nácvik gymnastickej zostavy - Kondičné a posilňovacie cvičenia - Gymnastická zostava. Monitoring		Biológia	- Používať správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá, - Vyjadriť svoje zážitky z pohybu, - Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia,	- Používal(a) správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá - Vyjadril(a) svoje zážitky z pohybu - Vykonal(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia	Praktické skúšanie	Praktická ukážka
IV. Športové činnosti pohybového režimu	10		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdokonalenie driblingu - Technika behu zastavovania s loptou, obrátky - Zdokonalenie HČJ – prihrávky, zastavovanie, strelba - Pravidlá basketbalu, úlohy a postavenie hráčov - Nácvik dvojťaktu, uvoľňovanie sa s loptou - Zdokonalenie hry družstiev na 10 prihrávok a iné súťaže - HČJ - strelba z miesta a v pohybe - Nácvik herného systému – postupný útok a zónová obrana - Zdokonalenie – strelba po dvojťakte - Zápas v basketbale. Monitoring		Spoločenská komunikácia	- Uplatňovať pravidlá v basketbale - Aplikovať pravidlá v hre, - Demonštrovať základné zručnosti v basketbale, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike basketbalu,	- Uplatňoval(a) pravidlá v basketbale, - Aplikoval(a) pravidlá v hre, - Demonštroval(a) základné zručnosti v basketbale, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike	Praktické skúšanie	Hra

				basketbalu,		
IV. Športové činnosti pohybového režimu	15		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Základné sebaobrané techniky, etika boja - Technika pádov, jednotlivé techniky úderov, krytov a kopov - Technika úderov a pádov. Monitoring - Stolný tenis hra dvojíc, technika hry, pravidlá - Stolný tenis – štvorhra, pravidlá - Stolný tenis – dvojhra, štvorhra - Monitoring - Bedminton – zdokonalenie jednotlivých úderov - Bedminton – hra dvojíc, zdokonalenie hry - Bedminton – štvorhra, zdokonalenie hry - Florbal – HČJ, strelba, prihrávky, riadená hra - Florbal – spracovanie loptičky, prípravné cvičenia - Florbal – riadená hra družstiev podľa pravidiel - Florbal – hra s postupným útokom - Riadená hra. Monitoring			- Zvládnuť individuálny zápas so súperom, - Rešpektovať zásady sebaobrany, - Zachovať bezpečnosť pri imitácii pádov, - Uplatňovať pravidlá v stolnom tenise, bedmintone a florbale, - Konať v športovej činnosti v duchu fair-play, - Aplikovať v hre pravidlá, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu,	- Zvládol(a) individuálny zápas so súperom, - Rešpektoval(a) zásady sebaobrany, - Zachoval(a) bezpečnosť pri imitácii pádov, - Uplatňoval(a) pravidlá v stolnom tenise, bedmintone a florbale, - Konal(a) v športovej činnosti v duchu fair-play, - Aplikoval(a) v hre pravidlá, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Hra
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	3		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Motorické testy - Fitness - Regenerácia, wellness			- Uplatňovať zásady prevencie porúch chrbtice, - Zlepšiť svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť.	- Uplatňoval(a) zásady prevencie porúch chrbtice, - Zlepšil(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť.	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

ROČNÍK: Štvrtýpre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník, obchodná pracovníčka

ROZPIS UČIVA PREDMETU:Telesná a športová výchova				1,5 hodiny týždenne, spolu 50 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
I. Zdravie a jeho poruchy	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Zdravotné oslabenie, civilizačné choroby, poruchy zdravia. Oboznámenie sa s kritériami hodnotenia TSV, BOZP			- Uplatňovať pravidlá hygieny, - Popísať riziká porúch zdravia vo vzťahu k budúcemu povolaniu,	- Uplatňoval(a) pravidlá hygieny, - Popísal(a) riziká porúch zdravia vo vzťahu	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď

				k budúcemu povolaniu,		
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Štarty – zdokonalenie nízkeho štartu, bežecká abeceda - Zdokonalenie techniky behov, rozvoj bežeckej rýchlosti - Cvičenia s plnými loptami, švihadlami - Odrasové cvičenia - Posilňovacie cvičenia s náčiním, na náradí - Testy VPV. Monitoring		Biológia	- Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Zlepšiť svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	- Zvládol(a) vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi, - Hodnotil(a) kvalitu svojej pohybovej činnosti, - Zlepšil(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť,	Praktické skúšanie	Praktická ukážka
IV. Športové činnosti pohybového režimu	5		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdokonalenie odbíjania lopty prstami - Podanie a spracovanie podania bagrom, zdokonalenie HČJ - Zdokonalenie smeča a bloku pri sieti - Zdokonalenie hry v postavení 6:6, úloha nahrávača - Zápas vo volejbale. Monitoring		Spoločenská komunikácia	- Uplatňovať pravidlá vo volejbale - Aplikovať pravidlá v hre, - Demonštrovať základné zručnosti vo volejbale, - Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbalu,	- Uplatňoval(a) pravidlá volejbalu, - Aplikoval(a) pravidlá v hre, - Demonštroval(a) základné zručnosti vo volejbale, - Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike volejbalu,	Praktické skúšanie	Hra
II. Zdravý životný štýl	1		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
Pohybové aktivity proti stresu a únave, aktívny a pasívny odpočinok			- Identifikovať základné atribúty zdravého životného štýlu, - Aplikovať zdravotne orientované cvičenia,	- Identifikoval(a) základné atribúty zdravého životného štýlu, - Aplikoval(a) zdravotne orientované cvičenia	Ústne skúšanie	Ústna odpoveď
IV. Športové činnosti pohybového režimu	6		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
- Zdokonalenie gymnastických cvičení – kotúle, stojky - Nácvik a zdokonalenie krátkej gymnastickej zostavy - Cvičenia s gymnastickým náčiním pri hudbe - Zdokonalenie preskoku, kladina, hrazda – základné gymnastické prvky - Cvičenie s náčiním pri hudbe - Gymnastická zostava. Monitoring		Spoločenská komunikácia	- Používať správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá, - Vyjadriť svoje zážitky z pohybu, - Vykonať ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia,	- Používal(a) správnu a odbornú terminológiu, symboly a neverbálne gestá, - Vyjadril(a) svoje zážitky z pohybu, - Vykonal(a) ukážku pohybu s vybraným náčiním a bez náčinia,	Praktické skúšanie	Praktická ukážka
IV. Športové činnosti pohybového režimu	8		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		

• Zopakovanie základných pravidiel v basketbale, zdokonalenie HCJ • Rôzne pohybové hry a súťaže • Zápas družstiev s uplatnením navčienených činností • Zdokonalenie strelby po driblingu • Uvoľňovanie sa hráča s loptou a bez lopty, súťažné hry • Úlohy hráčov na jednotlivých postoch pri obrannej činnosti • Zdokonalenie dvojťaktu z miesta a po prihrávke • Zápas v basketbale. Monitoring			• Uplatňovať pravidlá v basketbale • Aplikovať pravidlá v hre, • Demonštrovať základné zručnosti v basketbale, • Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike basketbalu,	• Uplatňoval(a) pravidlá v basketbale, • Aplikoval(a) pravidlá v hre, • Demonštroval(a) základné zručnosti v basketbale, • Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike basketbalu,	Praktické skúšanie	Hra
IV. Športové činnosti pohybového režimu	14		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Zdokonalenie sebaobranných techník, etiky boja • Zdokonalenie jednotlivých techník úderov, krytov a kopov • Stolný tenis – zdokonalenie forhendu, podania pri dvojhre, štvorhre • Stolný tenis – zdokonalenie bekendu, hra • Stolný tenis – predvídanie hry protihráča, herná zručnosť • Stolný tenis – zápas, taktika • Stolný tenis – hra. Monitoring • Bedminton – zdokonalenie podania, dvojhra • Bedminton – hra pri sieti, smeč • Bedminton – zápas, herná zručnosť • Florbal – zdokonalenie techniky prihrávok • Florbal – zdokonalenie strelby na bránku v pohybe • Florbal – nácvik hernej taktiky • Florbal – kolektívny výkon, fair – play			• Zvládnuť individuálny zápas so súperom, • Rešpektovať zásady sebaobrany, • Zachovať bezpečnosť pri imitácii pádov, • Uplatňovať pravidlá v stolnom tenise, bedmintone a florbale, • Konať v športovej činnosti v duchu fair-play, • Aplikovať v hre pravidlá, • Aplikovať komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu,	• Zvládol(a) individuálny zápas so súperom, • Rešpektoval(a) zásady sebaobrany, • Zachoval(a) bezpečnosť pri imitácii pádov, • Uplatňoval(a) pravidlá v stolnom tenise, bedmintone a florbale, • Konal(a) v športovej činnosti v duchu fair-play, • Aplikoval(a) v hre pravidlá, • Aplikoval(a) komunikačné zručnosti v kolektívnej taktike stolného tenisu, bedmintonu a florbalu	Praktické skúšanie	Praktická ukážka Hra
III. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	4		Žiak/Žiačka má:	Žiak/Žiačka:		
• Testy VPV • Testy VPV – výstupné • Skákanie cez švihadlo, cyklistika • Aerobik			• Zlepšiť svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť.	• Zlepšil(a) svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť.	Praktické skúšanie	Praktická ukážka

